PETRU PĂCURARIU
MARIA EGIPTEANCA
CASA DE PRESĂ ŞI EDITURĂ HESTIA
HESTIA PUBLISHING HOUSE
TIMIŞOARA
ISBN: 973-9420-75-3

PRIMA PARTE

OSIR ŞI CĂTUNUL OLUA

Cătunul Olua se înghesuia pe o bucată de pământ sedimentat pe creştet ul unei stânci de bazalt. Sigur au trecut secole până s-a format stratul de sol r oşu, gros cam de două *djeba*, adică o jumătate de metru. Stânca pe care se rid icau căsuţele avea forma unui fier de călcat, cu o suprafaţă în jurul a şase *aur ura*, echivalentul unui hectar şi jumătate. Piatra era atât de puternică, încât n-au putut-o fărâma nici măcar stihiile naturii neiertătoare ce au tot lovit în ea î n decursul mileniilor. Nici revărsările Nilului în care pătrunsese semeaţă.

N-ar fi exclus ca însuşi *Hapi*, zeul Nilului, să-şi fii probat puterile cu pint enul de bazalt, forţându-se să-l dărâme. Imaginându-ne ipotetica luptă, nu-l pu tem privi decât cu simpatie pe grăsanul ale cărui plete, formate numai din alg e, acoperă doar în mică măsură structura-i adipoasă, cu excelente protuberanţ e ginecomastice. Este posibil ca de pe urma impactului cu stânca trupul său să fii devenit vânăt-verzui. Vânătul să fie consecinţa izbirilor de piatra dură, iar v erdele să reflecte fierea revărsată-n imensu-i trup de necaz şi ruşine: căci mar toră la zadarnica-i strădanie a fost şi fusiforma-i soţie, la greu supusă, *Repit*. D ar dacă Hapi a fost înţelept, şi n-avem nici un temei să presupunem contrariul, atunci este posibil să-i fi spus credulei soţii că stânca buclucaşă nu era decât o piatră de încercare, trântită-n calea lui de Amon, tatăl său şi al tuturor zeilor. Drept urmare, eşecul lui nu constituia un eşec, ci, dimpotrivă, o biruinţă. Mai ales că n-a dat înapoi, nu s-a înspăimântat de piedica apărută-n cale nu din înt âmplare, ci dintr-un calcul divin. Să mai înţeleagă Repit – aici Hapi putea strec ura o doză de fudulie – că el n-a fost biruit, nici n-a fost ciopârţit în 26 de bucă ţi, după cum a păţit-o *Osiris*, Soarele, când s-a luat la harţă cu *Seth*, stăpânul Î

ntunericului.

Pare credibil că, în urma unui astfel de raţionament, *Hapi* s-a bine-dispu s şi a ridicat un deget spre maluri, în semn de poruncă: *hei! muritorilor, vouă de pe malul acesta şi vouă de pe malul celălalt, vă îngădui să ne oferiţi ofrand ele cuvenite mie şi Zeiţei*. De cum se stinge ultima silabă, spre apele roşietice ale fluviului zboară o mulţime de cărţi şi suluri de pergament, jertfe care const ituie *hrana marelui Hapi*.

Ştiind că preferinţele nutritive ale zeiţei diferă de ale soţului, slăvitei îi a runcau numai amulete micuţe şi pumni de giuvaieruri.

Atunci când şi-au dat obolul în cărţi şi în suluri de pergament, preoţii, cu glasuri tremurânde, l-au atenţionat pe zeu că darul lor avea o conotaţie apart e, căci constituia şi pentru ei hrana fără de care nu puteau fiinţa. Aproape sigu r că astfel de mărturii l-au impresionat pe zeu; o mărturiseau clar ochii lui um ezi.

Pe pomenita stâncă – *Stânca lui Hapi* – se înşirau, aşa cum am menţiona t înaintea necesarei divagaţii, umăr lângă umăr, gospodăriile cătunului Olua. Datorită particularităţii zonale, unde lipsa de teren util constituia o problemă, caselor nu le era permisă desfăşurarea pe orizontală, fiind preferată zidirea lo r într-un plan vertical. Peste acoperişul plat ridicau nişte hambare asemănătoa re unor mari stupi de albine, prevăzute cu ferestre ce aveau multe utilizări: de pozitare, evacuare, aerisire sau examinare. Datorită înălţimii la care se situau hambarele, accesul la ele era posibil numai cu ajutorul scărilor, dar era interzi s urcuşul copiilor sub patru ani, precum şi a bătrânilor cu picioare slăbănoage. Casele erau clădite din chirpici obţinuţi din mâlul Nilului, apoi uscaţi la soare. Din această cauză durata caselor era foarte scurtă, în ciuda permanentelor câ rpeli. Tot utilizarea exclusivă a chirpicilor a fost pricina dispariţiei oraşelor – p erlă de odinioară: Memfis – men-nefer – adică veşnic frumos, a rămas doar o le gendă; la fel Teba, cetatea cu o sută de porţi, ne-a lăsat o singură mărturie de spre grandoarea sa: Templul de la Karnak; apoi multe alte minunăţii ale antich ităţii s-au întors în matca fluviului care le-a dat viaţă şi o glorie scurtă.

***

… Este seară şi oamenii se grăbesc să se refugieze în case, de teama ţân ţarilor aducători de cumplite molime. Se împlineşte al cincisprezecelea amurg

de la începutul celui de al treilea sezon al anului: iarna. Data aceea, raportată la calendarul zilelor noastre, ar corespunde cu prima zi din luna aprilie.

Osir, capul unei familii compusă din unsprezece suflete, urcă sprinten sc ara ce duce la hambar. Deschide o fereastră şi se strecoară în interiorul care-l întâmpină cu un miros plăcut de grâne. Priveşte cu ochi expert cantitatea exis tentă şi-şi spune în gând că o să le ajungă până la viitoarea recoltă, deşi până l a seceriş vor mai trece două luni. Stă tolănit în grâu şi aşteaptă scurgerea tim pului. Speră ca aşteptarea să-i fie cât mai scurtă, deşi ştie că la împlinirea unu i anumit timp se va alege cu un nume nou: Bunicul. Cu toate că este un duşma n declarat al beţivilor, în general, iar a ginerelui său, Calamis, în mod special, dată fiind importanţa zilei, a urcat în hambar cu o carafă plină cu bere. Iar pen tru că nu ştie câte ore va dura aşteptarea, a adus şi puţină mâncare: o bucată de pâine – kilestis – şi trei rădăcini de lotus, care au forma şi dimensiunea unu i măr. Crede că timpul ar trece mai uşor dacă s-ar ruga, de aceea se răsuceşte cu obrazul spre grâne şi-şi trimite gândurile încărcate de rugăminţi spre Nut, zeiţa cerului, să-i ajute fiicei sale, Mana, să treacă bine de clipele grele care o aşteaptă. Apoi, aceleaşi rugăminţi le adresează binevoitoarei Bastet, zeiţa fem eilor însărcinate. Le mai promite zeiţelor că nu se supără dacă fiica lui va aduc e pe lume o fetiţă, cu toate că şi-ar dori un nepot isteţ, pe care să-l iniţieze în a rta lui, spre a continua tradiţia familiei. Însă în aceste momente nu doreşte de cât ca Mana să treacă repede şi cât mai uşor peste dureroasa îndatorire femei ască.

Stă cu urechile ciulite în aşteptarea primului vaier al noului venit, însă n u aude decât cotcodăcitul lăudăros al unei găini care-a ouat. Apoi urcă până la el, abia perceptibil, rumegatul vacii, animalul cu atâtea însuşiri încât nu-i de m irare că i-a fost conferită sacralitatea. Osir nu comentează faptul că o parte di ntre membrii familiei sale, căutând să respecte tradiţia, locuiesc alături de ani male. Probabil se simte fericit cel ce are norocul ca sacra făptură să se uşurez e pe el, căci poate spera ca întâmplarea să fie de bun augur. Din aceleaşi consi derente, dacă-i zici unei femei că arată ca o vacă, tot bucurie-i faci, căci consid eră onoare să fie comparată cu făptura zeiască. Ai lui, ca şi alţi locuitori ai căt unului, au ca tovarăşi de habitat şi alte animale. Luta, Mana, Zarik, Calamis şi cei trei nepoţi vieţuiesc alături de o căpriţă bălţată, doi asini albi şi cinci oi. De tratament discriminator au parte numai porcii, ţinuţi în cocini, pe motiv că fac parte din categoria animalelor impure, a căror atingere îl spurcă pe om. Dacă

totuşi atingerea s-a produs, cel spurcat dă fuga la Nil, unde se spală pe el şi h ainele contaminate, apoi dă şi cu tămâie, încât să nu mai rămână nici măcar m irosul, căci şi mirosul poate atrage multe nenorociri.

Ofrande din carne de porc nu acceptă decât Isis-Luna, însă numai în nop ţile cu lună plină.

Tot numai în nopţile luminate acceptă carnea mizerabilă şi Osiris-Soarel e, căci atunci primeşte ca jertfă şi vin. Licoare ce-l înveseleşte şi-l face mai îng ăduitor. Se mai ştie că de aceea este atunci atât de strălucitoare Isis, pentru c ă-l are ca musafir drag pe Osiris. În cinstea evenimentului au şi oamenii drept să mănânce carne de porc, însă cu obligaţia ca până apar zorii să ducă la bun sfârşit devorarea integrală a cărnii rămasă după cinstirea zeilor.

***

Cu unduiri de felină urcă scara spre hambar motanul Maher. Îşi agită m ustăţile lungi ca pe nişte antene, de parcă s-ar strădui să ghicească ce face ac olo, de atâta timp, insul acela lung ce-şi dă aere de şef al familiei. Probabil că nu stă la pândă pentru a prinde şoareci. Sau mai ştii? Spre a se edifica îşi furiş ează capul negru pe una din ferestre, dar cât mai ferit, dorind să nu fie zărit. Dar, spre ghinionul lui, omul are ochii mari îndreptaţi tocmai în direcţia acelei ferestre, iar la apariţia intempestivă a ghemului negru îi apare pe chip un rict us de spaimă, semn care-l înveseleşte pe motan. Însă doar în câteva clipe Osir şi-a recunoscut prezumptivul companion pe care-l salută cu falsă satisfacţie:

— Bun venit, venerabile! Mă bucură şi onorează prezenţa ta.

Drept răspuns, mustăciosul ridică o lăbuţă spre căpăţână, apoi sare alăt uri de om, răspunzând salutului printr-o serie de fornăituri, la fel de amabile c a şi cuvintele rostite în întâmpinarea sa. Osir l-a tratat pe motan cu reţinere, u imit de însuşirile remarcabile ale acestuia. „Atâta tact în a se linguşi, avariţia, manifestată atunci când vede ceva ce-i place, dar mai ales ipocrizia, căci te po ate zgâria chiar când toarce amical, sunt caracteristicile unui caracter uman. Oare ce personalitate celebră odinioară s-a reîncarnat în trupul acesta drăgăla ş?” se întreabă Osir cu nedisimulată temere.

Tocmai când şi-a pus întrebările cu răspuns greu de primit, Maher a făc ut un salt de tigru drept pe pervazul ferestrei, unde şi-a făcut apariţia un poru mbel. Oricât de agil a fost saltul, Maher nu s-a ales decât cu o singură pană di

n coadă, căci porumbelul a fost la fel de rapid în a-şi lua zborul.

Osir, considerând că Maher a întreprins un atac necuvenit, nu are nici o reţinere în a-şi exprima dezacordul:

Onorabile, – Cine-i fii, te rog să mă ierţi că îndrăznesc să-ţi condamn por nirea instinctuală, dar desigur ştii şi tu că zeiţa Maat – Adevărul şi Dreptatea – ia adesea înfăţişare de porumbel. Dacă tocmai fiinţa la care te-ai repezit a într uchipat-o pe Divina? În caz că ţi-ar fi reuşit tentativa, nu realizezi că ai fi făcut praf Adevărul şi Dreptatea? Că, prin dispariţia Ei, am fi rămas doar cu nişte si mple noţiuni?

Mulţumit de felul cum a ştiut să sară în sprijinul Adevărului şi al Dreptăţ ii, Osir se preface că nu bagă în seamă privirile duşmănoase ale motanului, iar ca să se detaşeze de atmosfera tensionată, căci Maher l-a muşcat de vârful na sului, îşi concentrează atenţia spre încăperile de jos, străduindu-se să prindă u n freamăt vestitor de noutăţi. Tot aşteptând să prindă semnalul atât de dorit, mintea lui se împleteceşte printre cele mai zănatice gânduri. Fără sens, îşi ami nteşte că profetul Moise este considerat jumătate evreu şi jumătate egiptean. „De ce întâi evreu şi apoi egiptean? Înţeleg: probabil mama lui a fost evreică. Atunci, şi în cazul meu, care am mamă egipteancă şi tată evreu, sunt în mod c ert întâi egiptean şi, posibil, evreu.” Cu toate că intuieşte deşănţarea din gând urile sale, nu se simte ruşinat, chiar dimpotrivă, pe chip îi apare o urmă de zâ mbet. După momentul speculativ, subconştientul îl duce spre un alt domeniu. Schimbându-şi poziţia, îşi sprijină spatele de un stâlp din lemn şi-şi cuprinde c apul cărunt în palme, vădind semnele unei detaşări de starea anterioară, când precumpănitoare a fost aplecarea lui spre zeflemea, acum arătându-se dispus să dea reflecţiilor un parcurs sobru şi tranşant. Spre noua ipostază la condus, fără intenţie, Maher, atunci când din instinct, fără premeditare, l-a ciupit de v ârful nasului:

„Nu că aş fi cârcotaş sau mare reformist, însă bunul simţ mă obligă să c onstat că o mare parte dintre conceptele noastre morale şi religioase conţin o încărcătură de aberaţii puerile, fiind acoperite cu o groasă pojghiţă de desuetu dine.”

Apoi, trăgând cu coada ochiului spre motan, continuă monologul:

„Mă voi preface la infinit că văd reîncarnarea unei înalte personalităţi în pisoiul acesta cu manifestări de măgar?! Că în el sălăşluieşte un măgar de soi prost, admit, dar nu-mi pot imagina că mustăciosul parşiv ar adăposti un spirit

onest. Doar dacă, eventual, spiritul ar fi fost *obligat* să accepte. Ar fi oare posi bil să sălăşluiască în scârnăvia asta vreunul dintre cei unsprezece faraoni cu n umele Ramses? Sau unul dintre cei patru faraoni numiţi Osarkon? Sincer să fi u, nu cred, iar dacă o fi aşa, îi compătimesc."

Ca să-şi manifeste clar dispreţul pentru mustăcios, îi întoarce ostentativ spatele, lansându-se într-o nouă ipoteză:

„Dar dacă în ticălos s-o afla sechestrat unul dintre Ptolomei? Poate chiar nefericitul Ptolomeu al XIV-lea, soţul Cleopatrei? N-ar fi exclus, ştiindu-se că a cel care a fost nefericit într-o viaţă, va avea parte de încă şase suferinţe identi ce.

Ajuns captivul unor întrebări cărora nu le poate da răspunsuri derivate d in logică, Osir îi acordă gândirii o scurtă pauză, timp în care îşi concentrează mentalul spre urechi, dar zadarnic: scâncetul aşteptat întârzie să răsune. Lips a semnalului dorit îi amplifică starea de iritare, în care s-a afundat tot mai mul t, determinându-l spre o gândire mai categorică.

„Acceptând ca proştii toate inepţiile, credulitatea noastră a derivat în vi ciu, şubrezindu-ne logica. Tragic este că nu-i sesizăm nocivitatea, sau chiar de am sesiza-o n-avem tăria să ne opunem, căci, ca orice viciu, din obişnuinţă a e voluat spre necesitate. Ce religie mai e şi asta în care zeii îşi modifică numele şi atributele de la o nomă la alta? Cum se poate ca în noma Teba zeul cerului s ă fie Amon, iar la Memfis Ra? Sau: cum se face că într-o nomă Nut este regina cerului, şi Ra fiul ei, pe când la alţii Ra este tatăl fostei mame, căreia îi este şi soţ! Se poate ceva mai jenant? Râd de noi creştinii. Nu-i firesc, din moment ce avem o religie atât de ambiguă? La ei conceptul creştin nu are diferite prezent ări: ca atare exclude posibilitatea unor imixtiuni sau interpretări originale, căc i are un conţinut clar şi univoc, iar fondator al religiei este doar unul: Iisus, pe când la noi? Sute sau mii de preoţi se concurează în a descoperi sensuri şi con cepte personale. *Preotului pur-web* i-ar părea umilitor să gândească asemenea preotului profet, care poate fi un exaltat, pe când *preotul divin* – simţindu-se m ai aproape de zei decât confraţii cu pretenţii de puri sau profeţi – are convinge rea că numai el este în măsură să ştie adevărul şi, ca atare, să stabilească linia directoare. Într-o dispută atât de spinoasă găsesc două răspunsuri: în primul, s-ar putea ca toate trei ierarhiile preoţeşti să aibă dreptate şi, în al doilea, ar fi posibil să nu aibă dreptate nicicare."

Ajuns cu reflecţiile la disputele dintre structurile preoţeşti, pe chipul lui

Osir a revenit zâmbetul, estompat când şi când de o abia perceptibilă umbră c e ar putea reflecta nostalgia. „Parcă noi, artiştii, consideraţi ca preoţi de rang ul doi, suntem mai breji? N-avem şi noi opinii pe care le considerăm imuabil e?” îşi spune, încercând să devină concesiv, însă, când dă iar cu ochii de mota n, opiniile îi redevin acide:

„Pentru creştini animalele sunt de un fel: animale! Nu au cultul preamăr irii lor, dar nici nu le oprimă. Pe un bou, cât ar fi de trupeş, nu-l acceptă drept zeul *Apis*. Urletele unui şacal nu-i poate determina să le considere ca fiind ge metele de plăcere sau de extaz ale zeului *Anubis*, nici sâsâitul şarpelui nu-l co nfundă cu chemarea zeiţei *Edjo*, iar de crocodil, animal feroce, se sperie. S-ar înfiora dacă le-ai spune că în el s-a întrupat zeul *Sobek*. Sau…

Se întrerupe când de jos răzbat nişte sunete ce seamănă a mieunat. Îl pr iveşte suspicios pe Maher, dar de data aceea longilinul pare inocent, nefiind el sursa sunetelor auzite de Osir. Dimpotrivă, l-au pus şi pe el în dilemă, căci deş i aveau rezonanţă pisicească, pe el nu-l pot înşela: a fost tot un mieunat, însă d e copil. Dar sigur că nu ale unui nou născut.

După ce creşte intensitatea sunetelor, Osir se edifică dezamăgit:

— Este scâncetul lui Mil, bebeluşul Lutiei.

Luta este fiica cea mare, în vârstă de cincisprezece ani, şi are trei copii: pe Mil, cel cu scâncetul, urmează Samir, de aproape doi ani şi Genis, de aproa pe trei.

După ce se înstăpâneşte iarăşi liniştea, Osir se poate întoarce la gânduri şi amintiri.

… Îi par de dimensiunea zilelor vremurile când picta pe pereţii templelo r înfăţişări simbolizate de zei, adesea cu capete sau membre de animale, prec um şi scene care prezentau secvenţe din activitatea divinităţilor, de pe pământ sau din Lumea lor. Retrăia zilele în care personajele sau scenele de pe pereţi s e străduia să le sculpteze în piatră. Nu putea uita că i s-a cerut ca unor statui să le monteze sub tălpi bile, încât, cu ajutorul unor funii mascate, să poată fi m anevrate. Altora le-a pus bile la baza craniului şi, tot prin intermediul funiilor, coloşii dădeau din cap: afirmativ sau negativ, în funcţie de manevră.

Memorând efectele trucurilor, Osir ajunge la concluzia că participarea l ui la păcălirea credincioşilor a fost destul de importantă. Se înfioară amintindu -şi întâmplarea care l-a condus spre… Olua. Cu toate că a participat de sute de ori la scene similare, într-o zi l-a cuprins revolta văzând că, după slujba de înc

hinare, toate ofrandele aduse zeilor au fost arse. Pierzându-şi cumpătul, le-a st rigat preoţilor:

— De ce batjocoriţi bunurile lăsate de Dumnezeu? De ce nu le daţi celor flămânzi?

Afrontul, dar mai ales numele pomenit, i-au fost fatale. L-au condamnat l a moarte prin lapidare. A scăpat de cumplita moarte în urma intervenţiei la un *preot pur*, a uneia dintre slujitoarele de la Templul lui Hator – Zeiţa bucuriei. I ntervenţia a făcut-o o frumoasă cântăreaţă căreia Osir i-a oferit adesea ofrand a privirilor sale admirative.

Intervenind pentru el, fata i-a mărturisit, într-un mod indirect, că ofrand ele i-au fost acceptate, motiv pentru care Osir a prins curaj şi i-a propus să par curgă drumul vieţii împreună. Aflând propunerea, fata n-a ezitat să-i răspundă că acceptă, cu speranţa că drumul de care i-a vorbit el nu poate duce decât la fericire.

… Un nou scâncet, de data aceasta ajuns cu greu până la urechea lui Osi r. „Bun venit”, şopteşte el îngrijorat. Maher, fire iscoditoare, ţâşneşte pe ferea stra hambarului, iar Osir strigă îngrozit:

— Feriţi copilul!

— De cine să-l ferim? îl întreabă vocea de alto a solistei de odinioară, al corului din templul lui Hator, Zeiţa Bucuriei.

— De Seth sau Lucifer! răspunde Osir, cu glasul înecat de spaimă.

— Te referi cumva la Maher, care a intrat gudurându-se?

— Da, da, ăla-i! Ai grijă!

— Bine, îl dau afară.

Liniştindu-se, Osir întreabă pe ton ezitant:

— Este băiat?

— Nu…

Urmează clipe de linişte, apoi Osir anunţă hotărât, din capul scării:

— O va chema Miriam, ca pe Fecioara!

De undeva, probabil de la un loc umbros, s-a arătat plin de importanţă u n bărbat viguros. A ridicat spre capul scării o faţă numai zâmbet.

— Evenimentul ăsta trebuie sărbătorit, socrule! Cred că ai avut grijă să doseşti pe undeva vreo amforă cu vin?

— Cum nu, Calamis, însă te ştiam băutor de bere!

— Ei, pentru un moment fericit ca ăsta, merită să fac un mic sacrificiu…

***

În urma intervenţiei salvatoare a încântătoarei Rua, lui Osir i s-a pus în vedere să părăsească imediat Teba.

— Când o să te vezi afară din oraş s-o iei la fugă, dar tare, să nu te prind ă ăsta, i-a spus pe un ton batjocoritor şeful unui grup de *matoi*, arătând spre u n nubian uriaş, ce legăna cu indiferenţă un bici cu zimţi.

Matoi era un detaşament de forţe speciale, cu misiunea de a veghea asu pra ordinei în ţară. Unitate deosebit de temută. Însă, atunci, cine ar putea găsi explicaţia? comandantul avea chef de discuţii. L-a surprins pe Osir prin mărtur isirea:

— Meştere, m-ai făcut să mă blochez cu atitudinea ta!

— Ei, n-a fost mare lucru, cred că-i doar un moment de slăbiciune: n-am prevăzut urmările.

— Aşa mi-am zis şi eu.

— Ţi-ai zis bine, dar de unde şti? Erai de faţă sau ai aflat?

— Am fost de faţă… Nici nu-ţi trece prin cap din ce-ai scăpat, căci n-ai h abar de reacţia mea când te-am auzit dându-ţi drumul la gură.

— Desigur, care a fost? Sunt curios, comandante.

— Măi, am vrut să tăbăr pe tine, să te străpung cu suliţa!

— Crezi că-s mare norocos, din moment ce te-ai răzgândit?

— Sigur că eşti norocos, căci mie, când îmi vine o pornire d-asta, rar să mă pot înfrâna!

— Totuşi, n-ai nici o părere despre cauza înfrânării?

— Ba am, sigur că am!

— Este o opinie secretă, n-o poţi mărturisi?

— E o opinie secretă, însă, aşa cred, ţie ţi-o pot mărturisi.

— Ascult cu cea mai mare atenţie!

— Ei… tocmai când voiam să te spintec, m-a pălit aşaa, de-aiurea, o păre re: ăsta gândeşte ca mine!

— Nu-nţeleg?

— Pe naiba, nu-nţelegi! Uită-te bine la mine…

— Mă uit, comandate.

— Dacă te uiţi, spune: vezi în faţa ta un orb sau un tâmpit?

— Nici pomeneală: privesc un om întreg la trup şi la minte.

— Bun. Dacă-i aşa, tu crezi că eu n-am văzut cum se ard de-a surda bună tăţile jinduite de miile de flămânzi? Că nu-mi venea să le sucesc gâturile ălora ce-au dat ordin să le profaneze? Că, după mine, să distrugi fără rost devine pr ofanare, nu renunţarea la jertfe.

— Eşti un înţelept; ai tăcut, nu ca mine, care-s silit s-o iau la sănătoasa, şi încă tare, să nu mă prindă nubianul tău.

— Nu ştiu dacă-s înţelept, dar fricos de bună seamă.

— Fricos, tu?! Cred că-i o glumă…

— Ce şti tu, meştere? Ai habar ce privilegii pot pierde, dacă mă abat mă car c-o idee de la îndatorirea de executant orb şi supus?

— N-am de unde să ştiu.

— Bine-nţeles, maestre. Ca atare ascultă, să ştii şi să judeci. De când am obţinut rangul de oştean sunt scutit de orice impozit, pe când vouă, dările vă s orb cel puţin jumătate din câştig. Ce, nu-i bine? nu-i ăsta un avantaj considera bil?

— Mare avantaj!

— Desigur. Am mai primit 12 aurua (4 ha) de teren agricol de primă cali tate, pe care – asta-i o şmecherie, dar se practică – îl lucrez cu oamenii de sub mâna mea, încât, plată zero!

— Da, frumoasă învârteală.

— Nu cred că-i şi onorantă, însă află şi următoarele: zilnic ni se dau cinc i mine de pâine (2,5 kg). Pâine *ta*, nu *kilestis*, cum mâncaţi voi, şerbii şi slavii. Căci şi tu, meştere, tot un fel de şerb eşti, cu tot harul tău.

— Ei, parcă voi, soldaţii de meserie, ăţi fi altceva.

— Vezi, la chestia asta nu m-am gândit. Cred că ai dreptate.

— Fii convins că am.

— Bine, dar hai s-o lăsăm încurcată. Măi, pe lângă pâine, mai avem o raţ ie zilnică, tot gratuită, de două mine de carne de bou şi patru cupe cu vin. Ei, ce zici? Sunt sau nu privilegii? Îţi pare la-ndemână să le pierzi doar că-ţi vine pe chelie s-o faci pe intransigentul? Că pentru cele primite nu mi se cere decât un lucru: să apăr ţara.

— Aiurea! Te văd om deştept, comandante, aşa că nu-mi închipui că nu-n ţelegi că ţara pe care o aperi tu înseamnă două caste: preoţii şi nobilimea.

— Eşti afurisit! Pătrunzi în gândurile omului la fix. Însă e uşor să judeci l

ucrurile privind din afară, fără să fii implicat direct. Ai tu habar câţi ani au tre cut de când m-am înrolat în armată?

— De unde să am? Mă gândesc cam la zece…

— Oho! Bine-ar fi! Află că ostăşesc de patruzeci de ani, maestre.

— Cum naiba? La vârsta ta, patruzeci? Dar n-ăi fi de şaizeci?

— Nu, doar de patruzeci şi patru.

— Vrei să spui că de la patru…

— Exact aşa. Merită să-ţi povestesc şi p-ormă să văd dacă înţelegi de ce mă tem de pierderea a tot ce am câştigat. După ce o să auzi prin câte am trec ut şi câte am îndurat, cred că-ţi vei lămuri singur anumite lucruri.

— Dacă evocarea unui trecut chinuit îţi poate produce suferinţă, mă pot lipsi.

— Nu contează: vreau să te lămuresc sau poate că mai mult vreau să mă conving pe mine că nu sunt laş. Ascultă.

Pe un ton ce se voia detaşat, strecurând şi unele tente de umor, militarul a început să-şi depene povestea vieţii de ostaş, de altfel singura, căci pentru el n-a mai existat alta, oricât de rea ar fi fost.

A început prin a-l informa pe Osir că în Egipt s-a organizat o armată prof esionistă, în urmă cu aproximativ 1.500 de ani, din iniţiativa faraonului Ramse s al II-lea. Spre a forma ofiţeri de carieră bine instruiţi, erau înregimentaţi cop iii de-o şchioapă. Cum părinţii lui, cu o casă plină de fete, au socotit că n-au cu m să-i prevadă un viitor mai bun decât acela de ostaş, cu prilejul unei conscrip ţii şi-au dat asentimentul. Având o constituţie longilină, la patru ani îndeplinea baremul înălţimii minime de doi coţi, a fost primit în cazarmă. Din ziua încazar mării a început o instruire cu dificultăţi incredibile, de aceea nici nu le prezint ă în amănunt, menţionând doar că trupul lui de copil s-a umplut de răni. Era o bligat să intre-n ritmul impus, căci altfel îl băteau cu sălbăticie. A îndurat tort ura zece ani. Când, în fine, instructorii l-au anunţat că instruirea sa a fost apre ciată ca bună – drept care urma să fie trimis, într-o acţiune de luptă – şi-a zis c ă era cea mai fericită zi din viaţa lui. Ieşirea din infernul cazărmii i-a părut o î mplinire de vis! Însă, cum să-şi închipuie ce vis urât îi rezerva viitorul? La pri ma expediţie, ca orice novice, n-a ascultat sfatul comandantului, nici a hârşiţil or în războaie. Crezându-se isteţ, şi-a pus pe spinare o cantitate de apă insufici entă pe durata traversării unei zone deşertice, încât, după câteva zile de sete cumplită, a ajuns pradă disperării, căci picioarele nu mai aveau putere să-l asc

ulte. „Hai, încă un pas”, îşi spunea convins că era ultimul. Când a ajuns în star ea de istovire totală, a apărut duşmanul. De unde a mai adunat putere să lupte şi chiar să învingă, îi este imposibil să ştie. L-o fi întărit gândul că sorbind sân gele necunoscutului pe care-l va ucide se va salva pe sine? Apoi, au urmat exp ediţii nenumărate când, învăţând din experienţă, şi-a încărcat spinarea cu vas e cu apă de l-ar fi înspăimântat şi pe un măgar… Îşi imaginează pictorul cum p ăşea el prin nisipul arzător al deşertului? Dar luptele pierdute, când o luau la f ugă, care-ncotro? Îşi poate imagina calvarul drumului la întoarcere? Speranţa, neputinţa, disperarea? Să se imagineze într-un deşert, bâjbâind pe un drum lip sit de orice repere, văzându-se singur, fără apă, fără mâncare.

Citind înţelegerea în ochii ascultătorului, a adăugat:

— După treizeci de ani, am hotărât să-mi vizitez familia. N-am făcut-o pâ nă atunci, fiindcă nu-mi aminteam decât vag de o femeie căreia-i ziceam mam ă şi de un bărbat care-mi era tată. Parcă şi de nişte fetiţe, probabil surorile me le. Părinţii nu mi-a fost dat să-i găsesc – regăsesc ar fi prea mult spus – murise ră de mizerie, căci nu puteau să fie atât de bătrâni încât aceasta să fi fost cauz a morţii lor. Când am întrebat de surori, m-au îndrumat la nişte femei străine, care, atunci când le-am spus că sunt fratele lor, au părut stingherite. Fratele l or? Parcă auziseră ele ceva, dar… Am înţeles. Sunt singur pe lume. Familia pe care îmi închipuiam că o am nu există decât în închipuirile mele.

— Ăăă, a încercat Osir să-şi exprime opinia.

— Taci! i-a poruncit ofiţerul. Atenţia cu care m-ai ascultat şi cele citite p e chipul şi în ochii tăi, îmi ajung. Au vorbit mai clar decât ai izbuti s-o faci tu. Vorbele ar putea să fie greşit alese sau forţate, dar în mod sigur mai puţin grăi toare.

Osir era peste măsură de încurcat. Ofiţerul acela, fără-ndoială incult, av ea o putere de observaţie şi un fel de a gândi care pe el l-au derutat. Impresie sub care i-a pus o întrebare de a cărei stupiditate şi-a dat seama doar după ce a rostit-o:

— Ce studii ai, comandante?

— Şcoala vieţii, magistre, că ce ne-au învăţat la cazarmă: o scriere strâm bă şi un citit cu hopuri, nu le pot numi studii, i-a răspuns nu prea încântat de î ntrebare.

Ce gafă! Cum a putut fi atât de inept? Ca s-o dreagă, a continuat cu o m

ărturisire:

— M-a surprins acurateţea gândirii tale, dar şi fina observaţie…

— Şi corecta exprimare, l-a ajutat soldatul.

Roşind, Osir a considerat potrivit să încerce o motivaţie:

— Mă ierţi, dar…

— Ştiu. Nu-i nevoie să-mi explici. Ca să te scot din impas am să răspund nedumeririlor tale. M-am obişnuit să gândesc în anii de singurătate. Şi să disc ut cu mine, bineînţeles. Cu timpul am înţeles că procedeul meu – nepremedita t, însă necesar şi firesc, deoarece pornea din subconştient – devenea, treptat, un mod de autoinstruire. Pentru tot ce nu ştiam, nu înţelegeam, îmi puneam la muncă raţiunea. Obişnuindu-mă să gândesc cât mai logic, am dobândit capacit atea asimilării lesnicioase a celor auzite. Curând, cunoştinţele orale mi-au păr ut insuficiente şi atunci am început să învăţ. Respectiva strădanie nu mi-a păr ut chinuitoare, nici plictisitoare, căci eu o făceam din dorinţa conjugată cu int eresul. La finele acelei etape m-am simţit altul. Căci cărţi am găsit suficientec şi cum nopţile de cazarmă sunt lungi… Puteam aprofunda şi diseca cele citite, punându-mi şi dându-mi răspunsuri. Nu ştii cât de minunat şi înălţător este să discuţi cu tine însuţi! Uite, şi eu am făcut o gafă de neiertat: ţi-am spus nişte b anale consideraţii proprii ca pe ceva deosebit, ca şi când nu le-ai cunoaşte sau nu le-ai trăi tu însuţi. Vezi, asta este o insuficienţă a acelor ce nu prea au prilej ul să discute cu alţii: ajung la eroarea de a crede în originalitatea propriului ra ţionament, fără să ştie că ce gândesc sau spun ei, este monedă învechită, tocit ă de îndelungata utilizare.

— Să ştii că nu vreau să-ţi spun că…

— Nici să nu-mi spui. Lasă-mi plăcerea să te ascult vorbindu-mi atunci c ând… voi fi singur. Atunci vom conversa, pe îndelete, noi doi. Tu având structu ra morală pe care ţi-o atribui eu, şi pe care nu vreau să mi-o schimb; nici felul tău de a-mi replica…

— Nu mă aşteptam ca întâlnirea noastră, desfăşurată sub auspicii de o c u totul altă factură, să evolueze astfel.

— Eu m-am aşteptat, fapt pentru care sunt mândru de mine: măi ce psih olog sunt!

— Chiar eşti!

— Îmi place c-o spui. Ca dovadă, cunosc şi evoluţia raporturilor dintre n oi.

— Ce anume prevezi?

— Că vei accepta invitaţia de a-mi fi oaspete.

— Dacă accept, va fi din propria-mi dorinţă, pentru un anumit scop?

— O vei face în interesul meu.

— Care interes…

— Este legat de harul tău.

— De interlocutor?

— Nu, de pictor.

— Doreşti să-ţi mâzgălesc măreaţa-ţi casă? Accept.

— Nu. Te rog să te strădui să pictezi personajul comun din faţa ta.

— Te referi la nubian? N-aş zice că-i prea comun, căci o asemenea namil ă, mai rar!

— N-ai înţeles: mă refeream la mine.

— La tine? Desigur că accept, chiar cu încântare, dar ce ne facem cu sit uaţia mea, care mă obligă să părăsesc Teba, în galop, să nu mă prindă *ăsta*?

— Din moment ce te afli în mâna mea, tot ce vei păţi de acum înainte nu te priveşte. Dar te asigur că până-mi termini tabloul eşti ferit de primejdii. Du pă aceea, mai văd eu: depinde de cum iese tabloul.

— Înseamnă că pentru a mă pune bine, voi fi silit să înfăţişez un bărbat i mpozant, dar cu înfăţişare plăcută… Să mai prind şi luminescenţa ce răzbate d in interiorul său. Cam aşa ceva cred că doreşti, nu?

— Dacă-l faci altfel, înseamnă că n-ai ochi de pictor sau denaturezi realit atea.

Pentru că-i plăcea stilul de exprimare al ofiţerului, Osir a vrut să-l incite la mărturisiri şi despre modul prin care se poate instrui un copil de trupă:

— Cum ai pătruns în domeniul istoriei? Sau nu te-a interesat?

— Să-ţi spun drept, istoria am apreciat-o ca pe o poveste, uneori interes antă. Însă sunt slab pregătit în domeniu: ştiu câte ceva din expunerile instruct orilor noştri, mândri din cale afară când ne vorbeau despre trecutul încărcat d e glorii al armatei egiptene şi, bine-nţeles, al Egiptului.

— Nu-ţi poţi aminti ceva din istorisirile respectivilor?

— Să încerc. Prin asta pot aprecia şi câtă rugină s-a depus pe rotiţele m emoriei. Întâi, să vedem ce mai ţin minte despre marea bătălie de la Magiddo. … Ăăă, înfruntarea a avut loc în urmă cu 1700 de ani, când faraon era luminat ul Tutmosis al III-lea. Aşa cum se obişnuia, faraonul i-a implorat pe zei să-l aju

te ca să-i poată învinge pe hitiţii bine apăraţi de zidurile cetăţii pomenite. Unu l dintre zei i-a sugerat să-şi treacă armata printr-un defileu. Era o noutate în st rategia militară: să treci printre două dealuri, omiţând că de pe versanţi putea i fi făcut praf. Însă nu s-a întâmplat nenorocirea, căci hitiţii au încremenit de a dmiraţie văzând atâta cutezanţă. Când şi-au revenit ei din uimire era prea târz iu, căci cutezătoarea noastră armată se afla masată în jurul cetăţii, încât cucer irea ei a devenit un fleac. Despre această bătălie ni s-a vorbit numai ca să pute m admira isteţimea soldaţilor egipteni, dar mai cu seamă a conducătorilor. Po ate trebuia să încep cu o bătălie din urmă cu treizeci de ani, pe vremea faraon ului Tutmosis I, care, după ce a trecut Eufratul, s-a repezit ca o vijelie asupra unei ţări numită Mitania. De subliniat că în războiul acela armata noastră a fos t susţinută chiar de marele zeu Amon, încât triumful pare firesc. În cinstea zeu lui a fost ridicat templul de la Karnak, iar ca rezultat al războiului Egiptul s-a mărit prin anexarea Nubiei.

… Ne-au mai povestit cum a cucerit Ramses I Palestina şi cum i-a zdrobi t într-o altă luptă pe neastâmpăraţii hitiţi. Dar şi cum a înfruntat şi învins Men eptah, acum 1500 de ani, Coaliţia Popoarelor Mării, compusă din cinci ţări din jurul Mediteranei.

Spre a-i tempera avântul de preamărire a trecutului, Osir i-a pus o între bare cam în doi peri:

— Dar despre dominaţia persană şi-au amintit cumva?

— Cum nu?

— Curios… În ce fel au prezentat-o?

— Cred că respectând cât mai riguros adevărul, fără exagerări ori poleie li.

— N-am nici o îndoială, de aceea te ascult.

— După cum se ştie, Regele Cirus, după ce a cucerit Babilonul, a devenit stăpânul Asiei Mici. Dorind să-şi adauge încă un nestemat strălucitor la coroan a măreţiei şi-a programat cucerirea Egiptului, dar nu şi-a putut finaliza planul căci a fost asasinat. Fiul său, Cambise, a socotit că va uşura alearnul tatălui, î n Lumea de Dincolo, îndeplinindu-i proiectul. Drept care, a atacat Egiptul. Îns ă generalii noştri, băieţi şireţi, i-au atras spre Oaza lui Amon, unde ai noştri, o dihniţi, băuţi şi mâncaţi, îi aşteptau să le dea bineţe. Persanii, după ce au fost hărţuiţi prin pustiu săptămâni la rând, sleiţi de puteri şi uscaţi de sete, când a u dat cu ochii de oază s-au repezit ca la nuntă. Lăcomia i-a costat enorm, căci î

nfrângerea lor a fost catastrofală. După bătălie, ai noştri i-au lăsat acolo, să-şi lingă rănile, ei căutând un alt loc strategic… Regele Cambise, de ruşinea înfrâ ngerii, dar şi din cauza foamei, a tăbărât pe un bou pe care l-a ucis cu o măreţi e regală. Întâmplarea a făcut ca cel ce a astâmpărat foamea regelui să fie însu şi Boul-Zeu, Apis. Însă asta n-o ştiau Cambise şi suita, sau chiar dacă au aflat, presupun că nu li s-a oprit carnea-n gât din pricina remuşcărilor. Sătul, dar si mţind în cerul gurii gustul înfrângerii, regele a poruncit decimatei sale oştiri î ncolonarea şi înaintearea spre Deltă şi oraşele de pe maluri, pe care le-au băg at rapid în buzunarul lor larg, cum au toţi invadatorii. Tot de supărare au cuce rit şi Memfisul. Nu şi-a potolit Cambise furia decât după ce a cucerit Teba şi E giptul de Sus şi s-a încoronat rege al Egiptului. După părerea mea a fost o acţi une persană plină de noroc, deoarece n-au dat peste locul strategic ales de ge neralii noştri, pitiţi straşnic, cine ştie prin ce locuri de nedescoperit. Timp de 1 21 de ani egiptenii au suportat umilinţa stăpânirii persane. Ce puteau face dec ât să implore sprijinul zeilor? Şi zeii i-au ajutat; măreţul Darius, urmaşul lui Ca mbise, a fost bătut măr de către greci la Marathon. Era prima victorie egiptea nă împotriva ocupanţilor. Chiar dacă a fost o victorie indirectă, căci au obţinut -o grecii, rămâne totuşi victorie. Le dovedea strămoşilor noştri că se poate.

Arborând un zâmbet discret, a continuat:

— Spulberând mitul invincibilităţii persane, străluciţii noştri politicieni ş i-au pus mari speranţe în greci, nădăjduind că aceştia le vor uşura eliberarea. „Noi vă ajutăm, au zis grecii, dar asta nu-i suficient, dacă nu vă ajutaţi voi înşi- vă!” Spre a le da egiptenilor curaj, elenii i-au mai tras o bătută şi lui Xerxes, d upă care şi ai noştri au început să-i împungă pe ocupanţi, când într-o coastă câ nd în cealaltă. Nu erau lovituri nimicitoare, mai mult semnale de luare aminte. Răscoalelor timide le-a dat avânt un viteaz numit Inaros, care a izbutit să adun e în jurul său mii de egipteni, formând o armată de răsculaţi, cu Inaros căpita n. Răsculaţii au fost sprijiniţi de guvernatorul nomei de la Sais, ce nu căzuse s ub stăpânirea persană. Din acel moment, putem zice că s-au pus bazele unei r evolte considerabile. Poate că nu ar fi fost suficient, dacă grecii nu le-ar fi trim is în ajutor 300 de trireme încărcate cu luptători vajnici. Vasele greceşti au îna intat până la Memfis, unde au făcut joncţiune cu armata răsculaţilor. Regele A rtaxerxes a trimis împotriva răsculaţilor 300000 de ostaşi. În faţa acelei oştiri copleşitoare ca număr, alianţa egipteano-greacă şi-a arătat vitejia ieşind învin gătoare. Dar o singură înfrângere nu i-a putut pune pe persani pe fugă, încât a

u mai stăpânit Egiptul încă mulţi ani. Eliberarea definitivă a obţinut-o Amirteu, nepotul guvernatorului de la Sais, acela ce a declanşat lupta împreună cu Inar os.

Făcând o pauză pentru a-şi drege respiraţia, povestitorul l-a întrebat pe Osir:

— Ei, ce notă-mi dai?

— Una de trecere. Nu mă hazardez la mai mult, căci nefiind specialist în istorie – tu ai sesizat asta şi ai mai putut fabula, că de verbozitate nu duci lips ă.

— Nu ţi-am spus decât ce am aflat şi eu. Dacă dascălii au înflorit lucruril e, nu-i vina mea.

— Ce v-au vorbit despre infiltrarea macedonenilor?

— Lucruri bune. Că Alexandru cel Mare a fost rugat de un adjutant al să u, de origine egipteană, să ne scape de cea de a doua stăpânire persană. Alexa ndru a dat curs rugăminţii şi în urma victoriei de la Issas a pus pe fugă garniz oanele persane. În ciuda tinereţii sale, Macedoneanul a dovedit tact de diplom at bătrân. S-a declarat adept al religiei egiptene şi s-a încoronat ca faraon al E giptului la Memfis, în templul unui zeu egiptean. A înfiinţat în deltă oraşul Ale xandria. După moartea sa timpurie, a urmat o luptă acerbă pentru succesiune a la tron. Triumfător a ieşit Ptolemeu, care s-a încoronat ca rege al Egiptului. Dinastia lor s-a întins pe o perioadă de 290 de ani, ultimul fiind Ptolemeu al X V-lea Cezarion, fiul lui Caesar şi al Cleopatrei, ucis din ordinul lui Octavian. D upă moartea lui Cesarion a urmat stăpânirea romană.

— N-ai pomenit despre Farul din Alexandria şi celebra bibliotecă!

— Ai spus că n-ai habar!

— Ştiu şi eu câte ceva, dar destul de aproximativ…

— Ei bine, Farul şi Biblioteca au fost construite în timpul domniei lui Pto lemeu al II-lea, cel ce s-a decretat zeu, asemenea vechilor faraoni. Tot în timp ul său s-a săpat un mare canal de legătură între Nil şi Marea Roşie.

— Cu atâtea realizări, nu-i de mirare că şi-a atribuit însuşiri divine.

— Da, însă poporul nu l-a iubit, pentru că a sporit dările.

— Vederi înguste. Şti ce, comandante?

— Ce vină-mi mai bagi?

— Una majoră! Ai omis – voit cred – să spui că tot sub domnia lui a fost t radusă Biblia evreiască în limba greacă, sub titlul: *Septuaginta*.

— Afurisitule! Auzi la el: *habar n-am*… Deacu’ o vorbă nu mai scoţi de la mine. Şi dacă mă supăr! Un semn să-i fac nubianului şi mă răzbună. Gata, la tr eabă!

— N-ar fi mai bine să discutăm şi despre…

— Nu mai discutăm nimic! A venit rândul tău să-mi arăţi ce şti, iar eu să râd, cum ai făcut tu până acum.

— Încotro pornim?

— Ne luăm după *ăsta*, dar repede, că-l pierdem. *Ei, să vedem cum arată casa unui ofiţer. Sper să trăiesc zile plăcute în casa lui.*

— O s-o invit şi pe frumoasa care ţi-a salvat viaţa.

— Unde s-o inviţi?

— Nici unde! s-a înfuriat ofiţerul.

Nubianul avea un mers avântat, încât Osir şi ofiţerul erau obligaţi să-şi d ea toată silinţa spre a se putea ţine aproape de el. De aceea pictorul, forţat de situaţie, n-a găsit timp de meditaţie în legătură cu modul de trai al sclavilor de la minele de aur, al căror cartier îl vedea înconjurat de zidul destinat să le taie cheful de evadare spre zone cu stăpâni mai buni şi munci mai uşoare. În ciuda grabei, prin mintea lui Osir se prefigurau, sub formă de imagini, cele aflate de el despre nenorociţii ce agonizează în noaptea fără capăt… Ca să spargă întun ericul, şi-au legat de frunţi lumânări aprinse. Ceara topită se scurge pe trupuri le goale, dar ei n-o bagă-n seamă. Tinerii mai voinici sparg rocile lovind cu cio canele în dălţile de fier cu vârfurile ascuţite. Cei ce ostenesc sunt revigoraţi de vătafi prin lovituri nemiloase de bici. Copiii adună bucăţile de minereu şi le sc ot la gura galeriilor… Nişte bărbaţi de vârstă medie preiau bucăţile şi le pisea ză în cuburi din piatră scobită la mijloc, folosindu-se de maiuri metalice. Când minereul ajunge de mărimea bobului de linte, femeile şi bătrânii îl strecoară în tre două pietre de moară, prevăzute cu manivele. Se aşează câte trei la o mani velă şi învârt până boabele devin pulbere… Toţi, de la copii până la bătrâni, su nt lipsiţi de orice urmă de îmbrăcăminte. Uneori, vătafii fac prinsori că vor ni meri la fix într-o anume parte a corpului gol… Veselia lor este la fel de mare şi când ratează şi când nimeresc ţinta.

— La ce-ţi zboară gândul de eşti atât de transpus? îl întreabă ofiţerul.

— Mă gândeam la soarta acestor nefericiţi. La truda lor din mină.

— Unele dintre tinerele sclave, cele mai arătoase, au pentru scurt timp p arte de o viaţă mai veselă, dacă intră voit sau întâmplător în mrejele proxeneţi

lor. Ticăloşii aceia le închiriază altor scursori, pe perioade limitate. Cele scârbi te de noul mod de viaţă revin în negura galeriilor sau, dacă sunt foarte noroco ase, pot ajunge în slujba vreunui înstărit, cu menirea să facă de toate… Altele, după ce s-au ofilit, devin cerşetoare. Nu puţine îşi pun capăt zilelor…

— Cumplită viaţă, căpitane.

— Asta-i soarta sclavilor, pretutindeni. Crezi că noi, dacă am cădea în m âna unor duşmani, am avea parte de o viaţă mai bună?

Osir privea îngândurat casele sărăcăcioase, înghesuite una-n alta, sărăci a de prin curţile în care rar vedea câte-o capră. În schimb aproape în toate cur ţile picotea câte un măgăruş alb, ce-şi zvârlea coada după muştele sâcâitoare. Un câine fugărea un guzgan.

A mai văzut, pe ici pe acolo, câteva găini şi a auzit, în două-trei curţi, gui ţatul porcilor. În schimb, uliţele strâmte erau pline de copii în pielea goală, pr eocupaţi numai de joacă.

— Fericiţii! Ei sunt mulţumiţi de viaţa lor. Nici nu-şi închipuie că există ş i alta mai bună. Semenii lor, de dincolo de parc, li se par fiinţe de pe alt tărâm. Se tem de ei şi poate-i compătimesc… a murmurat Osir.

— Ce tot mormăi acolo? l-a întrebat enervat ofiţerul.

— Nimic…

— Exact ca şi mine: nici eu nu m-am gândit la nimic, de-am putut auzi bo lboroselile tale. Mi s-a părut că ai pomenit ceva de parc?

— Da, m-am minunat de parcul frumos apărut în calea noastră.

— Este parcul care desparte zona săracilor de cartierul nobiliar.

— Ce căutăm noi acolo?

— Mergem la mine, bătrâne! Sau ce credeai? Că domiciliez în vreo mag herniţă din astea împuţite? Doar ţi-am spus că nu-s un oarecare! Ar trebui să i ei aminte!

Nubianul s-a oprit în faţa unei porţi mari. După ce a deschis-o s-a dat la o parte. Osir s-a pomenit pe o alee cu dale din marmură, care despica o mică g rădină cu flori. Grădiniţa, lată cam de 5-6 paşi, se termina în faţa unor scări, t ot din marmură, care duceau spre o casă cu etaj, deasupra căreia tronau ham barele cu micile lor ferestre fără geam, dar acoperite cu storuri viu colorate. C asa, zugrăvită în culoarea muştarului, crea o senzaţie de vioiciune. În jurul cas ei se înşirau patru căsuţe, excelent îngrijite, toate cu câte un rondou de flori în faţă.

— Acolo locuiesc ordonanţele. Cea din mijloc este a lui Nuk, i-a spus ofiţ erul urmărindu-i privirile.

— Cine-i Nuk?

— Nuk e… Ăsta…

— Aha! a concluzionat Osir. Ofiţerul a deschis uşa şi l-a invitat în spaţioa sa cameră de primire, mobilată cu câteva scrinuri acoperite cu suluri de papir us, dintre care unele erau introduse în pungi din piele. Existau şi suluri de pap irus alb, nescris, precum şi câteva trestii din care se tăiau bucăţi spre a se obţi ne peniţa pentru scris – calamul. Tot acolo se aflau bucăţi de pigmenţi coloraţi din care, în amestec cu apa, se obţinea cerneala. În cameră se mai găseau dou ă fotolii somptuoase şi patru taburete. Au trecut apoi în sufragerie, cam cu ace leaşi mobile ca dincolo, în plus figurând o masă sculptată, în jurul căreia putea u lua loc patru sau cel mult şase persoane. Musafirului i-au fost arătate şi cele două dormitoare, mobilate cu câte două paturi largi, susţinute de picioare scul ptate, în forma unor picioare de leu. În loc de perini, pe paturi existau rezemăt oare pentru ceafă, acesta fiind modul de a dormi al egiptenilor. În fiecare dor mitor tronau câte două scrinuri, cu încrustaţii de fildeş şi de abanos. Sertarele erau destinate, unul rufăriei de pat, iar celălalt veşmintelor.

Casa mai avea, tot la parter, două băi, cu pereţii acoperiţi de oglinzi din bronz şlefuit, precum şi flacoane cu alifii şi parfumuri. Alături de băi erau amp lasate necesarele umblători.

— Cam ce ai văzut aici jos se află şi în încăperile de la etaj, i-a spus gazd a.

— Auzi, comandante, ne cunoaştem de… atâtea ceasuri şi nu mi-ai spus cum te cheamă.

— Ţine-te bine, pictore, că am un nume tulburător: Menes…

— Nu mă înnebuni?! Porţi numele primului rege egiptean?

— Păi!

— Eşti mare, mărite Menes!

— De ce mă iei aşa? Am eu vreo vină? Mi-am ales eu numele?

— Scuză-mă. Mi-a scăpat fără voie, nu cu ironie.

— Sunt convins, dar, totuşi, ca să fiu sigur, treci la baie! Eu voi face la fe l, căci, cu vorbăria ta, azi am sărit peste cea de la prânz. Nu m-am îmbăiat dec ât dimineaţa.

— Eu nici măcar atât. Sunt nespălat de aseară.

— Aşa sunteţi voi artiştii: cam nespălaţi.

— Da, dar sufletul?

— Scorneli: cine-l vede? Aşa, pot pretinde şi eu că…

— Dar nu pretinzi, aşa-i?

— Desigur.

***

Spre a termina tabloul lui Menes, i-au trebuit lui Osir cinci zile pline.

— Tata m-a făcut în cinci minute şi ţie ţi-au trebuit cinci zile. Slab randa ment, maestre.

— Accept comparaţia cu taică-tu.

— Să te aud.

— Ca să te ridice el la mărimea la care te-am scos eu, i-ar fi trebuit două zeci de ani…

— Înţeleg. Vrei să spui că ai lucrat foarte repede?

— Exact.

— Înseamnă că din cauza grabei n-ai realizat un portret pe gustul meu?

— Ce nu-ţi place?

— Multe. S-o iau pe rând. De ce m-ai îmbrăcat în tunică roşie şi nu verd e, culoarea la modă în Egiptul Vechi, doar ştiai din cine mă trag?

— N-am crezut că îţi închipui că-i suficient să porţi un nume ca să te şi i dentifici cu persoana.

— Bine, te absolv de prima învinuire. Să văd cum te scoţi cu a doua!

— La ce se referă?

— La sandale. De ce mi-ai pus sandale de argint, nu de aur?

— Cunoscându-ţi admiraţia pentru trecut, vreme în care argintul era soc otit mai preţios decât aurul, am presupus că sandalele din argint vor fi pe gust ul tău.

— Dacă într-adevăr ai gândit aşa, se iartă. Mai am o obiecţie: de ce lipse sc lanţurile de la gât şi brăţările de la picioare?

— Nu lipsesc, dar nu se văd pentru că au fost acoperite de tunică şi de mantaua albă, cu ciucuri, pe care ţi-am îmbrăcat-o peste tunica roşie.

— Precis că podoabele se află sub îmbrăcăminte?

— Precis!

— Atunci, mă scuzi. Retrag toate obiecţiile. Ba chiar te răsplătesc pentr u munca ta. Uite, ia punga asta. Sunt în ea douăzeci de monede din aur, în gre utate totală de treizeci şi trei de debeni (300 gr).

— Nici nu vreau să aud! Eu speram că am devenit prieteni…

— Şi eu la fel, tocmai de aceea nu poţi refuza un gest prietenesc.

— Nu pricep!

— Măi, tu nu înţelegi că acum nu eşti decât un proscris? Că mi-ai fost da t mie ca să te… rezolv?

— Asta înţeleg, dar nu văd ce legătură are cu punga. Dacă o primesc, su nt iertat?

— Nu te prostii! O să căutaţi mult, tu şi Rua, până veţi găsi un loc ferit c a să vă puteţi stabili, să întemeiaţi o familie. Sau te-ai răzgândit, n-o mai iei cu tine?

— Cum să mă răzgândesc?

— Bine. Îl trimit pe Nuk după ea, apoi puteţi pleca. Să mă anunţaţi când veţi fi fericiţi… Vestea mi-ar da de înţeles că n-aţi uitat de mine. De aceea voi alerga spre voi cu cea mai mare grabă şi bucurie.

***

Previziunile lui Menes s-au adeverit. Au avut mult drum de bătut, săptă mâni chinuitoare de mers la-ntâmplare, până li s-a ivit în cale stânca impozant ă, crescută din ţărm şi intrată cu o parte din trupu-i de granit în albia fluviului. S-au oprit nu cu scopul de a rămâne, ci doar pentru un nou popas, sperând că la vreuna din cele cinci căsuţe de pe spinarea stâncii vor putea cumpăra nişte hrană pentru potolirea foamei.

Prin partea dinspre mal a stâncii, accesul spre înălţime era uşor, căci for ma o pantă lină, asemănătoare unui trup de cal; partea cea mai înaltă sugerân d capul bidiviului, cum ne-am străduit să personificăm împlinirea măiastră a n aturii. Spre mijlocul spinării exista un fel de adâncitură, nevăzută de jos, unde mai existau două case. Acolo s-au oprit drumeţii. I-au întâmpinat perechi de pr iviri curioase, dar nu încruntate, fapt ce i-a dat lui Osir îndrăzneala unei aprec ieri.

— Cam prea mult teren pentru numai şapte case…

— Da, aşa e. De fapt, la-nceput, n-au fost decât două: a noastră şi a veci

nilor de acum şi din trecut, căci am fost vecini şi în altă parte. Cu timpul au ap ărut şi alţi nevoiaşi, ce şi-au întocmit aşezăminte mai sus, să poată admira Nil ul şi să-i arunce ofrande lui Hapi când se arată sub chip de valuri murdare, cin stindu-ne cu binecuvântata-i revărsare.

Ascultând spusele prietenosului om, în mintea lui Osir a înflorit un gând neaşteptat, ca un fulger ce spintecă cerul la orizont, chiar dacă deasupra capu lui stăpâneşte seninul. Tot nepremeditat a pus o întrebare cu miez de speranţ ă:

— Dacă v-am ruga să îngăduiţi să ne ridicăm şi noi o casă aici, în apropi erea voastră, ne-aţi primi?

— Ce întrebare mai e şi asta? Doar pământul – al cărui ziditor este străl ucitul Ra, care l-a dat în grijă lui Geb – nu este al nostru. Noi, muritorii, nu sun tem decât nişte locuitori vremelnici pe măreaţa lui alcătuire. Nici unul dintre noi n-are dreptul să se considere stăpân peste o parte din trupul pământului, c i doar arendaş, ce-şi plăteşte datoria prin strădania muncii.

— Adevărate vorbe cinstite…

— Matarem. Nu ştiu cât sunt de cinstit, însă, fără-ndoială, acesta-i nume le meu.

— Al meu este Osir. Ce crezi, ceilalţi localnici nu se vor opune?

— Cu ce drept s-ar opune? S-au stabilit aici după ce m-au rugat să îngăd ui să ni se alăture şi ei, iar eu le-am răspuns aşa cum ţi-am răspuns şi ţie.

În ciuda acordului ferm al lui Matarem, Osir nu era sigur că şi ceilalţi m embri ai cătunului gândeau la fel. A crezut că era bine să le cunoască opinia la modul direct.

Spre uimirea lui, de cum au trecut pârleazul în curtea vecinului Alexand ris, au fost întâmpinaţi cu-n salut de bun sosit în Olua.

— V-aş recomanda să vă înjghebaţi gospodăria chiar aici, lângă a mea.

— Mulţumim de propunere, dar cum se face că ne cunoşti intenţiile, căci încă nu ţi-am vorbit despre dorinţele noastre?

— Ne-a adus ştirea Zorik, feciorul meu, care a auzit ce-ai vorbit cu Mata rem. Acum Zorik aleargă împreună cu Sumer, feciorul lui Matarem să dea de v este şi celor de pe deal.

„Celor de pe deal”, numeau locul situat la câţiva zeci de paşi mai sus, de parcă s-ar fi aflat la o depărtare apreciabilă.

— S-ar părea că nu duceţi lipsă de noutăţi, nici că vă pare izolat de lume

acest loc? a apreciat Rua.

— Nu înţeleg, mult prea frumoasă vecină, la ce izolare te referi?

— Ei îi pare că locul acesta este cam departe de alte aşezăminte, că trăiţ i în afara frământărilor omeneşti, s-a străduit Osir să fie mai concret.

— De ce ne-ar preocupa toate nimicurile ce se petrec prin alte părţi, cân d avem aici destule probleme? Credeţi că sunt puţine sau fără importanţă? O s ă vedeţi voi!

Osir a înţeles că pătrunseseră într-un alt Univers, care, în mentalitatea c elor din Olua, reprezenta miezul lumii, cu o multitudine de evenimente şi preo cupări de o importanţă şi gravitate aparte; cu nimic mai prejos decât cele de l a Memfis sau chiar Roma, despre care se spune că ar fi capitala lumii.

„Ei cu ale lor, noi cu ale noastre”, pun ei semnul egalităţii între cătun şi restul lumii. „Îmi plac aceşti oameni”, a conchis Osir.

Cu atât mai mult i s-a părut necesar să-şi continue vizitele de cunoaştere nemijlocită, căci purtători de cuvânt şi noutăţi s-a convins că există. „De ce mă mir? Doar fiecare om deţine în el propriu-i univers, dar prea puţini îl caută şi d oar câţiva îl găsesc. Cred că oamenii de aici sunt mai aproape nu doar de natu ră ci şi de propria cunoaştere. Ei pot percepe mai uşor că în ei se află Raiul şi Iadul; că sunt promotorii păcii şi ai războiului, ai complicatei civilizaţii sau ai d urerosului regres.”

În grupul celor cinci căsuţe au fost primiţi cu bucurie, aşa cum se cuvine să fie întâmpinaţi doar nişte cunoştinţe vechi.

Li s-au adresat pe nume şi i-au povăţuit să-şi ridice casa alături de a lor, că „ce-i din vale se expun în fiecare an inundaţiilor. I-am tot prevenit, dar dege aba. Treaba lor, că fiecare cu vederile lui, însă nici încăpăţânarea nu este reco mandabilă: poate deveni păguboasă.” Cei din vale argumentează că acolo sus sunt expuşi tot timpul vântului, pe când ei stau la scut.

— Mai bine să te sfichiuie vântul, decât să te ia în spinare apa. Nu vă pa re că avem dreptate?

— Da, situaţia este destul de complicată. Amândouă zonele prezintă mul te avantaje şi dezavantaje, cam de proporţii egale. Nu putem lua o măsură ime diată. Cred că eu şi soţia vom avea cu ce ne frământa câteva zile.

— Da, bine gândit, a apreciat unul din *Ţara de Sus*.

— Dar dacă nu vom ajunge la o concluzie fără dubii – şi mă tem că aşa s e va întâmpla – îi voi propune soţiei să dăm cu banul. Cum o ieşi, aşa să rămân

ă!

— Până vă veţi ridica propriul vostru adăpost, eu vă invit să staţi la noi, i -a rugat un alt vecin.

— De ce la tine, care ai zece suflete sub acoperiş, şi nu la noi care nu su ntem decât opt?

— Dacă aşa puneţi problema, atunci noi, care suntem numai şapte, le pu tem oferi cel mai confortabil adăpost.

După multe discuţii şi parlamentări între săteni, s-a ajuns la acordul ca Rua şi Osir să se stabilească la familia cea mai puţin numeroasă, aceea a lui M atarem, compusă numai din şase persoane. O dată acest lucru stabilit, a urmat o nouă dispută: în ce familie vor servi oaspeţii masa de bun sosit?

— Clar că la mine! le-a spus răspicat Matarem.

— Nu-ţi pare că-ţi rezervi prea multe onoruri? s-a grăbit Cleo să o ia înai ntea soţului său, Alexandris, pregătit să-i prezinte lui Materem aceeaşi atenţio nare.

— Te rog, Cleo, nu fii mărginită în aprecieri! Este dreptul tradiţional al Celui Dintâi. Eu am fost cel care i-am cunoscut primul şi eu i-am convins să rămână între noi! O ştiţi toţi foarte bine. Eu sunt în drept să mă supăr, pentru a mestecul vostru, nu voi, care-mi uzurpaţi dreptul!

În faţa unui adevăr atât de bine scos la lumină, Cleo şi soţul ei s-au văzu t reduşi la tăcere. Însă mărinimosul Matarem, când le-a sesizat tristeţea, a dev enit mai conciliant.

— De dragul trainicei noastre bune vecinătăţi sunt dispus să renunţ la d reptul meu, în favoarea voastră, dacă musafirii mei acceptă, le-a spus el, oblig ându-i să-i aprecieze sacrificiul prin sublinierea gravă a pronumelor *meu* şi *me i*.

— Da, acceptăm, a răspuns Rua şi în numele lui Osir.

Musafirii au fost invitaţi să ia loc în jurul unei mese rotunde alături de Cl io, Alexandris şi fiul lor cel mare, Zorik, purtătorul de ştafetă spre comunitate a din deal, când au sosit străinii.

— Ne vor servi fetiţele, dar vă rugăm să ne iertaţi pentru bucatele mode ste pe care le vor aduce, căci n-am prevăzut sosirea unor oaspeţi. Înaintea prâ nzului cred că ar cădea bine câte un păhărel de rachiu pentru bărbaţi şi câte u nul de lichior pentru noi două. De acord?

Citind acceptul în ochii celor de faţă, le-a spus fetiţelor:

— Aţi auzit porunca, da?

— Da, i-au răspuns jupâniţele onorate de înalta lor îndatorire. Ca un fel de aperitiv le-au fost aduse bucăţi de peşte prăjit şi ridichi de lună. Iar ca prân z de bază hălci din carne de batal, însoţite de rădăcini de lotus şi lăptuci. Ca d esert fetele le-au adus smochine, rodii şi mere.

La încheierea festinului li s-a oferit o amforă cu bere.

— Dă-o la tata, i-a cerut Alexandris fiicei celei mari, care sosise cu amfor a. A apucat vasul cu grijă, apoi ajutat de un cuţit i-a desfăcut dopul de ghips, a poi a umplut ulcioarele aduse de fata cea mică.

Cleo s-a simţit datoare să facă o precizare:

— La noi în casă nu se prea bea vin: noi preferăm berea, căci ne pare că nu tulbură minţile precum vinul.

— Adevărat, a confirmat Rua.

Iar Osir, sub plăcuta impresie lăsată de păhărelul de rachiu, l-a întrebat pe Alexandris:

— Băutura aceea aromată din ce a-i preparat-o?

— Din smochine şi curmale. Noi o numim ščdeb. Ţi-a plăcut?

— Foarte mult.

Uşor nedumerită, Rua a întrebat-o pe Cleo:

— Ne-aţi spus că familia voastră este compusă din şapte persoane, dar e u nu văd decât cinci.

— Părinţii mei s-au retras la culcare, au spus ei, dar eu sunt convinsă că trag cu urechile de te miri unde.

— Te cam înşeli, fata mea, i-a răspuns o voce răguşită intrând cu o harp ă frumoasă, cu încrustaţii de fildeş. În urma lui păşea mândră mărunţica-i soţi e.

Zorik a sărit şi i-a aşezat un scaun în mijlocul încăperii. Harpistul s-a lăs at pe el şi după câteva acorduri căutate pe coarde şi-a dat drumul la voce, aco mpaniindu-se cu harpa:

Zeul Seb a pus în trupuri frumuseţea sa

Zeul Ptah a făcut cu mâinile sale această femeie

Ca o alifie aromată pentru inima lui,

Iar Nilul revarsă-n ţară belşug şi bucurie.

— N-aveţi o castanietă? A întrebat Rua.

— Avem. Să ţi-o aduc?

— Te rog foarte mult.

După ce i-a fost împlinită rugămintea, Rua a reluat cântecul cu minunata -i voce de altistă, în acompaniamentul de castanietă şi harpă. A fost o seară de neuitat.

Matarem şi ai lui îi aşteptau ca pe jar.

— Ei, cum v-au cinstit vecinii?

— Excelent! i-a răspuns Rua, Osir mulţumindu-se să confirme printr-o di scretă înclinare a capului.

— Mă bucur, a spus el cu un glas nu prea ferm, apoi a întrebat:

— Am auzit sau mi s-a părut, ceva zdrăngănind la harpă, probabil s-a pr odus bătrânul Suur, dar şi o minunată voce de femeie?

— Da, l-a acompaniat Rua.

— Ştie să cânte atât de frumos?

— Într-un timp a fost meseria ei.

Matarem a căzut într-o muţenie teribilă. Îi privea cu ochi măriţi de uimir e. Doar după un timp a intuit ridicolul tăcerii sale şi atunci le-a spus cu glas ob osit de invidie şi de regret:

— Să ştiţi că nici la mine n-ar fi fost rău.

— Sunt convins, i-a răspuns Osir.

***

Rămaşi singuri într-o cameră de la etaj, Rua a şoptit:

— Le-am adus acestor oameni o zi plină, cum n-au avut de cine ştie câtă vreme.

— Dar acum vor petrece o noapte albă, rememorând sosirea noastră şi e venimentele ulterioare, a dovedit Osir că i-a înţeles gândul.

— Ce oameni minunaţi! Iar noi cât de inspiraţi am fost intrând în cătunul lor.

— Aşa se întâmplă, în general. Degeaba plănuieşti totul în amănunt, că n u-ţi iese. Pe când întâmplarea face lucruri senzaţionale! Ce nu ies aşa de bine nici dacă le frământi în minte ani în şir.

Convinsă de justeţea părerii lui Osir, Rua l-a întrebat:

— De când începem lucrul la casă?

— Cum de când? De mâine. Sau n-ai chef? Dacă doreşti, putem amâna, să ne mai odihnim puţin.

— Nuuu! Vreau să începem de mâine!

După ce i-a sărutat drăgăstos mâna, Osir a întrebat-o:

— Ce părere ai de norocul care ne-a ieşit în cale azi?

— Cred că-i de bun augur, a răspuns ea speranţelor ce se doreau întărite.

— Ştii ce, Rua? Mi-a mai venit în minte un om minunat. Cred, adică sunt sigur, că el a fost prima persoană preocupată de viitorul nostru. El a pus, de fapt, temelia căsniciei noastre.

— Te referi la Menes?

— La cine altul? Ce ne-am fi făcut fără comoara pe care ne-a dat-o el?

— Adevărat, dar trebuie să-ţi aminteşti că eu nu l-am cunoscut prea bine, îl ştiu doar din cele aflate de la tine. Însă gestul său… Să ştii, uneori şi eu m-am gândit la el, însă mai mult cu mare uimire, deoarece încă n-am un răspuns la întrebarea: nu-i era mai folositor să te ucidă decât să te salveze?

— Adevărat. Comportamentului său nu-i poţi găsi o explicaţie prin înşiruirea unor ipoteze.

— Uneori cred că cererea de a-i face portretul a fost doar un pretext spre a-ţi da aurul. Că nu şi-a dorit tabloul.

— Crezi?

— Sunt aproape sigură. Spune-mi, Osir, tu ce crezi despre oamenii din cătunul acesta? Mie-mi pare că se comportă oarecum bizar. Ne-au primit printre ei fără să ne întrebe de unde venim, cine suntem…

— Adevărat. M-am gândit şi eu la asta şi cred că am găsit răspunsul…

— Ce anume?

— Nu ne-au chestionat pentru că au ghicit că suntem ca ei.

— În ce fel ca ei?

— Nişte transfugi, care fug de lege. Tu i-ai numit bizari pentru că în subconştient ai realizat că nu sunt făcuţi pentru aceste locuri. Ai intuit că, fără să depună efort, ţi-au impus respectul. Deoarece te-au impresionat prin comportamentul lor de fiinţe educate, potrivite altui mediu, negăsind o apreciere precisă, îi consideri bizari…

— Posibil, a admis Rua.

***

În ziua următoare, toată suflarea din Olua aştepta nerăbdătoare să vadă ce vor hotărî sorţii: deal sau vale?

Însă Osir i-a lăsat cu gurile căscate când le-a spus că, după o noapte de nesomn, el şi soţia au hotărât unde-şi vor amplasa casa, încât tragerea la sorţi a devenit inoportună.

— Înseamnă că aţi ales dealul, şi-a exprimat convingerea Buur, unul dint re ocupanţii zonei respective.

— S-o crezi tu! Osir e băiat deştept, ştie ce să aleagă, iar Rua la fel, încâ t este exclus să comită o astfel de eroare, i-a replicat Alexandris.

Spre a pune capăt disputelor, Osir a precizat pe ton de scuză şi cu evide ntă modestie:

— Cred că greşiţi cu toţii, exagerându-ne calităţile, căci eu şi soţia mea nu avem priceperea, nici profunzimea analitică a înţelepţilor din cele două zon e, spre a ne motiva o alegere pro sau contra. Recunoscându-ne inferioritatea a m luat o hotărâre aleatorie: să ne stabilim pe coastă. Am luat o astfel de hotăr âre cu nădejdea că, amplasându-ne casa între cele două importante extreme, v om putea profita de sfaturile şi sprijinul ambelor părţi. Explicaţia lui Osir a păr ut rezonabilă celor două tabere, încât şi o parte şi cealaltă i-au asigurat de tot sprijinul.

În urma acelui eveniment, cu o atât de profundă rezonanţă în cătun, me morabila zi putea rămâne ca moment de referinţă. Dacă în ţară se făceau dete rminări de timp în genul: cinci ani de la ultimul recensământ al vitelor, ori: la t reizeci de ani de la moartea lui Cesarion, în acea interesantă comunitate de ce nu s-ar fi putut spune: după atâţia ani de la alegerea făcută de Osir şi Rua?

În urma srezolvării teoretice a problemei, Osir şi Rua trebuiau să treacă şi la cea practică: zidirea casei.

Era în primele zile ale lui aprilie, începutul verii, până la sfârşitul căreia mai erau trei luni şi jumătate, din totalul celor patru, cât durează vara secetoa să, înainte de a veni binecuvântatul anotimp al ploilor. O fi bun pentru recoltă, dar e primejdios pentru o casă aflată în execuţie, şi-a zis Osir.

Când a trecut la treabă, pictorul şi sculptorul Osir a gândit că sculptura poate fi considerată ca o evoluţie sau transformare în artă a meseriilor de zida r, dulgher, cioplitor şi şlefuitor în piatră; de aceea a fost plin de avânt şi încre

dere că se va descurca bine. Însă nu se putea face nici un pas dacă nu avea sc ule şi materialele necesare. Trebuia să pornească de la realizarea chirpicilor. A apelat la vecini cu rugămintea să-i tocmească nişte meşteri în formarea chir picilor, căci el trebuia să plece la Menfis, spre a cumpăra cele cuvenite, asta î nsemnând că va lipsi câteva zile, timp în care preparatul chirpicilor trebuia să se desfăşoare cât mai alert.

— Să ştii că atunci când am ajuns aici toţi am fost nişte nepricepuţi în al e meseriei, dar nevoia şi experienţa ne-au ajutat să deprindem meseriile cele mai diverse. Dacă am ajuns şi agricultori!

Osir a privit-o semnificativ pe Rua, cu sensul de: vezi că am avut dreptat e? iar pe vecin l-a întrebat:

— Că ai adus vorba de agricultură. Am văzut ceva teren prelucrat, dinco lo de baza stâncii, pe malul fluviului, la acela te-ai referit?

— Exact. Ne-am extins cam pe optzeci de aurura cât am apreciat că pot l ucra şapte familii.

— Pământul l-aţi cumpărat sau…?

— Sau. Am amenajat terenul gândindu-ne că fiind departe de orice locali tate nu prezintă interes pentru nimeni. Până acum n-am fost deranjaţi, dar cin e ştie?

— Referitor la pregătitul chirpicilor: voi plăti munca, precum şi paiele fo losite.

— Bine, la terminarea lucrării îţi voi prezenta nota de plată, i-a spus râz ând Matarem, căci cu el se sfătuise.

Osir a plecat la drum, lăsându-l pe Matarem şef de şantier, iar pe Rua a djuncta lui.

S-a întors, după zece zile, timp în care a parcurs, dus-întors, în jur de o s ută de km. A venit cu două căruţe, trasă fiecare de câte doi măgăruşi. Căruţel e erau pline cu saci de gips, cherestea, cuie, balamale, pigmenţi pentru vopsit, diverse scule: mistrii, cancioace, ciocane diferite, cleşte şi altele.

Între timp, câteva sute de chirpici uscaţi puteau fi clădiţi.

Bucuros de cele văzute, Osir s-a apucat de zidit. Întâi a îndepărtat stratu l de pământ până a ajuns la stâncă, apoi a început ridicarea zidurilor. Alături d e el lucra Zorik, priceput în meserie. Curând şi vecinul Buur a cerut să-i permi tă să-l ajute. Apreciind că doi zidari ajung, Osir a trecut la confecţionarea tâm plăriei pentru uşi şi ferestre. În momentul în care tâmplăria a fost montată, Os

ir i-a spus soţiei: draga mea, casa noastră începe să se profileze.

După câteva zile şi-a dat seama că nu-i ajunge cheresteaua şi că mai ave a nevoie şi de alte materiale, neprevăzute iniţial. A urcat în căruţă şi a pornit d in nou la drum. De data aceea s-a întors mai repede cu două zile, deoarece făc use drumul în căruţă, nu ca la prima călătorie.

Având cam tot ce-i trebuia – de s-o mai ivi o nevoie, o să dea iarăşi o fug ă – s-a apucat de mobilier: două paturi, patru scrinuri, opt tabureţi, patru fotol ii, două mese.

— Păi, dragul meu, văd că-ţi faci mobilier ca-ntr-o casă nobiliară, nu de agricultor? i-a spus cu admiraţie Alexandris.

— Fac şi eu ce pot şi cum mă pricep.

— Văd că faci şi poţi bine. După ce-i termina la tine, o să-ţi prezint şi eu nişte comenzi.

— O să le execut cu plăcere.

Pentru mobilier a ridicat un şopron, acoperit cu trestie strânsă din Nil. T ot cu trestie şi-a acoperit şi casa.

— În şopron mobila se usucă mai lent, a informat-o pe Rua.

— Văd că te pricepi şi le prevezi pe toate. Măi, ce bărbat mi-am luat!

— Aşa e. Eşti o norocoasă. Mai ales acum, că trebuie să plec iarăşi la ora ş…

— De ce trebuie?

— Să cumpăr ustensile pentru bucătărie, dar mai ales să vând doi asini ş i una dintre căruţe. N-are rost să ne încurcăm cu ce a devenit de prisos.

Când i-a vorbi despre vânzare lui Matarem, acesta i-a răspuns că nu o co nsideră ca hotărâre bună, căci cu asinii şi căruţa se va achita de Buur, Zorik şi de cei care au făcut chirpicii.

Osir l-a privit încurcat, apoi a cerut explicaţii:

— Înţeleg că o să mă achit de Buur şi de Zorik, dându-le câte un asin, da r cum mă achit de cei care mi-ai făcut chirpicii?

— Lor le dai căruţa, simplu.

— La patru inşi o căruţă?

— Da, cred că-i suficient, poate chiar prea mult.

— Dar ei cum vor proceda? Va lua fiecare câte o roată şi aşa mai depart e?

— Nu. Căruţa poate rămâne cu patru stăpâni sau să o ia unul dintre ei, u

rmând să-i răsplătească pe ceilalţi după o anumită înţelegere.

— Crezi că vor accepta?

— Sunt sigur. Doar acesta-i felul tradiţional de comerţ: prin schimb de b unuri.

Trocul propus de Matarem a fost bine primit de cei interesaţi, astfel că Rua şi Osir au putut pleca la Menfis doar cu o căruţă pentru a face cumpărătu ri. Ca să aibă ce să dea în schimb, au încărcat în căruţă tot ce a considerat Osi r că nu-i mai era folositor. În Egiptul acelei epoci, chiar şi cumpăratul cu mone de tot schimb era considerat. Iar valoarea monedelor era determinată de struc tura materialului din componenţă. Însă operaţiunile respective deveneau anev oioase, impunând o sumedenie de calcule şi mai ales negocieri. Pentru uşurar ea operaţiunilor viitoare, Osir a schimbat o parte din monedele sale de aur în altele de argint şi de cupru, la echivalentul zilei. Pentru 5 kit aur, a primit 65 k it argint, iar pe 5 kit argint 400 kit cupru. Cu materialele din căruţă şi monede de trei feluri au făcut un negoţ mulţumitor.

S-au întors cu căruţa încărcată: amfore, oale, blide, ulcioare şi căni din l ut, pahare din piatră sau bronz, oglinzi, pomezi, bijuterii, dar şi o cadă de bai e, precum şi îmbrăcăminte pentru amândoi. Osir n-a uitat nici de coloranţii din care se pricepea să prepare vopsele. Cu prilejul schimburilor a scăpat de toate sculele care-i deveniseră inutile, chiar le-au şi prisosit, însă le-au lichidat într- o piaţă de la periferie, obţinând în schimb trei baniţe de grâu şi o văcuţă cu viţ el.

Privind patrupedele, Rua i-a spus bucurosului ei soţ:

— Acum va trebui să construieşti şi un grajd.

— La ce să folosească?

— Ce-ntrebare-mi pui? Doar nu-ţi închipui că o să stau în aceeaşi casă c u vaca, viţeaua şi cei doi măgari? Unu-mi ajunge!

— Cred că nu faci nici o aluzie?

— A fost o asemuire întâmplătoare, dar dacă simţi că există anumite co mpatibilităţi…

— Nu mă poţi obliga să fac analize, dar nici n-o să mă las înduplecat s-o bag pe Venerata într-un staul de vite! Nici chiar pe vaca-n devenire nu accept s-o umilesc. În ce-i priveşte pe asini, mai merge, căci ei n-au statutul de sacri. Ca urmare, cornutele vor sta sub acelaşi acoperiş cu noi. Nu vreau să mă blest eme şi să ajung în Amunduant, mistuit de focul veşnic!

— Dar nici eu nu accept să dorm alături de ele. Aşa că trebuie să alegi în tre mine şi *venerate*. Hotărăşte-te!

— Dacă aşa pui problema, cunoşti răspunsul, dar, fiind vorba de un şant aj, trag nădejde că voi fi înţeles şi iertat; că nu pe mine mă va strânge-n braţe Edyo, zeiţa Şarpe, care le este foarte devotată vacilor din moment ce se hrăne şte din ugerul lor.

Obligat de Rua la sacrilegii, Osir s-a străduit să-şi facă păcatul cât mai m ic, de aceea sub acoperişul care-i ferea mobila de soare, a ridicat nişte pereţi, la fel de buni ca şi ai casei. A construit şi o iesle pe care o va umple cu foi crud e de papirus, căci iarba, datorită anotimpului secetos, a devenit galbenă şi rar ă; în schimb, pretutindeni s-au înălţat victorioşi diferite specii de scaieţi, hran ă pe gustul asinilor.

După ce a topit pigmenţii şi a obţinut vopselele dorite, Osir s-a apucat d e pictatul pereţilor. Pe unul a înfăţişat în mărime naturală personajele persecu tate de Rua: vaca şi viţica, iar pe cel opus, puteau fi admiraţi cei doi asini, în ti mp ce se ospătau cu ciulini.

— Aşa mai merge, accept vecinătatea lor, i-a spus Rua.

Venit să-i vadă opera, Matarem s-a arătat încântat, dar dornic să admire şi în interiorul casei sale impresionantele tablouri.

Spre a-l avea pe cel cu cornutele, a oferit o cloşcă cu ouăle aferente, pro punere la care Osir s-a indignat:

— Cum? Oferi o singură fiinţă şi vrei să primeşti două! Dai două şi ne-a m înţeles.

— Dar ce, vacile tale-s egale? Cum să dau o cloşcă pentru o viţea? Poate accepţi un pui de găină, că aşa mai merge.

— Să fim rezonabili, vecine. Dai doi pui mărişori, din ăia cu pene şi face m trocul. Altfel îţi pictez numai vaca şi renunţ la pui.

— Se vede că ai fost la târg: ai prins tehnica. Fie, consimt.

— Când să vin să-ţi fac tabloul?

— Stai, că n-am terminat. Că-l vreau şi pe celălalt.

— Ăsta cu asinii?

— Vezi bine.

— Da, dar în cazul ăsta, nu mă-nvoiesc decât dacă pun eu condiţiile, că-mi sunt foarte dragi măgăruşii mei: nici nu şti cât de bine s-au comportat la că

ruţă. N-au făcut-o pe căpoşii, drăguţii de ei.

— Vorbeşti de parcă ăştia de pe perete ţi-ar fi tras căruţa, nu cei din graj d. Mă faci să râd, zău!

— Spune-mi, ce diferenţă găseşti între ăştia de pe perete şi ăia care înfu lecă scăieţii?

— Ăăă, sincer să fiu, nu văd nici o diferenţă.

— Atunci? De ce faci discriminări? Acu' să trecem peste asta şi să reveni m la afaceri. Pretind pe ei două gâşte.

— Cum, pe ei? Pe tablou vrei să zici.

— Iar o luăm cu: ce deosebire?

— Bine, accept, dar mai dă şi tu ceva, că aşa se cuvine.

—Tot eu să dau? N-am dat destul pe gratis?

— Ce-ai dat pe gratis?

— Priveşte atent tabloul şi vezi singur ce-ai obţinut doar pe zâmbet.

Cu toată concentrarea, Matarem n-a observat nimic în plus.

A întrebat, cu o uşoară supărare:

— Vrei să spui că figurează pe acest tablou ceva ce n-a fost negociat?

— Sigur că figurează.

— Eu nu văd nimic. Spune-mi tu, ce anume?

— Scăieţii, vecine…

Vestea despre picturile lui Osir şi tratativele purtate cu Matarem au trec ut din casă-n casă, ca un zbor razant de rândunică.

Desigur că Matarem nici n-a terminat cu relatarea amănunţită a importa ntei tranzacţii, în momentul în care la Osir şi-a făcut apariţia Alexandris. Prefă cându-se în afara evenimentului, l-a întrebat pe pictor într-o doară:

— Cum mai merge treaba? Văd că ţi-ai cărat mobila în casă. Pot vedea c um aţi aranjat-o?

— Cu mare plăcere. Pofteşte vecine, l-a invitat Rua.

Alexandris a intrat în casă cu un aer de indiferenţă ostentativă. Şi-a rotit ochii să examineze aşezarea mobilelor, a tras uşor sertarul unui scrin; a şters cu cotul praful de pe altul; a ridicat în braţe o amforă mare, cu rost de decor; a mirosit o cutiuţă cu farduri, şi câteva flacoane cu arome; a cântărit în palmă nişte giuvaieruri; a intrat în baie, apoi a privit din uşa umblătorii, ca în final să -şi emită opinia:

— Bravo, vecinilor, îmi place cum v-aţi aranjat, aveţi gust. Se vede în toa

te filonul ce străluceşte în fiinţele voastre.

Mulţumit de ce-a spus, a dat să plece, însă s-a mai întors o dată din uşă cu o nouă mărturisire:

— Măi copii, am senzaţia vagă că mi-a scăpat ceva. N-ar fi de mirare, du pă cât sunt de aerian: că de multe ori se întâmplă să privesc un anumit lucru f ără să-l văd. Oare n-am păţit şi de data aceasta la fel? Am, după cum v-am mai spus, am senzaţia că şi acum am privit fără să văd. Nu mă puteţi ajuta voi?

— Nu ne-ai spus cum îţi par picturile lui Osir? l-a atenţionat Rua.

— Picturi, zici? Măi, să nu mi le arătaţi tocmai mie, care-s înnebunit dup ă aşa ceva? O pictură bună mă fascinează: pot sta în faţa ei, fără să simt foam e, sete, oboseală sau scurgerea timpului. Unde sunt picturile lui Osir? a întreb at scormonind cu ochii podeaua ce i-a magnetizat privirile, împiedicându-le să se ridice spre pereţi.

— Uite-te aici, pe aceşti doi pereţi, a încercat Osir să-i dirijeze atenţia.

— Pe pereţi? şi-a arătat mirarea Alexandris. De ce pe pereţi? a întrebat aducând zâmbetele pe feţele gazelor. L-a tachinat Osir.

— Îţi par pereţii locuri neobişnuite pentru nişte picturi?

— Am dat de înţeles aşa ceva? Nu v-am spus? Sunt cam zăpăcit, însă nu tot timpul, doar atunci când vine vorba despre artă şi în special de pictură: atu nci îmi pierd cumpătul. Oricum, m-am făcut de râs.

După ce a mai perorat o vreme pe această temă, a catadicsit să ridice pr ivirile spre pereţi, acţiune nefastă, căci a înmărmurit de admiraţie. Când, în fi ne, şi-a recâştigat cumpătul, i-a spus lui Osir că două picturi identice trebuie s ă fie imortalizate şi pe pereţii casei sale. Cât despre cost, el nu negociază, fiin d sigur că Osir ţine cont de faptul că lucrările, fiind destinate unui împătimit a l picturii, preţul trebuie să fie modic. Lui n-o să-i pretindă la fel de mult ca unu i oarecare Matarem, de exemplu, care şi-ar dori picturile doar din snobism, nu din pasiune. Numai că Osir nu s-a lăsat impresionat de libaţiile închinate artei şi a negociat cu el la sânge. Mai mult: nu i-a acordat bonificaţia în scaieţi, pent ru care i-a pretins o amforă cu rachiu aromat, din care a băut cu poftă în seara aceea de neuitat… În timp ce stăteau în faţa casei, Alexandris i-a dat o informa ţie uimitoare:

— Măi, tu n-ai idee câţi ochi sunt pironiţi pe noi în clipa asta. Ne pândes c de prin locuri neaşteptate. Toţi vor să vadă şi să afle ce şi cum. Mor de curio şi să ştie dacă ne-am înţeles în legătură cu picturile, mai ales ar dori să afle co

ndiţiile. Mă întreb de ce naiba pot să fie atât de curioşi? De parcă n-ar avea alt e griji sau alte preocupări? Ori, o ştiu prea bine: au şi de unele şi de altele ber echet! Acum aşteaptă plecarea mea, apoi vor perinda pe la tine, rând pe rând, aşa, ca în trecere. Toţi se vor preface că n-au auzit de picturile tale, nici că ur mează să le aşterni în casa mea şi a lui Matarem. Unii s-ar putea chiar să se pr efacă mari admiratori de pictură…

— Aşa cum te-ai prefăcut tu?

— Aşa e… dar cum ai ghicit?

***

De pe urma trocului *artă contra hrană*, ograda familiei Osir fremăta de a nimaţie. Iar hambarul era bine burduşit, căci la ultimele trei case ale comunită ţii a pretins grăunţe, socotind că zece găini patronate – ca să ne exprimăm euf emistic – de un cocoş pintenog şi gânsacul cu haremul său de opt gâsculiţe, pl us cloştile şi viitorii pui, pretindeau grăunţe, nu glumă!

Osir era mulţumit de realizările sale de pe pereţii a opt case, dar mai ale s pentru că efortul i-a fost recompensat: munca lui cu pensula nefiind minimali zată de nici unul dintre membrii colectivităţii. Pentru a evita stereotipia, artist ul, după ce a realizat trei tablouri identice, a propus zugrăvirea altor scene: cu m ar fi aspectul plin de viaţă al curţii sale sau, şi mai interesant: pe un perete să apară cocoşul, pe post de vătaf, cucurigându-şi triumful, iar pe cel opus, o f ată sărind pârleazul. Spre dezamăgirea lui Osir, noile proiecte au rămas în mi ntea sa, datorită clienţilor cu argumentări egoiste: *ce, eu sunt mai prost decât Cutare? Nu merit două picturi ca ale lui*? Astfel că, în pofida noilor inspiraţii, n umai scenele cu vacile şi măgarii au întrunit sufragiile celor din Olua. Dacă su ntem dispuşi spre preziceri, prin extrapolare ajungem la convingerea că de o a preciere colectivă identică se va bucura, cândva, şi celebra pictură *Răpirea di n serai,* care va putea fi admirată pe pereţii a milioane de case.

După ce a făcut demonstraţii de virtuozitate în ale picturii, nu doar pent ru alţii, ci şi pentru sine, Osir a hotărât să accepte numeroasele cereri care-l a saltau: toţi concătunenii dorind să-şi vadă între pereţi numai mobilier artistic. Deoarece el n-a considerat nicicând că sculptura îl pasiona mai puţin decât pic tura, n-a ezitat şi a acceptat provocarea sau, într-o exprimare prozaică: a porn it o afacere. Dacă am enumera câte şi ce mobile a realizat Osir; apoi calitatea

acestora; iar în final încântarea celor care au intrat în posesia unor veritabile bijuterii, s-ar putea crede că-l preamărim pe artist. De aceea n-o facem, ne mu lţumim să amintim numai rezultatul material al muncii sale: gospodăria i s-a u mplut cu de toate, dar în cantităţi care depăşeau net limita necesară.

Parcă spre a se întregi starea de beatitudine, Rua a nascut o fetiţă, cărei a i-au dat numele Luta. Tocmai se împlinea un an de la stabilirea lor în Olua.

Fata a venit la timp, căci de când cu crescânda lor bunăstare, se cam pli ctiseau. După ce s-a născut fetiţa zilele lor s-au umplut. Osir i-a construit un le agăn deosebit, pe care se luau la întrecere care dintre ei să-l hâţâie mai mult, i ar fetiţa gângurea tot timpul, înseninându-le zilele.

În cinstea evenimentului Osir a dat o petrecere mare, la care a pus la bă taie bere pe săturate şi cinci iezi.

Toată suflarea cătunului a mâncat şi băut pe întrecute. Au avut şi muzic ă: Suur şi Rua au ieşit în prim plan, fiind răsplătiţi cu aplauzele tuturor. După petrecere, Rua i-a spus lui Osir:

— Dragă bărbate, acum îţi pot spune că mă simt fericită.

— Şi eu la fel, draga mea.

Când a conştientizat pomenita stare, Osir şi-a amintit de ofiţerul Menes, binefăcătorul său, şi apoi al familiei.

— Îţi aminteşti, draga mea, că pentru ajutorul pe care ni l-a dat, Menes dorea o răsplată?

— Cred că am uitat…

— Ei bine, eu n-am uitat: ne-a cerut să-i dăm de ştire când vom aprecia noi că suntem fericiţi.

— În cazul acesta… anunţă-l. Însă nu văd cum vei proceda? Te duci tu?

— Nu te pot lăsa singură, tocmai acum. O să-l rog pe Zorik să facă oficiu l de sol.

— Te-ai orientat bine, este un tânăr destoinic. Nici n-ai crede că are doa r şaisprezece ani. Nu crezi că-i primejdios drumul?

— Sigur că e primejdios, dar o să-şi mai găsească doi ortaci. El să fie şef ul. Îi vom da o pungă cu kit de cupru şi le umplem la toţi trăiştile cu merinde d e drum. Ca Zorik să se simtă ataşat de noi, cred că ar fi bine să-i promitem că peste doisprezece ani i-o dăm de soţie pe Luta.

— Da, te-ai gândit bine. Asta înseamnă că înaintea plecării va trebui să-i logodim.

Astfel, încă o petrecere şi-a găsit motivaţia. Osir s-a dovedit din nou la înălţime. Bucuros că pe cer s-a arătat luna plină, când Isis acceptă carne de râm ătoare, Osir a înfipt în proţap un porc de vreo 80 de kg, pe care, spre a scăpa de păcat, erau obligaţi să-l devoreze până-n zori. Tot pentru că era o noapte în care abuzurile erau permise, s-a băut vin pe-ntrecute.

Printre băutori s-a strecurat şi un copilaş, cam de zece ani, care profitând de neatenţia unora le storcea ulcelele.

— Calamis, lacomule, nu ţi-e ruşine?

— Ce-am făcut, mamă?

— Mai şi întrebi? Văd că de mic bei ca porcu'!

— Unde-ai văzut tu, măi femeie, porc să bea vin? a sărit în ajutorul degu stătorului, Buur, iubitorul său tată, deosebit de îngăduitor cu odrasla, mai ales atunci când era cu chef. Osir i-a păcălit, căci el nu s-a ospătat cu vin, băutura lui Seth-diavolul, ci cu rachiu tare şi aromat, al cărui patent de fabricaţie l-a obţinut de la Alexandris, în schimbul unui pat cu picioare de crocodil, pe care l-a executat conform înţelegerii. Dar numai el şi Alexandris se serveau pe ascuns cu rachiu. Gândul că-i păcăleau pe ceilalţi i-a făcut nespus de radioşi. De câtev a ori s-au şi pupat, tot la modul conspirativ, bucuroşi că bând cantităţi mici, nu riscau să se-mbete, aşa cum vor păţi ceilalţi, care turnau în ei din pocale de-o palmă.

Însă, conform tradiţiei, trebuiau să se producă şi sărbătoriţii, adică logodnicii. Instruit din timp, Zorki s-a aplecat peste leagănul logodnicei şi a sfătuit-o, adaptând cazului versuri cunoscute:

Acum când şezi laolaltă cu atâta lume
Să nu pofteşti, nici să nu ceri hrană
Căci este ruşinos să fii lacom.
Un strop de apă şi o gură de pepene
Ajung ca să-ţi întărească inima.

Pentru că logodnica nu-i putea răspunde decât prin gura mamei, Rua l-a rugat pe Suur s-o acompanieze, în timp ce ea îi transmite lui Zorik spusele logodnicei:

Cu glasul tău, scumpul meu frate
Îmi hărţuieşti inima
Făcându-mă să zac în pat.

Vecină-i casa ta cu a noastră
Şi totuşi la tine nu pot să ajung.
O să m-ajute oare mama?
Mă duc s-o rog pe ea, pentru noi doi.

***

Urmaţi de un câine negru, doar cu puţin mai mic decât asinii, cei trei flă căi au plecat băţoşi, Zorik purtând la loc sigur punga cu monede şi scrisoarea în limba latină adresată de Osir proteguitorului său, ofiţerul Menes. Înaintea p lecării Osir le-a spus că cel mai uşor de găsit era la propria-i casă. Spre a le înl esni căutarea, le-a descris casa şi împrejurimile. Le-a dat ca principal reper m ăreţul parc din mijlocul cetăţii, adică graniţa dintre mizerie şi bogăţie.

— Ce-i acela parc? l-a întrebat Zarik.

— Adevărat, tu n-ai văzut în viaţa ta. Este o grădină mare, cam dublul te renului pe care este amplasată Olua. În spaţiul acela nu sunt case, numai arbo ri şi rondouri cu flori. Acum ţi-l poţi imagina?

— Oarecum. Nu-i nici o problemă, căci atunci când voi întâlni la Teba ca sa care să se apropie de descrierea ta şi mai ales de ce-mi închipui eu, o să înt reb oamenii: acesta-i marele parc din Teba? Dacă-mi vor răspunde prin da, îns eamnă că l-am găsit. În caz contrar, o să-i rog să ne explice cum putem ajunge la renumitul parc. Şi aşa, din aproape în aproape, o să-l dibuim noi, nu-ţi fie te amă. Doar suntem născuţi şi crescuţi într-un sat onorabil, nu la pădure!

— Mă bucură isteţimea ta, drum bun!

***

Temerile lui Osir au fost fără temei, căci tinerii s-au descurcat de minun e la Teba. Căutând să întâlnească un parc de arbori în mijlocul cetăţii, au bătu t străzile urbei până le-a apărut în cale reperul indicat de viitorul socru al lui Z orik. Cu toate că arborii existau, la fel şi rondourile de flori, o urmă de îndoială totuşi persista. Dacă, totuşi, nu acela era parcul? Spre a afla adevărul cel mai l a-ndemână era să întrebe.

Când a văzut Zorik apropiindu-se de el o tânără ce-şi mişca admirabil şol durile, şi mai ales cât de colorată îi era rochia, şi-a zis că se aflau în faţa unei

nobile de rang înalt, dacă nu o slujitoare la altarul templului din Chemnis, de l a marginea deşertului, unde a auzit el că până şi lucrurile sunt încărcate de *m ana, puterea sacră*, asta ducând la concluzia că fiinţele omeneşti posedă, fără doar şi poate, o învăţătură cel puţin dublă de *mana*. În ce o privea pe tânăra iv ită în calea lor – un miracol, evident! — nu aveau nici o-ndoială că respectiva e ra încărcată la maxim. Stupefiaţi de admiraţie, se minunau cu câtă măiestrie e ra înnodată rochia peste sânul stâng, spre a-l expune vederii pe cel drept, într- o emoţionantă revărsare de rotund şi plin, pricinuindu-le flăcăilor o stare de fi rească evlavie. Minunata rochie lungă avea mânecile până la antebraţ, lăsând dă fie admirate brăţările care dădeau strălucire braţului de culoare cafenie. R ochia pastelată era strânsă pe talie cu un cordon împletit din fire de aur, apoi aluneca, despicată, până la picioarele încălţate în sandale scânteietoare. Prin despicătură se arătau ademenitoare nişte pulpe împlinite. — Zeiţă! au intuit fl ăcăii.

Încercând să se elibereze din extazul mistic, Zorik a bolborosit întrebare a:

— N… n… vă su… păraţi…

— Nu mă supăr, l-a întrerupt zeiţa, dar voi ceva bani aveţi?

Fiindu-i peste puteri să răspundă, Zorik i-a arătat punga. Însă, încăpăţân at, a ţinut să-şi termine fraza. Arătând spre arborii din jur a întrebat-o:

— Pa… parcul?

— Lasă-mă cu parcul! Ce, crezi că-s din alea ce se întind prin parcuri? V ă invit la mine, flăcăi.

Auzind propunerea, Zork a privit-o nedumerit în ochi, oare de ce ne invit ă? s-a întrebat el. Dar, mai apoi, privindu-i genele date cu pulbere neagră de p lumb; pleoapele, cu pulbere verde, încât ochii păreau mai adânci, dar şi mai st rălucitori; apoi chipul pudrat cu pulbere de albastru spre a deveni diafan, a gh icit pe cine avea în faţă: o vrăjitoare, o arătare venită din Amduant spre a ne f ace vrăji! Sperând că o va determina la îngăduinţă, i-a spus cu sens de rugămi nte:

— Eu sunt logodit!

— Mare scofală! Crezi că asta te obligă la abstinenţă? Sunt sigură că în t imp ce tu o faci pe virtuosul, logodnica ta se-ntinde cu altul cine ştie pe unde.

— Greşeşti! Logodnica mea este fecioară şi nu iese din casă!

— Mare minune, dar mai ştii? O fi vreo pălugă sperioasă şi acră, că altfel

nu se explică.

— Nu-i adevărat! E micuţă şi gingaşă!

— Să te ia Seth! împreună cu proasta ta, a înjurat vrăjitoarea şi le-a întors spatele.

După momente lungi de muţenie, Zorik a ales partea fericită a întâmplării:

— Măcar ne-a confirmat că acesta-i parcul.

— Da, mă, atunci când a zis…

— Lasă-mă cu ce-a zis, că am auzit toţi. Acu’ hai să-l căutăm pe general.

— General? Parcă n-a pomenit Osir de rangul ăsta, s-a mirat flăcăul cu numele Ros.

— Dar nici n-a spus că nu e general! i-a retezat-o Zorik.

Când au bătut la poartă – după descriere erau siguri că aceea era casa – i-a întâmpinat un *Tăciune* uriaş.

„Acesta să fie ofiţerul?!”, s-au întrebat flăcăii cuprinşi de teamă şi dezamăgire.

— Îl căutăm pe ge… ofiţerul Menes, şi-a luat Zorik inima-n dinţi.

Uriaşul le-a aruncat o privire dispreţuitoare, dar totuşi a avut amabilitatea să le răspundă.

— Stăpânul estem la baia. Nuk anunţam la ea.

Feciorii au răsuflat uşuraţi, mai ales când au aflat că Menes nu era altul decât stăpânul tuciuriului.

— Nu v-am spus eu? s-a semeţit Zorik.

Negrul s-a întors mai îmbunat:

— Stapinul spus aşteptam!

Spre a face economie de vorbe, nubianul le-a deschis poarta şi a arătat cu mâna spre o bancă de pe marginea unui lac miniatural, acoperit de nuferi; pe care pluteau câteva gâşte cu cioc gros.

Erau obligaţi de împrejurări să privească muţeşte lacul jucărie, ba chiar să se prefacă stăpâniţi de admiraţie, crezând că astfel vor putea însenina figura posacului ce-i examina cu o superioritate umilitoare. Spre a se răzbuna pe negru şi surogatul de lac, şi-au dirijat gândurile spre fascinantele întinderi de apă din Delta *lor*. Aia da, apă, nu flecuşteţu’ ăsta!

… Se vedeau ei trei – deşi nu este sigur că au fost vreodată la vânat împreună – în fine, iată-i urcaţi pe o plută – radamat. Întinşi pe spate urmăresc zba

terea zadarnică a norilor anemici, sorbiţi treptat de razele lacome ale soarelui. Pe maluri se află ciopoare de oi, păzite de ciobani îmbrăcaţi caraghios: unii chi ar în pieile oilor sacrificate, alţii înveliţi în rogojini, dar aproape toţi molfăind a gale tije plăpânde de papirus. Cei mai tineri şi neastâmpăraţi dintre păstori ar uncă năvoade în fluviu, încercând să prindă peşti.

Iar ei, pe radamat, plutesc agale spre locul ştiut din alte dăţi, unde, dup ă ce-şi aruncă plasele, dar nu la-ntâmplare, ci cu o anumită ştiinţă, reuşesc să strângă-n acestea o sumedenie de păsări sălbatice.

De data aceasta zeul Sekbet i-a ajutat. Pot porni spre casă, căci au în pla se sute de păsări. Ce festin va fi deseară!

I-a trezit din visare mişcarea neprevăzută a nubianului, care, după ce a l uat o poziţie cuviincioasă, a raportat cu glasu-i răguşit:

— Aştia doreşte tine, stapin.

Raportul clar l-a prezentat unui bărbat înfăşat în halat de baie. Tinerii a u privit cu admiraţie, dar şi cu explicabilă jenă, bărbatul robust, cu chipul învâ rstat de vânturile deşertului şi bine înnegrit de soare.

Văzându-i, cel căutat s-a arătat surprins, dar le-a vorbit pe un ton ce se apropia de râs:

— Tăceţi, căci ştiu cine sunteţi: trimişii lui Osir! Am ghicit?

— Aşa este, a recunoscut Zorik, mai atăpân pe sine. Apoi i-a dat scrisoar ea.

— Acum poate ne crezi, s-a obrăznicit el.

— Prostule, n-o fă pe grozavul, că la mine n-au căutare şmecherii din ast ea.

— Ce şmecherii? a întrebat, dar cam de după pom.

— Văd că dai înainte cu prefăcătoria. Bine, îţi voi răspunde la fel, băiete. Acum poftiţi în chioşc, unde Nuk vă va servi o gustare.

Tinerii s-au aşezat pe bănci, cu ochii pironiţi pe bărbatul care uitase de ei, prins de lectura scrisorii de la Osir. Când a găsit ceva amuzant a zâmbit şi a aruncat spre Zorik o privire cercetătoare. La terminarea scrisorii a rămas pe gânduri, zâmbitor. L-o fi amuzat conţinutul scrisorii. Băieţii trăiau o stare de p ronunţată stinghereală văzând că Menes zâmbea de unul singur, iar pe ei nici nu-i băga în seamă. „Halal prieten! Pe ăsta, pe posomorâtul ăsta-l vede Osir ca tip hazliu?” se întreba uşor revoltat Zorik.

Când tinerii îşi pierduseră speranţa că Menes dispunea de capacitatea i

eşirii din muţenie, însoţitorii lui Zorik s-au văzut priviţi cu atenţie şi întrebaţi:

— Care dintre voi doi este Zorik?

— El este Zorik… i-a răspuns băiatul cel mai timid din grup.

— Da? mă mir. Nu cumva tu, timidule, ăi fi logodnicul fetei, fata lui Osir?

— Nu eu, Zorik este logodnicul.

— Tot el? Ce naiba! Alt logodnic nu i-a găsit, doar pe ăsta?

Zorik nu era departe de a izbucni în plâns, dintr-un amestec de necaz şi ruşine.

— Ei, e bine, prefăcutule? Mai vrei jocul de-a interesantul?

— Nu, i-a răspuns Zorik spăşit.

Apoi, Menes le-a spus nişte vorbe fără ca lor să le fie foarte clar ce voia să zică prin ele:

— La tinerii de vârsta voastră, găsesc ca justificată căderea în teribilism, dar o condamn când o aflu manifestată la modul demagogic. Demagogi devin c ei care încearcă să-şi piardă urma printre cuvinte, dar nişte tineri n-au ce ascu nde: că încă n-au avut timp să se acopere de păcate: n-au devenit mârşavi. Îns ă un conţinut de prefăcătorie în vorbirea unuia ca voi înseamnă un prim pas s pre mârşăvie şi sună la fel de scârbos ca în gura unui vârstnic.

— Am vrut să par îndrăzneţ, s-a apărat Zorik.

— Lasă-mă pe mine să constat dacă eşti îndrăzneţ sau nu. Dacă întinzi p rea tare coarda se poate rupe.

„E plin de sfaturi, mai bine şi-ar învăţa copii” a gândit Zorik.

— N-am copii, însă asta nu mă tulbură, dar nici satisfacţie nu-mi dă. Uitâ ndu-mă la voi, îmi pare rău că n-am copii: pierd ocazia să le trag o urechеală d e pomină!

Tinerii au zâmbit, Zorik a pufnit chiar în râs.

— Aşa, da, sunteţi voi, nu poza voastră. Şi vă stă mai bine.

„Deşi vorbeşte atât de încurcat, vorbele lui nu mă supără. Oare mi-a auz it şi acum gândurile?”

Menes nu i-a răspuns, ocupat să-i dea instrucţiuni lui Nuk.

— Adu-le şi nişte fire de ceapă verde.

Băieţii l-au privit încurcaţi.

— Cunosc povestea cu Dictus, fiul lui Iris, care s-a înecat în timp ce cule gea ceapă-n Nil. E o scorneală: în primul rând ceapa nu creşte în apă, ci în pă mânt. În al doilea, când mâncăm ceapă lăcrimăm, dar nu de jalea lui Dictus, ci

pur şi simplu, pentru că ceapa are miros înţepător. Legenda au înventat-o preoţii, cei care nu vor să duhnească a ceapă atunci când se conversează cu coristele sau dansatoarele din templu. Tot ca să n-aibă miros de stârv se-mbăiază de patru ori pe zi, iar tot la trei zile îţi rad părul de pe tot corpul.

Tinerii râdeau pe-fundate, iar Menes îi privea mulţumit.

— Cred că o să-i veniţi de hac gâştei ăsteia. Eu doar o să vă privesc, căci am prânzit nu de mult.

Prinzând curaj, timidul Ros i-a povestit lui Menes:

— Pe când ne învârteam prin parc, pe care-l aveam ca punct de reper dat de Osir spre aţi găsi casa, am întâlnit o…

— Vrăjitoare! a continuat Minis, taciturnul grupului.

— Adevărat! a întărit şi Zorik.

— Ăăă, s-a codit Ros.

— Spune, l-a îndemnat Menes. Însă lasă, ştiu ce-ai văzut. Că a ieşit din casa mea, aşa este?

— Daaa, s-a străduit Ros să îndulcească afirmaţia.

— Ai văzut bine: de la mine a ieşit… hetaira. Înadins a căutat echivalentul grecesc, spre a-i lăsa pe băieţi nedumeriţi.

— Nu ţi-a făcut farmece? l-a întrebat Zorik.

— A vrut ea, dar nu i-a mers. Că eu îs mai *vrăjitor* decât ea! s-a lăudat ofiţerul. Spre a muta discuţia într-o zonă mai nespinoasă, Menes i-a întrebat unde vine satul lor, pe care Osir îl laudă în scrisoare.

Venind vorba despre un loc atât de minunat, fiecare dintre copii a avut impresia că el îl putea prezenta cel mai bine, încât Menes n-a înţeles mare lucru, după şirul enervant de întreruperi şi completări. A fost necesar să intervină el spre a le tempera şi mai ales ordona izbucnirea de entuziasm. După ce a pus ordine în relatări – cu dreptul de a vorbi fiecare, dar pe rând, Menes a reuşit să-şi facă o imagine despre cătun. A rămas cu sentimentul că acolo se trăia, dacă nu total ilegal, măcar în bună parte. Apoi, ca să poată estima cam la ce distanţă se află, i-a întrebat câte zile le-a luat drumul până la Teba. Aflând că două săptămâni, a apreciat distanţa printr-un „ooh!” care pentru tineri n-a avut un înţeles prea clar. Din relatările băieţilor a înţeles că au avut tovarăşi de drum trei măgăruşi pe care i-au lăsat la marginea cetăţii, la un cinstit constructor de bărci. Întrebaţi dacă meşterul le-a confirmat printr-un înscris că au lăsat asinii la el, copiii l-au privit cu ochi mari… Când a mai adăugat că meşterul o să-i pu

nă pe fugă dacă se vor duce să cearâ asinii, că-i va acuza de minciună, credulii erau gata să se aştearnă pe plâns. Văzându-i atât de disperaţi, Menes i-a sfătui t să-şi revină, căci stă în puterea lui să le facă dreptate.

După ce s-au ospătat, Nuk i-a dus într-una dintre căsuţele din curte, libe ră de data aceea. Rămaşi doar între ei, au dezbătut mult timp întâmplările pri n care trecuseră şi mai ales cele văzute: păţania cu meşterul barcagiu, pe care numai capabil de tâlhării nu l-ar fi crezut; viaţa mizeră din suburbii; întâlnirea cu *vrăjitoarea* şi înfăţişarea demonică a lui Nuk. În final au ajuns la concluzia c ă au pătruns într-un mediu unde orice nelegiuire era posibilă. S-au întristat câ nd le-a spus Menes că va trebui să rămână câteva zile la Teba. În ziua următoa re, ofiţerul i-a dus să le arate cetatea. Au aflat de la el că, până-n urmă cu câte va sute de ani, Teba a fost cel mai strălucitor şi bogat oraş din lume. Dar de câ nd cu stăpânirea romană s-a părăginit, a devenit aproape o ruină, nici măcar n u se mai numeşte Teba ci Tebaida. Mai mare jalea! Le-a spus că malul dinspre partea unde se retrage soarele, când se duce la odihnă, a fost socotit malul pe care se moare. De aceea acolo au fost înmormântaţi regii, reginele şi nobilii ve chiului imperiu. Există mii de astfel de morminte, căci şi perioada în care mor mintele au fost construite, se întinde pe mii de ani.

Au intrat într-o încăpere imensă unde pe un perete au văzut o pictură ca re se părea că l-a impresionat pe Menes. În prim plan faraonul Ramses al IV-le a oferindu-i zeiţei Ament, drept ofrandă, o statuetă, iar zeiţa ţine între degete o cruce îndreptată spre ochii regelui.

— Aici, le-a şoptit Menes, este întruchipat momentul în care zeiţa, prin c rucea care simboliza *cheia misterelor*, îl iniţiază pe faraon în tainele misterelo r.

— Ce-nseamnă tainele misterelor? l-a întrebat Minis.

— Ceva la care eu nu-ţi pot da explicaţii precise, dar care ştiu că reprezi ntă chipul unei lumi pe care noi n-o vedem, lume deschisă numai pentru iniţiaţ i. Iar zeiţa a vrut ca dintre iniţiaţi să facă parte şi Ramses, de aceea îi oferă *ch eia*, care poate desfereca poarta ce duce la mister, adică la lumea nevăzută.

— Înţeleg, oarecum treaba cu *misterele*…

— Da? Înseamnă că eşti foarte deştept, că eu nu înţeleg.

— Voiam să-ţi spun că ţi-am înţeles explicaţia.

— Aşa mai merge. Totuşi, înseamnă ceva…

— Ce înseamnă?

— Că-ţi place să gândeşti. Căci Zorik nici măcar n-a ascultat ce v-am spu s, este adevărat?

— Da, Menes, este adevărat. Nu mă prea dau în vânt după basme cu zei şi zeiţe. Nici după alte chestii d-astea ce-ţi solicită atenţia.

Menes era bucuros că Zorik a putut să fie sincer, să se debaraseze de ha ina incomodă a prefăcătoriei. În continuare, ofiţerul le-a spus să privească tabl oul în care apare blondul şi buclatul zeişor Horus, fiul drag lui Osiris. Puiul de zeu ţine o mână pe genunchi, iar cealaltă şi-o ridică spre buzele-i fragede.

— Fiind o continuare a primel scene, prin gestul său îndreptat spre buz e, cred că Horus se adresează iniţiaţilor, celor care cunosc *misterul*, dar le rec omandă să păstreze tăcerea, căci este un sacrilegiu să divulgi ce cunoşti despr e viaţa de dincolo…

— Cum, e aşa de mic şi ştie? s-a mirat Minis.

— Nu uita că este fiu de zeu şi că provine de pe un tărâm în care noi mu ritorii nu putem pătrunde decât cu închipuirea. El ştie pentru că a văzut, s-a n ăscut acolo.

Au admirat din afară marele templu al lui Amon – zeul misterios, soţul e nigmaticei Ament. Este cel mai măreţ templu din Teba, oraşul templelor. S-au oprit în faţa unei statui gigant, cu soclul de granit, pe care marele arhitect al T ebei a pus să se graveze o provocare transmisă posterităţii, prin finalul mesaju lui:

… Am pus să se aşeze statuia în templul cel mare, pentru ca să rămână a colo cât va dăinui şi cerul. Veţi fi martori la aceasta voi, ce veţi trece pe aici…

Au văzut alte şi mereu alte urme măreţe ale unui trecut măreţ, încât au plecat de acolo bulversaţi şi obosiţi.

***

După trei zile de aşteptare, Menes le-a adus tinerilor vestea mult dorită:

— Copii, putem pleca, mi s-a aprobat concediul!

— Uraaa! A izbucnit Zorik, făcându-l pe Ros să se înroşească, iar pe Min is să-l privească întrebător.

— Când plecăm?

— Chiar mâine. Azi avem treabă cu măgarii…

— Care măgari?

— Ai voştri. Ce, i-ai uitat?

— Adevărul este că i-am uitat… După câte am văzut, apoi traiul minunat din casa ta… Cum să-mi aduc aminte de nişte fiinţe atât de neimportante? a re cunoscut Zorik.

— Nu-i nimic, acum să vedem cum îi vom recupera. Mi-am făcut, de fapt, un plan, o mică farsă, pe care o vom repeta înainte de a ne duce la meşter.

***

Menes în uniformă militară, urmat de negrul uriaş, călca furios, ţinându-i de câte o mână pe Ros şi Minis, iar pe Zorik, aflat în faţa lui, îl îmboldea la m ers prin şuturi, la care cel lovit ţipa în modul cel mai convingător. Când au aju ns în curtea atelierului, calfele, ucenicii şi meşterul în persoană, au ieşit să va dă care era pricina larmei.

Rotind ochii peste cei de faţă, Menes s-a răstit la Zorik.

— Spune-mi, care ţi-e complicele, că de nu te omor!

Speriat la culme, tânărul şi-a rotit ochii peste întreaga adunare, de câtev a ori la rând, apoi şi i-a oprit asupra meşterului.

— Acesta-i, cu el am încheiat afacerea.

— Ce afacere ai încheiat tu cu mine? s-a stropşit meşterul.

— Aia cu măgarii…

— Ce, aia a fost afacere?

— Da, el susţine că măgarii furaţi ţi i-a vândut ţie, l-a informat Menes.

— Vândut? Nu ţi-e ruşine, porcule! Să minţi cu atâta neruşinare? Nu mai rugat tu să ţi-i ţin o zi-două, dar văd că s-au făcut patru. N-a fost aşa, ticălosul e?

— Acum unde se află corpul delict, ca să zic aşa, l-a întrebat cu gravitate Menes.

— Unde să se afle? Uite-i acolo-n staul, comandante. Sunt teferi cum mi i-a dat şi dispuşi să ridice coarda ca să-i pupe undeva reclamagiul acesta minci nos.

— Stai, nu sării, căci dacă există corpul delict şi eu personal constat că e xistă, atunci se schimbă datele problemei. Eu, necăpătându-mi bunurile care mi-au fost furate, pot stinge conflictul, în sensul că nu iau de bună reclamaţia ăstuia şi, simultan, nici pe tine nu te mai acuz de complicitate la furt.

— Complicitate la furt! Ferească-mă zeii! La vârsta şi prestigiul meu să mă aleg cu o asemenea acuză…? Rezolvă cazul cum zice legea, dar nu mă fă d e ruşine. Apoi, întorcându-se spre tineri, le-a strigat:

— Netoţilor! Chiar pe comandant v-aţi găsit să-l jefuiţi?

— De unde să ştim cine era priprietarul? Că am dat peste ei în parc. Cu m sunt foarte prietenoşi, s-au luat după noi. Nici nu ştiu dacă asta înseamnă fu rt…

Menes a întrerupt justificările lui Zorik, printr-o întrebare ironică:

— S-au luat după voi până aici şi atunci voi, miloşi…

— Doar nu era să-i lăsăm în stradă. Am apelat la dânsul să-i ţină până o m afla ai cui sunt măgăruşii.

— Măi, ce băieţi buni! I-a batjocorit şi meşterul.

Menes a rămas tăcut şi gânditor, stare care a stârnit nedumerirea barca giului.

— La ce te gândeşti, comandante?

— Mă gândesc să nu-i mai car după mine, să-i vând.

— Pe cine să vinzi?

— Măgarii, că pe ticăloşii ăştia n-ar da nimeni nici un ban.

— Cam ce ceri pe ei?

— Două bărci din alea lunguieţe.

— Două bărci măiastre pentru doi măgari sfrijiţi?

— Sfrijit eşti tu! a sărit cu gura Zorik.

— Da, meştere, băiatul are dreptate. Ce găseşti tu sfrijit la ăşti doi asini de rasă.

— Ăştia de rasă? Şi din ce rasă, mă rog?

— Celebra rasă de Olua! Dacă ai auzit cumva.

— N-am auzit. De fapt, nu-s priceput în materie…

— Ei, facem târgul? l-a tatonat Menes.

— Facem, dar nu la preţul ăsta.

— Atunci spune, cât oferi?

— O barcă şi două vâsle.

— Uite la el cum vrea să mă păcălească! Îţi închipui că-s atât de neprice put încât să nu ştiu că vâslele intră în preţul bărcii?

— Adevărat, am greşit eu. Nici nu mă mir cu necazul ce-a dat peste min e.

— Fie, îţi accept scuza. Uite, ca să te scap de efort îţi spun eu ce-ai vrut să zici: patru vâsle, aşa-i?

— Adevărat: patru am vrut să zic, nu două.

— Atunci rămânem înţeleşi: barca, patru vâsle şi patru saci cu grâu, şi-ţi dau asinii de Olua!

— Patru saci? Păi, îţi dai seama ce ceri?

— Scuze! Am greşit şi eu: trei saci am vrut să zic.

— Trei? Eu sunt convins că te-ai gândit la doi?

— S-ar putea… căci nici mie nu mi-a fost uşor azi.

— Te cred. Atunci batem palma pentru barcă, patru vâsle şi doi saci cu g râu, pentru cei doi asini din rasa… cum ai zis?

— Din rasa Olua, meştere. S-a făcut: batem palma!

— Însă ca înţelegerea noastră să fie deplină, mai am o pretenţie, uşor de îndeplinit. Ca atare sunt sigur că meşterul o acceptă, a precizat Menes.

— Ce pretenţii mai ai comandante?

— Vreau să ştii, meştere, că barca aceasta o doresc nu pentru a o ţine în tr-un cui, la loc de vedere, spre a mă lăuda cu dânsa, ci ca s-o folosesc acolo u nde-i este menirea: pe apă, poate chiar pe Nil.

— De bună seamă, comandante, de bună seamă, că-i o barcă pe cinste, a proape o corabie!

— Mă iartă că par a pune la-ndoială spusele tale, însă n-o fac numai din neîncredere, poate mai mult din prevedere. Pe scurt: vreau să mă asigur că ba rca nu ia apă. Prin urmare, porunceşte ucenicilor tăi s-o umple cu apă şi dacă voi vedea că nu curge, mă declar mulţumit.

Supusă la proba pretinsă de Menes, barca a trecut testul!

În dimineaţa zilei următoare au lăsat-o pe Nil, sub paza de nădejde a băi eţilor, căci Menes şi Nuk s-au dus acasă după unele şi altele, necesare la dru m, urmând ca la întoarcere să se abată şi după cei doi saci cu grâu.

Împlinindu-se toate conform programului, când soarele mai avea de suit drum ca de-o suliţă până s-ajungă în creştetul cerului, Menes şi ai lui erau gat a de plecare. Nuk a rămas pe mal, cu ochii-n soare, privind cum barca a pornit vioaie la vale.

— Să nu-mi aduci din *alea* în casă, că te scopesc, i-a strigat Menes în se mn de rămas bun.

— Ce fel de *alea* n-are voie să aducă? l-a întrebat Ros.

— Ploşniţe, dar nu mai fi aşa de curios. Mai bine pune mâna pe vâslă şi t rage ca mine, aşaa! Bravo, băiete!

Era la începutul de iulie, cu apă puţină pe Nil, aşa că deşi mergeau în av al, alunecarea era destul de lină, devenind necesară utilizarea vâslelor.

— Cum de aici până la destinaţie nu mai avem de înfruntat nici o catarac tă, drumul nostru nu va întâmpina pericole. Sper că în cinci-şase zile să-ţi văd logodnica, dar mai ales pe viitori-ţi socri, băiete.

Zorik s-a prefăcut că n-a auzit insinuarea răutăcioasă, însă în sinea lui er a profund nemulţumit. „De ce face referiri răutăcioase la micuţă? Poate pentr u că ştiu că este a mea o văd atât de drăgălaşă? Şi ce dacă-i acu’ în leagăn? Ca mâine o s-o vedem mare, căci fetele cresc la fel ca ciupercile: de la o zi la alta. Iar timpul aleargă… Iată, a şi trecut o lună de la logodnă. La fel de repede vor trece şi cei doisprezece ani. Poate că nici nu-i nevoie de atâţia, că am auzit sp unându-se că unele fete sunt vrednice să devină femei încă de la zece, aşa că nu mai e mult.”

Era o căldură greu de suportat. Menes a început prin a-şi scoate coiful c u creastă, apoi cizmele, iar după câteva minute şi tunica. Venise în uniformă militară spre a preveni posibilele atacuri tâlhăreşti; în orice vremuri uniforma militară impune respect şi teamă.

— Urmaţi-mi exemplul, le-a recomandat tinerilor, căci altfel o să vă topiţ i. Mi-e mai ales de Zorik, dacă va trebui să-l ducem logodnicei în formă de lum ânare?

„E sadic tipu’”, a concluzionat flăcăul, dar şi-a zis că mai bine lasă vorbe le să-i intre pe o ureche, căci pot ieşi pe cealaltă, decât să se dea-n spectacol, descoperindu-şi prin aceasta vulnerabilitatea. „Dacă nu-l bag în seamă, sunt si gur că o să înceteze.”

În ziua aceea, deoarece n-au putut vâsli decât opt ceasuri până la apropi erea serii, n-au parcurs nici o pătrime din drum, dar îşi vor scoate pârleala în zilele următoare, când vor avea la dispoziţie un timp aproape dublu pentru vâs lit.

Pregătindu-se de acostare, Menes studie cu atenţie malul de care erau mai aproape, căutând un loc mai puţin expus primejdiilor, cunoscută fiind fero citatea tâlharilor de pe malurile Nilului şi mai ales că astfel de răufăcători era u în număr suficient de mare încât să provoace nelinişte…

Însoţitorilor le-a spus să scruteze toţi trei malul opus şi să-i spună dacă

văd vreo mişcare, sau semnele unui foc. Nu la mult timp după ce au fost atenţi onaţi, Minis a strigat: foooc!

— Unde? Că eu nu văd, s-a mirat Zorik.

— Nici el n-a văzut foc, însă dâra de fum l-a dus la concluzia că fumul nu putea să aibă decât o singură sursă… Nu-i aşa, tinere?

Minis s-a simţit tentat să-şi arate isteţimea printr-o confirmare fudulă, d ar o astfel de atitudine ar da naştere invidiei, de aceea a preferat să nu răspun dă.

Cum situaţia nu permitea analize sau aprecieri, Menes n-a făcut nici un comentariu, în schimb le-a ordonat să conducă barca pe mal.

Când au atins cu picioarele solul arid, tinerii au primit un nou ordin:

— Strângeţi urgent crengi uscate, frunze, iarbă, orice, iar eu pregătesc î ntre timp amnarul. Trebuie să facem un foc mare, copii!

Între timp vâlvătăile unui foc mare, s-au arătat şi pe celălalt mal.

— Acum, ştiind exact unde ne aflăm, îşi pregătesc asaltul.

— Nu-nţelegi de ce a trebuit să le dezvăluim prezenţa noastră? şi-a mărt urisit Zorik nedumerirea.

— Măi, băieţaş, eu lupt cu tâlharii de o viaţă. Am ajuns să-i cunosc atât d e bine, încât le ştiu şi gândurile. Ei ne-au văzut de mult. Focul vrea să ne spun ă că au rămas acolo. Însă acum păşesc pe mal până ajung exact în dreptul nos tru, iar barca o va conduce unul singur, ceva mai târziu, când n-o putem vedea noi. Pentru o posibilă întâlnire cu tâlharii m-am pregătit încă de la Teba.

— Este bine să cunoască locul unde ne-am oprit? Trebuia să aprindem fo cul? a insistat Zarik.

— O să înţelegeţi voi mai târziu de ce ne-am lăsat descoperiţi. Nu va dur a mult.

Noaptea s-a lăsat brusc, de parcă cerul ar fi coborât peste pământ o păt ură neagră. În câteva minute întunericul a devenit compact.

— Acum, băieţi, o luăm din loc. Ne vom îndrepta uşor spre mijlocul fluvi ului, spre a nu risca o deviere care să ne mâne spre ţărm, unde o ciocnire de t e miri ce bolovan este posibilă, din moment ce plutim orbeşte, conduşi numai de instinct.

— Ce ascunzi acolo? l-a întrebat Zorik văzându-l că pune ceva la margin ea focului.

— Nişte cadouri pentru urmăritori. Acum gata cu vorba, fuga-n barcă şi

la drum.

Barca, ajutată de patru vâslaşi, înainta repede. Când au privit în urmă, f ocul lor părea un licurici.

— Opriţi vâslitul. Luăm o mică pauză. Întoarceţi-vă cu faţa spre focul no stru şi ciuliţi urechile. Mă aştept ca în curând să auzim câte ceva.

Au trecut minute lungi de linişte deplină, la fel de deplină ca întunericul. Doar alunecarea bărcii producea un uşor fâşâit. Nici o dovadă că Menes a intu it corect desfăşurarea evenimentelor. Zorik se bucura că, în sfârşit, va avea şi el cu ce-l tachina pe ofiţer. Ipoteticul prilej i-a scos în întâmpinare un zâmbet l arg. Tocmai când plănuitele tachinări prindeau contur, în pieptul negru al nop ţii au izbit nişte cuţite nevăzute, făcând-o să urle de mânie. Amplificate de întu neric şi linişte, urletele i-au înfiorat pe flăcăi, mai ales că de prin tufişuri şi po mi s-a pornit fâlfâit de aripi, ţipete de păsări speriate, împreună cu-n croncănit răguşit de ciori.

— În sfârşit! a exclamat uşurat ofiţerul.

— Cine a urlat?

— Prietenii cărora le-am lăsat cadou o pereche de curse folosite la vânăt oarea de animale cu laba mare. Ştiam eu că învârtindu-se în jurul focului vor i ntra cu picioru-n cursă. Au răsunat două urlete, înseamnă că doi tâlhari au fos t scoşi din circulaţie vreme îndelungată. Îmi pare rău de ei, dar n-aveam de al es. Că dacă ajungeam noi pe mâna lor, fiţi siguri că bandiţii nu ne-ar fi plâns d e milă. Acum am fi toţi patru legaţi fedeleş, jefuiţi şi schingiuiţi.

În ciuda unei jene vădite, Ros nu s-a putut reţine de la satisfacerea unei curiozităţi:

— Spune-mi, comandante, ce s-a petrecut în seara asta, a fost o luptă înt re noi şi bandiţi?

— Fireşte că a fost luptă, din moment ce ne-au dovedit-o urletele celor c ăzuţi în capcană – există doi răniţi. Te întreb: dacă n-a fost luptă, cum de exist ă răniţi?

— Păi, noi nici nu i-am văzut…

— Nu i-aţi văzut voi… Ce mai: a fost o luptă între mine şi ei, însă purtată de la distanţă. Ar fi timpul să terminaţi cu mirările şi să puneţi mâna pe vâsle, că v-aţi odihnit destul.

— Plecăm iar? Pe întunericul acesta?

— Da, Zorik. Afară de cazul când vrei să te iei la trântă cu urmăritorii.

— Crezi că…

— Sunt sigur… Când s-au convins că am luat-o la sănătoasa, au înţeles că le-am tras o păcăleală şi că am plecat să ne căutăm alt cuib. Iar pentru a-i convinge că am poposit şi în locul unde ne-au căutat ei, le-am lăsat ca semn cele două scule afurisite. Înnebuniţi de furie, vor porni în urmărirea noastră, convinşi că ne vor prinde undeva, nu prea departe, căci cine ar cuteza să intre prea adânc în pântecul nopţii? De aceea, iniţial am vâslit până aici, cam până-n zona prin care vor orbecăi ei, sperând să ne dibuie. Aşa că, spre a fi în deplină siguranţă, suntem obligaţi să mai parcurgem câteva leghe.

Au pornit cu ochii aţintiţi, zadarnic, în întunecimea cumplită. Uneori le părea că un munte negru le apărea în faţă şi atunci ridicau câte o mână pavăză în faţa ochilor. Nu de puţine ori au ţipat de groază, convinşi că nu puteau evita ciocnirea de uriaşul baraj ce le închidea calea. După o vreme de alunecare oarbă, Menes le-a spus lui Minis şi Ros să închidă ochii şi să-ncerce să doarmă, căci vor conduce barca el cu preţuitu-i prieten Zorik, pe care-l iartă pentru felul urât în care s-a gândit la el. Nu-i poartă pică nici că şi-a făcut un plan de răzbunare, căci lui, indiferent de sentimentele-i duşmănoase, tânărul îi pare deosebit în toate cele. Ar fi bucuros dacă Zorik ar uita ranchiuna şi l-ar învrednici cu atenţia sa! Neaşteptata mărturisire l-a întors pe dos pe Zorik.

— Sunt un măgar, a şoptit el.

— Nu, eşti doar un bărbat în devenire.

Înţelegând, după respiraţia lor, că băieţii dormeau duşi, ofiţerul i-a spus noului său prieten că nu poate înţelege cum au procedat ei la venire de au evitat atacul tâlharilor? Zorik i-a explicat că au urmat întocmai îndrumările lui Osir, care i-a sfătuit să nu se zgârcească la lemne sau crengi şi în fiecare noapte să facă trei-patru focuri pe care să le întreţină tot timpul, iar asinii să-i plimbe de la un foc la altul. Nici ei să nu stea în acelaşi loc, să se aşeze în grup, pe rând, pe lângă toate focurile.

— Cu atâtea manevre le-a fost imposibil să vă numere. Au apreciat că-i vorba de o caravană. Mare pişicher Osir, a apreciat ofiţerul râzând.

Zorik a mai adăugat că de ajutor le-a fost şi Zdup, dulăul care se repeza a când şi când în noapte, lătrând furios. De câteva ori li s-a părut că au auzit şi paşii unor oameni care fugeau pe-ntrecute.

Vorbind despre câine, Zorik s-a învinovăţit pentru modul mârşav în care au tratat animalul. Răspunzător s-a făcut în primul rând pe el, desemnat de Os

ir ca şef al micului grup. Nu poate afirma a cui a fost ideea nenorocită de a se debarasa de dulău, căci la Teba nu le mai era de folos. Nu-i exclus ca tocmai l ui să-i fi aparţinut iniţiativa, că îi cam stă în fire să săvârşească fapte nesăbuit e. Întrebat cum l-au izgonit, Zorik i-a răspuns că datorită insistenţei cu care se ţinea pe urma lor, au încercat să-l alunge cu vorba, dar zadarnic. Atunci au re curs la alt argument: pietrele! S-au mirat văzând că după doar câteva izbituri a luat-o la fugă, deşi îl consideraseră excesiv de ambiţios. Din ziua când l-au fu gărit cu bolovani, n-a mai apărut. Poate s-a resemnat sau şi-a găsit stăpân mai bun… Oricum, se pare că de ei a uitat definitiv. În urma acelei întâmplări Zori k înclina să creadă că mult citatul „devotament de câine” este numai o sintag mă, fără acoperire reală. Menes ascultă zâmbindu-i nopţii de nepătruns, stare în care l-a întrebat pa Zorik dacă nu cumva câinele cu devotament pasager av ea anvergura unui viţel înţărcat şi dacă nu umbla îmbrăcat într-o blană neagr ă, miţoasă? În urma confirmărilor primite, ofiţerul a apelat la nişte amintiri… Î n faţa casei sale există un boschet mare şi dens, în care se furişa, la apariţia ti nerilor, un câine ale cărui semnalmente se suprapuneau perfect pe ale fiinţei nestatornice, pomenită de Zorik. Cutreierând prin Teba, alături de tineri, a av ut tot timpul senzaţia că fiinţa misterioasă le călca pe urme. Chiar şi printre ru inele de la Karmak i s-a părut că i-a zărit urechile în dosul unor statui… Atunc i, n-a dat nici o importanţă întâmplării, nici nu l-a interesat ce-i cu namila. Nici în ziua plecării lor pe Nil nu a considerat că furişarea dulăului negru, în dosul unor grămezi de pietroaie, ar putea avea o legătură cu ei. A crezut că-i un câin e flămând, ce sta la pândă în aşteptarea unui eventual plocon. Dar în timpul al unecării pe Nil, uneori, când privea spre mal, i se năzărea că vede alergând, p aralel cu barca, o mare pată neagră. „Cred că am făcut o fixaţie; mă văd urmă rit de un câine negru!” s-a neliniştit Menes.

— Oare n-ar fi timpul să tragem la mal? l-a întrebat Zorik, biruit de obos eală, dar mai cu seamă de somn, căci plutirea aceea continuă, monotonă, a de venit adormitoare.

— Cred că este o idee bună şi neprimejdioasă, fiind exclus ca indivizii să orbecăie atâtea leghe pe urmele noastre, într-o căutare fără şanse pe întuneci mea asta. Doar dacă ar avea aceeaşi direcţie de drum… Însă o astfel de coinci denţă o putem exclude. Acum n-avem de ales, trebuie să ne asumăm posibilul risc. Fără să dormim câteva ore în noaptea aceasta, mâine am fi într-o dormita re permanentă. Nu-i bine să părăsim barca, deoarece în timp ce noi dormim, t

ot lovită de valuri, s-ar putea dezlega şi s-o ia la vale.

Din somnul sub a cărui stăpânire intraseră deplin, i-a smuls un hămăit în tărâtat de câine, apoi un urlet omenesc, urmat de plescăitul puternic al apei. Menes a sărit în picioare şi a pus mâna pe sabie.

— Întindeţi-vă pe fundul bărcii, să nu vă tai! le-a strigat băieţilor, după c are a ciulit urechile.

Când i s-a părut că aude apropierea furişe a unor paşi, a rotit sabia pe d easupra capului. A simţit lama lovindu-se de un corp care a început să geamă, apoi să horcăie. Înfiorat, Menes a mai izbit de două ori în trupul nopţii, dar în direcţii diferite. Probabil că, lovind în plin, întunericul a scos două ţipete ascuţ ite, secondate de o mare zbatere prin apă, în timp ce o umbră lunguiaţă a porn it pe Nil, de unde au răsunat strigăte răguşite, susţinute de zgomotele specific e făcute de vâsle când lovesc apa.

— Au fugit! Ne-a salvat dulăul. Strigă-l, Zorik!

— Pe cine să strig?

— Pe câinele acela cu memorie slabă.

— Pe Zdup?

Când a răsunat acel nume, o umbră masivă a sărit în barcă, făcând-o să se cutremure. Zorik şi-a simţit obrazul atins de ceva umed şi rece, iar un chelă lăit vesel l-a determinat să întrebe:

— Oare o fi Zdup?

— În persoană! i-a răspuns Menes.

Ceilalţi băieţi, aflând cine le-a venit în vizită, au întins braţele spre mare a pată neagră. Au urmat râsete şi chelălăieli, la fel de fericite.

— Este o întâlnire emoţionantă! a conchis Menes vesel.

Auzind ce se petrecea în barcă, a adăugat în stilul care-i era atât de pro priu:

— Acum voi vă comportaţi ca nişte căţei, iar Zdup ca un om stăpân pe si ne.

În semn că i-a înţeles spusele, Zdup a atins cu botu-i obrazul ofiţerului.

***

Când a răsărit soarele, la fel de rapid pe cum a apus, au văzut pe malul s tâng o localitate. Făcând apel la amintiri din alte călătorii pe Nil, Menes a apr

eciat că se aflau în dreptul localităţii Assiut. „Dacă este aşa, înseamnă că până diseară ajungem la El Minya, iar mâine seară putem acosta în celebrul port de la Olua. Se mira cum de au ajuns atât de departe. Nu era altă explicaţie decât că au vâslit aproape toată noaptea. Că somnul lor a fost scurt. De fapt atacul t âlharilor a avut loc doar cu puţin timp înainte de revărsatul zorilor.

— Nu oprim aici? a întrebat Zorik, pe care o nouă partidă de vâslit nu-l e ntuziasma.

— Nu, deoarece presupun că aici se află reşedinţa bandiţilor pe care i-a m învins prin reprezentantul nostru, Marele Zdup, motiv pentru care nu cred s ă ne poarte o simpatie deosebită. Dacă nu cumva i-a toropit somnul sau or fi p rea ocupaţi cu oblojitul rănilor, s-ar putea să stea la pândă, dornici de revanşă. Consider că nu-i obligatoriu să le dăm satisfacţie şi-n consecinţă: vâsliţi cu duş mănie!

Nici n-au apucat să schimbe viteza, când au văzut două bărci pline cu ha idamaci pornind spre ei. Chiuiau bandiţii ca la nuntă. Cu toate că Menes era u n personaj plin de sine, de data aceea intuirea planului banditesc nu l-a deter minat să se felicite, dimpotrivă:

— Măi ce le mai cobesc! Sunt o năpastă pentru voi, băieţi.

Însă cei cărora li s-a adresat nu s-au obosit cu o negare de curtoazie, pre ocupaţi să bage viteză.

Privind în urmă, Menes a constatat cu dispreţ dătător de speranţe:

— Ăştia-s nişte zevzeci! Au tăbărât atâţia în sărmanele bărci, încât mă m ir că nu se scufundă. Distanţa faţă de ei se măreşte cu fiecare minut. Adio, băi eţi!

Apreciind şi bandiţii justul raţionament al lui Menes, au încetat urmărire a. O singură barcă s-a mai sumeţit câteva minute, apoi a oprit, virând spre ţăr m.

În continuare, călătoria a decurs fără peripeţii, excepţie făcând doar Zd up, care, după ce au trecut de El Minya, a devenit nesuferit, stare manifestată printr-un neastâmpăr progresiv. Era evident că-l nemulţumea mersul lent al b ărcii.

— Dac-o face pe grăbitul, n-are decât s-o ia la fugă de unul singur, că no i, ăştia suntem, atâta putem.

— Eu cred că ar fi bine să-i facem pe plac, le-a spus Minis.

— În ce fel?

— Să vâslim spre mal şi să-l lăsăm să fugă de nebun.

— Nu-i necesară oboseala, căci după cum s-a arcuit sunt convins că tipu' se pregăteşte să sară-n apă, i-a răspuns ofiţerul.

— Eu unul n-am nimic împotrivă. Sari, prietene, i-a spus Zorik, mimând un plonjon în apă.

Zdup n-a aşteptat repetarea invitaţiei, căci a sărit după prima. Ajuns în a pă, dând vârtos din labe, câinele înota cu viteză, urmând direcţia botului îndre ptat spre mal. După ce a ieşit din apă s-a scuturat de trei ori, încât stropii s-au constituit într-un evantai colorat, pentru o clipă, de razele soarelui.

Fără să mai privească spre cei din barcă, a pornit să alerge cu limba sco asă.

***

Părinţii tinerilor plecaţi în expediţie stăteau sub un pom din curtea lui O sir.

— Oare au ajuns la Teba? i-a întrebat Peres, tatăl lui Ros.

— Cum să nu fi ajuns? Tu ce crezi, Osir?

— Păi, nu ştiu ce obligaţii a avut prietenul meu. Poate a fost silit să-şi a mâne plecarea. După cum îl ştiu eu, un descurcăreţ de frunte, a obţinut permi sia. Ar fi posibil ca acum să se pregătească de plecare, dacă n-or fi deja pe dru m.

— Dac-ar fi aşa, peste vreo două săptămâni îi putem aştepta, nu credeţi? i-a întrebat Minis Cel Mare, căruia plăcându-i numele său, nu s-a obosit să cau te altul pentru fiu, acesta devenind Minis Cel Mic.

—Dar or fi ajuns cu bine la Teba? Eu mă tem de Zorik al meu, ştiindu-l c am repezit din fire. Mi-e teamă să nu se fi băgat în te miri ce necaz.

—Fii optimist, Alexandris, că Zorik o fi el repezit, nu contest, dar nici nu pot să nu-i remarc talentul în a se descurca.

—Da, e adevărat, însă şti cum e un tată! Mereu cu temerile.

—Să fim încrezători, să nu ne gândim la rele. Din păcate, trebuie să mai avem puţin răbdare: eu sunt sigur c-o să se întoarcă teferi, i-a încurajat Osir.

Pe ultimul lui cuvânt a dat buzna-n curte, Zdup.

Văzându-l, taţii au înmărmurit.

—Ce să-nsemne asta? s-a întrebat cu groază Alexandris.

—Tu nu-nţelegi?

—Ce să-nţeleg? a reluat întrebarea Alexandris.

—Că băieţii noştri au păţit ceva groaznic, iar Zdup, care-a scăpat, ne ad uce vestea, l-a lămurit Minis, oftând profund.

—Da, din nefericire, şi eu tot la fel îi interpretez solia, a dedus Peres, în pragul plânsului.

Ca să le curme jelania, a intervenit Osir, cu glas plin de mustrări, care p e prietenii săi nu i-a supărat, căci le deschidea fereastra spre speranţă:

—De ce sunteţi prăpăstioşi? Ce, e musai ca sosirea lui Zdup să ne vestea scă o nenorocire, nu o mare bucurie? De ce n-am admite că dulăul a alergat să ne spună că ai noştri sunt aproape?

—Asta-i o speranţă chioară. Doar am căzut cu toţii de acord că băieţii se află încă la Teba, în cel mai bun caz, abia au pornit spre casă. Chiar tu, Osir, a i socotit data întoarcerii lor peste aproximativ două săptămâni… a intervenit P eres.

—Dacă ar veni acum, ar fi un miracol! l-a susţinut Minis Cel Mare.

—Adevărat că aşa am gândit şi am spus, însă în momentul acela am scăp at din vedere inventivitatea prietenului meu, ofiţerul.

—Ne tot pisezi cu prietenul tău! Nu cumva îţi închipui că poate scurta dr umul ori să le pună copiilor aripi? l-a scuturat Alexandris.

—Bine spus: nu cred nici eu că Menes este capabil de o astfel de minun e, în schimb sunt sigur că mintea lui a scornit ceva. Ce anume, ne vor spune ti nerii!

—Tu chiar crezi în ce spui?

—Cum să nu cred, frate Peres, dacă Zdup îmi întăreşte convingerea?

—Asta-i o vorbă! Doar nu vrei să spui că faci schimb de opinii cu dulăul? s-a indignat Minis.

—Măi, oameni buni, de ce tăbărâţi pe mine, în loc să vă uitaţi mai cu ate nţie la Zdup?

—Dacă ne holbăm la el, ne poate dezlega enigma? s-a îmbăţoşat Minis.

—Într-o oarecare măsură poate, însă indirect. Vă va da de înţeles că n-ar e faţă de prevestit rele. Veţi vedea că ochii lui sunt veseli, surâzători, nu trişti.

—Mai asta n-am făcut: să citesc în ochii unei potăi!

—Stai, mă, nu fii rău, că Osir zice ceva. Uitaţi-vă la ăsta ce se mai gudur ă, de parcă s-ar lăuda cu o anumită ispravă, iar acum aşteaptă felicitări.

—Frumos, măi Minis, te-ai făcut şi tu cunoscător de grai câinesc. Te-a ză păcit Osir. Nu cumva şi tu, Peres, îi poţi traduce scheunatul şi guduratul acest a fără noimă?

—Eu n-aş zice că e fără noimă. Ba tind s-o calific îndemn să-l urmăm, ca să ieşim în calea copiilor.

—Naiba crede, dar bine-ar fi să aveţi voi dreptate. Haideţi atunci să le ie şim în cale.

—Nu vă grăbiţi s-o luaţi spre drumul pe care au plecat, căci Zdup trage de mine să urcăm spre capul stâncii. De parcă ar vrea să privim de acolo în su sul Nilului.

—Poate simte sosirea apelor?

—Nu s-ar frământa el pentru asta, nefiind ceva care să-l preocupe în aşa hal încât să scheaune şi să dea din coadă.

—N-aveţi de gând să mai terminaţi vorbăria? Parcă aţi fi nişte ţaţe! Dacă Zdup îi dă semnalele alea lui Osir, atunci haidem o dată! Nu vă ciondăniţi, nu vorbăria voastră mă interesează acum, i-a muştruluit Minis.

Trebuind să admită că Minis avea dreptate, au ridicat din umeri a neputi nţă, doar că nu i-au pus: „dacă eşti mai breaz, hotărăşte tu ce-i de făcut”.

I-a scos din impas Osir, care fără explicaţii a căutat să ţină aproape de d ulăul ce-a zbughit-o spre partea de sus a stâncii. De acolo cursul împleticit al Nilului putea fi văzut până departe. Însă nimic deosebit pe apele lui. Obişnuite le păsări ce se zbenguiau nepăsătoare, dar fericite în habitatul lor. Câte un pe şte argintiu ţâşnea din apă după o gură de aer sau musculiţe.

—Parcă hăt departe s-ar ivi ceva, a remarcat Peres.

Impresie întărită de lătratul întărâtat al câinelui.

—Păstraţi-vă calmul, i-a sfătuit Osir, care lua în calcul şi posibilitatea ca să nu se împlinească dorinţa lor, de aceea era recomandabilă o speranţă temp erată. Ceea ce la-nceput n-a fost decât un punct, creştea fără încetare, începâ nd să prindă contur uşor de definit.

—O corabie! a strigat Alexandris cu un entuziasm ce i-a amintit lui Osir de Zorik.

—Corabie pe Nil? N-am mai auzit.

—Ei, nici chiar coabie, mai mult o corăbioară, şi-a mai micşorat Alexand ris avântul.

—Eu vă spun că nu-i decât o barcă.

—Bine-nţeles, dar ce barcă!

—Adevărat este o barcă încăpătoare şi, se pare, rapidă.

—Nu v-am spus eu că prietenul meu, ofiţerul…

N-a mai avut nici unul chef să audă ce năstruşnicii mai punea în cârca o fiţerului, căci de bucurie nu auzeau decât glasurile celor din barcă.

Alexandris a strigat din răsputeri: Zooorik!

Minis l-a imitat întocmai: Miniis!

Pares a răcnit cât îi permiteau plămânii: Rooos!

Iar Osir, ca să se integreze entuziasmului general, a strigat şi el din răsp uteri: Meeenes!

Cei din barcă le-au răspuns şi ei prin strigăte şi fluturarea frenetică a br aţelor.

***

Izolaţi de lume pe cel mai înalt colţ al stâncii, cei doi prieteni tăifăsuiau l iniştiţi. Osir privea spre Menes cu un amestec de mândrie şi jenă: mândrie, că prietenul său a ajuns general, iar uşoara jenă venea din faptul că Menes i-a ce rut să-l trateze ca pe un prieten, să uite rangul. La o adică nici nu era general pe de-a-ntregul. Aşa îl numeau romanii, pe când preoţii îl considerau comanda nt: comandantul unităţii egiptene însărcinată cu menţinerea ordinii în ţară. Pr eoţii şi nobilii se ambiţionau în al numi *comandant* din interese personale. Titu latura aleasă de ei exprima un grad social vag, care lăsa loc speculaţiilor, or g radul de general echivalând cu acela de mare preot, implica şi dreptul la privil egii egale. Cum preoţii şi nobilimea erau marii proprietari ai Egipului, acordân du-i nişte proprietăţi importante, ar fi trebuit să ştirbească din ale lor.

De când a ajuns la Olua, a reflectat asupra acelei ambiguităţi şi a ajuns l a certitudinea că dacă va solicita trecerea în posesia lui a două sute arura (66 ha) teren arabil de pe malul Nilului, amplasat la douăzeci leghe de Memfis, ter en care nu aparţinea nimănui, cererea îi va fi aprobată imediat, căci deşi el câ ştiga, nimeni nu pierdea. Pentru rezolvarea situaţiei, a trimis după conducător ul administrativ al nomei, căreia i-a cerut să aducă şi un topometrist. Respecti vii au sosit la câteva zile după ce Zorik le-a predat scrisoarea lui Menes. Au fo st puse pietrele care marcau noua proprietate, iar prefectul a vizat actul de ar endă întocmit între proprietarul, general Menes şi locuitorii cătunului Olua, afl

at tot în proprietatea generalului. În urma întocmirii acelor acte, Menes s-a de clarat mulţumit şi i-a spus lui Osir că din momentul acela au intrat şi ei în lega litate, că până atunci au fost cam la marginea legii, o margine în afara, nu în i nteriorul legii. I-a mai spus lui Osir că peste nouă ani, după pensionare, se va stabili şi el la Olua. În contul arendei pe care sunt obligaţi să i-o plătească anu al, nu le cere decât ca în acel răstimp să-i construiască o casă. Să aibă şi el mu lţumirea că măcar la bătrâneţe va avea un domiciliu stabil şi o casă căreia să-i poată spune casa mea, iar satului, satul meu. Menes i-a mai mărturisit că încă din ziua în care s-au cunoscut, el a avut presentimentul că întâlnirea lor n-a fo st întâmplătoare, că erau meniţi ca fiecare dintre ei să schimbe viaţa celuilalt. El are acum un rost în viaţă: acela de protector al unei mici comunităţi omene şti, în mijlocul căreia va fi primit oricând, nu ca un străin ci ca un component a l ei. Altfel spus, a ajuns să aibă o familie. În cazul lor s-ar mai putea zice că fie care dintre ei l-a ajutat pe celălalt să intre pe un făgaş existenţial care nu s-ar fi împlinit dacă unul dintre ei doi n-ar fi existat sau dacă s-ar fi comportat în al t fel de cum au făcut ei.

Referitor la situaţia sa militară, Menes recunoştea că supunerea faţă de autoritatea romană nu era de natură să-l umilească, deoarece autoritatea era destul de concesivă. Aproape că nu se implică în administrarea ţării, sau se im plică într-un mod subtil. Nu pretind Egiptului decât să accepte statutul de pro vincie componentă a imperiului Roman. Nu li se impune să-şi schimbe tradiţia culturală sau religioasă. Doar că, în ce priveşte religia, unora dintre zei le atri buie numele zeilor romani, căutându-se un punct de întâlnire între cele două c redinţe politeiste. Analizând obiectiv comportamentul romanilor în Egipt, Men es îl considera ca suportabil şi nu era convins că dacă situaţia ar fi fost invers ă, cu Roma provincie egipteană, egiptenii ar fi fost la fel de îngăduitori ca rom anii. În ce-l priveşte pe el ca persoană subordonată generalului roman, nu are motive să se plângă. Rezultatele activităţii muncii sale sunt tratate cu consider aţie, ca ale oricărui ofiţer roman. Iar cum demnitatea conducătorului dă demni tate unităţii comandate, el se străduieşte să se comporte într-un mod demn şi pentru aceasta este tratat cu stimă.

Demersurile întreprinse de Menes pentru legalizarea situaţiei din Olua i-au adus acestuia stima şi recunoştinţa unanimă. Alexandris i-a mărturisit că în fiecare seară adormea cu temerea că în ziua următoare ar putea apărea stăpâ nul legal al satului, care să-i pună pe fugă, iar ei, fiind nişte intruşi, nu vor ave

a nici dreptul la despăgubiri: că toată agoniseala lor se va spulbera, iar în locu l traiului tihnit îi va aştepta acela de nomazi, în căutarea unui alt loc unde să-ş i întemeieze un cămin şi unde vor trăi repetarea temerii că vor fi izgoniţi.

Menes a stat aproape o lună la Olua.

Din înălţimea stâncii a privit împreună cu Osir revărsarea binecuvântată a Nilului, fenomen produs la scurt timp după data de unu a lunei Toth, care si mbolizează anotimpul denumit al Inundaţiei, echivalând cu Anul Nou, căci în E gipt viaţa începe o dată cu inundaţiile. Fără slăvita revărsare de ape Egiptul a r muri. Dacă n-ar fi existat inundaţiile n-ar fi existat nici cel mai strălucit stat d in lumea antică. În lungile discuţii dintre cei doi prieteni, Osir l-a ispitit pe Me nes cu minunatul său rachiu din fructe. Iar când prietenul şi-a exprimat încânt area, mărturisind că nu şi-a imaginat că ar putea exista o băutură atât de aro mată, Osir i-a relatat că a obţinut patentul de fabricaţie în schimbul unui scrin sculptat, încrustat cu abanos şi prevăzut cu picioruşe de crocodil. Contra unui schimb la fel de valoros, ca scrinul sculptat, era dispus să-i vândă şi lui secret ul. Menes a recunoscut să oferta lui Osir era deosebit de tentantă, dar n-o put ea accepta de teamă că la Teba nu va avea timp pentru fabricarea minunatului rachiu. O să reţină ideea şi când se va stabili la Olua o să-i ofere lui Osir o com pensaţie rezonabilă în schimbul valorosului secret de fabricaţie.

Menes urmărea cu deosebită admiraţie râvna oamenilor în a dirija apele încărcate de mâl spre parcele unde, după retragerea apelor, vor arunca semin ţele viitoarei recolte. Săpau fără să pară osteniţi mici canale de irigaţii, încât s ă asigure acoperirea cu mâl a întregii suprafeţe menită însămânţării. În seara premergătoare plecării lui Menes, a fost organizată o petrecere de pomină, pe un teren de lângă casa lui Osir. La banchetul de rămas bun au participat apro ape cincizeci de persoane, lipsă fiind doar cei aflaţi la pat, adică bolnavii, căci copilaşii au fost aduşi şi ţinuţi în braţe de mamele lor.

În zorii zilei, deşi era cam mahmur, Menes a urcat în barcă alături de Os ir şi Zorik, care sau angajat să-l ducă până la Memfis, unde generalul urma să obţină caii de drum şi o mică escortă spre a putea traversa deşertul, căci drum ul pe malul Nilului era impracticabil în perioada aceea.

Nu şi-au spus prea multe la despărţire, căci nici Osir, nici prietenul său nu găseau cuvinte potrivite pentru astfel de împrejurări. La insistenţele lui Osi r şi Zorik, ofiţerul le-a promis că dacă o să poată, va răspunde invitaţiei lor de a repeta vizita la Olua, în anul următor sau în orice altul, căci era convins că vi

zita lui e oricând bine primită de Osir şi ceilalţi minunaţi oameni din cătun.

Doar după despărţire, pe drum, când a recapitulat momentele vizitei lui Menes, apoi lungile lor discuţii, Osir şi-a dat seama că i-au scăpat din vedere o sumedenie de lucruri pe care Menes ar fi trebuit să le afle. Acolo, în barcă, a înţeles că dorul după un prieten adevărat începi să-l simţi la scurt timp după despărţire, iar dorinţa revederii se înlănţuie cu dorul.

Ca să rămână o urmă despre trecerea lui Menes pe meleagurile acelea, sătenii i-au cerut lui Osir să cioplească în stâncă bustul omului pe care trebuia să-l cunoască şi generaţiile viitoare. Sculptorul a apreciat dorinţa colectivităţii ca dovadă de bun simţ: un mod de a preamări fiinţa care le-a asigurat stabilita tea traiului. Osir le-a destăinuit că, pentru orice eventualitate, Menes i-a lăsat un testament, în care proprietatea sa de la Olua să treacă în stăpânirea sătenilor, în cazul morţii sale. Când au aflat şi despre asta, puţini au fost cei care n-au izbucnit în plâns. Atâta mărinimie le-a părut ieşită din limitele firescului. Dacă Osir le-ar fi cerut să-l considere pe Menes zeu, cei din Olua ar fi acceptat fără rezerve.

—De aceea, bustul pe care prin mâna ta îl vom închina lui, va constitui o dovadă de preţuire şi adoraţie, au declarat sătenii.

—Să sperăm că testamentul ăsta împuţit nu-i o presimţire neagră a genera lului! Că n-aş fi fericit să ajung un proprietar de pe urma nenorocirii sale, le-a spus Alexandris.

—Sigur că n-a avut nici o presimţire, însă, cum viaţa unui militar se află într-o permanentă primejdie, şi-a spus că precauţia nu strică. S-a gândit la şacalii care s-ar năpusti peste noi în cazul dispariţiei sale. Se amuza zicând că vor rămâne lacomii cu buzele umflate, când le vom pune testamentul sub nas.

—Te rog nici să nu mai pomeneşti de actul acela nenorocit! Că vreau să îmbătrânesc şi să mor alături de el, nu bucurându-mă de pe urma morţii sale, şi-a expus şi Matarem punctul de vedere, spre deplinul consimţământ al soţiei sale, Orah, care a declarat ferm:

—Numai ştiindu-l fericit alături de noi m-aş simţi şi eu fericită, altfel bucuria mea ar fi tot timpul umbrită de regrete.

Însă, la impresionanta lor propunere, Osir le-a adus la cunoştinţă o opinie care i-a descumpănit:

—Cunosc exact gândurile frumoase care au dat naştere cererii pe care mi-aţi făcut-o, însă, cu regret vă spun, n-o pot duce la îndeplinire.

—Cum aşa? Nu te simţi capabil să ciopleşti bustul? i-a întrebat cu ciudă Materem, în timp ce încruntarea de pe chipurile celorlalţi dovedea că el a expr imat opinia tuturor.

—Nu de neputinţă este vorba…

—Atunci? i-a retezat-o Bur.

—Fiindu-mi cunoscute modestia şi sensibilitatea generalului, bunul meu prieten, ştiu că el ar considera bustul ridicat în cinstea sa o încercare de mitui re, prin aceasta fiind pătat măreţul şi dezinteresatul său demers. Va gândi că nu i-am înţeles corect scopul şi, mai apoi, că îi apreciem omenia ca pe ceva ce poate fi cumpărat. Într-o astfel de situaţie, nu s-ar mai considera ca membru al familiei noastre, ci doar un ins care după ce a făcut un serviciu satului şi-a pri mit plata. Or, singura lui dorinţă şi răsplată ar fi să-l primim în familia noastră, ca pe un membru drag al ei, nu ca pe o persoană străină. Unica răsplată pe ca re o acceptă şi pe care şi-o doreşte este dragostea noastră. Nu de osanale duc e el lipsă, ci de căldura unui cămin. La aceasta vă rog să reflectaţi: îl putem pr imi ca pe un membru al familiei noastre? Este această primire sinceră? Dacă r ăspunsul este afirmativ, vă asigur că Menes se va simţi peste măsură de răspl ătit. Dar în cazul că nu-l putem accepta cu sufletul în colectivul nostru, eu voi î ncepe să-i ridic statuia!

—Fără statuie! au strigat toţi cei de faţă.

—Atunci, este foarte bine. Pentru limpezimea cugetului vostru, vă mulţu mesc în numele binefăcătorului şi prietenului meu!

Gândindu-se la cele transmise oamenilor, Osir a înţeles că vorbele sale n -au fost îndeajuns de exacte, în sensul că nu a punctat suficient de clar raport urile dintre săteni şi Menes. Că ceva important le-a scăpat din vedere. N-ar fi exclus, şi-a zis el, ca acelei probleme ei să nu-i fi dat importanţă, considerând- o numai o vorbă aruncată de Menes mai mult în glumă, fără să aştepte sau să dorească împlinirea ei. Ceea ce, Osir o ştia foarte bine, era doar părerea subie ctivă, dar greşită, a celor din Olua. Lucru pe care a ţinut să-l sublinieze:

—Cât priveşte răsplata materială pe care o aşteaptă prietenul meu, şi-a f ormulat-o el însuşi.

—Ne-a cerut el ceva? s-a mirat Alexandris.

—Vedeţi? Este tocmai de ce mă temeam…

—Fii mai clar! s-a răstit un vecin din deal, cu numele Lus.

—Parcă ar scoate vorbele cu dalta, nu cu gura! s-a oţărât Orah.

—Chiar, vecine, ne ţii ca la un joc de-a ghicitul! A sărit Cleo în sprijinul prietenei sale, Cleo fiind mama lui Zorik şi prezumptiva cuscră. Cele două n-a u reuşit să dinamizeze modul de conversaţie al sculptorului, căci el a continuat vorbirea după obişnuitu-i tipic:

—Ei vedeţi? a preluat el stereotipica-i exprimare, vedeţi că aţi uitat toţi de pretenţia materială exprimată clar de Menes?

—Ce fel de pretenţie materială? Nu ne-ai bătut capul că nu acceptă reco mpense, că este total dezinteresat de aşa ceva?

—Recunosc, aşa am spus, însă intransigenţa sa se topeşte când este vor ba de o răsplată menită să-l încadreze în familia noastră. În acest caz şi-a arăt at pretenţia în contract, sub formă de clauză. Aşa-i că n-aţi luat-o în serios?

—Nu spun eu? Umbli cu ghicitori! Dacă eşti sigur că am uitat de celebra clauză, de ce ne mai freci atâta? Zi-i şi gata! l-a îmboldit Alexandris.

—Măi, oameni buni: mi-e milă de slaba voastră ţinere de minte. Dacă aş fi uitat şi eu, totul rămânea mort, iar când ar fi venit să se stabilească alături d e noi, l-am fi întrebat:

—De ce nu ţi-ai adus cort, să ai unde te adăposti?

La ultimele cuvinte ale lui Osir, Matarem s-a lovit cu mâna peste frunte:

—Fiuuu! c-am uitat ca mort!

—Ce ai uitat! l-a întrebat Alexandris.

Tot prin „ce” şi-au exprimat nedumerirea şi ceilalţi consăteni cu memori e scurtă.

—Nu ne-a cerut, măi, oameni buni, să-i ridicăm o casă? le-a amintit victo rios, Matarem.

—Da, mă, aşa-i! Cum naiba am uitat?

—Aşa că, fraţilor, dacă vreţi să-l bucuraţi pe prietenul meu, ridicaţi-i o c asă, nu statuie! a punctat Osir.

—Noi să i-o ridicăm? Asta-i, în primul rând, specialitatea ta.

—Bine, dar n-o să mă apuc de ea de unul singur…

—Cum să te apuci singur? Cred că ar fi echitabil ca din fiecare familie să participe câte o persoană, două, nu-i bine?

—Una ajunge, căci dacă suntem prea mulţi, riscăm să ne călcăm pe bătă turi. O să fie mai multă încurcătură decât treabă, nu-i aşa?

—Da, cred că ai dreptate. De când vrei să începi treaba?

—Chiar de mâine, că n-o să fie tocmai uşor… O să trebuiască să ne duce

m în deşert, să spargem nişte stânci, căci m-am gândit să-i facem o casă cu fu ndaţie de piatră. Ce, nu-i bine?

—Ba, este perfect, frate. Să nu-i facem omului casă de mântuială.

—La fel cred şi eu. Ascultaţi puţin, şi auziţi cum m-am gândit să arate ca sa binefăcătorului nostru…

—… Iar în faţă o să-i amenajăm o micuţă grădină cu flori şi într-o parte u n lac miniatural, cu-n diametru de patru paşi, în mijlocul căruia să se afle o ins uliţă cu o colibă-jucărie, în care n-ar încăpea decât cel mai mic pitic. În jurul i nsulei vor pluti nuferi şi flori de lotus. Într-o parte a grădinii vom planta doi sic omori, doi tamarini şi doi rodii, să aibă generalul din ce să-şi prepare băuturi r ăcoritoare, când o să stea tolănit în chioşcul pe care-l văd sub coroanele sicom orilor.

—E bine, dar cum o rezolvi cu apa?

—M-a preocupat şi pe mine problema…

—–Şi? Ce soluţie ai ales?

—Nu m-a dus capul spre nimic original. Vom apela la vechiul şaduf, fânt âna cu cumpănă. În ce priveşte micuţul lac, trebuie să ştiţi că pe acesta îl prev ăd cu rol de acumulare şi irigare.

—Cum vine asta?

—În partea sa superioară vom aşeza nişte jgheaburi orientate spre strat urile din grădină. Vom deşerta găleţile de apă în lac, până apa va ajunge la niv elul jgheaburilor pe care va porni să curgă. Continuând să deşertăm alte găleţ i în lac, apa călduţă va porni pe jgheaburi, cedând locul celei mai proaspete şi reci, ridicată din Nil. Continuăm astfel până grădina va fi suficient de umezită, dar având grijă ca la terminarea operaţiunii stratul de apă să atingă buza jghe abului. În acest fel, cred eu, micul lac va avea tot timpul apă proaspătă, iar gr ădina va obţine apă caldă, stătută, aşa cum îi cade cel mai bine.

Anii au trecut, iar casa destinată lui Menes se ridica falnică alături de ac eea mai modestă a lui Osir. Se poate spune că prin noua construcţie cătunul a ajuns la trei rânduri de case: cele cinci gospodării din deal formau primul rân d; urmau cele două, ale lui Menes şi Osir, din zona centrală; apoi casele lui Ale xandris şi Materem, amplasate în vale, constituiau cel de al treilea rând. Chiar dacă între casa lui Bur, din deal, şi casa lui Alexandris, din vale, nu era o dista nţă mai mare de o sută de paşi, apariţia caselor din centru dădea senzaţia că î

ntre şirul de case de sus şi şirul de jos, depărtarea era apreciabilă. Dacă se vo r mai ridica şi alte case în centru, va fi necesar să se lase un loc de trecere, sp re a se evita efectuarea unui ocol lung şi obositor.

O dată cu scurgerea anilor multe s-au schimbat. De pildă în casa lui Alex andris… Bunicul Suur s-a plictisit de harpă şi i-a cedat-o ginerelui Alexandris, ajuns solistul instrumentist al familiei.

Cele două fetiţe cu înclinaţii precoce spre gospodărie au devenit mame. Cea mare având doi feciori, dintre care unul măricel. Cealaltă a adus pe lume o fetiţă, însă, după burtica-i impozantă, se putea deduce că era hotărâtă să nu se lase mai prejos decât sora mare. Numai Zorik, sărmanul, datorită logodnei sale cu Luta, era silit s-o facă pe flăcăul tomnatic. Însă aşteptarea lui părea pe sfârşite, căci logodnica tocmai a împlinit unsprezece ai şi, după cum arăta, păr ea tocmai bună de măritat.

Evenimente importante au avut loc şi în casa lui Osir, căci la nici un an după Luta a apărut în familie Man, o fetiţă drăgălaşă, mai cu seamă prin păru- i negru şi cârlionţat, de ai fi zis că-i nubiancă. Mai ales că şi tenul îl avea măsli niu. Era pata de culoare în familie şi prin aceasta deosebit de îndrăgită, nu do ar în casa lor, ci în toate casele din cătun. Împlinise zece ani şi băieţii din sat r oiau în jurul ei, lucru care nu-i displăcea fetiţei, dimpotrivă: suferea dacă nu e ra curtată. Preferinţa, sau poate slăbiciunea ei, era Calamis, fiul lui Bur, un flă cău deosebit de arătos, cu o modestă aplecare spre tot ce putea conduce la o e xistenţă cât mai veselă. Încă de mic a constatat că berea, dar mai ales vinul, a veau însuşiri capabile să coloreze viaţa, pe când munca şi întristarea o posom orau. Erau argumente prea convingătoare pentru un băiat inteligent încât să r işte o alunecare spre deprinderi care nu aveau ca finalitate veselia. Cu toate c ă în sat aproape toţi îl socoteau un fluşturatic, nimănui nu i-a trecut prin cap g ândul să-l izoleze, căci pretutindeni prezenţa lui devenise un fel de rău necesa r. Era de neconceput ca de la o petrecere să lipsească tocmai Calamis, căci se înstăpânise ideea că petrecerea fără Calamis era sortită plictiselii. Cine ştie să cânte ca el? Sau să danseze? Nici măcar să se îmbete ca el nu era capabil nici un tânăr din cătun.

Astfel de însuşiri era aproape firesc să-l propulseze pe tânăr spre preferi nţele unei fete, chiar dacă aceasta dispunea de admirabilul discernământ, atât de bine cimentat, al vârstei de zece ani.

Poate că lucrurile ar fi continuat să meargă pe drumul pe care porniseră

în modul cel mai firesc, dacă nu ar fi intervenit Osir, cu o intransigenţă care n u-i era caracteristică. Primul pas l-a făcut, la propriu, la casa din deal a familie i Bur. Acolo şi-a început demersurile prin a pretinde să fie adus la masa discuţi ilor însăşi mărul discordiei, numit nemetaforic, Calamis. Când tânărul a binevo it să se înfăţişeze, Osir l-a întrebat câţi ani are, iar răspunsul a venit prompt: ş aptesprezece. Să-ţi fie de bine, i-a urat Osir. După care, fără menajamente, i-a cerut să nu se mai apropie de fiica lui până ea nu va împlini măcar patrusprez ece ani. În caz că va încălca condiţia impusă de Osir, acesta se va considera în drept să-i aplice o corecţie mai convingătoare decât au fost cuvintele. Propune re la care a subscris şi Bur, tatăl împricinatului, dispus şi el să contribuie din p lin la eventuala muncă de lămurire. În ce o priveşte pe Mana, ea a avut parte de alt gen de procedură educaţională, de pe urma căreia a fost atât de impresi onată, încât vreo două zile nu s-a mai putut aşeza pe nici un taburet.

În urma acelei intervenţii, lucrurile au revenit în situaţia dorită de Osir: Mana s-a străduit să-l evite pe Calamis, iar Calamis făcea tot posibilul s-o evite pe Mana. Datorită perimetrului restrâns, comportamentul celor doi putea fi ţin ut sub un control riguros, fiind exclusă posibilitatea unor situaţii neprevăzute, adică a unei evadări din sfera de control auster.

În noile condiţii de concordie familială, statutul de logodnic al lui Zorik a putut lua sfârşit, el devenind unul dintre membrii doriţi ai familiei Osir. Famili e de a cărei propăşire a fost preocupat în mod deosebit, izbutind, prin concurs ul larg al Lutei, să-i mărească numărul membrilor cu încă trei băieţi, veniţi pe lume la un interval aproape matematic de un an. După naşterea celui de al trei lea fecior al lui Zorik, Mana şi-a anunţat familia că a împlinit vârsta de patrusp rezece ani şi speră că odată cu aceasta va lua sfârşit şi interdicţia pusă de tată l ei, privitoare la ea şi Calamis.

Deoarece Osir era un om obişnuit să-şi respecte cuvântul, chiar şi în caz urile în care respectiva trăsătură de caracter se dovedea păguboasă, la atenţio narea fiicei n-a inventat subterfugii, obligat de adevăr să admită, în sinea sa, c ă fata avea tot dreptul să solicite anularea interdicţiei. Numai că, analizând m ai temeinic situaţia, a înţeles că nu era nici pe departe o victimă a excesului să u de corectitudine, aşa cum i-ar fi convenit să creadă. Mai aproape de adevăr se afla recunoscând că atunci când, de comun acord cu Calamis, a întins durat a interdicţiei pe intervalul a patru ani, a fost convins că flăcăul s-a lăsat păcăli t: că după cel mult un an de reţinere, răbdarea îndrăgostitului se va stinge şi a

ltfel primejdioasa situaţie va intra în uitare. Tot cu prilejul acelei autoanalize, Osir a înţeles că şi-a supus fiica – timp de patru ani! — unei persecuţii nedrept e, că, fără de voie, a apropiat-o de Calamis tocmai prin acel fatidic aranjamen t. Fără ingerinţa sa poate că idila dintre cei doi s-ar fi destrămat de la sine, iar Mana şi-ar fi găsit un tânăr pe potrivă. Aşa i-a limitat fetei dreptul la orice exp ansiune sentimentală, legând-o, ce paradox! tocmai de acela de care dorea s-o îndepărteze. Deşi între Luta şi Mana diferenţa de vârstă era doar de unspreze ce luni, Luta a ajuns fericita mamă a trei băieţi, pe când Mana, sărmana, a ră mas fată bătrână. Dând dovadă de un admirabil obiectivism, a recunoscut că e l a fost singurul vinovat pentru viaţa sobră pe care a trebuit s-o îndure Mana. Hotărând ca altă dată să nu se mai implice, spera într-un viitor plin de împlinir i pentru fiica lui, indiferent sub ce auspicii îi va apărea la prima vedre. Dând g ândurilor sale tentă fatalistă a hotărât: n-o să mă mai amestec, fie ce-o fi!

Într-un astfel de conflict al opiniilor, dar urmat la cel mai fericit mod de refluxul tendinţelor autoritariste, cererea în căsătorie rostită răspicat de Cala mis, a fost primită cu resemnare. Osir a primit-o trist pe Mana, însă ea s-a lipit de peţitor ca un fir de iederă în expansiune, motiv care i-a întărit lui Osir convi ngerea anterioară: că era mai bine să tacă. Însă nici n-a avut tăria să accepte cererea vocal, mărginindu-se s-o facă, doar prin înclinarea afirmativă şi resem nată a capului. Agăţându-se, totuşi, de un fir de speranţă, a invocat ca imperio s necesar şi acordul mamei, scop în care să fie consultată Rua, singura persoa nă competentă să dea verdictul, căci el, la urma urmei, din anumite considere nte, se simţea obligat să accepte, a subliniat Osir.

În ce privea drepturile şi capacităţile mamei de a lua cele mai salutare h otărâri, Osir n-a exagerat, căci distinsa-i soţie, ajunsă la respectabila vârstă de douăzeci şi opt de ani, era o persoană respectată de toată populaţia cătunului, care totaliza aproape optzeci de suflete.

Spre disperarea lui Osir, Rua s-a înfăţişat remarcabil de binevoitoare, că ci postura în care a ajuns Mana: decană de vârstă între fetele nemăritate, a ca m pus-o pe gânduri. Întrebând despre ce era vorba, l-a obligat pe Calamis să-ş i formuleze cererea în căsătorie şi în faţa ei. Rua i-a răspuns, surâzătoare, că n -avea nici o obiecţie dacă, asta fără-ndoială, a obţinut în prealabil consimţământ ntul fiicei sale. Remarcă în urma căreia Mana şi-a repetat asaltul de iederă.

Cred că nu apare ca surprinzătoare hotărârea tinerei perechi de a-şi sta bili viitorul domiciliu în grajd, din moment ce cunoaştem înclinaţia lui Calamis

spre tradiţie, sub diversele ei forme de exprimare. Oricum, în spaţiul comun, t ânăra pereche era privită de ochii blânzi şi miraţi ai animalelor, nu erau obliga ţi la prea multă etichetă sau te miri ce alte reţineri. Existenţa lor se putea desf ăşura sub vraja şi simplitatea unor vremuri de mult uitate.

Cadrul aparte în care-şi duceau existenţa Mana şi Calamis a avut o mare înrâurire asupra odraslelor Lutei: Gemir, de trei ani, şi Samir numai de doi, ca re-şi petreceau tot timpul alături de mătuşă şi unchi, încât seara, numai după o bătaie bună puteau fi scoşi din grajd. Astfel s-a ajuns ca, ţinând companie od raslelor, Luta şi Zorik să petreacă cea mai mare parte a timpului în grajd.

—De ce nu vă mutaţi şi voi aici? i-a întrebat, într-o zi, Calamis. Văzând fi gurile indecise ale surorii şi cumnatului, Mana a completat:

—N-o să vă pară rău.

—Ne-am muta, dar n-avem unde, că şi voi staţi cam înghesuiţi, le-a răsp uns Zorik.

—Nici o problemă: lărgim spaţiul.

Fără să-şi divulge planul, Calamis şi Zorik s-au apucat să prepare chirpi cii.

Osir îi privea nedumerit. Nu atât pentru ce făceau, ci pentru că îl vedea lucrând pe Calamis. Când Luta şi Zorik şi-au luat lucrurile şi au trecut în graj d, pentru Osir n-a mai fost nici o surpriză, căci le-a înţeles de mult timp planul.

„De fapt, de ce m-aş supăra? Cred că nici mie nu mi-ar fi părut teribil de atrăgător să stau sub acelaşi acoperiş cu socrii”.

Sorocul celor nouă ani, când Menes le-a promis că-şi va face apariţia, s-a u împlinit. Se apropia chiar al zecelea. Oare să fi păţit ceva generalul? Puţin p robabil, căci ar fi aflat de la şacali, cum i-a numit Menes, care s-ar fi năpustit s ă pună mâna pe proprietate. Spre a-şi limpezi gândurile, i-a chemat la sfat pe Alexandris şi Matarem.

—Care-i problema? l-a întrebat Alexandris.

—De ce neapărat trebuie să fie o problemă? s-a prefăcut Matarem că nu observă întunecimea de pe chipul lui Osir.

—Mă gândeam la Menes. Ar fi fost timpul să apară, doar aşa ne-a promi s.

—Eşti sigur că ai numărat bine anii? a continuat să-l menajeze Matarem.

—Da, sunt absolut sigur: de la plecarea lui au trecut nouă inundaţii, iar

acum ne aflăm în Pachon, luna a noua, aşa că, peste trei luni, urmează cea de a zecea inundaţie de la plecarea lui.

—Măi, vecine, nu vreau să te contrazic, însă cu câte probleme avem noi pe cap, cu câte evenimente se petrec în satul nostru, timpul parcă zboară, încâ t o mică eroare, să zicem un an, se poate strecura.

—Aici Alexandris are perfectă dreptate. Măi, cu atâtea frământări, timpu l zboară. Uite, ca ieri, pe stânca asta, casa mea era unica. De aia i-am trimis v orbă să vină şi el. Apoi, rând pe rând au apărut ceilalţi. Câţi ani au trecut de c ând ni te-ai alăturat tu?

—Păi, stai să socotesc. Cred că-s vreo cincisprezece, dar s-ar putea să fi e cu unu-doi în plus sau în minus…

—Ei, vezi? N-are dreptate Matarem?

—Se pare că gândiţi bine. Este posibil să mă fi încurcat eu.

—Nu doar posibil, eu sunt sigur că te-ai încurcat! l-a convins Matarem, î ncântat că şi Alexandris i-a admirat perspicacitatea.

Intuind că este periculos să-l laşi pe om să-şi supraliciteze calităţile, chia r dacă-ţi este prieten, Alexandris a schimbat discuţia, mutând-o din zona prezu mţiilor în aceea a preocupărilor practice.

—Voi cum staţi cu recoltatul?

—Lasă-l să ne spună Osir, că el nu s-a prea ocupat de agricultură, că i-a m tot dat noi de lucru, la una, la alta; când picturi, când să ne sculpteze te mir i ce. Doar anul acesta a fost într-adevăr agricultor. Hai, spune, să auzim cum a i aplicat îndrumările noastre? Dar ia-o de la început, l-a îndemnat Matarem, co nvins că va avea de ce râde. De, ca orice începător, a precizat el.

—Păi, mai întâi am căutat să stabilesc porţiunea pe care o voi putea lucr a, împreună cu familia, după care am trecut la treabă.

—Ce pluguri ai?

—Din fier, că eu nu cred ca voi că fierul este metalul lui Seth.

—Asta-i treaba ta, dar continuă. Cine a tras plugul, cine a apăsat pe coar nele lui şi cine a îndemnat animalele?

—Cred că m-aţi spionat voi, acum doar vă prefaceţi că nu ştiţi.

—Auzi, Matarem, de ce ne acuză Osir?

—Bine, să presupunem că n-a fost aşa, trebuie să vă povestesc isprăvile mele agricole?

—Bineînţeles.

—Atunci, ascultaţi: am înhămat câte un măgar la fiecare plug, iar pe coa rne am apăsat eu şi ginerele!

—Care ginere, că ai doi?

—Calamis.

—Calamis? Ce, ăsta s-a dat pe brazdă?

—De ce te prefaci, Alexandris? Parcă n-ai habar că fiul tău Zorik şi-a luat o parcelă pe care o lucrează el cu Rua?

—Da, ai dreptate, am uitat. Scuze. Te rog, continuă.

—Pe măgăruşi i-a dirijat Rua, care a păşit între ei, ţinându-i de căpestre.

—Până aici ai procedat corect, dar la semănat cum te-ai descurcat?

—În operaţiunea respectivă rolul important l-a avut Rua. Ea a păşit în ur ma plugurilor şi a împrăştiat seminţele pe arătură.

—Şi cu asta basta, aşa-i?

—Adică, să las păsările să ciugulească seminţele?

—Nu le-ai lăsat?

—Cum să le las? Că doar n-oi fi zevzec?

—Sigur că nu, dar nu văd cum ai ferit seminţele de păsări?

Văzând ca nu-l mai slăbeau cu întrebările însoţite de rânjete maliţioase, cei doi dându-şi ifose de profesori care examinau un elev nătâng, Osir şi-a pier dut calmul, dar şi răbdarea, revoltat că indivizii omiteau adevărul că erau nişt e simpli ţărănoi. Sau poate tocmai de aceea nu percepeau depăşirea unor limit e, în special pe a bunului simţ, şi-a spus artistul ajuns agricultor ocazional. Str ăduindu-se să-şi tempereze revolta le-a cerut, pe un ton doar în aparenţă cal m, să nu-l mai tracaseze cu întrebări stupide. El preferă să-l lase să le poveste ască singur cum a pus în practică doctele lor îndrumări, a subliniat ironic. Asc ultându-i spusele, în miezul cărora au intuit un anumit scrâşnet, Alexandris şi Matarem, care nu erau fiinţe mărginite, au regretat că prin întrebările lor, con siderate de ei doar simple ghiduşii, l-au supărat pe Osir, faţă de care, la modul sincer, nutreau un profund respect. Retrăgându-se în ei înşişi, au ascultat cu a tenţie şi seriozitate relatarea distinsului lor prieten. Mulţumit de felul cum se î ndreptaseră lucrurile, Osir a prins mai multă cutezanţă în glas şi un plus de co ncreteţe în expunere. La întrebarea ce-i declanşase supărarea, a revenit, spun ându-le că a apărat de lăcomia păsărilor seminţele aruncate-n brazdă cu ajuto rul oilor din gospodăria sa, îndrumate de el la arie. Acolo, unei oi cu veleităţi d e şef i-a arătat o mână de iarbă, momind-o să-l urmeze, ştiind că celelalte vor c

ălca pe urmele celei păcălite. Cu mănunchiul de iarbă-n mână, le-a purtat dup ă el, într-o parte şi alta a arăturii, până ce picioruşele oilor au îngropat toate b oabele, iar păsăretul a rămas lipsit de pradă. Încântat că ascultătorii săi trecu seră la priviri admiratoare, Osir şi-a continuat istorisirea aventurilor agricole până a ajuns la secerat. I-a uimit, spunându-le că a dispus tăierea firelor de gr âu cât mai aproape de spic, spre a fi mai uşor de treierat. Operaţiune începută prun acoperirea cu pături a unei porţiuni de teren, peste care a adunat spucel e. După aceea, Rua a adus vaca şi, ţinând-o de căpăstru, a început s-o plimbe peste spice. Din când în când au vânturat spicele, pentru a ajunge sub copitele cornutei şi spicele nescuturate. Când a apreciat că vaca şi-a făcut datoria, Osir a pus mâna pe furcă şi a îndepărtat paiele, încât pe pături au rămas doar boab ele de grâu amestecate cu pleava. Ca să scape de pleavă a început iarăşi vânt uratul, iar pleava, fiind uşară, s-a ridicat în văzduh, lăsând privirilor numai boa bele curate, arămii. Abia atunci a apreciat măreţia gestului lui Menes, datorită căruia toată recolta era a lui.

—Aşa este. Că dacă arendaş era altul, nu prietenul tău, din opt baniţe şa se ar fi fost ale arendaşului şi numai două ale tale, a precizat Alexandris.

—Ştiţi ce? Acum, că m-am apucat de agricultură, privind stânca orientat ă cu faţa spre apus, am observat că nu este abruptă, ci cu o anume înclinaţie, de s-a putut aduna pe ea un strat subţire de pământ în care să-şi fixeze rădăci nile nişte arbuşti…

—Adevărat, am observat şi eu, dar nu văd ce legătură faci tu între stânc ă şi agricultură? l-a întrebat Alexandris.

—Mi-am zis că dacă pot trăi acolo nişte buruieni, care par a se simţi ne maipomenit, de ce n-ar rezista şi viţa de vie?

Vecinii s-au privit întrebător, iar spre Osir au furişat nişte priviri contrar iate. Văzându-i că tac, Osir i-a întrebat:

—Gândiţi c-am spus o gogomănie?

—Ei, n-o lua aşa… s-a eschivat Matarem.

—Cred că nu pierdem mare lucru încercând. Doar costul puieţilor şi mu nca, a insistat Osir.

—Bine spui, pierderea nu-i mare, a apreciat Alexandris.

—Şi eu cred că nu-i prea mare pierderea. Tu chiar ai în plan să încerci? l -a sondat Matarem.

—Singur n-aş avea nici un îndemn, dar împreună cu voi şi cu Zorik, mai

că m-aş încumeta.

—Cred că şi eu… a mărturisit Alexandris.

—În cazul acesta n-o să fac nici eu opinie separată, şi-a exprimat opţiune a Matarem.

—Cât despre Zorik, nu vă faceţi probleme, o să încerc să-l conving eu. M ă gândesc, acum, că dacă am plănuit treaba, s-o facem cum se cuvine.

—Asta desigur! a subliniat Alexandris.

—Dar ce înţelegi tu prin *s-o facem cum se cuvine*? i-a cerut explicaţii Ma tarem.

—Iată cum. M-am gândit să-i trimitem pe Zorik şi pe Calamis în oazele d e la sudul Nilului, unde am auzit că sunt viile cele mai renumite. Să vadă şi să înveţe.

—Înţeleg să-l trimitem să înveţe pe Zorik, dar crezi că-i bine să-l scăpăm în ţara vinului pe Calamis?

—La el mă gândeam doar ca la un însoţitor, că nu-l putem trimite în deş ert pe Zorik singur.

—Şi în doi e acelaşi pericol. Că tâlharii colcăie. Mai ales în deşert.

—Dar dacă le procurăm arme şi doi cai buni?

—De unde cai?

—O să mă ocup eu de asta. Sunt destui la Memfis.

—Însă nimeni nu ţi-i dă pe râs, s-a hlizit Alexandris.

—Nici pentru câteva statuiete? Am o mulţime, căci în timpul liber…

—Înţeleg. Pari foarte hotărât.

—Văd că te-ai gândit la toate, a remarcat şi Matarem.

—După cum spui. Ca dovadă: m-am gândit că Zorik să ne aducă numai l ăstari de soi, câţi anume, va aprecia el după ce prinde meseria. Ca să nu mear gă cu mâna goală, o să-i dau şi lui nişte jucării…

—Pe mine unul m-ai convins. Tu ce zici, Matarem?

—Că sunt la fel de convins ca tine.

Lui Osir nu-i plăcea să amâne lucrurile, de aceea în ziua următoare a înc ălecat pe un asin şi a dat o fugă până la Memfis, de unde s-a întors a treia zi, c ălare pe un armăsar, iar pe al doilea ţinându-l de căpăstru. Calul fără povară îl trăgea după el pe amărâtul măgăruş.

—De ce l-ai legat de cal? Doar ar fi alergat în urma voastră de bună voie, nu trebuia să-l chinui! l-a mustrat Alexandris.

—Aşa am procedat la-nceput, însă, la un moment dat, măgăruşul s-a înţe penit pe picioare, hotărât să nu mai facă un pas, decât, eventual, când i-o căşu na lui. De aceea am fost obligat să procedat astfel. Nu-ţi spun că, poate o sută de paşi nu s-a dat bătut, a preferat să fie târât ca o mortăciune. Abia când a vă zut că nu-i glumă, s-a pus pe picioare şi a-nceput să alerge în urma calului.

—Măcar atunci să-l fi dezlegat…

—Dar dacă-l apuca din nou ambiţia? Aveam eu timp să fac experimente cu firea unui măgar?

După cum este uşor de presupus, Zorik a privit misiunea cu un entuzias m la fel de mare ca şi codelile lui Calamis.

A fost necesară intervenţia Manei ca să-şi determine soţul să accepte.

—N-o faci pentru tata sau pentru Zorik, ci pentru mine, iubitule.

—Cum pentru tine? Doar n-o să te apuci tu de plantat vie?

—Sigur că nu, dar dacă nu te duci cu el tu, precis că se va găsi altul.

—Treaba lui, dacă-i prost?!

—Nu te gândeşti cu ce dispreţ mă vor privi toţi? Cred că mulţi îmi vor sp une: ai şi tu un bărbat… De ce să ajung să sufăr că te nedreptăţesc toţi invidio şii? Ţie nu-ţi va zice nimeni nimic, de teamă să nu-i iei la bătaie, în schimb îşi v or vărsa veninul pe mine!

—Înţeleg şi-ţi dau dreptate. Îi poţi spune lu’ taică-tu să facă toate pregăt irile – că şi-n chestia asta tot el e Tartorul! — dar spune-i să umble repede, pâ nă nu mă răzgândesc!

Poate că şi din cauza asta Osir le-a spus ginerilor că în zorii zilei pot ple ca la drum, căci el a pregătit caii şi mărfurile pentru schimb.

Osir era convins că în afară de el şi vecinii din vale, nimeni nu ştia că gi nerii săi urmau să plece într-o călătorie de specializare în viticultură. De acee a, când a văzut că în faţa tuturor caselor stătea toată suflarea, a zâmbit, zicân du-şi: cred că unii n-au dormit toată noaptea, stând la pândă, ca nu cumva să piardă un moment fără precedent în istoria cătunului.

Pentru că aşa se întâmplă întotdeauna, Menes a sosit tocmai atunci cân d nimeni nu se aştepta. Nici măcar Osir care s-a lăsat convins de vecini că a în curcat numărul anilor. Spre a verifica dacă într-adevăr a greşit, în timp ce gen eralul se afla încă în spinarea calului, Osir l-a întrebat cu ţâfnă:

—Te rog să-mi spui, câţi ani au trecut de la plecarea ta?

—Zece se vor împlini curând. Mă iartă, la fel şi voi toţi – căci se adunase -n fugă tot satul – că n-am putut veni după cum v-am promis. Pentru întârziere a de un an nu-i vina mea, o să vă explic după ce mi-ţi permite să descalec.

Au tăbărât toţi pe sărmanul oaspete, de se auzea pârâitul hainelor de pe el, dar nu s-a supărat, căci de zece ani visa la o astfel de primire.

Când a ajuns şi Osir la rând, Menes la întrebat:

—Ce sens a avut răţoiala aia a ta, referitoare la timp?

—Păi, ăştia doi au ţinut morţiş că mă convingă că am greşit numărul anil or…

—Să greşeşti tu? Nu le-ai spus că e imposibil?

Râsul său s-a împletit în clipa următoare cu râsul lui Osir, iar mai apoi şi cu ale lui Alexandris şi Matarem.

Partea a II-a

Miriam

Osir, postat în capul scării, îl privea cu dispreţ pe Calamis.

—Tare m-aş fi mirat dacă-mi spuneai că te gândeşti la altceva în afară de băut. Nici nu ţi-a trecut prin cap să intri s-o vezi pe sărmana Mana sau pe mic uţa Miriam.

—Ei, află socrule, că, spre mirarea ta, sunt preocupat de ceva important, fără legătură cu vinul sau berea.

—Mare eveniment! Ce s-a putut petrece atât de deosebit încât să-ţi tulb ure nepăsarea?

—Dacă-ţi spun, n-o să te prea bucuri.

—Nici nu mă aştept din partea ta la ceva de alt fel.

—Sigur că nu, mai ales că ce-ţi voi spune acum o să te înfurie, aşa că bin e ai zis: nu-ţi prea aduc bucurii.

—Ce trăznaie ai mai făcut?

—N-ai fost atent la vorbele mele. Am spus că mă preocupă ceva anume, nu că am făcut o boroboaţă, cum te aştepţi tu.

—N-are rost s-o lungim: dacă vrei, spui ce te supără, dacă nu, taci, dar n

-o fă pe interesantul.

—Ei, iacă spun. Când ai strigat de acolo, din capul scării: o va chema Mi riam, ca pe Preacurata, de ce nu te-ai gândit că s-ar cuveni să-i întrebi şi pe al ţii dacă-s de acord cu numele ales de tine?

—Asta-i bună! nu mi-a trecut prin cap că te interesează ce nume va avea fetiţa.

—Uite că mă interesează! Asta dovedeşte că nu le ştii nici tu chiar pe to ate, uneori mai poţi greşi.

—Într-adevăr, aşa este: nu mi-am închipuit că va veni ziua în care o să fi u mustrat şi tras la răspundere, nu de o persoană respectabilă, ci chiar de tin e!

—După cum vezi, minunea s-a împlinit. Acum o să-ţi mai fac o surpriză…

—Încă una?

—Da. Vei afla că nu sunt împotriva numelui ales de tine, pot spune că-mi place, însă mă deranjează convingerea ta că poţi lua hotărâri şi în cazurile în c are acest drept le revine altora.

—Ca să continui să-mi pledez cauza, ar însemna să-ţi ofer prilejul presup unerii că-s bătut în cap, căci în principiu tu ai dreptate.

—Asta am vrut să aud! Nu mai e nevoie de alte cuvinte. Să fug să-i duc v estea lui Menes?

—Da, dar treci întâi să le vezi pe ele.

—Credeam că vom intra împreună?

—Atunci aşteaptă, să cobor din hambar.

Văzându-l intrând pe Calamis, Mana s-a înseninat într-o clipă, căci nu se aştepta la o asemenea atenţie din partea lui, ştiind că nu o prea obişnuia cu m anifestări de gingăşie. Când s-a arătat îngrijorat de starea ei, apoi a admirat-o pe micuţă, Mana a radiat de fericire. Osir a înţeles că scena avea o semnificaţi e aparte, care constituia o clară atenţionare pentru el. „Este timpul să observ că Mana nu mai este a mea decât într-o mică măsură, că mai mult îi aparţine p ăcătosului ăsta. Trebuie să mă resemnez cu realitatea, iar ca să o bucur pe ea, sunt silit să-i acord şi beţivului un plus de consideraţie, din moment ce fiica m ea îl consideră ca un bun al ei. De aceea, dacă-l supăr pe el, îi supăr pe amând oi… Presimt că renunţarea la egoismul de părinte nu este uşor de realizat, căc i deşi pare atât de simplu de hotărât prin cuvinte, nu sunt prea sigur că sentim entele vor accepta teoria…” Privind-o pe nou născuta, i s-a părut că se află în f

aţa unei minuni. Nu s-a putut stăpâni să nu-şi exprime impresia:

—O asemenea frumuseţe de copil eu încă n-am văzut! Parcă s-a născut d e o lună, nu de câteva minute! Nou născuţii sunt de obicei urâţi în primele zil e, dar uitaţi-vă la nepoata mea. E întruchiparea perfecţiunii!

—Fii mai obiectiv, prietene. Tu nu vezi că-i roşie ca un rac? l-a temperat Menes, sosit din simplă întâmplare. Însă, când a remarcat revolta de pe chipul prietenului său, a adăugat:

—De fapt, recunosc şi eu că e tare frumuşică… Să vă trăiască, sănătoasă şi fericită!

—Mulţumim, iar eu îţi întorc urarea: să trăieşti şi tu mulţi ani alături de noi, în Olua, şi să fii îndrumătorul nepoatei mele Miriam.

—Miriam? Aşa aţi botezat-o?

—Da. Ce, nu-ţi place?

—Dimpotrivă, îmi place foarte mult.

***

Când a văzut Menes ce bucurie i-au pregătit oamenii pe care-i numea fa milia lui, a fost uimit peste măsură:

—Osir, prietene, văd că tu mi-ai mutat casa de la Teba în acest liniştit co lţ de lume! Ba, dacă privesc mai bine, observ că este şi mai reuşită. Acolo nu a veam atâţia pomi fructiferi plini de rod, iar chioşcul nu era atât de bine ampla sat.

—În privinţa pomilor plini de fructe coapte, noi n-avem nici un merit, că ci ai sosit tu tocmai la timpul potrivit. Dacă mai întârzia-i o lună eram obligaţi, ca şi-n anii trecuţi, să culegem fructele şi să facem din ele rachiul acela pe car e l-ai apreciat în urmă cu zece ani.

—Nu cumva mi-aţi pregătit şi elixirul?

—N-am avut încotro: că ne-a părut rău să aruncăm fructele. L-am prepar at împreună cu Alexandris şi cu Zorik.

—Zorik este fostul logodnic, dacă-mi amintesc bine?

—Da, el este.

—Acum care-i situaţia lui? Tare m-aş bucura să-l revăd. Pe el şi pe ceilalţ i doi puştani…

—Zorik este ginerele meu, iar puştanii sunt toţi trei în faţa ta. Ăştia cu z

âmbetele largi, ca de lună plină.

—Nu glumeşti? Să ştii că mi-e greu să văd în aceşti bărbaţi impozanţi gă liganii de mai ieri. Dacă, într-adevăr, ei sunt, atunci trebuie să-i mai îmbrăţişe z o dată, deşi, aproape sigur i-am salutat şi când am coborât de pe cal.

În faţa lui s-au oprit trei bărbaţi în putere, cu busturile goale, unica lor î mbrăcăminte fiind şorţurile, care pornind de la talie se întindeau până deasup ra genunchilor.

—Voinicul cu tors de luptător, din ce flăcău costeliv s-a născut?

—Eu sunt Zorik, generale. Acesta, care s-a-nroşit, este Ros, iar insul cu a er mai posac, se numeşte Minis. Minis cel Mic, spre a nu fi încurcat cu taică-s u, bărbatul grav, din spatele său, pe care-l cheamă Minis cel Mare.

—Mă bucur să vă revăd. Dar unde este Rua? Nu cumva o fi minunata cre olă de lângă Osir?

—Nu. Asta-i fiica ei, o cheamă Luta. Ea este *logodnica* pe seama căreia a i făcut atâtea glume răutăcioase, l-a lămurit Zorik.

—Da? În cazul acesta sunt obligat să-mi revizuiesc opiniile de odinioară, care-ţi erau pe nedrept favorabile.

—Asta ştiu: susţineai că sunt prefăcut.

—Adevărat, apreciere care se întăreşte acum, după ce ţi-am cunoscut *lo godnica*. Trebuie să revin asupra greşitei admiraţii pornită de la părerea că er ai un tânăr răbdător şi predispus să rişte. Însă, acum înţeleg că ai avut încă de atunci o fire speculativă şi putere de anticipaţie. Cine n-ar fi *riscat* să aştepte o astfel de frumuseţe?

—O faci pe Luta să se ruşineze ca Ros.

—Lasă asta! Spune, măcar te-ai comportat onorabil!

—Nu ştiu exact la ce te referi, aşa că-ţi răspund la întâmplare: avem trei băieţi.

—Da, prin asta te-ai mai scos. Ros, tu câţi feciori ai?

—Eu am patru fete, i-a răspuns cel întrebat, covârşit de ruşine.

—Bravo ţie! Înseamnă că l-ai întrecut pe lăudărosul ăsta. Dar tu cum sta i, flăcăule?

După un scurt moment de gândire, Minis i-a răspuns:

—Zara şi cu mine avem un băiat şi o fată.

—Măi, ce să zic? Toţi sunteţi la înălţime, vă felicit!

—Tu cum stai la acest capitol? s-a obrăznicit Zorik.

—În privinţa copiilor?

—Da.

—Nu-ţi pot da un răspuns exact, decât prin: cine ştie? Dar oficial, ca să precizăm răspunsul, n-am nici unul.

—Fii optimist, mai este timp! l-a încurajat o femeie ce aducea cu o soră mai mare a soţiei lui Zorik.

—Dânsa cine este?

—Eu sunt Rua, generale.

—Rua, tu? Ştii ce?

—Nu ştie, spune-i tu, l-a sfătuit Osir.

—Dacă Rua arată atât de bine, îndrăznesc să sper că nici eu nu vă par u n boşorog…

—Cum să pari boşorog la nici… patruzeci de ani, i-a explicat o creolă tru peşă, care prin îndreptarea bustului şi-a scos în evidenţă sânul opulent, expus vederii generalului.

—Dânsa cine este?

—O văduvă necăjită. O cheamă Vis, i-a răspuns Rua.

Uşor stânjenit, ca să mute discuţia, generalul a întrebat:

—Unde sunt bunii mei prieteni, Alexandris şi Matarem?

—Noi suntem, generale! i-au răspuns doi oameni cam trecuţi, în timp ce-şi îndreptau şorţurile pe şalele nu prea robuste.

—Voi? s-a mirat oaspetele, după care a încercat s-o dreagă:

—Mă mir că nu v-am recunoscut, căci aţi rămas aceiaşi.

—Este firesc, din moment ce n-au trecut decât zece ani.

—Aşa e… Alexandris.

— Nu, eu sunt Matarem.

—Bineînţeles, că şi înainte vă încurcam. Vă amintiţi?

—Posibil. Cine-şi mai aminteşte toate amănuntele?

***

În faţa unor păhărele din bronz, umplute des cu rachiul aromat, căruia Menes i-a dat nume zicându-i elixir, cei doi prieteni mai mult discutau în sine, decât cu vocea. Doar rar, ca să mai întrerupă liniştea, îşi puneau diferite între bări, atunci când doreau să lămurească anumite neclarităţi din gânduri.

—Nu te-am întrebat de Nuk?

—Tu cam ce crezi că s-a întâmplat cu devotatul meu nubian?

—Că l-ai lăsat celui ce ţi-a preluat funcţia.

—N-a fost aşa. Cu toate că i-am propus asta, ordonanţa n-a acceptat, mo tivând că s-a obişnuit cu mine şi alte fleacuri din astea.

—Înţeleg. Ce-a hotărât?

—Să renunţe la slujba de ordonanţă şi să se-ntoarcă în satul lui.

—Judicioasă hotărâre. Mă bucur pentru el, căci a gândit cum era cel mai bine.

—Eu mă tem că o să-l pască o dezamăgire, cam ca a mea, îţi aminteşti? Căi şi el se întoarce la ai lui tot după o foarte îndelungată peregrinare. Este po sibil ca şi pe el să-l fi şters ai lui de pe răbojul celor aşteptaţi să se întoarcă…

—Cred că ar fi grea lovitură pentru el; căci a renunţat la un trai tihnit, s pre a răspunde unei chemări pornită din suflet, dar fără alt suport decât dorul de familie, de amintirile vii ale copilăriei.

—Parcă eu n-am trăit momentul? De aceea i-am explicat amănunţit cum poate ajunge la Olua, cu toate că nu-i lege ca şi el să treacă prin aceleaşi încer cări ca mine.

—Pentru binele negrului, să sperăm că el nu va fi la fel de nenorocos ca tine… Deşi, asupra acestei presupuneri, am putea medita. Eu, ca neimplicat se ntimental, nu-l consider nenoroc. Mai degrabă o altă matcă pentru mersul zilel or tale. Reflectează: dacă ai fi rămas în satul tău, n-ai fi ajuns general, nu mă c unoşteai şi n-ai fi acum aici, în Olua, să te mândreşti de casa ta măreaţă şi pro speră. Că ţi-a fost prielnic sau nu acest curs al existenţei, nu poţi răspunde nic i afirmativ, dar nici negativ, căci n-ai cu ce-l compara, căci cealaltă, ipotetica e xistenţă, rămâne ascunsă sub peretele de nepătruns al necunoaşterii.

Este posibil ca în continuare fiecare dintre ei să fii privit cazul şi din alte unghiuri, că în mintea generalului, viaţa lui s-a derulat între coordonatele pe c are i le dicta un subconştient cu structură emoţională; iar Osir să-şi fi întărit o pinia spunându-şi că fără apariţia lui Menes într-un moment de răscruce pentr u el, ar fi ajuns să moară sub o grămadă de pietroaie. Sau cine ştie ce alte ipot eze au emis gândurile lor. Osir a fost surprins de întrebarea uşor şovăielnică a lui Menes:

—Spune-mi, prietene, câţi ani are Vis?

Buimăceala şi tresărirea lui Osir erau dovadă că întrebarea l-a găsit und

eva departe.

—Câţi ani are Vis, ai întrebat?

—Da.

—De unde să ştiu eu? Nu m-a interesat, generale. Nu ştiu nici pe tine de ce te-ar interesa?

—Aşa, ca simplă curiozitate, nu neapărat…

Osir, simţind falsul şi jena din cuvintele lui Menes, l-a privit cu luare ami nte. Remarcând o urmă de roşeaţă sub bronzul lăsat de vânt şi soare, s-a lumi nat la chip şi i-a trântit-o prietenului:

—Să nu te ascunzi după pânza transparentă a prefăcătoriei, căci şi acolo te văd! Mai bine recunoaşte: ţi-a căzut cu tronc vădana, ca să nu-ţi spun că mă gândesc la ceva şi mai şi!

—Cam aşa ceva, dar cum ţi-ai dat seama?

Osir nu i-a răspuns, în schimb a făcut-o hohotul său de râs, izbucnire car e în loc să-l tulbure pe Menes, i-a dat curaj:

—Te-am întrebat câţi ani are?

—Iar eu… Stai, că nu-i adevărat. Mi-aduc aminte că Rua mi-a spus o dat ă că ele sunt de aceeaşi vârstă.

—Ei, prin asta mi-ai dat un răspuns cum nu se poate mai exact!

—Bine, dacă nici atâta nu ştii! Rua are treizeci de ani.

—Numai atâţia? s-a speriat Menes.

—Vrei să spui că pare de mai mulţi?

—Nu, dar aş fi preferat să aibă, măcar… patruzeci.

—De ce s-o vrei tu pe Rua mai bătrână?

—Nu-nţelegi! M-am referit la Vis.

—Aaa! Că fiind de-o vârstă… acum înţeleg.

—Hai, vorbeşte-mi despre ea.

—Când ne-am stabilit noi aici, era încă proaspăt în memoria oamenilor u n accident în urma căreia i s-a prăpădit soţul, iar ea a rămas cu grija a două fe tiţe.

—Ce s-a întâmplat cu fetele?

—Cam ce se întâmplă şi cu alte fete din cătunul nostru. După ce au împli nit zece ani s-au măritat, dar nu cu oarecine, ci chiar cu vechii tăi prieteni, Mi nis şi Ros.

—Nu mai spune!

—De ce să nu spun, dacă ăsta-i adevărul?

—Atunci mă bucur. Apoi, altceva?

—Ei, a mai intervenit şi un *altceva*, dar cam misterios.

—Misterios? În ce sens?

—În sensul că acum doi ani văduva a mai născut o fetiţă.

—Cum naiba? Doar ai zis că soţul ei…

—La fel ca tine am zis şi eu, împreună cu ceilalţi: cum naiba?

—Şi?

—Şi! Nimic mai mult. Ea refuză să explice, că explicaţia ar obliga-o să d ea nume.

—Bun, înseamnă că v-aţi complăcut…

—Da, ne-am complăcut în a accepta vorbele unor babe, care spun că uni i zei se mai coboară la câte-o muritoare, spre a-şi materializa existenţa, însă re spectiva e legată de zeu să nu dea nici un amănunt.

—Alte presupuneri n-aţi mai făcut?

—În gura mare, nu. Însă n-ai de unde să ştii ce le trece prin cap celor di n jurul tău.

—Dar ea?

—Nu-nţeleg?

—Ea, ce zice?

—Nu ţi-am spus? Tace.

—În fine, nu-i treaba mea.

—Tocmai asta am vrut să-ţi sugerez.

—Să nu crezi că am nu ştiu ce interese, sau c-aş vrea s-o fac pe zeul ăla enigmatic. Nici vorbă! Interesul meu e unul simplu, obişnuit: să găsesc pe cine va să-mi vadă de gospodărie. De aceea te-am întrebat atâtea, că voiam să aflu dacă-i o persoană de încredere.

—Din cele scoase de la mine, care-i concluzia?

—Că-i o persoană de încredere.

—De acord, dar ce faci cu Tara?

—Ce? Îmi propui o menajeră, cu numele acesta? Sunt dispus s-o accept, însă numai dacă-i la fel de atrăgătoare ca Vis.

—Nu, măi: Tara e fiica… Misterului, dac-o fi numai unu?

***

Via plantată şi îngrijită de specialistul în materie, Zorik, a dat primele ro ade. Nişte ciorchini cât palma erau plini de boabe mari, lucioase.

Pregătindu-se în vederea recoltei, Osir, ajutat cu folos de tenacele lui dis cipol Sumer, flăcăul cel mare al lui Matarem, timp de şase luni au scobit un bo lovan, până l-au putut numi teasc. Acolo au deşertat femeile coşurile pline cu s trugurii aduşi de la vie pe creştetul capului. Cei doi feciori mai mărişori ai lui Zorik au fost coborâţi în teasc şi îndemnaţi să joace cât mai vârtos peste boab ele alunecoase. Cele zdrobite erau scoase şi trecute într-un sac, de capetele că rora învârteau în sens invers Zorik şi Calamis, făcând să se scurgă în ciubere ş i restul de must rămas în boabe. Între timp, mustul din teasc se scurgea prin d ouă orificii meşterite la bază de Osir şi ucenicul său. Zilei aceleea i-au dat nim b de sărbătoare. De aceea femeile, cele tinere, au venit îmbrăcate frumos, cu r ochii colorate, strânse pe talie şi alunecând până cu două palme mai jos de ge nunchi, încât să poată fi admirate brăţările de pe ambele picioare.

Pentru că numai femeile singure nu puteau realiza un cadru sărbătoresc deplin şi bărbaţii s-au străduit să fie la înălţime. Cei vârstnici purtau peruci str opite cu diferite miresme, iar tinerii aveau pe cap coifuri impozante. Şi unii şi alţii se îmbrăcaseră în cămăşi largi, dar nu atât încât să acopere brăţările de d easupra gleznelor. În picioare purtau sandale din foi de papirus.

Ulcioarele cu must treceau sprintene dintr-o mână în alta, iar apoi se înt orceau şi mai grăbite spre ciubere, de unde porneau pline spre gurile însetate.

—Mă tem că puţin must o să mai rămână pentru fermentat. Păcat că am pregătit degeaba atâtea amfore, că n-o să avem cu ce le umple, a şoptit Zorik.

—Nu-i nimic. Aşa e prima dată. Pe viitor n-o să mai facem clacă la culesu l viei, i-a răspuns tot în şoaptă Osir.

—Pe cântăreţii din fluier şi flaut tu i-ai chemat?

—Nu eu, taică-tu.

—Da, că-i place lui s-o facă pe galantonul.

—Eu nu m-am putut supăra, deşi nu mi-e nici mie indiferentă atâta risip ă, că am tras cu coada ochiului spre Menes. Uite-l cum se înfoaie în jurul văda nei!

Rotindu-şi privirile, s-a înseninat şi Zorik.

—Bine că are două poloboace pline cu… elixir, căci după cum merg treb urile, sunt semne că se lasă cu nuntă… Tu ce părere ai?

—Presimt şi eu la fel. Oricum, cred că este una dintre puţinele zile ferici te din viaţa lui. Mă bucur pentru el.

Îmbunat, Zorik a ridicat o ulcea şi a strigat vesel:

—Uraa, generale!

Generalul nu l-a auzit, fiind extrem de impresionat de chicotitul creolei c ând i-a dat să soarbă o gură de must tocmai din ulcica lui. Admirând graţia cu care Vis a dus paharul la gură, Zorik s-a mirat văzând că ea nu şi-a pus obişnui tele brăţări. Nedumerit, s-a uitat şi la braţele celorlalte femei şi a constatat că nici ele nu şi-au etalat podoabele – cu toate că îmbrăcaseră rochii cu mânecile până la cot, menite să expună privirilor cât mai multe zorzoane, aşa cum se ob işnuia la sărbători. Pentru a descifra taina sobrietăţii lor, şi-a întrebat soţia. C u un aer doct, Luta i-a amintit că ziua aceea nu era o sărbătoare închinată unu i zeu anume. Nu era nici măcar prima zi a unei decade, spre a fi sărbătorită cu m se cuvine. Era, o ştia şi el, o zi obişnuită, ca oricare dintre cele nouă zile luc rătoare. S-au îmbrăcat mai aparte, aşa cum au făcut şi bărbaţii, pentru că era totuşi o zi specială: culesul viei, eveniment sărbătorit prin muncă.

—Nu te gândeşti că riscam să ne pierdem o parte din podoabe atunci câ nd am rupt ciorchinii, ori când am transportat pe cap coşurile pline?

Lămurit, Zorik a arătat cu bărbia spre cei doi amorezi.

—Lasă-i în pace! Nu vezi cât sunt de fericiţi?

În curtea lui Osir, unde se desfăşura evenimentul, au intrat în fugă trei c opii, dând semne că au tras o spaimă grozavă.

—Ce-aţi păţit, copii, i-a întrebat Lus, ca cel mai interesat, căci erau odra slele lui.

—Tată, pe malul Nilului au apărut două umbre negre sau ce-or fi… Acum se-ndreaptă spre noi! Dar vin atât de încet şi poticnindu-se, de parcă ar fi boln ave.

—Măi, copii, unde aţi mai auzit voi de umbre bolnave? De umbre lungi s au negre, ori de alte feluri, se mai vorbeşte, dar de umbre bolnave încă n-am p omenit! i-a luat în râs Matarem.

—Poate s-au speriat de propria lor umbră, şi-a dat cu părerea Alexandri s.

—Poate să fie nişte oameni negri, că băieţii n-au văzut din ăia. E de mira re că le-au zis umbre? şi-a apărat Lus copiii.

—Ce să caute nişte negri aici? a intervenit Calamis pe ton ridicat, de a aj

uns şi la urechile generalului, cu toate că ochii şi urechile lui îşi focalizaseră p ercepţiile asupra unui singur punct.

—De ce negri vorbiţi? a întrebat ca trezit din transă.

—Ei, nu-i vorba de nici un negru. Cârlanii ăştia susţin că pe malul Nilulu i au apărut două umbre negre. De aceea Lus, foarte inteligent, a tras concluzi a că poate fi vorba de doi negri, i-a explicat Osir. Pentru general era un bun pr ilej spre a pretexta o retragere de sub tirul concentrat al zecilor de priviri curi oase. Cu mişcări galante şi ton insinuant, s-a adresat aceleia cu care şi-a golit paharul:

—Nu vrei, draga mea, să mergem spre mal, să cercetăm despre ce-i vor ba?

—Merg oriunde, i-a spus sau sugerat Vis, pornind spre casa lui.

Tocmai când generalul i-a deschis curtenitor poarta, concomitent cu o p rivire aruncată în jur, a văzut că se îndreptau spre el două umbre, după cum b ine au apreciat copiii. Două umbre disproporţionate. Una era extrem de lungă şi subţire, în timp ce cealaltă, parcă spre a da o notă de contrast strident, era scurtă şi aproape rotundă. Când a înţeles că umbra lungă avea glas şi că i se a dresa chiar lui, printr-un implorator stăpâne! Menes s-a dumirit: era credincio sul lui Nuk, ordonanţa devotată.

Copleşit de bucuria revederii, generalul i-a spus cu toată sinceritatea:

—Ai tu un afurisit de har, să apari în cele mai nepotrivite momente!

Poate că din cauza oboselii acumulată pe drum, Nuk n-a apreciat corect urarea de bun venit, căci în loc să se bucure, s-a posomorât. Însă cum Menes nu dispunea de timp care să-i permită şi alte amabilităţi, s-a mărginit în a-i înti nde negrului o carafă de doi hin (un litru) pe care a avut inspiraţia s-o umple c ând au plecat din ograda lui Osir.

—Răcoriţi-vă cu must până mă întorc eu, căci trebuie s-o conduc în casă pe distinsa-mi musafiră. Să vadă în ce mizerie trăieşte un celibatar. Se pare că explicaţia i-a plăcut lui Nuk, mai mult decât urarea, căci a zâmbit şi a întins m âna după carafă, îndrăznind chiar să-i şoptească superiorului:

—Arată-i liniştit, căci Nuk stă de pază, ca la Teba.

Mulţumit că şeful său n-a devenit ursuz, în timpul lunilor în care nu s-au văzut, Nuk i-a spus negresei cu pântec bombat:

—N-ai crezut c-o să mă primească bine? Acu’, te-ai convins?

Frânţi de drum, cei doi negri, după ce au golit carafa, s-au dus şi s-au tol

ănit sub coroanele largi ale unui sicomor. Nu se ştie cât au dormit, însă atunci când i-a trezit glasul generalului, se simţeau la fel de osteniţi ca înaintea somn ului.

—Halal pază! Cum ai spus: ca la Teba. Că şi acolo, în loc să stai în post, t e găseam bătând zarurile, cu ceilalţi nepricopsiţi.

Privind-o încruntat pe negresă, l-a întrebat:

—Cine-i persoana? Nu cumva te-ai însurat?

—Nu cred că pot spune asta, dar nici contrariul.

—Înţeleg. În schimb situaţia mea este mult mai clară. Acum o jumătate d e oră m-am căsătorit cu onorabila care de acum înainte o să vă fie stăpână. Ca atare, săriţi şi-i sărutaţi picioarele! După ce Vis a primit cu o regească modesti e onorul cuvenit, Menes le-a făcut semn celor doi să-l urmeze.

Băţos, cu nasu-n vânt, ţinând-o pe Vis de mână, urmat de negrul lung şi negresa scurtă, generalul a descins triumfal în mijlocul alaiului din ograda lui Osir.

Văzând-o într-o astfel de ipostază, suratele au asaltat-o pe Vis cu o între bare de prisos:

—V-aţi căsătorit?

—Da, a şoptit fericita cu candoare, profund tulburată de ineditul situaţie i.

Osir, apreciind corect situaţia, s-a repezit la Menes şi după ce l-a îmbrăţi şat şi l-a bătut pe umeri, în semn de încurajare, i-a pus o întrebare fundament ală:

—Ei, ce zici? Ţi s-a părut că eşti prea bătrân?

Întrebare la care Menes regreta că nu putea să fie măcar pentru o clipă cocoş, ca să-i poată răspunde printr-un cucurigu! Aşa a trebuit să accepte alte rnativa unui surâs fudul.

—Pe când nunta? au căzut întrebările tuturor. Văzând că Vis lăsa răspun sul în seama sa, generalul s-a simţit dator să le dea o informaţie clară:

—Cât de curând, dragii mei, cât de curând…

Privind spre păluga lungă şi neagră, atât de hâdă încât putea figura în pi cturile lui Osir sub titlul: stilizarea făpturii umane în mizerie, bărbaţilor în put ere: Zorik, Ros şi Minis cel Mic, respectivul negru le amintea, doar prin vagi a semănări – printre care înălţimea – de un colos întâlnit de ei în poarta casei lui Menes, la Teba.

Datorită acelei amintiri, Zorik l-a întrebat pe general:

—Nu mai şti nimic despre colosul Nuk? Cred că ar fi fost fericit să te vadă în postura de mire.

Supărat că în loc să-l felicite, Zorik îl întreabă lucruri fără legătură directă cu emoţionantul eveniment, i-a răspuns cât mai acru, eliberându-se de aciditatea acumulată după atâtea carafe de must:

—Tu eşti chior sau te prefaci? De ce-mi pui întrebări idioate? Ori ai considerat cumva că ţine loc de glumă?

—Nu înţeleg de ce te-ai supărat? Sau am spus ceva jignitor?

Cel în discuţie, insuflat de un impuls împăcăciuitor, a considerat de datoria lui să iasă din anonimat, declinându-şi identitatea.

—Eu sunt Nuk, a recunoscut el, dar fără să-şi închipuie că sinceritatea lui va avea ca urmare o acţiune devastatoare asupra chipurilor a trei bărbaţi care, înaintea declaraţiei lui, aveau figuri comune, fără semne particulare evidente.

Văzând şi Nuk grimasa de pe cele trei chipuri, l-a întrebat pe general:

—Nu mai şti nimic, stăpâne, despre acei bravi şi dragi tineri care te-au vizitat la Teba?

Considerându-se ţinta unor întrebări stupide, care să-l scoată din răbdări, Menes a hotărât să-i lase să se descurce singuri, căci e crimă să-i pretindă să lămurească el toate fleacurile într-o zi atât de fericită.

Fără să-i privească ori să-i salute pe cei de faţă, i-a spus mieros iubitei:

—Haidem, draga mea, că putem face lucruri mult mai plăcute decât să răspundem unor întrebări năroade.

Vis, după ce a aruncat o privire furişată spre mutrele acre ale suratelor, l-a urmat dezinvoltă.

Nici după plecarea ostentativă a generalului – care a speculat un aşa zis motiv de supărare, când, de fapt el s-a retras din cauze meschine, dorind, ăsta-i adevărul! să fie el singur în preajma încântătoarei Vis. Dar, cum am mai spus, nici după aceea nu s-a stins starea tensionată din jurul hârdaielor cu must, în ciuda aportului în extensie al flautiştilor şi fluieraşilor. N-a putut s-o curme nici Rua, care, acompaniată de Alexandris la harpă, a cântat cu emoţie cântece străvechi, nemuritoare:

Omul făr-de minte aprinde focul

Dar apropiindu-se prea mult de el se arde.

Altul fără minte stârneşte lupta

Însă când intră-n ea este lovit şi cade.

Au fost necesare întrebări şi răspunsuri nenumărate, toate cu substratur i edificatoare: îţi aminteşti ce-a zis barcagiul? Cum nu, a zis că… Dar tu îţi ami nteşti ce era în sacii care… Desigur. Şi alte, nenumărate, tatonări şirete, până ce băieţii de odinioară s-au convins că simbolul foamei era chiar Nuk, iar Nuk să creadă că bărbaţii voinici erau copilandrii sperioşi din urmă cu zece ani.

Când au căzut la pace, s-a ajuns la impresia că Nuk nu era chiar atât de sfrijit, dar nici băieţii nu ajunseseră nişte coloşi. S-au spus cuvinte de genul: d acă mă uit bine, nici nu te-ai schimbat.

… Tot îndopată cu must, burta negrului s-a dezlipit de spate, ajungând s ă-şi reia locul firesc, iar zâmbetele negresei să dezvelească tot mai larg o dant ură uimitor de albă şi de solidă. Zorik l-a întrebat pe Nuk:

—De ce are dânsa burtă aşa mare? Suferă de vreo boală?

—Nu suferă de nimic, doar că este gravidă. Ne-am chiar temut pe drum ca nu cumva…

—Bine că aţi ajuns până aici. Acum nu mai e nici o primejdie.

—Mi-am dat seama.

—Auzi, cum o cheamă pe soţia ta?

Nuk a spus un nume lung, greu de reţinut.

—Te superi dacă-ţi vom spune Nuka?

—Nu. Îmi place, sună bine, a răspuns negresa.

—Aţi avut cale lungă de bătut până la noi? i-a întrebat cu îngrijorare Min is cel Mic.

—Cred că destul de lungă. Venim de… câte zile, Nuka? Că ea a ţinut evi denţa zilelor.

—Azi este a cincizecea, a răspuns negresa, dezvelindu-şi dinţii.

—Cam câţi coţi regali apreciaţi că aţi parcurs într-o zi? a insistat tot cu milă Minis.

—Cam 40.000 în medie (21 km).

—Asta înseamnă că aţi parcurs două milioane de coţi regali (1050 km) a stabilit în cap Ros, matematicianul satului.

—Nu-i de mirare că au ajuns în halul acesta! a concluzionat Minis.

—Pe mine m-ar fi terminat drumul. Că-i ceva de speriat! a precizat Ros.

—Nici pentru noi n-a fost altfel, însă la capătul lui vă vedeam pe voi şi p

e general… Cel mai tare ne-a topit foamea, că n-aveam altă hrană decât rădăci ni de papirus. Uneori prindeam cu mâna şi câte un peşte, dar asta mai rar, le-a povestit Nuk.

—Da, însă într-o seară am mâncat cât pentru o săptămână, că am nimeri t la o stână cu ciobani negri, l-a completat negresa. Tocmai pe acel subiect, a apărut Osir cu două ciosvârte aburinde de miel.

—Voi îi ţineţi de vorbă, dar că oameni-s lihniţi de foame nu v-aţi gândit?

—Tocmai acum discutam cu ei despre câtă foame au îndurat.

—Prin asta crezi că i-ai saturat? Eu sunt socrul lui Zorik, le-a explicat Os ir.

—Tatăl logodnicei?

—Ce, cunoşti şi tu povestea?

—Sigur. Stăpânul îl tot tachina cu logodnica.

Cu ochii la hălcile de carne, Nuk i-a întrebat:

—Vă supăraţi dacă ne tragem într-un colţ?

—Cum să ne supărăm? Doar e firesc să nu ne uităm în gura voastră când mâncaţi, l-a asigurat Osir.

Privite din spat trupurile care se vedeau fremătând, păreau doi lupi hăm esiţi, devorându-şi prada.

Pe locul unde stătuseră negrii se vedeau două lame de bronz ascuţit, cu mânere de lemn, cărora flămânzii nu le-au dat atenţie.

—Cu dinţi ca ai lor, ce nevoie mai au de cuţite? Mai ales că sculele astea uneori sunt cam tocite…

În ziua următoare, generalul a ieşit din aşternut mai bine dispus, stare s ub care n-a mai calificat sosirea lui Nuk drept apariţie inoportună, arătându-se chiar interesat despre planurile de viitor ale fostului colos. Când negrul a înce rcat să-i explice că s-a întors la general silit de împrejurări, Menes l-a întrerup t:

—Nu strica vorbele de pomană, că ştiu la fel de bine ca tine cum te-au p rimit rudele. Norocul tău că ai băgat în scăfârlie locul unde mă poţi găsi. Căci atunci când ţi-am dat-o, eram sigur că o să apari jigărit ca un dulău năpârlit. A preciind justeţea comparaţiei, Nuk l-a întrebat cu voioşie:

—Asta înseamnă că întoarcerea mea nu te-a supărat?

—Sigur că nu, dar te-am întrebat ce planuri de viitor ţi-ai făcut?

—Păi, să-mi ridic o casă, să muncesc…

—Sigur că să munceşti, că doar n-o să te apuci de făcut copii, că pentru asta eşti cam trecut… Câţi ani ai, bătrâne?

—Exact ca tine, generale: cincizeci şi patru.

Precizarea nu i-a plăcut generalului, căci l-a obligat să arunce ochii în ju r, să vadă dacă nu era şi Vis prin preajmă.

A intervenit în discuţie Osir.

—Dacă Nuk are de gând să rămână aici, eu n-am nimic împotrivă, nici t u, generale?

—Nici eu.

—În acest caz, ar fi bine să ne apucăm cât mai repede de treabă.

—Evident. Să-i ridicaţi casa lângă a mea. Să-l pot ţine sub supraveghere, că ăsta, după ce s-o întrema, s-ar putea să ne pricinuiască anumite probleme.

—Ce fel de probleme?

—O să vedeţi voi.

Ajutat de tinerii pe care-i ştia de la Teba, casa lui Nuk s-a ridicat cu o re peziciune atât de mare, încât nu mult a lipsit ca Nuka să nască în casă nouă. D ar n-a fost să fie, deoarece durerile facerii au prins-o la o decadă după sosirea lor în Olua. Cum evenimentul s-a petrecut sub coroanele pomului cu fructe dul ci, din grădina generalului, părinţii noului născut şi-au spus că nu-i pot da un nume diferit de al pomului, astfel că l-au botezat Sicomor.

Iar generalul, luând cunoştinţă de locul unde a scos copilaşul primul sun et, s-a considerat implicat direct în caz.

—Deoarece s-a născut în curtea mea, am dreptul să-mi atribui măcar în parte calitatea de proprietar asupra sugarului!

—În viziunea ta, întâmplarea ţi-a rezervat rolul de coparticipant?

—Exact, uite că tu, prietene, mi-ai definit corect meritul.

—Cam ce drept ai de gând să pretinzi?

—Acela de a mă ocupa de creşterea, educaţia şi viitorul acestui copil.

—Dacă doar atâta doreşti, cred că nici Nuk, nici Nuka, nu vor încerca să te împiedice.

—Eu sper că nici nu vor îndrăzni!

Casa lui Nuk nu avea măreţia aceleia construite în onoarea generalului, de fapt nici nu s-ar fi cuvenit, însă era cu mult peste ce-şi doriseră ei în mome ntele de visare. Nu avea decât două încăperi, însă bune, suficient de spaţioase şi fiecare cu câte două ferestre. Nu avea încă nici cuvenitele dependinţe: astea

o să le ridici tu, după nevoie, căci noi te-am ajutat cât am crezut necesar, i-a c omunicat Zorik, iar Nuk n-a spus decât că le mulţumeşte din suflet.

După cei doi paşi făcuţi cu dreptul, întâi copilul, apoi casa, existenţa fam iliei Nuk mergea din bine spre şi mai bine.

După naştere, Nuka i-a dovedit lui Zorik că nu suferea de o boală a burţi i, cum a crezut el, că a fost doar o stare temporară. Cam la două luni după naş tere, văzându-se în casă nouă, mama unui copil voinic şi cu un soţ refăcut, Nu ka a început să arate nimicitor de bine. Iar după încă o lună, să fie comparată cu un pepene de care eşti sigur că pârâie. Cârlanii satului o priveau de după p omi sau tufe, aventuri care se continuau şi-n somn, când Nuka le era părtaşă l a amor. După ce şi femeile din sat au auzit ce furori vizuale făcea asupra puşta nilor simpla apariţie a negresei, au scrutat-o cu atenţie, apoi s-au liniştit. E pr ea rotundă, arată aşa cum zic unii: ca un pepene, au apreciat ele. Însă când au constatat că şi adulţii, proprii lor bărbaţi! o sorbeau din ochi, s-au neliniştit. A poi, din întâmplare, fără nici o intenţie, după ce i-au atins braţele, şoldurile, cu m se nimerea, au constatat că durdulia avea o carne mai tare decât ele, zveltel e. De aici până la împământenirea în Olua a modei femeilor rubiconde n-a fost decât un pas sau, spus mai pe şleau, n-a fost nici un pas, ci dorinţa femeilor de a mări cantitatea alimentelor ingerate.

Atunci când Nuka a întrunit sufragiile celor din Olua, impunându-se ca model feminin, organismul lui Nuk lupta din răsputeri să nu rămână mai prejo s. Iar la puţin timp după ce negresa a fost comparată cu un pepene, el le-a păr ut că arăta a colos, încât nu-i de mirare că l-au botezat Colosul din Olua. Dacă înfăţişarea Nukăi a provocat o reconsiderare a gusturilor, Nuk, fără nici un efo rt propagandistic, a devenit eroul unei revoluţii vestimentare.

… Era una dintre zilele toride din perioada aratului, când cea mai subţir e cămaşă se lipeşte de corp, iar datorită mişcărilor impuse de muncă, frecând u-se de piele, se produc întâi julituri, apoi răni, peste care se aşează inevitabil ul praf. Constatându-se cât de dăunătoare devine îmbrăcămintea în astfel de î mprejurări, s-a impus folositorul obicei de a se lucra numai în deplină nuditat e. Dacă în cazul femeilor, care nu depuneau efort fizic deosebit, se mai admite au abateri, în ce-i privea pe bărbaţi situaţia era imuabilă.

Nuk a primit o porţiune de teren în apropierea parcelelor lui Osir, Zorik şi Minis. Osir i-a dat cu titlul definitiv un plug din bronz, căci el le prefera pe c ele cu lama de fier, iar Zorik i-a împrumutat un măgar, încât negrului nu-i lips

ea nimic spre a se putea apuca vârtos de treabă. Şi-a dezbrăcat cămaşa, însă a păstrat un şorţ, anume dichisit de Nuka, încât să-i ajungă până aproape de ge nunchi. Cu îmbrăcămintea aceea sumară s-a apucat de lucru. A tras cu coada ochilor spre vecinii din stânga şi din dreapta. Când i-a văzut în pielea goală şi-a zis că au procedat bine, căci lui i s-a lipit şorţul de pulpe, iar pielea a început să se înroşească.

Când, întâmplător, a privit Zorik spre Nuk şi l-a văzut cu şorţul pe el, i-a strigat:

—Ce faci, omule? Vrei să te nenoroceşti? Aruncă porcăria aia de pe tine! Doar nu ţi-e ruşine de Nuka? Presupun că te-a mai văzut ea în fundul gol, nu-i aşa, Pepene?

Privindu-l cu ciudă pe Zorik, în mintea femeii s-a născut gândul răzbună rii, scop în care i-a cerut lui Nuk, aproape cu furie:

—Dezbracă-te, omule, ce naiba?!

Zorik a rămas cu ochii pe Nuk, să vadă dacă i-a ascultat sau nu sfatul, ia r Luta a urmărit scena cu indiferenţă.

După ce Nuk a dezlegat aţa care i-a ţinut şorţul, a apărut ce a căutat să ascundă. Luta a scos un strigăt de spaimă, iar Zorik, înfuriindu-se fără motiv, i -a strigat: mână măgaru’! Ce te holbezi ca proasta, doar ai mai văzut tu…

Luta era să-i răspundă că n-a mai văzut, dar s-a oprit la timp.

Glasul ridicat al lui Zorik a atras atenţia celorlalţi vecini, care, după ce s au holbat la goliciunea negrului, au avut reacţii surprinzătoare. Mai cu seamă Ros s-a înroşit cumplit, iar Minis, părând resemnat, s-a adâncit într-o meditaţi e privitoare la adevăr şi echitate.

Singurul personaj triumfător s-a dovedit Nuka, stare pe care a simţit nev oia s-o transmită şi celor din jur:

—Ce te fuduleşti atâta cu ce ai tu? Căci nici Zorik, săracu’, nu stă prea r ău.

—Gura, afurisit-o! i-a strigat Nuk.

Apoi a adăugat pentru stabilirea adevărului:

—Nu ţi-e ruşine să dai vina pe mine? Cine se făleşte, eu sau tu? Nu vezi că-mi vine să intru-n pământ de ruşine?

Reproş la care ar fi fost păcat ca Nuka să nu răspundă pe un ton uşor de auzit şi de la o poştă:

—Ruşine? De ce, mă rog, să-ţi fie ruşine? Ruşine să le fie la alţii. Tu ai to

t dreptul să fii mândru!

După acel incident, buna dispoziţie din ziua buclucaşă era terminată.

Toţi s-au repezit la pluguri cu vrăjmăşie, iar seara au plecat acasă îmbuf naţi. Fără să privească unii la alţii, cu toate că nici unul nu mai era în pielea g oală.

Informat de cele întâmplate la arat, Menes a avut o reacţie neaşteptată.

—Cunoşteam situaţia, de aceea v-am avertizat, dacă-ţi mai aduci amint e?

—N-am idee la ce te referi…

—N-a fost tocmai directă, mai mult o aluzie. V-am spus că trebuie să-i fa ceţi casa lângă a mea, să-l pot ţine sub supraveghere. Acum sunt sigur că înţel egi de ce trebuie supravegheat un astfel de individ?

—La multe m-aş fi putut aştepta, din partea unui cutreieră lume ca el, da r nu să fie afemeiat!

—Nici nu este afemeiat, însă după ce se duce vestea despre defectul sau înzestrarea lui – depinde cine face aprecierea – negrul intră într-o anumită sfe ră de interese, sper că înţelegi ce vreau să spun?

—Nu cred că la Olua situaţia va urma un parcurs comparabil cu acela de la Teba, unde cred că s-au produs ororile. Aici, la Olua, n-au fost semnalate ca zuri de adulter sau alte forme de încălcare a moralităţii. A existat o singură sit uaţie…

Când şi-a dat Osir seama că era aproape de comiterea unei gafe regreta bile şi-a întrerupt fraza, dar s-a bucurat văzând că nici generalul nu i-a pretins s-o termine.

—Ei, asta-i situaţia, a căutat Osir cuvinte evazive, să-l scoată din impas.

—O situaţie gravă, dar nu fără ieşire, a spulberat Menes temerile lui Osi r.

—Nu ştiu ce rezolvare am putea găsi? Eu nu văd decât una singură, dar aia echivalează cu o crimă. Cunoscându-te, sunt sigur că nu te-ai gândit tot la amputare?

—Bine-nţeles! Va trebui să recunoaştem că ignorarea unei tradiţii, funda mentată pe o îndelungată experienţă, se dovedeşte în unele cazuri catastrofal ă.

—În principiu îţi împărtăşesc punctul de vedere, însă nu mi-e clar prin c e consideri tu că ne-am îndepărtat de tradiţii?

—Ar trebui să ştii – poate chiar ştii, dar nu faci legătura – că în urmă cu sute de ani, pentru a se preîntâmpina astfel de situaţii, toţi lucrătorii de pe og oare erau obligaţi să-şi acopere goliciunea folosindu-se de nişte teci, indiferen t de structura materialului din care erau confecţionate. Fără-ndoială că înţelea pta măsură n-au luat-o decât atunci când s-a ivit şi la ei unul cu dotarea lui Nu k, umilindu-i pe ceilalţi.

—Excepţional! a izbucnit Osir. Şi eu care de atâtea ori am pus la îndoial ă inteligenţa şi pragmatismul strămoşilor, închipuindu-mi că noi suntem mai d eştepţi! Mi-e ruşine de mine! Cred că nici să mă fi forţat ani în şir, nu m-ar fi d us mintea la o măsură atât de la-ndemâna oricui.

Omitem descrierea bărbaţilor obligaţi la port-teacă, sau a acelora care şi -au pus teci la fel de mari ca aceea a lui Nuk, dorind să demonstreze că nici te aca lor nu diferea de aceea a negrului. Tocmai datorită exageratei supradimen sionări, au fost cazuri când tocmai ce intenţionau să ascundă răzbătea la lumi nă, provocând mare veselie, mai ales că ghinionştii nici nu sesizau situaţia de cât dacă erau atenţionaţi. Atunci, ruşinaţi, se grăbeau să readucă treburile la l ocul lor.

Au mai fost şi alte complicaţii, tot pline de dramatism, dar până la urmă a intervenit resemnarea, moment care a coincis cu încetarea strădaniilor de a- l concura pe Nuk prin fel şi fel de şmecherii.

—Ar fi fost culmea ca o concurenţă neloială să aibă durată într-o comuni tate serioasă ca a noastră, de aici, din Olua, a calificat generalul stingerea inci dentului.

După ce situaţia generată de nişte orgolii puerile a fost depăşită, se păre a că şi eforturile femeilor pentru rotunjirea trupurilor tindea spre declin.

Unele şi-au pus întrebări logice:

„De ce să ne forţăm să ajungem grase? De ce n-am determina-o pe Nuka să se chinuie să devină slabă? Atunci să vedem cum o să-i pară încercarea!”

Altele, crezându-se şi mai just orientate, au eşuat tot în resemnare: „Dac ă aşa sunt de la natură, ce rost are să mă chinui să arăt altfel? Căci, de fapt, to t aia rămân.”

***

Cam la trei ani după stabilirea lui la Olua, Menes i-a mărturisit lui Osir:

—Dragă prietene, realitatea mă obligă să recunosc adevărul spuselor tal e, în legătură cu atmosfera din Olua.

—Presupun că ţi-am spus multe atunci, nu ştiu la ce anume te referi?

—La viaţa din Olua, prietene, doar la asta.

—Care-ţi sunt impresiile?

Stăpânit de emoţie, generalul i-a mărturisit că impresiile sale erau în egală măsură uimitoare şi tulburătoare. Că, împotriva aşteptărilor sale, la Olua a întâlnit o viaţă trepidantă, aidoma aceleia dintr-o mare cetate. Toate evenimen tele se succed într-un ritm ameţitor: de-abia îl identifici pe unul, că şi vezi în s patele lui pe altul, apoi pe următorul. Nici pomeneală de acalmie ori lâncezeal ă. Dimpotrivă, a subliniat generalul, sintetizându-şi sentimentele admirative. A poi, prin cuvinte simple, dar pline de suflul unei profunde înclinaţii spre o anal iză obiectivă, a constatat că şi sub aspect demografic situaţia din Olua era la î nalţime, din moment ce veneau pe lume cel puţin trei copii pe an. Iar repeziciu nea cu care creşteau micuţii o găsea la fel de uimitoare. Spre a-şi susţine afir maţia, a făcut referire la nepoata lui Osir, apreciind cu faţa scăldată de zâmbe t:

—Ca ieri, când am sosit în Olua, s-a născut Miriam, şi, uite-o acum, ce m ărişoară e, gângălicea! Ce zici de cum arată scumpa de ea?

—Asta n-ar trebui să mă-ntrebi pe mine, ca bunic… Desigur că eu o găse sc fără asemănare. Însă, cum ţi-am zis, trebuie ţinut cont de faptul că fiindu-m i nepoată…

—Mai slăbeşte-mă cu fleacurile tale! Tu mereu te temi că exagerezi, însă acum nu-i vorba de nici o exagerare. Fetiţa asta-i o minune!

—Da, şi eu tot la fel o văd. Cam aşa arăta la vârsta ei şi Mana.

—Era la fel de creolă şi cu părul cârlionţat?

—Aproape la fel.

—Corect spus: aproape! Căci ca ea nu poate fi nimeni! Are o culoare a pi elii care o apropie de Nuka. Însă nu-i botoasă, nici n-are nasul turtit ca negres a.

—Şi la păr se aseamănă.

—La păr? Nici vorbă! Nu vezi că aia are părul scurt şi creţ, pe când a no astră îl are lung şi inelat? Măi, cine are ochi de pictor, eu sau tu?

—Ei, cum ţi-am spus, mă tem să nu exagerez, fiind sigur că sentimentele înfrumuseţează adevărul.

—Te înţeleg. De aceea trebuie să accepţi spusele mele, lipsite de subiect ivism sentimental. Ca, de altfel şi în cazul lui Sicomor, pa care-l văd tot aşa cu m este, fără exagerări.

—Şi mie-mi place prietenul nepoatei mele. Ei doi sunt tot timpul împreu nă dar, din ce văd, Miriam îl cam domină.

—Nu-i de mirare, că doar e mai mare decât băiatul. Că la naşterea negri şorului, Miriam împlinea două luni.

După ce i-a mai privit încântat, generalul i-a spus lui Osir:

—Mie-mi place că ăştia mici stau mai mult la mine decât pe la casele lor, de parcă eu le-aş fi tată ori bunic.

—Da, că tu-i momeşti cu poveşti, dovedindu-te izvor nesecat. Cred că pe cele mai multe le scorneşti, chiar în timpul povestirii.

—Cam aşa se întâmplă, că ei se urcă pe genunchii mei şi-mi comandă tot timpul o nouă poveste năzdrăvană. De unde atâtea poveşti? Aşa că, n-am încot ro, le povestesc ce-mi trece prin cap, uneori chiar întâmplări din viaţă.

—Îi poţi păcăli cu din astea?

—Foarte uşor: înlocuiesc personajele umane cu divinităţi sau animale, b ag câte un miracol şi gata basmul.

—Mi-ai dat o idee, căci după ce se întoarce acasă şi mie-mi vine obligaţi a să-i spun micuţei o poveste, în loc de somn uşor.

—Adevărat, că-i ahtiată după basme, în special cu fiinţe supranaturale. S icomor uneori mai picoteşte, dar dacă asta-i plăcerea adoratei sale, n-are încot ro, se preface că-s şi pe gustul lui.

—Ai observat bine, că şi eu mi-am dat seama că tuciuriul o adoră pe nep oţica mea.

—Am mai constatat că asta o încântă teribil: se fâţâie în faţa lui de parcă ar fi o regină, iar el acceptă ipostaza de rob.

—Tare mă tem că înclinaţia ei spre fudulie o să-i aducă multe dezamăgir i în viaţă. Obişnuindu-se cu supunerea umilă a lui Sicomor, va suferi văzându-s e privită cu nepăsare de alţii.

—Corectă gândire. Apreciezi că răceala ori indiferenţa altora îi vor zgân dări vanitatea, că o va face să se considere nedreptăţită?

—Da, de asta mă tem. Că-şi va deforma puterea de a discerne ce i se cuv ine de fapt şi ce-şi închipuie că merită.

—Cred că ducem prea departe analiza structurii ei sufleteşti. Uităm că n

-are decât trei ani, vârstă la care caracterul unui copil nu cred că se află dinco lo de pragul formării.

—Ai dreptate, însă anumite apucături pot deveni semnale prevestitoare.

Meditând asupra ipotezei lui Osir, replica lui Menes a fost departe de su biectul în dezbatere:

—Măi, dacă spune cineva că la noi, la Olua, totul doarme; că nu există pr obleme care să ne frământe; sau alte presupuneri eronate, eu i-o trântesc în fa ţă, fără cea mai mică reticenţă – bazându-mă numai pe realităţi – că este o imp resie falsă, chiar o insultă! Dacă numai o parte dintre observaţiile noastre la a naliza caracterului unei fetiţe de trei ani, obligă la atâta gândire, nu este un ar gument lămuritor?

—Sunt de acord cu tine că ducem o viaţă intensă, frământată de mari pr obleme, poate fără egal în altă parte.

—Spre a-ţi completa ideea, merg cu convingerea până acolo încât să afir m că dacă cineva s-ar încumeta să prezinte viaţa de zi cu zi, din acest minunat sat, într-o singură carte, el n-ar izbuti decât nişte spicuiri sărace. Spre a se ap ropia, cât de cât, de adevăr, ar fi necesare tomuri!

—Subscriu la această părere. Iar ca să te conving că n-o fac numai form al, îţi propun să-i luăm în discuţie pe Nuk şi pe Nuka…

—De acord, însă aici trebuie să ne limităm la un fapt anume, căci altfel n e-am înfunda în vorbărie, ori noi n-avem timp de pierdut ştiindu-ne presaţi de atâtea treburi importante!

—Fii convins că nici eu n-am de gând să-mi pierd timpul cu discuţii anap oda, de aceea îţi propun să forfecăm numai comportamentul negresei.

—A! întrevăd direcţia spre care vei conduce discuţia, că am auzit şi eu c âte ceva. Te ascult, căci mă ajuţi să-mi completez informaţiile. Dar te rog să fii cât mai scurt.

—Vei vedea. Aşadar, mă întreb, dregă prietene, cum este posibil ca Nuk a, o femeiuşcă neîmplinită moral, căci n-are decât douăzeci de ani, să nu aprec ieze experienţa şi tot ce decurge din aceasta, a înţeleptului Nuk? Să nu fie sufi cient de determinant, aici intervine nedumerirea mea! nici argumentul fără eg al pe care-l posedă Nuk? Ce factor de neînţeles s-o mâne în braţele unor copil andri cărora le acordă anumite favoruri? Ei, la asta, ce-mi răspunzi?

—Recunosc, m-ai pus în faţa unei probleme grele. Fără să am convinger ea că gândesc bine, cred că se explică prin nepotrivirea morală a două genera

ţii. După mine, cei doi, fiecare făcând parte din generaţii diferite, se pot aprop ia fizic, nu şi moral. Mai exact, între ei n-au existat legături sufleteşti. Dacă, să presupunem, Nuk şi-a dorit-o pe Nuka din dragoste, ea l-a acceptat pe el num ai din lipsa altuia mai pe plac.

—Iar acum, făcându-şi de cap cu puştii…?

—Acum, totul devine mai firesc şi, surprinzător, nu? mai moral.

—Deşi gândirea ta pare cam întortochiată, rezistă. Mă ajută la asta, ca şi pe tine, sunt sigur, antecedentele.

—Te referi la faptul că Nuk a cules-o…? Asta cred că n-are importanţă. Chiar şi din templul lui Ra dacă ar fi luat-o, situaţia tot acest curs firesc l-ar fi urmat.

—Mă ierţi că fac legătura, dar în cazul acesta şi raportul dintre tine şi Vi s merge spre acelaşi sfârşit…

—Nu te iert, deoarece situaţiile nu sunt comparabile!

—Desigur. Mă scuzi că…

—Taci şi ascultă. Întâi: între mine şi Vis diferenţa de vârstă este de num ai douăzeci şi şapte de ani, cu zece mai puţini decât în cazul lor şi doi: este vor ba de o dragoste împărtăşită de amândoi! Ca să fiu sincer, cred că mai mult de ea, căci eu nu prea am înclinaţii spre sentimente din astea adânci.

Convins de argumentele generalului, Menes l-a întrebat într-o doară:

—Au trecut trei ani de când v-aţi oficializat iubirea şi încă n-aţi dovedit-o printr-un urmaş. Te-ai gândit cumva că nu-i nici o grabă, că mai este timp, sau care-i cauza?

—Este un caz mai delicat.

—În ce sens?

—Cu toate că Vis pare atât de feminină şi clocotind de toate cele, în reali tate nu este aşa.

—Să nu spui că…

—Ba spun. De când cu accidentul, pe care l-a avut cu zeul sau cu cine o fi fost, a devenit sterilă. Voit sau întâmplător, asta-i situaţia. Însă nu mă deranj ează, că doar am doi nepoţi, nu?

—Ai şi o fiică, pe Tara. Pe ea de ce o uiţi?

—Pentru că nu dă pe la noi. Stă cu mătuşile.

—Cred că Vis se simte ca orice mamă părăsită!

—Eroare! Vis face tot posibilul s-o ţină cât mai la distanţă. De fapt nici p

e mine nu mă deranjează, că-i am pe ăştia doi, şi-mi ajunge. Uită-te la ei, ce fr umos se joacă!

—Unde-s, că nu-i văd?

—Uite-i, după boschetul acela.

—Da, acu’ îi văd.

Miriam îl strângea în braţe şi-l săruta cu foc, iar Sicomor sta răbduriu ca un mieluţ. La un moment dat, a văzut-o pe Miriam sărutându-l apăsat pe gură.

—Parcă sunt fraţi! a exclamat cu încântare generalul.

Amândoi copilaşii erau în pielea goală, situaţie care a impulsionat-o pe Miriam să-l apuce pe băieţel de o anumită excrescenţă, motiv de supărare pen tru bunic.

—Mi…

—Pst! Nu te amesteca. De ce vrei să-ţi pui nepoata în situaţia de a înţele ge că a făcut ce nu se cuvine? N-a fost decât o pornire de copil, o dorinţă de a-şi explica de ce el are ceva ce ei îi lipseşte.

—Da, însă uită că ea continuă, iar el se lasă-n voia ei.

—Este, nu-nţelegi? o dorinţă nevinovată de cunoaştere, atâta tot.

Osir nu era prea sigur că de data aceea generalul a apreciat situaţia pre a corect, mai ales că Miriam îl sufoca pe copilaş prin îmbrăţişări şi sărutări pe care el le considera necuviincioase.

—Lasă-i să se hârjonească, l-a sfătuit generalul.

***

Ajunsă la vârsta de zece ani, Miriam părea să aibă cu cel puţin doi ani în plus. Dacă unele fete se considerau bune de măritat la doisprezece ani, în caz ul ei se poate presupune că s-ar fi putut mărita chiar la zece. Îi crescuseră sân ii şi avea rotunjimi care l-au determinat pe Menes s-o numească femeiuşcă.

—Tu nu mai ai nimic de copil. Privirea, mişcările, totul mă îndreptăţesc s ă te numesc femeiuşcă, i-a explicat el.

—Şi asta te tulbură? l-a întrebat ea, privindu-l provocator. Pus în faţa un ei întrebări atât de directe, generalul a avut un moment de inspiraţie, explicân du-i:

—Dacă ţi-aş da un răspuns, ai crede că este o recunoaştere a presupune rii tale. Negând, ai bănui acelaşi lucru, de aceea-ţi răspund că ai devenit o fiin

ţă primejdioasă, dar că, din nenorocire pentru tine, tu vei fi cea mai mare victi mă a firii tale.

Intuiţia generalului a fost confirmată de privirea ei speriată. Din momen tul acela raporturile dintre ei au redevenit normale, Miriam străduindu-se să r enunţe, măcar în raporturile cu el, la aerul de femeiuşcă, aşa cum i-a spus înai nte. Deoarece Menes a avut suficientă inteligenţă pentru a înţelege că n-o mai putea mulţumi cu poveşti inventate de el, a început să-i relateze diferite întâm plări. Văzându-i preocuparea, i-a spus că o s-o înveţe să scrie şi să citească, sp re a nu mai fi obligată să-l asculte povestirile lui.

Miriam a fost încântată de propunere şi cum era la vârsta propice pentr u acumulări, a învăţat uimitor de repede, după care a trecut la o lectură asidu ă, stârnind admiraţia generalului: vei ajunge filozof, fetiţo! Într-o zi, Menes a o bservat că pe palma ei s-a lipit o coală de papirus. Fără să-i atragă atenţia, a u rmărit-o cum şi-a dezlipit coala de palmă cu naturaleţe. Generalul a înţeles atu nci că pentru ea a fost ceva obişnuit, întâmplat de multe ori şi că din moment ce nu-i dădea importanţă, ea credea că era la îndemâna oricui. În continuare, i -a pus sub palmă, ca din întâmplare, diferite monede, care au fost şi ele atrase de palmele fetei, apoi îndepărtate cu aceeaşi naturaleţe. După repetarea şi a a ltor experimente, Menes a avut certitudinea că fata era deţinătoarea unor facu ltăţi rar întâlnite.

—De când ţi se întâmplă să ţi se lipească lucrurile de palme?

—De când mă ştiu. Cum, de palmele tale nu se lipesc?

—Nu întotdeauna, i-a răspuns el.

De atunci a urmărit-o cu atenţie în raporturile ei cu semenii şi a constat at că spre a se înţelege cu Sicomor nu-i trebuiau multe cuvinte, căci el îi citea spusele sau dorinţele doar din priviri. La fel se întâmpla şi când se adresa celo rlalţi copii apropiaţi de vârsta ei. Se comportau de parcă i-ar fi ghicit gânduril e. Grav era că mesajul optic transmis copiilor părea un îndemn la supunere. M enes a înţeles că Miriam tindea să cadă în mrejele mândriei. Parcă a mai discu tat despre acest pericol cu Osir, în urmă cu câţiva ani, când au observat înclin aţiile ei spre o exagerată autoapreciere, considerându-se în drept să domine. S pre a o scutura puţin, deşi nu prea credea că va avea succes, i-a vorbit despre lucruri care depăşesc puterea de percepere al unui copil de zece ani, dar nu şi pe al ei, care i-a citit o bună parte din desaga de hărţi pe care i le-a pus la disp oziţie.

În urma discuţiilor. S-a convins că Miriam avea capacităţi mentale excep ţionale, precocitatea ei ieşind din limitele firescului. Generalul o studia cu o în cordare plină de nelinişti. Se temea că tocmai însuşirile uimitoare, cu unele sc lipiri, pe care el le percepea ca geniale, datorită vârstei imature o vor abate de la evoluţia dorită de el. Se întrista văzând că în timp ce creştea admirabil sub aspect fizic şi moral, caracterul ei se urâţea, subjugat de mândrie, invidie, iras cibilitate şi, mai ales, de autoapreciere. O intuia frământată de nemulţumirea că trebuia să trăiască printre nişte retardaţi, incapabili să-i aprecieze valoare a. În replică, ea le răspundea prin dispreţ cu amestec de ură. Pe tinerii de vârs ta ei îi privea cu un dispreţ ucigător, găsindu-i meniţi şi vrednici doar s-o adul eze. De un accept limitat aveau parte flăcăii arătoşi, apreciaţi ca utili şi chiar d oriţi într-un singur scop. Pe femeile cu fizic atrăgător le simţea concurente în s trădania ei de a deţine supremaţia şi în domeniul cuceririi bărbaţilor. Din cate goria concurentelor făceau parte Mana, mama ei, Luta, mătuşa, Vis, soţia gen eralului, dar şi altele. N-o accepta ca apropiată decât pe Tara, fiica duşmancei Vis. Meritul respectivei consta în faptul că arăta ca o oaie şi că avea un intelec t pe măsură. Constatând acestea, cu toate că o iubea ca pe propria-i fiică sau poate tocmai de aceea, cădea în exagerare. Erau momente când generalul, cut remurându-se, o considera un mic monstru. Că pe el îl trata cu dispreţ, nu-l de ranja peste măsură, spundu-şi că nu posedă o cultură şi nici o elocinţă prin car e s-o impresioneze. Chiar admitea că bagajul său cultural era destul de şubre d, cam atât cât putuse acumula în efortul de a se autoinstrui. Ori, nivelul atins lăsa loc unor interpretări binevoitoare sau acide, ca în cazul fetei. Dar, la o adi că, Miriam nu era tot o autodidactă? Ce profesori i-au controlat şi dirijat acum ulările intelectuale? Unul singur şi acela, spre ruşinea lui, era chiar el. Cum s-a priceput, cât de ingenios sau măcar abil a fost, îi răspundea realitatea. Gând ind astfel, era evident că generalul trecea prin momente favorabile fetei, când incerca s-o motiveze, acuzându-se pe el. Atunci Miriam nu-i mai apărea în ipos taza de mic monstru, cum aprecia uneori, cuprins de revoltă. Multe i-ar fi trec ut cu vederea dacă ar fi văzut-o mai respectuoasă cu Osir. Căci, după el, artist ul era un exponent al culturii şi moralităţii. Văzând că nici faţă de bunic faţa n u manifesta cuvenitul respect, generalul se exaspera şi trecea iarăşi la încadra rea ei într-un portret sumbru.

***

Sumer, ucenicul lui Osir, se dovedea nu numai un tânăr plin de râvnă, d ar nici talentul nu-i lipsea, încât maestrul îi întrevedea un viitor strălucit.

—Cred că după ce n-o să mai am ce-l învăţa, îl voi trimite la marii mei m aeştrii de la Teba, că poate unii să mai fie în viaţă.

—Mărinimos plan, prietene. O să mă gândesc şi eu la cine să-l îndrum să -i ofere adăpost. Păcat că nu mai am căsuţa de la Teba.

—N-o mai ai? Cui ai vândut-o?

—N-am vândut-o. Am făcut un fel de troc: casa de la Teba pentru pămân tul de aici.

—Cum vine asta? Ai cumpărat propria ta avere? Doar ai acte…

—Lasă-mă cu flecurile. Mai bine te-ai gândi la ce-i poate umbla prin cap unui om fără scrupule, ajutat de un scrib de aceeaşi teapă. Nu puteau găsi o c hichiţă din care să rezulte că dreptul asupra pământului l-am avut doar atâta v reme cât am fost activ? Nu se puteau lega tocmai de precizarea: „se trece în p roprietatea generalului…?”

—Da, ai dreptate.

—Sigur că am. De aceea, spre a scăpa de nelinişti, am găsit un şacal car e a inventat un act care atestă că terenul de aici reprezintă o străveche propri etate a nobilei familii Menes, încă de pe vremea lui Ptolomeu al XIV-lea, soţul Cleopatrei, iar onorabilul Menes a fost unul dintre sfetnicii reginei, căruia, pe ntru merite deosebite, regina i-a acordat proprietatea. Cu dovada aceasta nu mai avem motiv de nelinişte, nici eu, nici voi.

—Măi, ce istorie! a exclamat Osiris cu scârbă.

***

Sumer s-a întors în Olua după cinci ani. A venit să-şi vadă familia şi pe p rimul lui dascăl şi binefăcător. Intenţiona să rămână măcar o lună. I-a spus lui Osir că va petrece cel mai odihnit concediu, căci nici unde n-a întâlnit un loc b inecuvântat ca raiul de la Olua. Menes, aflându-se de faţă, i-a mărturisit că-l cr ede, deoarece şi el a simţit la fel când s-a stabilit în cătun. Apoi s-a grăbit să r ectifice, că ar fi nedrept să-i mai spună cătun din moment ce a ajuns să aibă d ouăzeci de case. Doar e sat în toată legea, nu-i aşa? Cum şi tânărul era un sent imental de frunte, s-a grăbit să-i spună generalului că-i împărtăşea aprecierea

în totalitate.

Sumer, ca orice om devotat artei, dar şi cu încredere în destinul său, n-a avut nici chemare, dar nici timp să se gândească la treburi obişnuite, încât a a juns ca la treizeci de ani să nu aibă alt statut în afara aceluia de sculptor în de plină afirmare, după cum l-au informat în scris pe Osir profesorii flăcăului tom natic.

—Alţii, la vârsta ta, au fete măritate sau feciori de însurat, dar poate-ţi g ăseşti tu la Teba o visătoare, care a uitat şi ea de măritiş, a încercat să-l conso leze Osir.

—De ce-l iei aşa? Ştii că eu m-am însurat la cincizeci şi patru de ani, dar consider că am făcut-o tocmai la timp. Apoi, e obligat să se-nsoare la Teba? Nu -i Miriam tocmai coaptă pentru măritat?

—Câţi ani are fata? şi-a manifestat sculptorul interesul.

—Unsprezece! i-a răspuns Menes, cu deosebită mândrie.

Auzindu-i răspunsul, Sumer a izbucnit în râs, apreciind gluma generalul ui.

—Râzi? Foarte bine. Tare-s curios ce reacţie o să ai după ce o s-o vezi? P romit că voi perfecta chiar eu întâlnirea. Cât despre diferenţa de vârstă, nici s ă nu discutăm! Ce-nseamnă nouăsprezece ani? O nimica toată! Între mine şi Vi s diferenţa este sensibil mai mare, cu toate astea, vă asigur, formăm un cuplu reuşit.

—Ne asiguri tu, dar nu cunoaştem opinia ei! l-a tachinat Osir.

—Cred că în cazul meu generalul a glumit, nu-i aşa?

—Sigur c-a glumit. El este regele glumelor la noi în Olua.

***

Miriam-Sicomor constituiau cam de şase ani un soi de mică familie, de c ând au început să se joace de-a mama şi de-a tata. Avantajată de cele două lun i de vârstă în plus, ei i-a revenit responsabilitatea iniţiativei, iar băiatul, fire do cilă, s-a străduit să urmeze îndrumările pe care fata i le da ascultând şi ea înd emnurile instinctului. În ultimul an partenerul de joc o plictisea. Îşi dorea în ro l de tată un flăcău cu posibilităţi interpretative mai evoluate, care să-şi cunoas că replicile pe de rost, să nu mai fie obligată s-o facă pe sufleorul, ca piesa să s e poată juca.

… Tot timpul s-a considerat cu mult peste copiii de vârsta ei, dar de când a răsfoit papirusurile generalului, se vedea urcată pe un piedestal atât de înalt, încât, priviţi de acolo, prietenii ei de odinioară semănau cu nişte gângănii hăbăuce. Nici flăcăii pe care-i scruta cu un anumit fior nu-i păreau mai demni de atenţie, decât dintr-un singur punct de vedere.

Cât despre fete, cu un singur ideal în viaţă, măritişul, apoi procrearea unor fiinţe care să continue ciclul, îi era milă. Ce-şi dorea Miriam? Nu ştia nici ea, dar simţea că trebuia să fie ceva deosebit, în care să nu mai simtă mirosul de searbăd; să scape de monotonia sub care se dormita la Olua.

La Sicomor se gândea cu duioşie, în ultimul timp. Îl vedea izolat pe un tărâm ce aluneca spre trecut.

Mama, tata, bunica? Nişte piese dintr-un angrenaj menit să se destrame la primul hop.

Generalul? Pare un far instalat pe o stâncă îndepărtată. Între lumină şi ea se aşterne o pâclă deasă, încât n-are cum să-i înţeleagă mesajul. Lângă generalul apare bunicul Osir, agitându-se din răsputeri. Ce-o mai vrea şi acesta?

***

Deoarece între casa lui Matarem, tatăl lui Sumer, situată în vale şi reşedinţa lui Menes, poziţionată central, exista o delimitare evidentă, Menes, care a promis intermedierea unei întâlniri între Miriam şi Sumer, nu se cuvenea s-o facă strigându-i peste gard: Hei Mir, hei Sum, făceţi-vă la mine! În primul rând n-ar fi fost protocolar, iar mai apoi s-ar fi creat impresia că între cele două case era o depărtare neînsemnată, adevăr inacceptabil pentru locuitorii din Olua: ei toţi preferând hiperbolizarea realităţii. Drept urmare, peţitorul, căci de fapt aşa se considera, şi-a îmbrăcat uniforma, a sărutat-o pe ispititoarea Vis, a întins picioarele spre Nuka, iar ea a înţeles că trebuia să sară să-i şteargă praful imaginar de pe sandale. A rotit încă o dată privirile în jur, să verifice dacă a lăsat totul în ordine, apoi, cu o uşoară fluturare a braţului, în sens de: *sper să mă mai întorc*, şi-a pornit călătoria.

Cu mers preocupat a pornit la drum, ocolind câte un tufiş sau pom, cauză de pe urma căreia se întâmpla să revină, cel mai adesea, în locul de unde a început ocolul. Dar, în cele din urmă, a ajuns, istovit, la capătul călătoriei.

Peste gardul nu mai înalt de doi coţi i-a văzut pe Orah şi Matarem trebăl

uind prin curte, dar acel fapt nu l-a împiedicat să se ridice pe vârfuri şi să într ebe peste gard:

—Hei, oameni buni, este cineva acasă?

Deoarece între poartă şi locul unde se aflau gazdele trebuia să fie o dist anţă nu doar de cinci paşi, ci de o sută, întrebarea lui nu se cuvenea să fie auzi tă din prima strigare, aşa că Menes a fost nevoit s-o repete pe un ton mai înal t, fapt care a determinat apariţia unor mutre curioase, însă pitite cât mai strat egic, printre parii tuturor gardurilor din sat. Întrebarea repetată a ajuns la ure chile femeii, sub forma unei voci venite de foarte departe.

—Tu n-ai auzit, bărbate?

—Ce să aud?

—Mi s-a părut că a strigat cineva la poartă, i-a explicat Orah.

—Cum zici: cred că ţi s-a părut, i-a răspuns cu siguranţă Matarem, conti nuând să dea cu săpăliga în stratul întins pe o suprafaţă ce echivala cu cel mul t zece palme.

Surzenia lui Matarem l-a obligat pe general să-i mai strige o dată.

Doar atunci s-a îndreptat din şale fondatorul aşezământului Olua şi, cu p alma streaşină la ochi, a confirmat într-o doară:

—S-ar părea că ai dreptate, femeie. Oare cine să se fi abătut până la no i?

—Sunt eu, Menes, onorabile prieten.

—Cinee?

—Menes, dacă-ţi aminteşti de mine…

—Cum să nu-mi amintesc? Generalul, da?

—Întocmai.

—O, cât mă bucur! Dar cu ce ocazie pe la noi?

—O să-ţi spun imediat, dacă binevoieşti să desfereci poarta.

—Desigur, imediat! Ce caşti ochii, femeie? Dă fuga şi deschide poarta!

Orah s-a repezit spre poartă cu paşi cât mai mărunţi, apoi, cu-n efort im ens, a tras spre ea uşiţa care-i ajungea până la buric.

—Ce vă ferecaţi aşa, oameni buni? Că-n slăvita noastră localitate suntem feriţi de atacurile tâlharilor!

—Ştii cum este? Obişnuinţa. Că prin alte părţi… Poftiţi în casă.

După serii lungi de politeţuri şi învăluiri savante, Menes le-a mărturisit c ă a auzit zvonindu-se prin sat că s-ar fi întors de la studii strălucitul lor fiu, mâ

ndria întregului Olua şi nu numai. Când a primit confirmarea părinţilor, gener alul s-a grăbit să-i felicite, dar şi să-i asigure că evenimentul constituia un pril ej de bucurie şi pentru el. În timpul discuţiilor le-au ajuns la urechi anumite ci ocănituri, uneori parcă în scopul punctării, dar şi estompării anumitor cuvinte. La un moment dat, după ce a ciulit atent urechile, generalul a emis ipoteza că ar fi posibil ca enervantele, armonicele a corectat prin cuvântul următor, zgo mote, să fie o reverberare a muncii de sculptor? Primind asigurări că a făcut o apreciere justă, generalul a considerat că, venind vorba despre sculptor, era momentul să treacă la o şarjă mai directă. A început prin a le spune că datorit ă bunelor maniere, purtate cu sârg în Olua, întâlnirea a doi tineri într-o sală d e petreceri sau pe stradă este inacceptabilă. Ţinând cont de aceasta, i-a venit i deea că trebuia făcut ceva pentru ca doi tineri cu o evoluţie socială aparte, să se cunoască direct, nu doar prin descrieri sau scrisori, cum poate se mai poart ă prin locuri cu o evoluţie socială întârziată. Pentru Matarem aluzia era perfec t inteligibilă, dar nu şi pentru Orah, cu o gândire mult mai pragmatică, ea pref erând cuvintele spuse pe şleau. Situaţie în urma căreia generalul s-a simţit ca strâns cu uşa şi obligat să le destăinuie că dorea perfectarea, în casa lui, a une i întâlniri între Sumer şi Miriam. Răsuflând uşurată, căci se aşteptase, după co delile generalului, la o veste mult mai proastă, Orah i-a spus că ea îşi dă asenti mentul, dacă soţul şi băiatul nu vor avea nici ei nimic împotrivă. Răspunsul po zitiv al lui Matarem a fost prompt, iar în cel privea pe Sumer, generalul le-a sp us că respectivul şi-a dat acordul de principiu cu o zi în urmă. În consecinţă, a u stabilit ca întâlnirea să aibă loc în casa lui, în aceeaşi seară, imediat după ap rinsul lumânărilor. Desigur că invitaţia le-a adresat-o şi lor, împreună cu asigu rările că în cinstea evenimentului va organiza o mică petrecere, cu participare a familiei lui Osir şi a bunului său prieten Alexandris. Apoi i-a informat că petr ecerea se va desfăşura în chioşc, simultan cu întâlnirea de cunoaştere dintre c ei doi tineri, cu un cadru de manifestare ceva mai intim, adică în cea mai dosni că încăpere a casei, încât tinerii să nu se simtă stingheriţi ori urmăriţi, presup unere care ar putea influenţa evoluţia firească a lucrurilor.

***

Vis i-a condus într-o cămăruţă mobilată cochet, unde Miriam a recunosc ut mâna bunicului Osir, apoi gazda s-a retras învăluită într-un zâmbet insidios,

lăsând în urmă-i şi provocarea asigurărilor:

—Am dat poruncă să nu fiţi deranjaţi de nimeni.

Aflându-se în faţa fetei şi-n singurătatea camerei, Sumer o privea cu och iul riguros al artistului obligat să accepte că modelul din faţa lui putea ieşi triu mfător, oricât de pretenţioasă i-ar fi examinarea. „Pare o floare gingaşă, în mo mentul înfloririi”, i-a găsit un cadru de amplasament artistic. „Aş putea zice o floare de lotus cu petale negre”, i-a stabilit şi o reprezentare cu totul ieşită din obişnuit. „De acum înainte voi picta numai flori de lotus cu petale negre, fără s ă-mi pese că mă abat de la albul real, căci nici acestui boboc nu-i pasă că s-a a bătut de la frumuseţea obişnuită şi că a venit în faţa mea sosind din ireal”.

Acum, la treizeci de ani, realiza că pieptul său nu a bubuit cu atâta puter e nici atunci când, adolescent fiind, Osir i-a cerut să picteze un nud având-o ca model pe tulburătoarea Vis.

În timp ce artistul se străduia să găsească un curs firesc pentru emoţia r evărsată din el sub formă de torent, Miriam, creatoarea inocentă a momentulu i emoţional, îl privea pe Sumer, dacă nu cu un interes artistic pe măsură, înflă cărarea din ochi nu era cu nimic mai pală decât aceea din privirile profesionist ului. În acel moment, fata a conştientizat că-l dorea pe Sumer, fără să ştie pre cis sub ce formă îl dorea. Atunci, în ajutorul ei a intervenit instinctul, un dirijo r lucid în astfel de situaţii. El i-a dat tărie să se ridice de pe scaun şi să se aşez e în braţele tremurânde ale lui Sumer; să-l sărute cu ardoare, încât sărmanul de el aluneca uşor spre leşin. Apoi, tot instinctul a povăţuit-o să rămână pe ge nunchii lui, dar într-o poziţie schimbată, spre a putea să-i înlănţuie mijlocul cu picioarele şi să-şi apropie fundul de burta lui. A fost momentul în care Sumer părea căzut într-un extaz deplin, când n-a găsit alt răspuns la gemetele fetei d ecât o respiraţie şuierătoare. După ce Miriam şi-a reluat cuminte locul pe tabu ret, fără nici o legătură, gândul ei a zburat spre Sicomor: „Sărmanul băiat”, au şoptit amintirile.

Reculegându-se din emoţie, adică fără să fie sub influenţa momentului, Sumer a întrebat-o:

—Vrei să te măriţi cu mine?

—Daaa! i-a răspuns fata, iar ca dovadă că răspunsul era sincer, s-a prăv ălit din nou peste el.

După aceea, considerând că s-au cunoscut suficient, el a luat-o de mână şi au pornit spre chioşcul unde se serba evenimentul.

—Ei, v-aţi căsătorit? i-a întrebat Vis, mai mult formal, căci din moment c e au apărut ţinându-se de mână totul era clar.

***

A urmat pentru ei o lună de satisfacţii depline, timp în care zilele le-au p ărut lungi, pe când nopţile extrem de scurte.

Tot în timpul acela, Miriam îl binecuvânta în gând pe general, căci numa i el a observat că era timpul s-o mărite, şi nu cu oricine, ci chiar cu Sumer! Ce alegere fericită! Pe lângă altele, cu Sumer putea şi avea ce discuta. Ce s-ar fi î ntâmplat dacă în locul lui ar fi fost te miri ce troglodit? Ar fi avut o viaţă insup ortabilă, asta fără nici cea mai mică îndoială.

După luna în care şi-au oferit voluptatea pe-ntrecute, Sumer a gândit că era timpul să-i ofere încă o bucurie, scop în care a pus-o pe Miriam să-i pozez e, iar el a început s-o picteze. Postura de model n-a prea bucurat-o pe tânără, căci uneori i se cerea să adopte o încremenire de statuie. Totuşi situaţia era su portabilă, căci, la insistenţele ei, mai luau câte-o pauză, că altfel ar fi înţepeni t. Din cauza deselor pauze lucrul întârzia, dar nu nemotivat, se consola Sumer. Totuşi, Miriam nu era încântată s-o tot lungească, părându-i-se plictisitor timp ul pe care i-l lua rolul de statuie, din toată procedura pe gustul ei nu erau decâ t pauzele.

—De ce trebuie să-mi faci tabloul?

—Eu credeam că te bucuri, că de aşa ceva n-au avut parte decât zeiţele.

—Ce, Vis e zeiţă? Că şi pe ea ai pictat-o?

—Pentru Menes este zeiţă. El i-a dat comanda lui Osir.

—Atunci de ce n-a făcut tabloul bunicu'? De ce te-a băgat pe tine?

—Asta nu mai ştiu, întreabă-l pe el.

Cum orice început trebuie să se şi termine, a sosit şi momentul în care S umer a tuşat ultima umbră pe tablou.

—Era şi timpul, a oftat Miriam.

—Cum, nu eşti încântată? Eu credeam că-ţi fac o bucurie, s-a întristat pi ctorul.

—Nu pot zice că nu mă bucură, însă atâta timp pierdut…

„Lasă, şi-a zis Sumer, dacă n-am impresionat-o cu pictura, după ce o să-i arăt o statuie identică, va fi copleşită!"

Chiar în ziua următoare a dat ocol stâncii pe care era clădit satul lor şi c ând a văzut o ieşitură a stâncii, care în mintea lui a prins imediat contur, şi-a z is: „Acesta-i locul unde o voi imortaliza”.

Fără să-i dea ei nici o explicaţie, chiar din ziua următoare s-a apucat de cioplit. Când îl întreba ce face, nu-i da decât acelaşi răspuns:

—O să vezi tu, peste câteva luni!

—Câteva luni?! s-a îngrozit ea.

—Îţi pare mult? Gândeşte-te că ce fac eu acum va trece peste secole, po ate chiar milenii!

—Dar ce faci?

—O să vezi tu, peste câteva luni…

Stereotipia răspunsului şi inutilitatea muncii lui Sumer au supărat-o pe Miriam.

Se plictisea şi de monotonele discuţii cu Osir şi Menes, care au căzut în păcatul convingerii că înţeleptele lor sfaturi şi pilde erau savurate de tânără c a ceva dorit şi gustat cu plăcere.

Atunci se ducea la locul de muncă al lui Sumer şi prin mici tertipuri reuş ea să-l convingă la câte o pauză.

Seara, Sumer venea obosit ca un cărăuş din port şi rar reuşea să mai ad une ceva energie spre a putea discuta mai pe îndelete cu focoasa-i soţie. De ac eea, Miriam nu le acorda importanţă decât pauzelor din timpul zilei, când furiş aţi în câte-o grotă aveau loc adevăratele întâlniri matrimoniale, căci acasă… N umai că şi această bucurie i-a luat-o Sumer, în ziua în care, după o conversaţie în grotă, a atenţionat-o:

—Să nu mai vii atât de des pe la mine, ispito! Că mă-ncurci în lucru.

El a crezut că i-a făcut o subtilă ori gentilă declaraţie de amor, subliniin du-i harul irezistibil de seducătoare, însă Miriam a tradus după un dicţionar în care termenii aveau alt înţeles, conform cărora Sumer i-a sugerat că s-a plictis it de ea, că ar fi mai bine să-l lase-n pace.

Era un motiv prea bun pentru soţia dezamăgită, jignită în amorul propri u, să se gândească la o răutate în urma căreia să fie şi el măcar la fel de lovit c um a fost ea, cea pedepsită fără motiv şi, ca atare, pe nedrept. Dacă adăuga şi neglijenţa la care o expunea Sumer, o neglijenţă devenită cronică, dorinţa de a nu-i rămâne datoare, prindea un volum în permanentă creştere.

***

În timpul inundaţilor, puhoaiele de apă şi mâl au îndepărtat pietrele de hotar care marcaseră limitele proprietăţii generalului. Cum pietroaiele fuseser ă cărate spre interiorul proprietăţii, producând o diminuare a acesteia, Menes, prin trimişii săi speciali, Osir şi Zorik, s-a adresat autorităţilor cadastrale din Memfis, cerând să trimită la Olua o echipă de specialişti pentru corectarea ab uzului săvârşit de natură.

Doar la câteva zile după ce au depus memoriul, de la oraş a sosit o barcă în care se aflau patru delegaţi. Şeful echipei era un tânăr cu răsunătorul nume Ramses. Numele persoanei a impresionat-o pe Miriam mai puţin decât persoa na însăşi: un tânăr plăcut la înfăţişare şi cu statură atletică. Voinicul era deţin ătorul unei atracţii care a determinat-o pe tânăra soţie să se afle cât mai des î n preajma lui.

O atracţie de o intensitate mai redusă, dar totuşi existentă, l-a încercat ş i pe topometrist. Numai că pe el farmecele micuţei nu l-au covârşit, ca pe Sum er, la prima provocare, deoarece Ramses are născut şi crescut într-o mare urb e, unde a avut prilejul să cunoască femei cu duiumul, printre care şi unele năs cute pentru amor, după cum a categorisit-o el pe Miriam. Văzând că tânăra îl asalta cu un interes în continuă creştere, s-a interesat la Menes despre statutu l persoanei atât de hotărâte. Când a aflat că era o distinsă tânăr-căsătorită, a î nlocuit cuvenitul comentariu printr-o exclamaţie laconică: aha! care cine ştie c e sens edificator avea pentru el. Presimţind că o nouă aventură devenea imine ntă, a cercetat-o pe obrăznicuţă de jos în sus, insistând asupra bustului, după care şi-a sintetizat constatarea: curăţică…

Profitând de plecarea lui Menes pentru o necesitate intimă, Miriam i-a p romis specialistului în măsurători:

—Te aştept la noapte, aici în chioşc.

Luat prea din scurt, Ramses n-a găsit alt răspuns în afara unei întrebări cu o fărâmă de logică:

—La naiba! Doar n-o să mă faci să cred că soţul tău o să-şi dea acordul?

—Soţul meu doarme!

—Doarme? Noaptea? s-a arătat extrem de uimit purtătorul de nume cele bru. Apoi, sub presiunea aceleiaşi mirări şi-a susţinut nedumerirea:

—De ce nu doarme ziua?

—Ziua ciopleşte, i-a explicat Miriam.

—Ciopleşte? Ce ciopleşte?

—Stânca de sub picioarele noastre.

Deşi ştia că nu exista un pericol real, Ramses nu şi-a putut înfrâna privir ea îndreptată cu îngrijorare spre pardoseală. Totuşi o clarificare se impunea, a şa că a dorit o precizare:

—Ciopleşte de mult?

—De trei luni!

—Aha! a tras Ramses concluzia caracteristică, fără-ndoială plină de înţel esuri, dar care-i erau accesibile numai lui. Însă ajutat de sclipitoarea-i intelige nţă şi-a amintit că nu a răspuns propunerii, care, trebuie subliniat, nu l-a mirat din cale afară, fiind trecut prin aşa ceva. Pe un ton concesiv şi-a exprimat opţi unea favorabilă ei:

—Bine, o să-ţi fac hatârul.

Seara, la întâlnirea pe care şi-o dorea fantastică, şi-a zis că ar fi bine ven ită o mică uvertură la ceea ce întrevedea ea ca un fel de balet. Şi-a vârât picio rul arzând între picioroangele reci ale sculptorului, însă el n-a reacţionat decâ t prin nişte mormăituri şi, culmea sfidării! s-a întors spre ea cu fundul.

Văzându-se neglijată, a sărit din pat şi a ţâşnit spre chioşcul adormit. „Fi r-ar să fie, toţi şi totul doarme!” s-a indignat apucată de năbădăi.

A tot aşteptat, însă zadarnic, încât, în cele din urmă, în locul înfrigurării s-a insinuat frigul. Ce bine că a urmărit ce odaie i-a pus la dispoziţie Menes. S-a furişat într-acolo şi a intrat fără să bată la uşă. Ghinionul care o presa fără p auze de câteva ore părea să fii atins apogeul, căci şi în cameră a fost întâmpin ată de un sforăit discret. „Şi acesta doarme!” Miriam nu s-a lăsat descurajată de situaţia fără relevanţă şi, furişându-se tiptil spre locul de unde provenea sfo răitul, l-a zgâlţâit cu ciudă.

—Ce-i? a întrebat un glas somnoros.

—Noapte, l-a informat Miriam.

—Şi ce dacă? Nu e bine?

—Aseară am convenit că…

—Aha! Dar tu care eşti?

„Uimitoare întrebare! Înseamnă că a mai fost şi alta, de aia doarme. Oar e cine? Vis? Nuka?”

S-a resemnat zicându-şi că ce mai conta, din moment ce faptul părea îm

plinit. Însă nici o renunţare prea uşoară nu-i era caracteristică, într-un asemen ea caz şi mai ales după o noapte cu atâtea rateuri. A chibzuit că important era să-l trezească, scop în care şi-a introdus palma sub pătură, curioasă să afle car e-i vor fi reacţiile. Mai întâi s-a oprit sforăitul, urmat de o anumită încordare, d upă care a venit întrebarea menită să-l edifice:

—Tu care zici că eşti?

—Miriam! i-a şuierat ea în ureche, sigură că l-a dat gata.

—Miriam? s-a mirat Ramses, cu glas tremurat, de parc-ar fi venit dintr-u n sarcofag.

Este posibil că o senzaţie asemănătoare a avut şi Miriam, din moment ce a cuprins-o tremuriciul, determinând-o să se strecoare sub pătură.

—Sunt soţia cioplitorului, a considerat util să-i explice.

—Aha!

Spre zori, Miriam a avut senzaţia că a fost atinsă de mâna cuiva.

Speriată, a scăpat o exclamaţie de copil trezit din somn, clipă în care i s-a părut că umbra a traversat încăperea, ciocnindu-se de canatul uşii.

Înţelegând că o încercare de a-l trezi încă o dată pe Ramses ar aduce a e xagerare, s-a ridicat din pat şi a pornit asemenea umbrei din închipuirea ei, pr obabil.

Când a intrat în pat, alături de Sumer, apoi a recapitulat peripeţiile nopţ ii, a urmat o concluzie sintetizată prin aprecierea:

„Sărmanul Sumer”. Conţinutul considerentului milos era identic cu cel r ostit atunci când s-a drăgostit cu Sumer şi când în amintirea hârjoanelor de pr in boscheţi a apreciat: „Sărmanul Sicomor”.

***

În momentul în care l-a văzut pe Menes strângând mâna lui Ramses, în s emn de *la revedere*, Miriam a fost sigură că barca topometriştilor o va duce sp re fericire. Fără să stea pe gânduri, s-a tupilat pe fundul bărcii şi a tras peste ea o rogojină.

Când a descoperit-o, Ramses s-a înfuriat:

—Uite că s-a luat după noi, căţeluşa asta-n călduri. Dă-te jos, afurisit-o!

—Las-o, şefu’, că o rezolvăm noi.

Auzind cu cât dispreţ era tratată de neisprăviţii care n-aveau ca bază de

cât instinctul primar, pe Miriam a cuprins-o pentru prima dată ruşinea. Se furi şa necruţătoarea cunoaştere că se afla pe marginea unei prăpăstii, ale cărei a dâncimi totuşi o ademeneau. A gândit că sărind din barcă s-ar putea salva. O a parentă salvare, căci ce s-ar face în faţa lui Sumer, a lui Menes sau a buniculu i? Satul întreg o va arăta cu degetul. Va mai putea scoate capul în lume? O vor supune unei morţi lente: batjocura. Atunci? Nu-i rămânea decât să rişte lăsând u-se pradă sângelui ei otrăvit sau să se arunce în Nil. Asta o s-o facă, dar mai î ncolo, unde-i apa mai adâncă. Văzând că se tot foieşte, Ramses a întins braţul şi şi-a lipit-o de piept. Căldura emanată de trupul viguros a făcut să uite toate gândurile negre şi, ca magnetizată, s-a lipit temeinic de el. Cei din barcă, urm ărind scena, au izbucnit în râs, dar ei nu-i păsa, mai ales când Ramses i-a ridic at rochia.

—Nu între ei, a şoptit fără convingere.

—Mai faci şi nazuri! i-a trântit-o Ramses.

Când a privit peste umărul lui a văzut şase priviri aprinse, dar intenţia ci tită-n priviri n-o speria din cale afară.

—Trageţi barca la mal, că am o treabă, şi-a manifestat Ramses o fărâmă de bun simţ.

Primul a tăbărât pe ea unul ciupit de vărsat, după care, şi mai aprinşi, u rmătorii doi. La fiecare, Miriam a intenţionat să-l cheme în ajutor pe Ramses, chiar a făcut-o, însă strigătul ei nu l-a convins că era strigăt de ajutor, probabi l de aceea nici n-a intervenit.

—Zice-ai, şefu’, că-i o căţeluşă-n călduri. Eu te asigur că-i o căţea în leg e, pe cinstea mea! a lăudat-o unul.

—Mă, eu zic s-o luăm de la capăt. Voi ce credeţi?

—Da, e o idee. Care începe?

Auzindu-le planul, Miriam şi-a adunat puterile, dar şi voinţa, spre a sări pe mal, urmată de hohote de râs.

—Cred că ţi-a ajuns, nesătulo! i-a strigat Ramses, înainte de a urca în ba rcă mulţumit.

După ce barca s-a pierdut în zare, Miriam a intrat în Nil spre a-şi spăla p etele de sânge de pe pulpe, apoi a pornit în direcţia în care dispăruseră bărbaţ ii, ştiind că într-acolo se afla cetatea Memfis.

Încă din ziua următoare întâmplării nenorocite a simţit o puternică dure re în pântece, încât următoarele două zile au devenit un calvar.

În ziua a treia, a întâlnit nişte pescari. Văzând-o cum geme şi parcă-şi ţi nea pântecele să nu-i cadă-n ţărână, unul dintre pescari şi-a exprimat conving erea:

—Pun pariu că asta-i plină de boli lumeşti!

—Atât de tânără şi să fii ajuns aşa de rău?

—Măi, dacă are sânge din ăla, n-o ţine-n frâu nici Seth.

Altul mai milos i-a dat curaj.

—Mai rabdă puţin, fă-ţi un pic de curaj, că nu mai ai mult până ajungi la casa unui om înstărit. Sunt sigur că ăla o să-ţi dea găzduire, că nu-i om rău.

Vorbele pescarului milos au ajutat-o să nu cadă în cărare, pradă sigură a nimalelor ce parcă ies din pământ de cum se lasă întunericul.

Aşa cum i s-a spus, după ce s-a mai târât câteva zeci de minute a ajuns î n faţa unei case. A găsit putere să bată disperată în poartă, apoi s-a prăbuşit î n leşin.

Când s-a trezit, a văzut că se afla într-o baie, iar aplecată asupra ei stăte a o bătrână, ce-şi rânjea spre ea unicul dinte, pe care gura l-a păstrat din cine ştie ce calcule. În ciuda urâţeniei de ansamblu, baba avea o privire destul de s enină, inspirând curaj şi încredere în bunele ei intenţii. I-a surâs tinerei, scoţâ ndu-şi în evidenţă dintele lung şi necariat. Surâs care n-a speriat-o pe Miriam, ba chiar i-a dat curaj să răspundă şi ea printr-un zâmbet. Bătrâna, atunci când a început să vorbească, s-a străduit să treacă vorbele întâi printr-o chisea cu d ulceaţă, ştiind că numai astfel putea îndepărta teama din inima fetei. Din spus ele ei, Miriam a aflat că bătrâna a ghicit că era o nenorocită fugită de acasă, d ar nu putea înţelege ce a păţit după aceea.

—Ai încercat să scapi de o sarcină? Numai aşa, că altfel n-ai fi ajuns plin ă de puroi. Să nu-ţi faci griji, că-s pricepută în treburi din astea, că n-am fost d egeaba, patruzeci de ani, doftoroaie! Ţi-a fost teamă de pedeapsa părinţilor şi de gura lumii, de aia ai fugit, aşa-i?

Miriam nu s-a considerat obligată să-i spună că realitatea era mult mai u râtă. Ce rost ar fi avut să se facă dispreţuită? Tăcerea ei a fost luată de bătrân ă ca o recunoaştere, astfel că Miriam n-a trebuit să inventeze o altă minciună.

Stăpânul casei era un bătrân cu o sprinteneală de cocoş. Cât timp Miria m a zăcut în pat, bătrânul nu i-a acordat nici o atenţie, dar nici nu s-a opus ca bătrâna să-i poarte de grijă. Se abătea uneori prin camera ei, din lipsă de altă treabă, însă nu uita s-o facă pe sprintenul.

Nu intra în discuţii cu fata, crezând c-o oboseşte, dar mai ales din convi ngerea că n-ar avea ce discuta cu o tânără decăzută din cauza lipsei de educaţ ie şi, asta sigur, din pricina unei minţi întârziate. „Că la astea toante le colcăie sângele! De, dacă numai la atât le duce mintea?”

După ce fata a mai prins puteri, bătrânului i s-a părut că ea n-avea nici mutra, nici aerul de tâmpită. Probabil era doar o impresie, şi-a precizat el.

Interesându-se despre rosturile familiei ce-i acorda ajutor dezinteresat, a aflat că omul în vârstă se numea Turuk şi că scria poezii, asta fiindu-i singur a ocupaţie, iar bătrâna Buha îi era menajeră de zeci de ani. Întrebată despre s ursa veniturilor, căci Miriam şi-a dat seama că era o casă de oameni bogaţi, m ai ales că întreţineau şi patru găligani cu misiunea de paznici, Buha i-a spus că poetul făcea parte din casta nobiliară a ţării. Cu proprietăţi nenumărate, admi nistrate de oameni care-i aduceau proprietarului cam cât credeau ei din venitu ri, însă, cât aduceau, era suficient, căci le ajungea pentru o existenţă conforta bilă.

Într-o zi, văzând că tânăra îl privea cu interes şi respect evident, chiar m ărturisindu-i prin vorbe că se simţea onorată ştiindu-se adăpostită cu atâta om enie de un mare nobil şi, desigur, mare poet, bătrânul a dat nepăsător din mân ă, apoi i-a recitat câteva versuri. După ce a tăcut o vreme, Miriam i-a răspuns şi ea prin versuri, de parcă ar fi susţinut un duet:

Cât de minunate sunt ţelurile tale,

O, stăpân al veşniciei!

Sub cerul tău şi străinii au un Nil al lor

Aşa cum au toate vieţuitoarele.

Poetul a privit-o aproape speriat.

—Cum de cunoşti versuri din marele poet şi reformator al religiei, Akhe naton? Cine eşti tu, fato?

Atunci Miriam a început să-i povestească despre un colţ de lume unde ti mpul a rămas într-o nefirească încremenire, pentru ca oamenii să fie mereu ti neri şi sănătoşi. I-a povestit despre un mare pictor şi poet, pe nume Osir, desp re un general cu suflet de artist, numit Menes; despre un alt artist din acel lo c, om care-şi iubea nespus soţia frivolă, sortită păcatului. I-a povestit despre d esăvârşita armonie, despre liniştea şi fericirea din acel cătun urâţit doar de o t ânără nedemnă.

—Mi-ai spus un adevărat basm, fetiţo. Nu cumva eşti şi tu poetă?

—Nu. Eu sunt o blestemată…

În urma eforturilor bătrânei, Miriam s-a simţit refăcută. Putea să-şi urm eze drumul.

—Desigur, nu sunt în drept să mă opun, dar măcar să te întreb unde ple ci, nu cred să fie un abuz? i-a spus poetul.

În loc de răspuns, tânăra a ridicat umerii, ajutându-l pe Turuk să se conv ingă că adevărul era cel presupus de el.

—Ei, vezi? Vrei să pleci, dar unde anume nu şti. Ăsta, după mine, e neca zul tău, cauza relelor: faci numai ce simţi, uitând că, har Domnului, ai şi raţiun e. Lăsându-te condusă numai de impulsuri te vei arunca, inconştientă, în alte p rimejdii.

Văzând că Miriam i-a ascultat spusele fără să încerce o disculpare, Turu k a sperat că era pe cale s-o convingă, de aceea şi-a îmbogăţit pledoaria printr -o argumentare exactă, direct la obiect, a apreciat el:

—În ce te priveşte, eu cred că am observat unele imense nepotriviri într e ce pari că eşti, ce eşti de fapt, dar şi mai grav, între ce poţi şi ar trebui să fii.

—Vă par atât de…? negăsind cuvântul potrivit s-a înroşit.

—Desigur. Mi-o demonstrezi chiar prin întrebarea ta prefăcută, dar căre ia i-ai dat tonul inocenţei, obligându-mă să-mi susţin spusele. Ei, bine, o fac: c u toate că nu pari, reprezinţi numeroase nepotriviri, poate chiar complicate co ntradicţii…

—Mă tem că nu înţeleg ce spuneţi.

—Nu cred. Tocmai prin sarcasmul intervenţiei ţi-ai dovedit singură una dintre ciudăţenii… Sau crezi că abilitatea unui astfel de comportament este ca racteristică unei copile de… câţi ani ai?

—Am trecut de doisprezece, ca atare nu mai sunt copilă. Dacă vă spun c ă am fost măritată, apoi adăugaţi şi ce aţi mai aflat despre mine de la Buha, ve ţi ajunge la concluzia că sunt femeie sub toate aspectele, inclusiv al prefăcător iei, care vă intrigă atât de mult.

—Observ că nu te jenezi de părţile care nu te prea onorează?

—Fiind ipocrită aş fi mai… onorabilă?

—Ai argumente dezarmante, însă nepotrivite vârstei tale. Acesta ţi-e ble stemul. Nu ai tăria să lupţi cu răul din tine. Tu crezi că doar dacă-l recunoşti e suficient! Este, după mine, o gravă formă de zăpăceală. Asta poate arăta că de şi, în general, ai depăşit limitele de purtare şi gândire potrivite vârstei, au răm

as unele goluri care nu pot fi astupate, tocmai din lipsa capacităţii de pătrund ere.

—Cred că aveţi dreptate, căci nu pot să fiu atât de deşteaptă încât să înţ eleg ce spuneţi dumneavoastră.

—Nu-i adevărat. Sunt convins că eşti deosebit de orgolioasă. Preferi să t e prefaci că nu înţelegi decât ce crezi tu că se cuvine. Ca argument, bagi la mi jloc vârsta. Te foloseşti de vârstă ca de o armă: de apărare sau de atac, în func ţie de situaţie. Însă te înţeleg: ştiu că cineva, fără-ndoială cu intenţii bune, te-a făcut să crezi prea mult în valoarea ta. Ulterior, ai constat că valoarea nu cade din cer, tu ai avut-o într-o stare de germinaţie, dar n-ai depus nici un efort ca s -o cultivi. Ai căutat să-ţi descoperi alte însuşiri care să te impună. Între timp, a crescut în voie, asemenea oricărei buruieni sălbatice, dorinţa ta de a ieşi în faţ ă, după cum te-a asigurat cineva că ţi se cuvine. Văzând-o concentrată asupra spuselor sale, poetul a încercat să fie şi mai explicit:

—Uite, în faţa ta ai un bătrân căruia, tot cineva cu bune intenţii, i-a spu s, la o vârstă nepotrivită, că fiind plin de har, îi prevede un viitor de mare poe t. Însă, spre dezamăgirea lui, harul a refuzat să-i scrie poeziile decât printr-o s trânsă colaborare cu efortul, treabă care l-a cam descumpănit pe flăcăul prede stinat gloriei. Şi-a zis că decât să se pună pe lucru, mai bine să aştepte momen tul când harul va deveni mai concesiv. Aşteptare iluzorie.

… Într-o zi, când tânărul a ajuns să fie numit bătrân, navigând pe apele î ntunecate ale resemnării, l-a cuprins un fel de furie, poate o dorinţă de răzbun are: a aruncat peste bord harul şi a pus mâna pe vâsle. După ce a vâslit până l a ostenire, a simţit că barca a prins viteză. Când a privit în urmă, a constatat c u uimire că la barca lui împingea de zor chiar… harul.

Miriam i-a ascultat amuzanta poveste, găsindu-i unele asemănări cu o p oveste care, în timp ce l-a ascultat pe poet, s-a conturat şi în mintea ei.

—Ca să vă imit stilul, pot să vă povestesc şi eu că unei fetiţe, un om dem n de încredere, i-a întrevăzut un viitor de filosof, chiar aşa a zis generalul.

—Cine a fost generalul?

—Educatorul fetei. Un om cumsecade, dar poate prea încrezător. Cred c ă atunci când a zidit educaţia şi a pus temelia la pregătirea fetei, a lăsat unele goluri şi la o lucrare şi la cealaltă. Mult mai precaut, Osir a încercat…

—Osir?

—Era bunicul fetei, el a vrut să completeze cărămizile lipsă, însă general

ul i-a dat peste mână. Astfel s-a ajuns ca şi în educaţia, şi în instruirea fetei, go lurile să rămână. Tocmai ca în cazul bătrânului, fata a aşteptat ziua când calit ăţile ei înnăscute s-o ridice în ochii lumii, iar oamenii s-o respecte. Însă nimen i, cu excepţia generalului, nu i-a văzut calităţile minţii, dimpotrivă, mai însemn at le-a părut aspectul ei fizic. Constatând aceasta, fata s-a bucurat, căci adevă rata ei înclinaţie era spre dragoste, nu spre învăţătură. A fost primul pas mare făcut în direcţia obţinerii succesului căutat. N-o deranja, de fapt nici nu înţele gea, că era un succes cumpărat…

Deoarece avea o fire duioasă, poetul i-a mărturisit că dacă ar fi cunoscut -o pe fată i-ar fi propus să-i fie secretară, el angajându-se să se ocupe de îndre ptarea ei morală şi de evoluţia intelectuală. Miriam i-a răspuns că ar fi săvârşit o mare greşeală, căci după cum o ştia pe respectiva, mai mult ca sigur că uşur atica s-ar fi străduit să-şi seducă binefăcătorul, deoarece nu concepea să aibă altfel de raporturi cu bărbaţii. Dacă a încercat şi cu generalul! Părere la care a primit răspunsul că, la urma urmei, bătrânul crai n-ar fi considerat presupusul episod ca ceva neplăcut.

—Iar ca să fiu totalmente sincer, poate că încă din momentul în care i-a m făcut propunerea angajării, în mintea mea să fii existat o astfel de dorinţă, c a atare n-ar fi apărut nici un fel de şoc.

—Nici atunci când v-ar fi părăsit?

—La asta nu m-am gândit, din moment ce şi prima ipoteză este tot de do meniul imaginabilului. Că m-ar fi părăsit, pare firesc, dar probabil s-ar fi întâm plat după un an-doi.

—Cât?! Sunt sigură că nu v-ar fi fost devotată nici măcar o lună!

—Văd că o cunoşti bine pe fata aceea. De ce n-o sfătuieşti să arunce pest e bord tot, aşa cum a făcut bătrânul? Poate că atunci va sufla un vânt nou în c atargul corăbiei sale, care s-o scoată din derivă şi s-o îndrepte spre alt drum.

—O, asta ar fi imposibil! Ar trebui să se arunce peste bord pe ea însăşi, c ăci în ea nu mai există ceva care s-o ajute să plutească: este menită să cadă la fund.

O astfel de mărturisire l-a determinat pe bătrân să iasă din joc şi să-i spună răstit:

—Eu nu te înţeleg! Cu toate că îţi dai seama că modul tău de viaţă te dis truge, nu ai nici măcar dorinţa să te salvezi, ca să nu mai vorbesc de voinţă!

—Recunosc, pare ciudat, dar amintiţi-vă că voiam să mă impun prin cev

a. Probabil ăsta e singurul mod ce-mi este potrivit.

Apoi, resemnată, a adăugat:

—Vă mulţumesc mult pentru binele pe care mi l-aţi făcut, la fel şi pentru intenţiile neîmplinite din cauza mea. Oricum, să ştiţi că pe dumneavoastră nu vă voi uita şi că în momentele de singurătate mă voi simţi înălţată amintindu-mi de dumneavoastră. Chiar dacă vă miră, vă destăinui că mi se întâmplă să a m uneori şi astfel de momente…

***

Plecarea de la Turuk a fost înduioşătoare, stare manifestată în special d e dinţoasa bătrână, care pur şi simplu a tras de Miriam, încercând să-i împiedi ce plecarea.

De data aceea tânăra a pornit la drum cu mai multă încredere, căci nu m ai mergea la întâmplare, ci spre o ţintă bine ştiută. Chiar şi direcţia de mers er a sigură, căci bătrâna, scuturată de plâns, i-a arătat din poarta casei încotro s-o apuce ca să ajungă la Memfis. Întâmplarea a făcut ca înainte de intrarea în c etate să fie ajunsă de un grup de călători, al cărui şef părea să fie un bărbat ro bust, cam de patruzeci de ani. Din spinarea costelivului asin a întrebat-o:

—Spre ce destinaţie te duc paşii, frumoaso?

—Spre Memfis, călătorule.

—Ai acolo, un scop anume?

—Am: caut o slujbă.

—O slujbă? Păi, asta nu-i greu de găsit, dar nici uşor, depinde…

—De ce depinde?

—Ei, de una, de alta. Hai, suie aici în faţa mea, că o să-ţi explic eu.

—Ne v-a putea duce măgăruşul pe amândoi?

—Doar ce crezi? Ăsta-i voinic, nu glumă! Greşeşti dacă te iei după apare nţe, că n-ai idee cât poate căra. Că, dacă mă uit la tine, nici tu nu eşti din cale afară de trupeşă, dar asta nu înseamnă că nu poţi duce mult. N-am dreptate?

—Depinde de povară.

—Ce părere ai de unu’ ca mine?

—Cred că m-aş descurca.

Stând pe asin în faţa lui Senin, aşa-l chema pe insul vorbăreţ, Miriam a f ost supusă unor pipăieli amănunţite, căci omul voia să fie sigur că nu era slăbă

noagă, deoarece nu agrea genul celor ce se supuneau la foame sau nu puneau carne pe ele.

Părând edificat şi-a exprimat hotărârea:

—Măi, străino, cred că ai noroc: te-ai învârtit de o slujbă la mine.

—Mă bucur. Poţi să-mi spui ce îndatoriri voi avea?

—Cum nu? Măi, tu şti ce-i aia odaliscă?

—Da, cred că am auzit termenul: un fel de sclavă într-un harem. Ai tu ha rem?

—Ar fi de mirare? Am eu înfăţişarea de bărbat care s-ar putea lipsi de aş a ceva?

—Cred că spre a avea harem nu-i atât de importantă înfăţişarea…

—Asta da, vorbă! Măi, presimt c-o să ne-nţelegem.

—Eu sunt convinsă.

—Bravo! Ce-ai zice tu dacă le-aş porunci oamenilor mei să mâne măgarii şi să ne aştepte în crângul de acolo?

—Te-aş sfătui să le porunceşti să rămână ei pe loc, aici în soare, şi să tra gem noi un trap până-n crâng. Hotărăşti tu cam după cât timp să ne urmeze, c ă eu nu-s grăbită: pot ajunge şi mâine la Memfis.

—Aşa! Ştii că-mi placi? Câţi ani ai tu de judeci ca un om mare?

—Nu-s chiar crudă, am împlinit treisprezece.

—Clar, dar crudă la ce vârstă ai fost?

—La unsprezece.

—Înseamnă că ai ceva experienţă?

—Fii sigur.

Senin i-a prins în palme sânii, apoi, cuprins de un neastâmpăr subit, le-a poruncit oamenilor să descalce şi să-şi caute umbră pe lângă trupurile asinilo r, că el trebuia să dea o fugă până-n crâng. Îi va anunţa când să-l urmeze.

***

După cum a intuit Miriam, ajunsă specialistă în categorisirea bărbaţilor, Senin era un om cumsecade, însă cu o mare slăbiciune pentru femei. Nici vorb ă de harem în casa lui de bogătan. Erau, într-adevăr, câteva femei în casă, ins ă nu cu rolul atribuit de flecar, căci toate aveau bărbaţi dintre slujbaşii lui. Că unele s-or fi dovedit amabile cu stăpânul, în anumite împrejurări, s-ar putea pr

esupune, însă între lauda lui Senin şi realitate era mare diferenţă. Ca atare, si ngura persoană oficială, cu statut bine definit, era Miriam. Îndatoririle nu erau peste măsură de solicitante. Rolul ei consta, în principal, din obligaţia de a fi t ot timpul veselă şi vioaie, dispusă în orice clipă să satisfacă dorinţele stăpânul ui. Chiar, aceasta în special, să încerce să-l bine dispună, să-l provoace la o at are stare. Ca muncă propriu-zisă, nu-i revenea decât obligaţia să-l spele pe sp ate, de două-trei ori pe zi, conform obiceiului egiptenilor, la ei igiena corporal ă situându-se la loc de frunte.

Miriam, conştientizând cu realism din ce componentă socială făcea part e, era mulţumită de cum trăia în casa lui Senin. Dacă i-ar fi pretins vieţii mai mult şi ar fi lăsat ca nemulţumirea ei să transpară, Senin ar fi fost în drept s-o întrebe ce nu-i convenea? Iar răspunsul fetei nu s-ar fi putut ridica la claritate a întrebării. Acestea ar fi, în esenţă, elementele care au netezit drumul nepoat ei intransigentului Osir. Oare cât de puternic a fost şocul pe care i l-a produs? Dar Menes şi mai cu seamă Sumer, cum i-or fi interpretat evadarea spre viciu? Mai există posibilitatea – şi-a spus Miriam – ca ei să nu cunoască adevărul, să nu fi făcut legătura între dispariţia ei şi plecarea topometriştilor – posibilitate puţin probabilă, ţinând cont de curiozitatea celor din Olua. Aproape sigur că mai multe perechi de ochi au urmărit momentul plecării şi nu le-a putut scăpa nici clipa în care ea s-a ascuns în barcă. Era o certitudine că aflaseră amănunt ul şi o delegaţie întreagă s-a deplasat la Memfis, spre a-i cere explicaţii lui Ra mses. Ce minciuni le-o fi îndrugat el, ne-avea cum să ghicească. Desigur că au căutat-o prin porturi sau alte locuri populate, căci cine s-ar fi gândit la casa po etului, iar mai nou la a comerciantului? Nu aveau cum să facă legătura între e a şi nişte persoane de care nimeni din Olua n-a auzit. Străduindu-se să evite ni şte frământări inutile, Miriam se străduia să se bucure din plin de ce-i oferea p rezentul. Debarasându-se de orice complicaţie analitică şi-a zis că n-avea nici un motiv justificat de nemulţumire, din moment ce Senin a încetat s-o mai trat eze ca pe o sclavă, dându-le impresia celor din casă că o considera soţia lui. D esigur că prin aceasta orgoliul înnăscut al tinerei a exultat, făcând-o aproape f ericită.

Totul a decurs lin până în ziua în care a sosit în vizită Noris, fratele mai mic al lui Senin. Afurisitul, la puţin timp după sosire, a început să-şi bată joc d e fratele mai mare prin aluzii deşănţate. N-a pierdut ocazia să-i spună lui Seni n că el spera că în curând să devină unchi, bazându-se pe bunăvoinţa vecinilo

r, foarte săritori în cazuri din astea. Desigur că un astfel de fleac n-o să-i tulbu re fratele, căci el se va putea mândri că micuţul a venit pe lume nu te miri und e, ci în casa lui.

—În fond, asta contează: locul naşterii, căci celelalte sunt numai presup uneri. Nu-i aşa, frate?

Senin se străduia să arate că-i lua spusele ca pe o glumă, însă era clar c ă nu-l făceau fericit.

Spre a-l îmbuna pe Noris, Miriam s-a străduit să nu-şi arate supărarea. N-a trebuit să depună mare efort încât să-i dea înfumuratului impresia că ea îl agrea. Pornind de la părerea respectivă, Noris şi-a revizuit atitudinea faţă de Miriam, începând să-i vorbească tot mai insinuant. Pentru că şi ea urmărea să-i devină simpatică, i-a dat răspunsuri la fel de insinuante.

Atunci când Noris i-a propus să urce-n hambar, că era curios să vadă cu m se păstrau grânele fratelui, Miriam a acceptat fără reţineri. Numai că, după ce s-au văzut singuri în hambar, au uitat scopul pentru care se aflau acolo. Da că nu omitem nici mireasma îmbătătoare, resimţită de amândoi în intimitatea depozitului, este uşor de înţeles cum de n-au rezistat să rămână în picioare şi s-au prăbuşit ca într-un extaz.

Senin, întorcându-se din cetate, a auzit venind dinspre acoperiş un ames tec de şuierături ciudate. Gândindu-se la ce ar putea fi cea mai mare pagubă, gândul l-a dus spre grâul din hambar. „Oare să se fii încins? S-ar putea, că n-a m pus să-l vânture cam demult”.

Panicat, a urcat cât mai rapid în hambar. „Nu se simte miros de încins, î nsă şuierăturile şi-au mărit intensitatea”, a constatat când a ajuns la ultima spi ţă a scării.

Fără să ezite, a băgat capul pe fereastra de supraveghere. Când a văzut frământarea de pe grâu, a gândit că era o închipuire. Nedumerirea n-a durat mult, căci a auzit-o pe Miriam scoţând un oftat de uşurare, iar bărbatul care-i arăta lui Senin numai fundul, s-a potolit şi el. „Cine să fie mârlanul?” s-a întreb at el. Ca să se edifice a sărit în pod şi s-a aruncat peste impostor, căci individu l nu merita un calificativ mai blând.

—Cine eşti tu, pui de şacal şi frate de măgar? şi-a urlat întrebarea, hotăr ât să facă moarte de om.

—Linişteşte-te, omule! l-a povăţuit Noris. Că doar n-am făcut o crimă, ce naiba?

Obligat să reflecteze, Senin a recunoscut în sinea lui că frate-su avea dr eptate: nu s-a săvârşit nici o crimă, Miriam aflându-se teafără şi cu obrajii îmb ujoraţi. Totuşi, n-a putut deveni complet calm, de aceea i-a tras lui Noris o pal mă răsunătoare, completată de aprecierea:

—Porcule! Mi-e ruşine că am un astfel de frate!

Convinsă că între cei doi se va lăsa cel puţin cu o bătaie straşnică, de te amă să nu fie citată ca martor la proces, Miriam a profitat de împrejurarea că au scăpat-o din vedere şi a pornit-o rapid la vale. A intrat în casă, şi-a strâns lu crurile, iar punga de aur primită de la poet a strecurat-o în sân, apoi, fără nici un regret ori remuşcare, a fugit spre poartă. Alăturând fuga ei cu scandalul di n hambar, suratele au rânjit bucuroase. „Fuge căţeaua”.

Nu-i purtau pică fugarei, căci s-a purtat bine cu ele, însă o invidiau pent ru situaţia la care a ajuns, parcă fără efort, or ele visau asta de ani de zile.

Tocmai când Miriam a ieşit pe poartă, Noris a scos capul pe o fereastră să strige după ajutor, dar văzând-o, a preferat să-i dea o lovitură fratelui.

—Gata, a plecat. Nu mai are rost s-o faci pe nebunul!

—Cine a plecat?

—Cum, cine? Miriam. Hai, repede, poate-o mai vezi.

Senin n-a putut-o vedea decât departe, pe stradă, alergând.

—Miriaaam! a implorat-o să se întoarcă.

Însă ea avea un caracter tare, nu ca al lui.

—Din cauza ta a plecat! i-a reproşat lui Noris.

—Dintr-a mea? Cred că nu judeci!

—Cum nu judec?

—Aşa bine, nu judeci.

—Nu-nţeleg?

—Măi, dac n-ai fi fost tu gelos, aia ar fi încă aici, că nu-i mergea rău.

—Ca s-o împart cu tine, aşa-i?

—Da. Dar cred că nu era aşa rău cum e acum.

—De ce-i acu’ mai rău?

—Simplu. Răspunde-mi: de mâine-n acolo, cu cine o împarţi?

—Da, mă, ai dreptate. Totuşi, nu văd cum am fi aranjat între noi?

—Nu era nici o problemă, doar suntem oameni de onoare, nu ne-am fi bă gat unu’ peste altu’. Găseam noi ceva…

—Aşa e, am fost un prost.

***

După fuga nemotivată din casa lui Senin, unde, după cum s-a putut dedu ce din discuţia dintre cei doi fraţi, totul ar fi decurs în favoarea ei, Miriam a in trat în vorbă cu o bătrână care torcea pe o băncuţă din faţa casei. Când a între bat-o pe babă dacă nu-i putea recomanda o persoană dispusă să-i acorde găzd uire, pentru o perioadă nedefinită: o lună, un an, i-a explicat Miriam, răspunsu l a fost dat printr-un ţâtăit din buze şi încreţirea nasului. Doar după ce tânăra s-a căutat în sân şi-a scos o monedă de aur, bătrâna s-a dovedit înţelegătoare.

—Banul ăsta pentru cât timp ai fi dispusă să-l dai?

—Să zicem că pentru un anotimp (4 luni). Cred că-i bine, nu?

—Depinde din ce-i făcut? Că dacă-i aur, merge, dar de-i din cupru, îţi tre buie o pungă bine garnisită.

—Nu vezi că-i din aur?

—Ia, dă-l la baba.

După ce l-a învârtit şi răsucit, bătrâna i-a comunicat:

—Aş avea eu o cămăruţă. Ţi-o dau cu o condiţie: să nu aduci bărbaţi.

—Să aduc bărbaţi?! Par eu una din alea?

—Sigur că nu pari! Că altfel crezi că mă-ntindeam la vorbă cu tine?

A dus o viaţă liniştită în casa bătrânei, putea aprecia că a fost şi cu folos, căci urmărind degetele babei a învăţat să toarcă. Dovedindu-se ulterior cu încl inaţii în specialitate, baba i-a spus că o va ţine pe gratis dacă fata va toarce zil nic o anumită cantitate de lână sau bumbac. Miriam a fost încântată să afle că-i sta în putere să facă şi ceva util, aşa că a acceptat propunerea. O vreme a tră it cu frica-n sân, de teama că ar fi posibil să fii rămas însărcinată. După trecer ea timpului critic, a dedus că probabil s-a produs vreo fisură în organul ei inti m, în urma îmbolnăvirii din urmă cu aproape doi ani. Măi, cum trece timpul! şi -a spus bucuroasă că a trecut repede.

Baba se minuna ce chiriaşă harnică avea. Era o altfel de tânără, nu ca ză păcitele care treceau de la un bărbat la altul.

—Tu, draga mea, nu eşti ca stricatele alea. Te văd cuminte şi harnică. D esigur că te tragi dintr-o familie necăjită, de ai plecat în lume să-ţi câştigi cinst it traiul.

Când a auzit-o ce spune, Miriam a izbucnit într-un râs ce-a speriat-o pe

bătrână.

—Sau crezi c-am spus o prostie?

—Nu, tot ce-ai spus este de bun simţ.

—Aşa cred şi eu. Atunci, de ce râzi?

—Dacă asta mi-e firea? Ai prefera să fiu posomorâtă?

—Da’ de unde! De-ai fi o posomorâtă, o zi nu te-aş fi ţinut la uşa mea. Fii sigură!

Într-o seară, în timp ce învârtea fusul şi sta cu privirile aplecate pe caier ul de lână, de nu vedea trecătorii decât de la genunchi în jos, a observat două picioare muşchiuloase, de bărbat tânăr. „Cred că-i un flăcău chipeş”, a gândit fără să se abată din lucru. Însă, nu după mult timp, picioarele muşchiuloase a u reapărut. Atunci a ridicat privirile, ce s-au întâlnit cu ale unui vlăjgan cu mijl ocul acoperit de un şorţ, fără altă îmbrăcăminte, încât femeile aveau ce admir a.

Pe semne tânărul era obişnuit cu succese rapide, dacă a găsit suficient s ă ridice sprâncenele şi să-i facă semn cu capul. Spre consternarea lui, Miriam a plecat privirea şi şi-a văzut de lucru. Neaşteptata rezistenţă l-a obligat să-şi repete plimbarea, concomitent cu prea elocventul semn de chemare. Dar nici atunci Miriam nu s-a arătat copleşită, încât tânărul, cu o hotărâre sporită, a tr ecut şi a patra oară prin faţa babei şi a tinerei inaccesibile. Numai atunci, simţ indu-se înfrântă, ea a răspuns prin înclinarea afirmativă a capului.

—Simt că mi-a înţepenit spatele. Trebuie să fac o plimbare, să-mi dezmo rţesc oasele.

—Du-te, fata mea, şi întinde-ţi spinarea, că nu-i uşor să stai gheboşată at âtea ceasuri.

Continuând să-l urmeze pe tânărul care arunca din când în când câte o p rivire în urmă, spre a se asigura că totul decurgea conform planului, au ajuns î n faţa unei căsuţe îngrijite, dar nelocuită. Miriam avea să afle că era una dintr e casele de vacanţă ale irezistibilului tânăr, fiul adorat al unei importante fami lii nobiliare.

După ce s-au cunoscut îndeajuns de bine, tânărul nobil a fost încântat să constate că proaspăta lui iubită nu era o simplă torcătoare, ocupaţie pasageră pentru o fată bine crescută. La întrebările lui, Miriam nu i-a dat decât răspuns uri neclare, dar suficiente pentru nobil, căci nici el n-a simţit important să afle biografia exactă a uneia dintre iubitele ocazionale. Miriam a aflat că se putea

considera stăpâna casei, unde va avea tot ce-şi dorea, nu trebuia decât să-i ce ară. În timp ce tânărul lipsea, chemat de alte îndatoriri obşteşti, Miriam îşi pet recea timpul privind picturile de pe pereţi, florile din micuţa grădină şi, uneor i, gândindu-se la cei din Olua. Însă, nici farmecele amfitrionului, nici celelalte preocupări nu i-au afectat într-atât memoria încât să uite de punga cu aur răm asă în cămăruţa din casa bătrânei.

De teamă că baba, văzând că nu s-a întors, se va apuca să-i caute prin lu cruri, chiar în dimineaţa următoare s-a prezentat la domiciliul de bază, cu expl icaţia că a dat întâmplător de nişte cunoştinţe din satul natal, care au insistat să le fie oaspete măcar pentru o noapte. Ulterior, consătenii au convins-o să a ccepte găzduirea pe o perioadă mai lungă. Pe cât timp? Miriam nu i-a putut pr eciza, însă cu siguranţă va reveni, căci s-a simţit acolo ca în propria-i casă, iar pe bătrână n-a deosebit-o de o mamă. Încântată de frumoasele mărturisiri, ba ba a asigurat-o că şi ea dorea ca Miriam să se reîntoarcă repede, să n-o lase să -i ducă dorul prea mult timp. În faţa atâtor amabilităţi, Miriam a fost sincer e moţionată, iar ca să-i producă şi bătrânei o bucurie, i-a dăruit o monedă de au r.

Un timp Miriam s-a simţit minunat în acel adevărat refugiu al amorului, perioada bună datorându-se puiului de nobil, al cărui comportament a fost o vr eme ireproşabil.

Situaţia a început să se urâţească după ce în casă au fost invitaţi cupluri de tineri şi tinere cu comportamente excentrice, în special fetele, cărora Miria m le-a ghicit repede specialitatea: vânzătoare de amor. După cum este aproap e firesc în situaţii din astea, pe prea veselele tinere Miriam le-a categorisit pri n calificativul: ordinare. Nici pe tineri nu i-a iertat, considerând că şi ei aparţi neau aceleiaşi tagme, însă masculină. Părerile atât de nefavorabile anturajului nu le-a comunicat lui El Pamir, gazda, de teamă să nu considere că era un răs puns nedrept la gentileţea de ansamblu şi, mai ales, îşi zicea că, adoptând un aer de puritană, va diminua aplombul orgiilor la care totuşi participa şi ea, cu suficientă dezinvoltură, încât reuşea să-şi ascundă dezacordul. Într-o noapte, c a oricare din cele anterioare, El Pamir, bine ameţit de vin, n-a rezistat la asalt urile susţinute temeinic de o fetişcană nurlie, lăsându-se pradă ispitei chiar su b privirile dispreţuitoare ale iubitei lui obişnuite. Nu scena în sine a revoltat-o pe fata din Olua, căci făcea parte din obişnuit, dar cu altă împărţire a rolurilo r, cât nepăsarea lui El Pamir, prin care îi sugera că nici pe ea n-o vedea mai br

ează decât pe celelalte. Un asemenea afront a revoltat-o la culme, apreciind că replica cea mai adecvată era să-i demonstreze, în public, de ce performanţe er a capabilă ea; să înţeleagă singur că nu putea fi comparată cu mucoasa de car e nu erau decât sânii şi eventual fundul ţuguiat.

Deoarece Miriam nu avea nimic aberant în comportament, ea n-ar fi rec urs la pălmuirea metaforică a celui ce-a trădat-o, dacă nu s-ar fi bazat pe reacţ iile celor patru prieteni de nădejde ai lui El Pamir. Ştia că cei patru gudurăi aş teptau de mult un semn spre a-i cădea la picioare. Însă, în momentul acela, o d ovadă de natura aceea n-o putea satisface pe Miriam, ea dorea să fie mişcată î ntr-un mod cu dublu efect: ei să-i producă plăcere, iar suferinţă celui ce-a umil it-o. N-a trebuit decât să cuprindă gâtul celui mai apropiat dintre cele patru in strumente ale răzbunării, ca restul să decurgă normal. Când şi cel de al patrul ea corupt a fost pus în situaţia de a privi în jur radios, dar încă gâfâind, Miria m i s-a adresat grav lui El Pamir, martor stupefiat la patru scene ce i-ar fi păru t incredibile, cu o oră în urmă.

—Stimate El Pamir, gazdă onorabilă şi voi, devotaţii lui prieteni, mă iert aţi că v-am atras în mrejele mele de practiciană a păcatului, dar am făcut-o nu pentru bani, ca de obicei, ci atrasă de farmecul vostru masculin. Însă n-am put ut poza în fiinţă castă, aşa cum m-aţi crezut voi, datorită acestor amatoare, car e au devenit obraznice, crezând că pot concura cu mine. Acum, după ce aţi afl at adevărul, nu cred că-mi veţi simţi lipsa. Dacă totuşi veţi dori să mă vedeţi, c ăutaţi-mă în port, poate voi găsi ceva timp liber şi pentru voi.

—De ce pleci? Abia acum ai devenit şi mai interesantă! şi-a exprimat păr erea unul dintre tinerii corupţi cu puţin timp înainte. Privindu-l, Miriam nu şi-a amintit al câtelea a fost băiatul, dar asta n-avea nici o relevanţă.

Cel într-adevăr şocat a fost şeful grupului. O suspecta pe Miriam de fanf aronadă. Se laudă! şi-a spus el. Ca s-o prindă cu minciuna, i-a amintit că a agă ţat-o chiar la locul ei de muncă reală, nu inventată.

—Să nu-mi spui că o prostituată îţi câştigă existenţa muncind cu furca.

—Adevărat, tinere de rang înalt, dar trebuie să afli că atunci când m-ai g ăsit torcând, tocmai îmi luasem o mică vacanţă…

În zori a plecat triumfătoare, mulţumită că nu s-a lăsat umilită de nişte ţ ângăi şi ucenicele alea.

Atunci când le-a spus tinerilor că o vor putea revedea în port, s-a lăudat, căci zona respectivă n-a prospectat-o până la data aceea, căci întâmplarea, nu

mai întâmplarea, a ţinut-o departe de ultimul punct al desfrâului. Amintindu-şi de laudă, a gândit că era bine să reţină ideea.

Chibzuind că o odihnă de două-trei zile i-ar cădea bine, s-a dus la bătrân a primitoare, care s-a înseninat văzând-o pe Miriam.

—Te-au ţinut mult la ei, cunoscuţii ăia. Înseamnă că într-adevăr îţi sunt numai cunoscuţi, nu rude, căci rudele nu te-ar fi răbdat atâta.

—Ai gândit corect.

—Acu’ ce facem? Îţi aduc furca şi caieru’?

—Nu, că am venit doar să mă odihnesc puţin, că acolo am avut treabă m ultă.

—Ei, înseamnă că nu te-au ţinut de pomană, că te-au pus la muncă grea, dacă ai lipsă de odihnă. Ce-ai lucrat, fato?

—De toate. De, ca-ntr-o familie cu zece persoane.

—Înţeleg, acolo e de muncă, nu joacă.

După o clipă de gândire, baba a întrebat-o mirată:

—Spunând că ai venit doar să te odihneşti, pricep că vrei să te întorci la ei? Ce rost are, dacă te supun la munci istovitoare? Nu-i mai uşor aici?

—Da, ai dreptate, însă le-am promis că revin şi mie-mi place să-mi respe ct promisiunea.

—Desigur că aşa ceva este frumos, însă nu întotdeauna e şi bine. În cazu l tău, binele ar însemna să uiţi de promisiunea pe care le-ai făcut-o.

Înţelegând că nu putea încheia discuţia decât curmând-o direct, fără oco lişuri, a întrebat:

—Mă pot duce la culcare, că noaptea trecută n-am prea dormit?

—Desigur, draga mea, desigur.

După scurta odihnă pe care şi-a propus-o, Miriam nu s-a putut împotrivi tentaţiei care-i conducea viaţa pe un drum plin cu satisfacţii fără de care, îşi s punea tânăra, n-ar fi putut trăi. De o mare însemnătate îi părea deosebita încâ ntare de a se vedea mai mereu dorită şi admirată. „Am încetat să mai fiu perso ana insignifiantă de la Olua, unde pe bărbatul care mă iubea cel mai mult nu l-am inspirat decât spre artă. Pe când acum situaţia este total diferită: sunt adm irată, aprind inimi, obţin tot ce-şi poate dori o tânără lucidă. Apoi, cel mai bin e, nu sunt legată de un bărbat pe care oricât l-ai iubi, la început, după o vreme constaţi că s-a schimbat, că nu mai e vrednic de dragoste. Dacă n-ai tăria să-l părăseşti, eşti sortită unei existenţe monotone, cenuşii… Ce s-ar fi întâmplat c

u mine dacă rămâneam la Olua? Jalnic. Mi-e ruşine să mă gândesc la cum aş fi arătat trasă de fustă de doi-trei plozi obraznici. Da, însă aveam *norocul* de a as culta sfaturile de doi bani ale generalului. Însă nici bunicul nu s-ar fi lăsat mai prejos şi el s-ar fi străduit să-mi *îmbogăţească* sufletul. Măi, ce cumplit ar fi fo st!" şi-a încheiat monologul prin biciuirea meritată a lui Menes şi Osir. „Nişte personaje reduse, învechite", a adăugat, căutând să-i justifice.

Traiul de om liber, fără nici un fel de încorsetări, şi-a urmat cursul neab ătut. În port nu va ajunge decât după vârsta de douăzeci de ani, până atunci a mai fost primită în casa multor indivizi. A îngrozit-o un şchiop, care se ocupa d e confecţionat încălţăminte. Avea o dotare ce-l apropia de însuşirile proverbial e ale măgarilor. Cât s-a considerat ea de *cea mai*, pe acela nu l-a suportat dec ât o vreme scurtă, cel mult un an, experienţă în urma căreia şi-a spus că e pref erabil un opus al şchiopului. A dat şi peste din ăştia, pe care i-a părăsit nemoti vat, deşi a găsit tocmai ce şi-a dorit. Memorabil rămâne unul cât un palmier, d e care s-a cam speriat când i-a făcut propuneri, căci i-a venit în minte şchiopu l. Însă, în cazul uriaşului, spaima i-a fost zadarnică, deoarece el n-a avut altă p lăcere decât să-i permită să se frece de ea, treabă pentru care o plătea cu atât când n-ar fi primit de la zece bărbaţi serviţi complet, cu tot dichisul.

Apoi a dat peste altul cu o plăcere mai aparte. Ăla aducea în casă câte o huidumă de bărbat care trebuia să dea buzna peste Miriam, aflată în pielea goală. Îndatorirea ei era să nu cedeze decât după o luptă straşnică, atunci când gazda începea să gâfâie la geamul camerei alăturate. Câte şi câte alte păţanii, unele atât de ciudate încât ar părea imaginare.

După ce şi-a făcut stagiul şi prin porturile din Memfis şi Alexandria, Miri am se putea considera o persoană împlinită.

Într-o zi, după ce l-a întrebat pe un client în ce an se aflau, a rămas năuc ă. Însemna că ajunsese la vârsta respectabilă de douăzeci şi cinci de ani! Ce bi ne că n-a rămas la Olua, căci a scăpat de ruşinea de a deveni bunică, pe când aşa…

Acel *aşa* echivala cu unele drumuri făcute cu corabia de la Memfis la Ale xandria şi retur, când ea, pasager clandestin, trebuia să se pună la dispoziţia e chipajului spre a nu fi dată jos. Uneori se întâmpla să fie luată sub protecţia că pitanului, care n-o pasa decât ajutorului, timonierului şi uneori bucătarului. Câ nd se întâmpla astfel, Miriam se considera o norocoasă, căci se învârtea de o h rană pe săturate şi de calitate. Însumând avantajele, şi-ar fi putut spune că nic

i atunci n-a dus-o rău, iar în concluzie putea chiar să afirme că în general îi me rgea bine, căci cine mai stârnea atâtea pofte şi admiraţie?

PRIMA A III-A

MIRIAM ŞI ZOSIMA

Prima îndoială a apărut în ziua când, cu totul întâmplător, a aflat la ce v ârstă ajunsese. A fost ca un fulger spintecând un cer senin. Ulterior, a înspăim ântat-o presentimentul că se afla în faţa unui pericol ce-i da târcoale cu o obsti naţie îngrijorătoare, în alternanţă cu unele gânduri sâcâitoare. Cel mai obseda nt era acela care-i sugera că ocupaţia ei nu era prea onorantă. Apoi, alt gând, mai categoric, i-a spus că a ajuns practicanta unei meserii nu doar neonorant e, ci chiar josnice. A fost descumpănită când a înţeles că peste starea ei atât d e incertă se înstăpânea, din ce în ce mai puternic, un sentiment de jenă. Iar, d upă ceva timp, escapadele sale au încetat să mai fie marcate de indiferenţă.

Desigur că frământarea creionată nu s-a produs brusc, deşi atâţia factor i supărători o asaltau cu perseverenţă. Dar nici nu se poate face o determinare exactă asupra duratei acelui proces intim. Nici dacă a fost urmată de o evoluţi e graduală ori îndelungată.

La fel cum nu se poate estima nici starea ei de spirit când a păşit pentru prima dată într-o biserică. Pare plauzibil că a fost îndrumată doar de curiozitat e, dorind să afle de ce se ducea acolo atâta lume de sexe şi vârste diferite. Mai ales că, la intrare, femeile îşi puneau pe cap marame. Pentru că ea n-avea bro boadă, a ezitat puţin, de teamă că va fi dată afară, eventualitate umilitoare, şi-a zis Miriam. Însă curiozitatea a învins teama şi a îndrăznit.

Încă de la uşă a impresionat-o atmosfera de pioşenie nedisimulată, însă nici ostentativă. Flăcările lumânărilor creau o stare de taină, iar preotul, îmbr ăcat în veşminte strălucitoare, i-a părut împresurat de mister, dar şi de o anu me forţă revărsată din tonul său grav la rostirea cuvintelor reluate în cor de e noriaşi.

„Ciudată, dar şi impresionantă atmosferă” a apreciat intrusa.

A doua zi a venit considerând că prima vizită a fost de natură emoţional ă, deci nu suficient de edificatoare. S-a bucurat văzând că era mai puţină lume

şi că-şi putea alege un ungher mai izolat. „Este un loc menit reculegerii, depar te de frământările cumplite de afară”, a simţit Miriam.

În ziua următoare a revenit, tot pe vremea când în biserică era lume puţ ină, dorind să retrăiască momentele de linişte din ziua anterioară. Iar în ziua a treia la fel. După care totul a devenit obişnuinţă. Dacă ar fi întrebat-o cineva d e ce a ajuns bisericoasă, nu ştim ce răspuns ar fi dat, căci nici ei nu-i era prea clar. Un lucru era sigur: atmosfera sobră din biserică a făcut-o să-i fie ruşine d e imoralitatea în care s-a complăcut o mulţime de ani. Dorind o desprindere to tală de perioada nefastă, ar fi dorit să se poată minţi, zicându-şi că n-a fost dec ât un coşmar. Cuprinsă de euforia speranţei, n-a încercat să-şi explice cum de i-a fost atât de uşor să se dezbare de nişte obiceiuri care au constituit, atâta ti mp, modul ei de a trăi. Curând a constatat, uimită, că putea privi bărbaţii fără să se simtă răvăşită de senzualitate, iar la examinarea femeilor, s-au impus alt e criterii de apreciere, aspectul fizic nu l-a mai considerat precumpănitor. Nu i -a părut ieşit din comun nici faptul că se ducea la biserică numai pentru a se b ucura de liniştea tămăduitoare, a numit-o ea, căci să se roage, cui şi în ce fel, nu ştia, dar nici nu era dornică să afle. Era mulţumită de echilibrul obţinut făr ă nici un efort, doar prin simpla prezenţă între pereţii făcători de minuni, în ca zul ei. A observat că la intrarea ei în biserică se producea o uşoară rumoare şi multe priviri o fixau cu admiraţie.

„Desigur sunt oamenii care m-au văzut pe străzi sau prin port, în vechea ipostază, aşa că este firească mirarea lor când mă văd aici, sub chip de femeie pioasă”, şi-a explicat, convinsă că a ghicit adevărul. După ce a devenit o obişn uită a lăcaşului, iar multă lume o cunoştea, a îndrăznit s-o întrebe pe o bătrân ă dacă nu-i putea oferi găzduire. Cererea i-a produs femeii o mare bucurie, gr ăbindu-se să adauge că de mult spera că străina o să-i adreseze o astfel de soli citare. S-ar simţi fericită şi onorată să-şi împartă casa cu o *aleasă*. Miriam n-a insistat să-i explice ce a vrut să insinueze prin epitetul acela, de teamă că a fo st spus, din menajament, în locul celui de prostituată. Oricum, era sigură că b ătrânica a recurs la un eufemism, de aceea s-a înroşit în mod vizibil. Surprins ă, dar şi neliniştită, baba a întrebat-o dacă se simţea bine, căci în caz contrar dă o fugă până acasă, să-i aducă un pahar cu apă, că stă aproape, la nici o sut ă de paşi. Cuvintele contrariante au încurcat-o şi mai rău pe Miriam, motiv pe ntru care i-a cerut bătrânei să-şi explice spusele. Viitoarea gazdă i-a cerut să a ibă puţină răbdare, că după ce vor ajunge acasă, o să le rămână timp destul sp

re a se dumiri amândouă.

Miriam a vrut să ştie ce a insinuat bătrâna atunci când i-a spus Aleasă. Gazda i-a răspuns că luminozitatea pe care o iradia chipul ei a născut termenu l. Dar nu doar ea, ci şi ceilalţi o văd la fel. Mirată că-i atribuiau o calitate pe ca re ea nu şi-a remarcat-o, Miriam a întrebat-o cu multă îndoială în glas:

—De ce luminozitate vorbeşti? Cred că a fost o simplă impresie. Sau poa te am stat în bătaia unei raze de lumină.

—Nu este aşa. Cum, tu nu-ţi cunoşti acest har?

—Har? Cred că exagerezi. Ce ştiam că posed, deosebit de alţi oameni, es te neînsemnatul fapt că de palmele mele se lipesc anumite lucruri. Însă, te asi gur, asta nu m-a făcut mai fericită decât pe cei fără astfel de însuşiri, dacă le p ot numi astfel.

—Ei, vezi. Bine am observat că tu ai ceva deosebit faţă de mine şi celelal te surori…

—Da, însă se compensează, căci tu ai o calitate care mie-mi lipseşte.

—La ce te referi?

—La înţelepciune. Ce mi-a folosit mie că puteam atrage cu palmele nişte hârtiuţe sau monede, dacă mintea şi simţurile m-au mânat numai spre păcat? Dacă-i vorba să fiu aleasa cuiva, atunci nu pot fi decât *aleasa* lui Seth.

—Diavol, îi spunem noi, creştinii.

—Nu numele contează, cât puterea şi scopurile sale. Datorită lui, de fapt datorită anumitor înclinaţii, sufletul meu este sortit chinurilor veşnice din And uant.

—Noi în spunem Iad. Dar, cum zici tu, tot aia este. N-am înţeles ce păcat e cumplite ai săvârşit, de eşti sigură că vei ajunge în iad?

—Cred că o să te sperii când o să afli.

—Pune-mă la încercare. Vei vedea că nu-s aşa sperioasă.

Miriam a început să-şi depene trecutul fără să încerce să ascundă ceva. În timp ce povestea, uneori chiar şi ei multe întâmplări i-au părut atât de hido ase de parcă n-ar fi fost reale, ci nişte scorneli urâte. Spre mirarea tinerei, gaz da sa nu şi-a manifestat dispreţul în timp ce i-a ascultat spovedania, mirând-o pe păcătoasă.

—Ai dreptate: trecutul tău te pune într-o situaţie de care este normal să-ţi fie ruşine. Însă îţi este de mare ajutor faptul că ţi-a venit puterea să constaţi acest adevăr, cu toate că ani de zile n-ai înţeles că săvârşeai ceva necuvenit. T

otul ţi-a părut firesc: un mod de a trăi. Aşa este?

—Ai perfectă dreptate. În toţi anii aceia n-am avut altă dorinţă decât să mă ştiu iubită şi admirată. Nu mi s-a părut că mă abăteam de la cinste, că făce am ceva ce nu s-ar fi cuvenit.

—Înţeleg. Simţindu-te dotată cu o frumuseţe aparte, ai dorit ca toată lu mea să te iubească. Ai crezut că era un drept al tău. Cred că o vină au şi părin ţii. Ei ar fi trebuit să vadă pericolul la care te expuneai.

—Au încercat bunicul şi un prieten al său, generalul, ei mi-au vorbit, înc ă pe când eram mică, la fel ca tine acum, însă se pare că nu a fost de-ajuns. Er am predestinată viciului.

—N-au fost suficiente explicaţiile, ai dreptate. Bunicul şi generalul trebu iau să-ţi impună anumită linie, să nu-ţi ofere libertatea să alegi singură, căci to ţi suntem tentaţi alunecării spre desfrâu sau alte forme de desprindere de nor malitate. Căci tot la desfrâu conduce, chiar dacă nu este fizic, ci numai moral. Spre a evita o astfel de alunecare, noi creştinii avem obligaţia să respectăm an umite porunci.

—Minunat! Poţi să mi le spui şi mie?

—Desigur.

—O să te mai rog ceva…

—Spune.

—Văd că voi, în biserică, vă rugaţi. Vrei să-mi spui cum vă rugaţi şi dacă aveţi nişte rugăciuni anume?

Aşa a început educaţia creştină pentru Miriam. A avut şansa ca învăţăto area ei să fie o bătrână cu un echilibru moral şi comportamental care au const ituit pentru păcătoasă un model de urmat. În privinţa luminozităţii pe care a s pus că o iradia chipul tinerei, tot bătrâna a găsit explicaţia.

—Perfecţiunea chipului tău, deosebit de al femeilor din jur, stârneşte ad miraţie. Atunci ochii privitorilor sunt luminaţi de propria lor simţire, lumină ce se revarsă asupra chipului tău. Ca să fie mai clară, a adăugat:

—De fapt, chipul tău reflectă lumina din ochii noştri. De aceea se spune: depinde cu ce ochi priveşti… Deşi, la tine, poate să fie cauza şi aura…

—Ce aură?

—Nu ştiu, însă simt că o ai.

* * *

Lungile discuţii pe care le-a avut cu bătrâna i-au fost utile, iar cu timpul au devenit necesitate, căci exprimau anumite convingeri, nu erau vorbe de cir cumstanţă, îndulcite sau amărâte artificial, în funcţie de situaţie. Nici aprecier ile bătrânei privitoare la Miriam nu difereau. I-a spus tinerei că latura ei bună consta în luciditatea de a-şi asuma responsabilitatea greşelilor. Că nu încerca să se disculpe acuzându-i pe alţii, după cum procedează, aproape fără excepţi e, toţi păcătoşii. Dacă ar fi fost laşă, Miriam şi-ar fi pus decadenţa în seama cel or ce au iubit-o prea mult, încât le-a fost greu s-o pedepsească: bunicul şi gene ralul. Ca să nu mai vorbim de părinţi, pe care i-ar fi numit primii vinovaţi. Apo i, cu privire la prezent şi viitor, Miriam a fost sfătuită să nu-şi propună realizar ea unor ţeluri în care nu credea cu adevărat, căci, fără să persiste în realizare a lor, vor deveni încercări ratate. De asemenea, să nu-şi supraevalueze posibili tăţile; dar nici să se creadă nedreptăţită de felul în care o preţuiesc alţii, căci ş i în primul caz şi în al doilea, realităţile vieţii vor stabili adevărurile, fără subie ctivism. A ajuns să-i vorbească şi despre lăcomie, pe care o considera un viciu la fel de grav ca preacurvia. Lăcomia de averi, mâncare, băutură, nu sunt cu n imic mai presus decât viciul carnal, căci şi lacomii vor sfârşi prin a deveni scla vii viciului. Ca atare vor deveni tot fiinţe imorale.

Referitor la învăţăturile creştine, bătrâna n-a pozat în habotnică, ori deţi nătoare a adevărului absolut, lucru pe care a ţinut să-l sublinieze. A mai preciz at că era doar o creştină obişnuită, fără veleităţi care s-o propulseze în fruntea grupului. Însă, aşa cum era sau cât de creştină devenise, pe ea o mulţumea. O ajuta să se împace cu bătrâneţea şi cu bolile. Din punctul ei de vedere, cel ce pretinde prea mult de la viaţă va rămâne dezamăgit, căci nu va înţelege că a p rimit atât cât s-a cuvenit, dar bine-nţeles nu cât şi-a imaginat că merită.

Spunând că nu avea suficientă pregătire pentru a-i fi un bun dascăl, bătr âna a preferat să pună în mâinile fetei câteva suluri de pergament, cu conving erea că o vor ajuta mai mult decât sfaturile ei, care nu constituiau decât nişte concluzii trase la capătul unei vieţi.

***

Miriam a citit Evangheliile, apoi Faptele apostolilor ca pe nişte cărţi cap tivante, reuşind să-şi facă o idee despre istoria religiei creştine, şi, mai ales, să

-şi formeze o imagine despre personajele din cărţi. „Dacă aveam norocul să m ă fi născut cu două secole mai devreme, cred că şi eu aş fi putut ajunge o Mari a Magdalena, iar minunata-mi gazdă putea să fie Marta. Bunicul s-ar fi putut c omporta la fel de onest ca Lazăr”, a făcut Miriam comparaţii subiective, speci fice firii omeneşti. A fost impresionată şi de faptele apostolilor. În mintea ei s-a conturat un personaj mitic, a cărui măreţie morală i-a părut fără egal: apostol ul Pavel. Dar figura cea mai dragă, înduioşând-o până la lacrimi, a fost Fecioar a: mamă martoră la schingiuirea fiului venerat.

„Cred că generalul, prin tenacitate, clarviziune, putere de a se autoinstr ui şi educa, se apropie de imaginea pe care mi-am făcut-o despre apostolul Pet ru. Iar apostolul Ioan mi-l sugerează pe Sumer, idealistul, visătorul cu suflet c urat şi mare cât cerul… Doamne! de ce oameni am fugit!

Numai lui Iisus nu i-a găsit un corespondent printre pământeni. Pe El nu şi L-a putut închipui decât sub înfăşişare de fenomene contopindu-se cu Unive rsul. Când şi L-a imaginat, acolo pe Cruce, i-a părut că o picătură din sângele l ui s-a preschimbat, luând chipul păcătoasei Miriam. „Înseamnă că şi eu sunt u na dintre cauzele suferinţelor Sale”.

***

În cele citite, Miriam a găsit foarte des motivul Mântuirii. Se menţiona c ă mântuirea oamenilor a constituit scopul venirii lui Iisus pe pământ. Miriam a reflectat mult asupra acestui ţel al creştinismului: Mântuirea de păcatul străb un. Insistând asupra ultimului termen, a ajuns la concluzia, senzaţională pentr u ea! căci venea ca un burete să şteargă vina celei din prezent şi să o transfer e în sarcina unei Miriam pe care ea a fost predestinată să o moştenească. Iată că, printr-o simplă speculaţie, dintr-o vinovată certă, ea s-ar putea pretinde înt r-o victimă ipotetică.

Desigur că astfel ar fi procedat o fiinţă lipsită de simţul responsabilităţii, însă ei bătrâna-i îndrumătoare i-a descoperit tăria de a-şi recunoaşte păcatul, de aceea Miriam nu s-a disculpat inculpând. S-a mulţumit cu observaţia, care a ajutat-o să se privească şi cu puţină înţelegere, poate chiar cu o uşoară com pasiune, dar să nu se absolve de vină. „Căutând tot timpul chichiţe prin care s ă motivez, de fapt să ascund păcatul, ar însemna că putem convieţui mulţumit or împreună, că nu avem pentru ce să ne dorim despărţirea. Ar însemna să mă

prezint la Judecata de Apoi, sperând că-i voi putea păcăli pe cei care ţin balanţ a faptelor pământene, folosindu-mă de speculaţiile admise de religia egiptean ă. La *Procesul Recunoaşterii* să înşir numai faptele bune pe care le-am săvârşi t: am fost drept; am fost milos; am adus ofrande zeilor; am miluit săracii şi alt ele. Iar la *Judecata Negării* să declar: nu am ucis; nu am furat; nu am biciuit o amenii; nu i-am dispreţuit pe zei şi o sumedenie de negări în dosul cărora să-m i ascund vinovăţia, în aşteptarea sentinţei dorite: „Treci pragul.” Dar dacă Jud ecata se va face după canoanele creştine, excluzând subterfugiile, fiind vorba despre Dreapta Judecată? Acolo nu se poate minţi, căci în balanţă judecatul îşi va vedea propriile fapte din timpul vieţii: ele vor decide, nu cuvintele celui jud ecat. Aşa că, neexistând posibilitatea să înşel Cântarul, va trebui să mă obişnu iesc să-mi cântăresc singură faptele”, şi-a spus îngrijorată.

Miriam se felicita pentru puterea de a se fi transformat dintr-o fiinţă org olioasă, supusă impulsurilor, în fiinţa cumpătată, raţională, cum se considera î n ultimul timp. Nu reuşea să stabilească în ce proporţie schimbarea s-a datora t maturizării, cât poveţelor gazdei sale şi cât învăţămintelor creştine. Fără ca acele necunoscute s-o preocupe în mod special, Miriam şi-a spus că era pe dru mul la capătul căruia spera să se regăsească sub o nouă identitate.

Lipsa de spectaculos din existenţa ultimelor luni îi dădea senzaţia de cal m şi echilibru; sentimentul că nimic nu este mai important decât bucuria de a- şi simţi cugetul curat. „Binecuvântat a fost momentul în care m-am hotărât să intru în biserică”, şi-a spus Miriam.

Ajunsă într-o astfel de dispoziţie, Miriam şi-a golit punga cu aur, reuşind să lumineze multe cămine nevoiaşe. „Cred că poetul Turuk ar fi fericit să afle c e cale au luat galbenii lui”, s-a înseninat Miriam, cu gândul la presupusa mulţu mire a poetului.

—Dar tu? Ce vei face acum, când ai rămas femeie săracă? a ispitit-o bătr âna.

—Nu te fă că nu-nţelegi! Ştii foarte bine că doar acum mă simt mai boga tă ca oricând, i-a răspuns Miriam, copleşită de bucuria care a făcut-o să creasc ă în proprii ochi.

***

—Mă simt, soro, ca nou născută, acum când trăiesc de pe urma unei mu

nci cinstite.

—Dacă te simţi astfel, atunci trebuie să primeşti Taina Botezului, ca oric e nou-născut, a spus bătrâna.

După ce a fost botezată, Miriam a înţeles că situaţia ei de femeie singur ă pe lume a luat sfârşit: devenise o parte a unei familii numeroase, în creştere continuă.

Preotul i-a dat o carte din care a aflat suferinţele la care au fost supuşi p rimii creştini, persecuţiile care persistau şi la data aceea, în unele părţi ale lu mii.

Când i-a restituit cartea, Miriam şi-a exprimat impresiile:

—Au fost nişte norocoşi, cu privilejul de a muri pentru un ţel sublim. Am încercat să-mi imaginez zâmbetul lor de triumf dinaintea ultimei clipe pământ ene.

—Dacă aceasta este concluzia ta, nu este exclus ca Domnul să-ţi rezerve şi ţie un destin mai deosebit.

—O! nu cred să fiu vrednică de atenţia Sa.

***

Comunitatea creştină din Memfis a hotărât să facă un pelerinaj la Ierusa lim, spre a se închina la Lemnul Sfânt, cu prilejul împlinirii a 240 de ani de la Răstignirea lui Iisus.

Miriam a primit cu entuziasm ştirea şi a fost printre primii înscrişi, până la completarea numărului de treizeci, cam câţi călători putea transporta o cor abie prin canalele din deltă. Căpitanul corabiei cu care a fost perfectată călăto ria era un negru uriaş, care-i amintea lui Miriam de Nuk, tatăl lui Sicomor, co pilul cu care s-a jucat ea demult, deşi îi părea că n-au trecut decât cîteva zile. Rotindu-şi ochii peste grupul creştinilor, douăzeci de femei şi zece bărbaţi tine ri, căpitanul şi-a fixat privirile pe Miriam.

—Tu, aia cu broboadă neagră, urci după preot, că-mi pari cunoscută.

Miriam s-a înroşit. „N-ar fi exclus să fi fost şi pe corabia lui, că am urcat pe atâtea… Însă de un căpitan negru nu-mi aduc aminte.”

A intervenit imediat preotul:

—Sper, căpitane Sicomor că o să te porţi corect cu enoriaşa mea, cuvioa sa Miriam?

—Miriam?! a întrebat speriat căpitanul.

—Sicomor?! a reluat pe acelaşi ton Miriam.

—Oare Miriam aceasta este persoana la care mă gândesc eu? Dar nu po ate fi ea, decât dacă a reînviat, a spus căpitanul.

—Iar eu nu l-aş recunoaşte pe Sicomor decât dacă mi-ar spune numele t atălui său, i-a cerut Miriam căpitanului.

—Tatăl meu se numeşte Nuk, a răspuns uriaşul.

—Atunci, răspunde-mi căpitane: nu-ţi repugnă o fiinţă înviată din morţi, după… paisprezece ani?

—Dacă arată ca tine şi aş fi sigur că tu eşti Miriam a mea, ar fi o bucurie să te pot îmbrăţişa.

—Atunci, îmbrăţişează-mă, căpitane!

Celor ce priveau stupefiaţi scena surprinzătoarei revederi, Miriam le-a e xplicat:

—Am copilărit în aceeaşi casă. Tutorele lui a fost şi al meu, iar noi doi fo rmam o mică familie, a precizat Miriam cu gândul la anii când s-au jucat de-a t ata şi de-a mama.

—Da, dar tu te-ai grăbit să te măriţi…

—Adevărat. Ce mai face Sumer?

—O să-ţi povestesc, dar acum nu-i momentul.

—Eu nu înţeleg nimic, a recunoscut preotul.

—O să-ţi explic după ce von ajunge acasă, i-a promis Miriam.

***

—Nu te-ai schimbat deloc: doar că ţi-ai dublat statura.

—La fel şi tu: doar că ţi-ai dublat frumuseţea.

—Cred că vrei să mă măguleşti…

—Prefăcută ca de obicei! Însă acum eşti şi tulburătoare.

—Te tulbur?

—Nu. Mă înnebuneşti!

Miriam îşi simţea pieptul tresăltând, ca odinioară. Iar o mână demonică se furişa în ea, răscolindu-i simţurile. Ca să scape din strânsoare, i-a cerut lui Sicomor:

—Povesteşte-mi de acasă.

—Ei, lasă, o să-ţi povestesc pe urmă…

—Nu! Te rog, povesteşte-mi acum, l-a implorat ea, mai sperând într-o sal vare.

De dragul ei, s-a înfrânat şi negrul.

—Bine, cu ce să încep?

—Cu tine, bineînţeles.

Căutând să-şi recâştige stăpânirea de sine, Sicomor a început cu glas in diferent, parcă i-ar fi vorbit despre altul:

—După dispariţia ta, aflând că ai fugit cu o barcă, toată ziua mi-o petrec eam pe Nil, aşteptând să te întorci. Apoi l-am rugat pe bunicul tău să-mi const ruiască o barcă. După ce a terminat-o am început să cercetez fluviul, de acasă până la Memfis. Menes, presupunând că am veleităţi de marinar, m-a dat la o şcoală de marină. La absolvirea şcolii, mi-a cumpărat corăbioara asta, care era o epavă, dar Osir, Zorik şi alţii, au muncit din răsputeri până au considerat-o a ptă de a naviga.

—Înţeleg. Cu cine te-ai însurat?

—Cu Tara.

—Cu Tara?

—Ce, ai uitat-o? Este fiica lui Vis, cea născută misterios, fără să se ştie ci ne este tatăl.

—Babele l-au făcut răspunzător pe un zeu…

—Acuzaţia stă în picioare şi în prezent. Mai ales că generalul susţine că este singura ipoteză credibilă.

—Cu Tara te înţelegi bine?

—Pentru că nu ne întâlnim prea des, pot să-ţi răspund cu da.

—Ai copii?

—Două fete. Tu?

—Eu? Copii? Fii serios!

—Nu eşti măritată?

—Doar n-oi fi proastă! Spune-mi de bunicul, părinţii?

—Osir este bine, deşi plecarea ta l-a zguduit cumplit. I-a susţinut moralu l Menes, însă au fost şi cazuri când Osir a trebuit să-l grijească pe general, căc i şi pe el l-ai întors pe dos… Cu părinţii tăi, care sunt în parte şi ai mei, treaba e mai complicată.

—Faci un joc de cuvinte aiurit! Cum să fie părinţii mei şi părinţii tăi?

—O să înţelegi imediat… După fuga ta, între taică-tu şi maică-ta s-au isc at grave neînţelegeri, învinovăţindu-se unul pe altul. Mana, mamă-ta, a cărei c opie fidelă eşti tu, văzând că nu avea o zi bună cu Calamis, s-a rugat de a-i mei să-i dea găzduire. Nu mă duce capul la ce s-a putut întâmpla în casa noastră, d e mama s-a văzut obligată să plece… la taică-tu, pe postul rămas liber. Că cele două rupturi sau legături, depinde cum le priveşti, au fost pe placul zeilor, a d emonstrat-o viitorul imediat: căci Mana, socotită de Calamis stearpă, iar el de ea impotent, Mana aşadar, la câteva luni după ce s-a mutat la tata, a născut o fetiţă, apoi, după timpul firesc, încă una. Iar în casa lui Calamis, parcă la conc urenţă cu casa tatei, a venit pe lume un băieţel, iar apoi, cum era de aşteptat, după un an, al doilea băieţel. Aceste împliniri au dus la stabilirea unor legături armonioase între cele două familii, cu motive reale de mulţumire. Bărbaţii au dovedit că nu erau impotenţi, iar femeile au demonstrat că vorbele cu sterilita tea au fost minciuni.

—Acum înţeleg calamburul tău. Oare nu crezi că am devenit fraţi?

—Nu e vorba de ce cred eu, ci de adevăr: chiar suntem fraţi!

—Drăguţ, a apreciat Miriam. Alte noutăţi?

—Olua are douăzeci şi una de case, câte şapte în fiecare rând.

—Casele există într-adevăr sau numai în închipuirea celor de acasă? Că şi pe vremea când n-au fost decât zece, ei tot de douăzeci pomeneau.

—De data asta numărul concordă cu realitatea, căci tot înmulţindu-se fa miliile, problema caselor a devenit importantă. Nu ştiu ce se va întâmpla în vii tor, căci pe stâncă nu mai încape nici o casă.

—O să rezolve generalul.

—Cum spui, căci, de pe acum, el şi Osir frământă problema: fac fel de fe l de proiecte, parcelări şi reparcelări, adevărate studii istovitoare.

—Ce ştii de Sumer? A terminat statuia?

—Ce statuie?

—Aceea din stâncă…

—Nu. După plecarea ta, a oprit lucrarea. Însă a făcut o mulţime de nudu ri care te reprezintă pe tine, cum erai la vârsta aceea. Dacă te-ar putea sculpt a acum, ar fi straşnic!

—A rămas la Olua?

—Câţiva ani, cât a lucrat statuile, apoi a plecat la Teba. De atunci nici de spre el nu se mai ştie nimic.

Miriam, după momente de gândire, a rostit cu un uşor oftat:

—Nu trebuia să-l părăsesc.

—Văd că numai asta regreţi, nu că m-ai părăsit şi pe mine.

—Tu erai doar un copil. Nu mă puteam gândi la tine ca la un bărbat.

—Atunci, nu, însă acum poţi. Trebuie să poţi! a hotărât Sicomor, cuprinz ându-i umerii.

—Cred că nici acum, căci eu sunt alta, vreau să fiu alta, i-a răspuns Miri am cu evidentă teamă.

—Nu te mai las! Vom fi împreună până la moarte.

—Dar Tara? Fetele?

—Ce-mi pasă de Tara? Ţi-am spus că a fost un aranjament de familie. Cu fetele vom rezolva noi. Sunt sigur că vor avea şi alţi frăţiori şi surioare…

Miriam se simţea în mare pericol. Ar fi dorit să vină cineva să-i tulbure, dar în acelaşi timp se temea că ar putea apărea un nepoftit. Văzând-o în cump ănă, voinicul a cuprins-o de mijloc şi şi-a aşezat-o pe genunchi, apoi i-a scos ro chia. Miriam se zbătea să scape din braţele lui, însă fundul ei se lăsa tot mai a păsat, parcă magnetizat de o anumită atingere.

***

Asculta somnul liniştit al lui Sicomor, în timp ce gândurile se frământau să-i găsească o definiţie momentului, dar mai ales să întrevadă viitorul. La pri ma întrebare a găsit lesne răspunsul: era foarte aproape de a redeveni cea din urmă cu un an. Pornind de la iminentul pericol, se putea privi şi-n viitor: va dis truge familia lui Sicomor, iar toţi oamenii din Olua vor zice că mai bine nu s-ar fi întors. Trecând peste asta, n-avea nici siguranţa că nu-l va părăsi şi pe el, aş a cum l-a părăsit pe Sumer, de care o apropiaseră factori mai trainici decât ac eia care au aruncat-o în braţele negrului. Poate că tocmai culoarea lui să devin ă motivul despărţirii. Spre a ieşi din impas, Miriam a invocat în sprijinul ei cel e învăţate în ultimul an. S-a rugat pentru ajutor Fecioarei, însă rugămintea a f ost formală, căci în mintea ei şi-a făcut loc îndoiala: „Dacă tot ce am auzit şi ci tit sunt doar nişte poveşti, ca cele egiptene despre nenumăraţii zei? I s-a părut că ultima presupunere era plauzibilă, căci ce dovezi avea să creadă tot ce a au zit şi a citit? Doar şi despre faptele zeilor se spuneau atâtea… Gândind astfel, a adormit mult mai liniştită, dar înainte de a adormi a hotărât că dacă tot a ple

cat la drum, nu va fi nici un efort în plus de va merge şi ea să vadă aşa zisul Le mn Sfânt.

***

Când au ajuns în portul unde corabia urma să rămână până la întoarcere a creştinilor din procesiune, toţi au privit-o cu dispreţ, căci în nici una din cele cinci zile cât a durat drumul în deltă şi apoi pe mare, Miriam n-a binevoit să-şi arate nasul. „Măcar are un strop de ruşine”, i-au atribuit şi o părticică de meri t unele femei, deşi într-un fel prin fraza respectivă au subliniat gravitatea învi nuirii. Au mai avut de mers pe jos încă două zile, timp în care Miriam n-a fost privită decât cu spatele, căci ce făcuse ea era o batjocorire directă a credinţei şi a celor sfinte. „Cică a pornit şi ea în pelerinaj sfânt, dar cum a dat peste un bărbat spătos i-a şi căzut în braţe”, şuşoteau bătrânele, deoarece tinerele se a bţineau de la comentarii prea acide. Când au ajuns la biserica unde se afla Cru cea, Miriam a rămas mai la urmă, să evite dispreţul din priviri. După ce a văzu t că era singură, a pornit spre intrare, dar, când să treacă pragul, a constatat că nu avea putere să-şi mişte picioarele. Gândindu-se la un accident, s-a retras câţiva paşi şi s-a bucurat văzând că umbla normal. A pornit din nou spre uşă, f ără nici o dificultate. Însă, când a ajuns în prag, şi-a simţit trupul oprit de o sta vilă nevăzută. A încercat şi a treia oară, însă tot zadarnic. Cuprinsă de groază, a privit în jur. Nici un om, doar pe leaţul unui gard se afla un porumbel alb. I s -a părut că porumbelul îi privea neputinţa. Miriam a mai rotit ochii şi privirile ei s-au oprit asupra unei icoane a Fecioarei Maria. Cuprinsă de ruşine şi groaz ă, ştiind că păcătoasele ei îndoieli din noaptea anterioară au fost auzite de Sfâ ntă, a căzut în genunchi în faţa icoanei şi i-a promis Sfintei că din clipa aceea nici un bărbat nu se va mai apropia de trupul ei. S-a mai rugat să-i îngăduie să intre-n biserică.

Nădăjduind în bunătatea Preacuratei, a pornit spre uşă şi a intrat. S-a a propiat de Cruce, a sărutat sfioasă Lemnul, apoi a privit în jur. A întâlnit numa i priviri senine, de parcă un suflu nevăzut le-a spulberat din priviri toată negur a din urmă cu un ceas. Cea mai bucuroasă era bătrâna-i gazdă, deşi nu cu mul t în urmă s-a ferit să-i vorbească.

Miriam s-a apropiat de ea fericită.

—Ce s-a-ntâmplat, fata mea?

—Este ultima îmbrăţişare pe care ne-o dăm în lumea aceasta.

—De ce vorbeşti aşa?

—Pentru că, după ce ne vom despărţi, eu mă duc în deşert, unde-mi voi petrece zilele pe care mi le va dărui Dumnezeu.

—De ce doreşti neapărat să alegi fuga de lume? Şi în viaţa obişnuită poţi trăi în cinste, respectând Poruncile.

—Asta poate reuşi un om obişnuit, nu o păcătoasă fără egal, ca mine.

—Eu, totuşi, zic să te mai gândeşti. O să ne sfătuim şi cu părintele…

—Nu mă pot răzgândi, măicuţă, este peste puterile mele.

—Nu prea înţeleg, ce vrei să spui?

—Am făgăduit că de trupul meu nu se va mai atinge nici un bărbat, câte zile voi trăi. Dar cum mă simt o păcătoasă, ştiu că numai departe de lume îmi voi putea ţine făgăduiala.

—Cui i-ai făgăduit?

—Preacuratei!

Văzând că bătrâna continua s-o privească suspicios, Miriam i-a povestit întâmplarea în urma căreia a cerut şi a obţinut ajutorul Fecioarei.

Auzind despre minune, chipul bătrânei s-a luminat.

—Când le voi spune surorilor întâmplarea ta, va dispărea din noi orice urmă de îndoială. Vezi, am avut dreptate când te-am numit Aleasă! Câţi oameni au avut parte de o întâmplare ca a ta?

—Dar care om este atât de păcătos ca mine?

***

Atunci când şi-a împărţit averea celor săraci, Miriam a păstrat un singur galben, pe care l-a schimbat cu monede de cupru. În momentul acela mai avea în pungă două, în schimbul cărora a primit două pâini kilestis – pâinea săracul ui. Îmbrăcată cu rochia purtată pe corabie, sub fiecare braţ ţinând câte o pâine, a considerat că era tot ce-i trebuia spre a înfrunta deşertul. Pentru cât timp? N-avea cum să ştie. Poate câteva săptămâni sau, mai ştii? chiar o lună, dacă nu o vor sfâşia hienele sau de nu o vor otrăvi scorpionii.

Nu putea fi vorba de o tentativă de sinucidere, căci i-a mărturisit bătrân ei sale prietene că era pregătită să trăiască în pustiu atâtea zile câte s-o îndur a să-i dea Dumnezeu. Nu rezulta din spusele ei o fărâmă de speranţă? Încrede

rea că Dumnezeu se va îndura să nu-i curme prea curând viaţa?

Fără să fie încercată de regrete ori temeri, a pornit, ca la o slujbă oarec are, spre Deşertul Iordaniei. După cinci zile de mers, hrănindu-se cu pâine şi a pă, a ajuns într-un ţinut cu pământul albit de sare, iar aerul avea miros de puci oasă. Din ce auzise, a înţeles că se afla aproape de Marea Moartă. Însemna că nu era departe nici locul unde râul Iordan se varsă în mare.

Într-adevăr, spre seară, a văzut un curs de apă strălucind sub razele apu sului de soare. În jurul ei o linişte profundă, iar un vânt slab abia izbutea să mi şte iarba cu firul lung, sau pâlcurile de spini. A tresărit speriată când de pe o s tâncă şi-a luat zborul un vultur cu penajul pătat. A mirat-o apariţia păsării, obi şnuită să nu-şi piardă vremea prin locurile lipsite de o posibilă pradă. Sau, văz ând-o de departe, a pornit în urmărirea ei, gândind că ea se va prăbuşi istovit ă? Îşi pierde timpul de pomană, s-a încurajat Miriam, simţindu-se încă în puter e, fără nici un semn de istovire. Până la râu i-au rămas de parcurs mai puţin d e o sută de paşi. Cu privirile concentrate spre apă, i s-a părut că vede mişcare a unor tufe de pe mal. S-a oprit îngrijorată. Oare să fie o hienă ce o studiază să vadă dacă este destul de slăbită spre a îndrăzni s-o atace? S-ar putea să nu fie decât o vulpe fricoasă. S-a oprit privind încordată şi ciulind urechile. A răsufla t uşurată când a auzit un plescăit de vâslă.

Ce ciudată situaţie! Inima îi creştea de bucurie simţind prezenţa unui o m, deşi în urmă cu cinci zile a hotărât să fugă de oameni. Din dosul unei tufe s -a arătat un tânăr abia ieşit din copilărie. Purta veşminte largi, cenuşii, iar pe cap un potcap ponosit. Picioarele şi le ferea de ţepi prin papucii împletiţi din i erburi.

Tânărul privea stupefiat neaşteptata apariţie femeiască pe acele meleag uri. Includea în posibil şi o eventuală închipuire, căci despre întâmplări cu apa riţii misterioase, urmate de dispariţii enigmatice, îi era plin capul. Că nu era m artorul unei întâmplări fantastice, s-ar fi putut convinge atunci când a văzut că femeia se apropia de el, surâzătoare. Totuşi, uimirea îl înlănţuise temeinic de continua s-o privească tot din braţele extazului. Văzându-l atât de emoţionat, Miriam şi-a accentuat zâmbetul, însă efectul nu a fost cel scontat, căci tânărul îmbrăcat bătrâneşte şi-a pierdut cu desăvârşire cumpătul. Aproape de leşin, a bâiguit o întrebare:

—Eşti femeie sau…?

—Nu vezi? Sigur că sunt femeie. Tu ce ai crezut?

—Că eşti înger!

Miriam i-a răspuns veselă:

—Pe semne te-a cam bătut soarele în cap, dacă ai astfel de închipuiri.

—Nu cred. Dacă eşti într-adevăr fiinţă, nu duh, cum ai ajuns în depărtar ea asta? Eşti, dacă eşti! prima femeie pe care o văd umblând singură prin sălb ăticie.

—Nu umblu fără rost, am treabă aici. Adică, dincolo de râu.

—Dincolo de râu?! Nu ştii că după malul celălalt începe pustiul?

—Sigur că ştiu, din moment ce pustiul mi-e ţinta şi capătul drumului.

—Ce să cauţi tu acolo? Că-n sălbăticia aia n-o să găseşti decât fiare flăm ânde, pricepi ce vreau să spun?

—Desigur, însă nu mă sperie atât cât fiara din mine.

—Nu te-nţeleg.

—Eşti prea tânăr ca să-nţelegi. Poate că nu vei înţelege nici mai târziu. Ar fi spre binele tău.

—Astea-s vorbe cu tâlc, nu-mi frământ eu capul să le tălmăcesc. Dar dac ă pretinzi că eşti om, mai întâi să-mi spui cum te cheamă?

—Miriam.

—Bine, dar din ce parte eşti?

—Din Egipt, dacă ai auzit cumva?

—Cum să nu fi auzit? Ce, mă crezi prost?

—Nu, însă până acolo e o cale… Şi cum tu eşti tânăr…

—Nu te tot lega de tinereţea mea! Că doar nu-i aşa mare pacoste să fii t ânăr? Ce-i drept, nici de laudă nu este.

Văzându-l atât de supărăcios, Miriam a preferat să nu-l mai contrazică. Spre uimirea ei, tânărul a ţinut să se prezinte:

—Eu sunt fratele Zosima, ucenic la o mănăstire din apropiere.

—Atât de… Miriam, fâstâcită, a căutat un cuvânt înlocuitor. Când l-a găs it, şi-a continuat fraza:

—Atât de… minunat îmi pare să slujeşti la o mănăstire.

—Asta-i drept. Ai vorbit bine.

—Ce cauţi în tufă? l-a întrebat, apoi s-a aşezat pe un bolovan.

—Acolo trag barca după ce încetez pescuitul.

—Eşti pescar?

—Vezi bine!

—Azi ai prins ceva?

—Cam slab: Şase, însă măricei.

—Totuşi, este ceva.

—Da’ cum!

Considerând că ce-a fost de spus s-a spus, Miriam s-a pregătit de rămas bun, însă i-a luat-o înainte ucenicul călugăr:

—Mâine şi în celelalte zile, când voi veni la pescuit, de mi s-o năzări că t e afli şi tu într-o parte a bărcii, am să-ţi zic Maria Egipteanca. N-o să te super i?

—Cum să mă supăr, omule cu suflet curat?

—Te rog să primeşti peştii ăştia…

—Nici să nu te gândeşti! Mă duc în pustiu să ţin post, nu să mă desfăt cu peşti.

—Cât o să posteşti? Patruzeci de zile?

—Aş dori chiar mai multe, de s-o putea.

—O să mă rog pentru tine, Egipteanco.

—Şi eu voi face la fel, pentru tine, Zosima.

—Nu ştiu dacă-s vrednic?

—Uite cine vorbeşte! Atunci ce să zic eu?

—Eu n-am suflet curat, cum crezi tu…

—Nuuu?

—Să ştii că te-am îndrăgit de cum te-am văzut.

—Atunci e bine, căci şi eu te-am îndrăgit.

—Ca pe un frate, desigur. Însă eu… altfel. Când ţi-am văzut chipul care î mprăştie lumină, am crezut că eşti înger.

—Împrăştie lumina pe care i-au dat-o ochii tăi. Aceasta am mai explicat- o şi altei persoane.

—Nu cred. Acum mă duc, Egipteanco.

—La fel şi eu, Zosima. Cred că-ţi voi spune adio…

—Eu nu, căci nu-ţi voi simţi plecarea. Tu vei rămâne cu mine. Mâine şi… toată viaţa. Acum fug, dar nu de tine…

Ruşinat de cele spuse, s-a întors pe călcâie şi a pornit în fugă, plângând. Privind în urma lui, Maria – aşa îi vom spune de acum – s-a simţit emoţionată, î nţelegând că inima lui Zosima s-a aprins de dragul ei. „Se pare că de data asta am şi eu parte de o iubire curată. Poate că aşa a fost şi dragostea lui Sumer. N

u poate, ci sigur, însă eu n-am fost destinată unei astfel de iubiri.” Apoi, gându l s-a întors la viitorul călugăr. „Sărmanul băiat. De cine i-a fost dat să se îndră gostească. De ce iubire imposibilă are parte. Desigur că va rămâne unica. Dar, hiperbolizând, va avea şi el ce mărturisi la spovedanie.”

A privit în urma lui. Devenise un mic punct mişcător. Când nu s-a mai vă zut deloc, Maria a înţeles că el s-a transformat în amintire.

***

Ţinând sub braţ pâinea rămasă încă întreagă, Maria a intrat în râu şi, cu mers legănat, a început să-l traverseze. În semn de rămas bun a privit spre ba rca unde în urmă cu un ceas stătuse senin şi liber Zosima, în inima căruia acu m se înfruntau fericirea şi deznădejdea.

Privind barca, şi-a zis că era mai înţelept să înnopteze în ea, decât să se aventureze în necunoscut, pe întuneric, deoarece noaptea se va lăsa curând. H otărând astfel s-a întors şi a urcat în barcă, gândind că era mai puţin primejdi os decât pe nisip. Cu pâinea sub cap, în loc de pernă, s-a întins pe fundul bărci i, zâmbindu-le întâmplărilor din timpul zilei, dar cum întâmplările se reduceau la una singură: întâlnirea cu Zosima, însemna că doar lui îi zâmbea.

***

… Stareţul, uscăţiv şi încovoiat ca un semn de întrebare, se încrunta la Z osima, îngenuncheat pe nişte pietricele. Băiatul era peste măsură de încurcat şi neclar în răspunsurile pe care stareţul le dorea cât mai limpezi şi lămuritoar e.

—Pe ce te bazezi tu când torăi ca prostu’ că era înger? Avea aripi?

—Nu cred. Trebuia să aibă?

—Auzi întrebare! Unde ai mai văzut tu înger fără aripi? Spune!

—Dar nici cu aripi n-am văzut.

—Cum era să vezi? Ce, crezi că îngerii s-arată oricui?

—Eu, totuşi, cred că mie mi s-a arătat. Că ce chip omenesc împrăştie lu mină? Căci nici al Sfinţiei Tale, cât eşti de înţelept…

—Acela împrăştia? i-a întrerupt vorba stareţul.

—Doar ţi-am mai spus! a răspuns Zosima, supărat pe pietricelele care-i î

mpungeau genunchii.

—Adevărat. Însă nu m-ai lămurit cu peştii? Că o nefiinţă nu se hrăneşte cu peşti.

—Atunci cu ce se hrăneşte?

—De unde să ştiu? Însă sigur că nu cu peşti.

—Înţeleg. Dar de ce tot aduci vorba de peşti? Ţi-am spus de o sută de ori că n-a vrut să-i primească, dorind să ţină post.

—Vezi? Cu asta mă încurci: cum să ţină post un înger?

—Nu ştiu, că n-am întrebat, dar dacă bănuiam că te interesează…

—Lasă asta. Hai să ne lămurim cu peştii!

—Iar?!

—Desigur, că-i ceva de ne-nţeles.

—Adică?

—Mai şi întrebi? Măi, dacă îngerului, sau ce-o fi fost, nu i-ai dat şi nici la mănăstire nu i-ai adus, de pierdut nu-ţi aduci aminte să-i fi pierdut, atunci und e să fie? Asta te întreb şi mă tot frământ să desluşesc, că nu vreau să las cazul încurcat. Înţelegi?

—Înţeleg şi am o bănuială.

—Ce bănuială?

—Că şi-a băgat dracu’ coada!

Auzindu-i părerea, stareţul a făcut întâi ochi mari, apoi luminându-se-n o braji, i-s spus cu convingere:

—Numai asta trebuie să fie! Căci Vrăjmaşul nu se dă în lături de la nimi c! Nu se sfieşte să-l fure pe un copil hăbăuc.

***

Când s-a trezit, Miriam şi-a spus că pe semne a adormit cu gândul la peş ti. Îi părea rău că i-a refuzat, căci, bine prăjiţi, i-ar fi asigurat hrana pe câteva zile. Iar se gândea la mâncare, şi-a imputat ea, doar şi-a propus să-şi scoată di n minte o astfel de preocupare. Mai bine ar încerca să tălmăcească visul. Cum să tălmăcească nişte scene fără legătură cu realul? Sau viziuni, dacă visurile i ntră în sfera viziunilor, deşi n-ar crede. Dar că Zosima a pierdut peştii… Stai! Când a plecat în fugă, plângând, n-a avut nici o traistă în mână. Înseamnă că t raista a rămas acolo. Oare unde, că în barcă nu era? A privit cu atenţie spre tu

fa de alături şi a văzut că de o creangă era agăţată o frânghie ce dispărea în a pă. Era toarta unei traiste, a ghicit uşor. Şi-a introdus braţul în apă, dar l-a ret ras imediat, căci a nimerit peste ceva ce se mişca. Ca să evite repetarea senza ţiei neplăcute, a pus mâna pe sfoară şi a scos la suprafaţă traista în care se zb ăteau peştii. S-a întrebat ce ar fi mai bine să facă, să lase din nou traista în ap ă sau s-o ia? A ajuns la concluzia că tânărul ar fi mai bucuros dacă n-ar mai gă si traista, înţelegând că a luat-o ea…

A trecut râul fără dificultate, apa ajungându-i doar puţin mai sus de gen unchi. Când a pus picioarele pe mal, n-a putut evita pietrele care se întindeau ca un covor aspru, julindu-i tălpile. Maria şi-a imaginat o forţă nevăzută izbind fără oprelişte în nişte stânci, până le-a transformat în bolovani, după care a ci ocănit cu străşnicie şi-n bolovani, de au sărit din ei pietrele din jur. Rar se mai iveau, de după câte un pietroi mai mare, fire anemice de spini.

Maria era dezamăgită. Altfel şi-a imaginat ea deşertul: un strat de nisip fin, ademenitor, chiar dacă pe la amiază arde tălpile goale; însă este o plăcere să te-ntinzi pe el.

Spre seară, a ajuns într-o zonă plină de stânci cu ciudate şi diferite scobi turi, asemenea unui obraz ciupit de vărsat. Atenţia i-a fost atrasă de o stâncă î n care exista o scobitură mai adâncă, situată cam la aproape doi metri deasup ra solului. A hotărât să-şi stabilească acolo domiciliul. Şi-a spus că va fi un loc excelent, după ce o să termine cu amenajările. Operaţiune necomplicată, căci n-avea de făcut mare lucru: să adune nişte pietroaie pe care să le aşeze sub fo rmă de piramidă spre a-şi uşura accesul în mica grotă. Apoi, să facă ordine în i nterior, în cazul, puţin probabil, că acolo ar găsi mizerie.

După ce a încheiat construirea piramidei, operaţiune la care Maria şi-a d escoperit o neaşteptată fantezie; căci n-a aşezat pietroaiele la întâmplare, ci în aşa fel încât, cam tot la douăzeci de centimetri, să existe câte o adâncitură, în care să-şi sprijine degetele picioarelor când va urca. Oare calea ei de acces nu le va fi accesibilă şi sălbăticiunilor? Posibil. Atunci ce era de făcut? După un în delung studiu, a ajuns la concluzia că nu avea decât o singură posibilitate să z ădărnicească intenţiile unor musafiri nedoriţi. Şi anume: când se va aşeza cu fu ndul pe marginea grotei, să-şi pună în acţiune picioarele şi să dărâme pietrele. Operaţiune uşor de realizat, însă asta însemna să-şi distrugă propria-i muncă. Evident, dar exista altă soluţie? Sau, în ziua următoare, avea altă treabă? Va fi atât de greu să reclădească bolovanii? Mai ales că cei mai mari, de la bază, vo

r rămâne. Când a urcat suficient spre a putea privi în interiorul grotei a avut p osibilitatea să vadă direct, fără adaosuri, cum arăta întocmai locuinţa unui, sa u poate unor, oameni modeşti. Dar dacă a fost un sihastru? Cu, poate, sute de ani în urmă? În fundătura de aproximativ zece metri pătraţi exista o adâncitur ă lungă cam de un metru, cu o înălţime cât jumătatea lungimii, unde erau aşez ate în ordine ustensilele necesare unei gospodării: ciocan şi cuţit din piatră, o amforă şi două carafe din lut, o funie făcută colac, amnarul cu cremenea neces ară şi o toporişcă din bronz. „Cred că a avut ceva de muncit vechiul ocupant, p ână şi-a încropit averea, dar mai ales cât o fi cioplit în stâncă până a scobit mi nunata firidă.” A trecut la singular după ce a examinat mai judicios interiorul, a înţeles că grota era neîncăpătoare pentru o familie. În privinţa curăţeniei n-a avut mare lucru de făcut: să şteargă pânzele de păianjeni de la intrare şi de pr in colţuri. Însă ea şi-a făcut de lucru şi cu pereţii, peste care a vânturat broboa da de pe cap. Terminând curăţenia, s-a aşezat gospodăreşte la intrare, bălăbă nindu-şi picioarele în gol. Ei, ar fi îndrăznit să viseze la un trai atât de tihnit? S au îi va trece cuiva prin cap ideea că ea a ajuns într-un colţ de lume de invidia t? Se mira cum de a putut să vadă, în urmă cu o zi, viitorul în culori sumbre? B ine că realitatea i-a micşorat teama. Însă în timp ce chipu-i iradia de mulţumir e, iar picioarele îi erau şi mai iradiate de soare, şi-a simţit spatele cuprins de r ăcoare. Înţelegând fenomenul, a avut un nou motiv de mulţumire: iată avantaj ul cel mai mare al unei astfel de locuinţe: vara răcoare, iarna căldură!

Fiiuu! că zăpăcită mai era! În timp ce sta la taclale, peştii se stricau în tr aistă. S-a repezit ca fugărită de ploaie, a pus mâna pe cremene şi pe amnar şi a sărit jos cu o uşurinţă de căprioară, fără să uite de traista cu peşti, pe care a aruncat-o prima. Numai că, ajunsă între bolovani, în loc de foc a realizat o măr untă cugetare, al cărui sens a descurajat-o: nu-i suficient să vrei, trebuie să şi poţi. O asemenea veche opinie, pe care şi-a atribuit-o, i-a venit în minte atunci când a înţeles că degeaba frământa cremenea şi amnarul, dacă n-avea ce apri nde. Să dea o fugă după nişte crengi, tocmai dincolo de Iordan? Fugă cu echiv alentul în timp al unei zile? Asta ar însemna că după o fugă tur-retur, mâine se ară ar putea trece la prăjitul peştilor. De supărare s-a aşezat pe unul dintre bo lovani, dar a sărit ca arsă. „Cred că m-am prăjit.” De fapt la ultimul cuvânt s-a oprit la „*prăj*”, căci ultimele litere au fost înlocuite printr-o exclamaţie de triu mf. Dacă ar fi cunoscut interjecţia triumfală: evrica, precis că aşa ar fi zis, însă necunoscând-o, a strigat aşa cum era la modă: uaau! Peste măsură de entuzias

mată, a aruncat peştii pe bolovani, aşteptând să-i audă sfârâind, dar nici vorb ă. Peştii s-or fi simţit doar încălziţi, dar până la a se prăjii… Cum era posibil ca pe ea… da, iar pe ei nu? I-a venit să dea cu peştii de bolovani de să le sară solz ii. Uuaau! Asta era: solzii! A urcat ca o veveriţă, a pus mâna pe cuţit şi a repet at saltul de căprioară, exact lângă peşti, apoi a început să-i radă. Ca la orice d escoperire, ideile nu cad din nori, ele se nasc una din alta. Excepţie de la regul ă n-a făcut nici descoperirea sistemului de prăjire fără foc. După ce i-a curăţa t, a început să-i despice şi să arunce conţinutul necomestibil. Era momentul ca Mariei să-i vină marea idee. Şi i-a venit. „Să-i aşez pe pietre cu partea interioa ră, dar nu pe orice piatră. Să aleg din cele subţiri, căci sunt mult mai încinse.” Procedând astfel, sfârâitul a pornit cât ai zice peşte. Parcă s-a spus ceva despr e modul de derivare a ideilor? Aveţi dreptate, căci exact asta s-a întâmplat. Au zind sfârâitul vioi a părţii crude, Maria s-a apucat să strângă măruntaiele şi să le întindă tot pe nişte pietre cu aspect de plită. Uaau! ce sfârâit! Curând intest inele arse s-au transformat în cărbuni. Din momentul acela problema prăjirii p eştilor a încetat să mai fie problemă.

Pentru că a hotărât să sfideze orice impuls fizic, Maria a preferat să îng hită în sec decât să se lase învinsă de ispită. A urcat peştişorii – căci aşa au aju ns după prăjire – în firida răcoroasă, apoi şi-a reluat locul de meditaţie din gur a grotei.

S-a lăsat întunericul, moment din care pustiul a devenit şi mai pustiu, lip sind până şi posibilitatea examinării întinderilor încremenite. Nu se auzea nici o mişcare, iar vântul, în lipsa unei vegetaţii pe care s-o mângâie sau s-o biciuia scă, lăsa impresia că a murit şi el.

Luna plină părea încremenită, bolnavă de gălbenare. De-ar fi apărut mă car un nor, cât de mic, să-i dea târcoale, s-o provoace la mişcare. Maria s-a aşt eptat ca nopţile să-i fie tulburate de răgetele sălbăticiunilor, părul să-i fie smul s de ghearele liliecilor, iar vântul să ţiuie bezmetic. Însă nimic din toate astea. Numai încremenire în pustiul dezolant.

***

După ce s-a ospătat cu o jumătate de peşte şi o bucată de pâine cât buri cul degetului, s-a simţit ca ucisă de sete. Ar fi jalnic să moară în primele zile d e singurătate, dintr-o cauză măruntă. A luat amfora şi a pornit spre râu. Ce s-a

r fi făcut fără norocul de a-i fi căzut ploconul acela? Ar fi fost obligată la o per manentă navetă între grotă şi râu. Doar câteva drumuri ar fi terminat-o. Precis că şi-ar fi căutat un refugiu mai aproape de apă. Însă ar fi putut considera locu l acela, la o palmă de lume, ca făcând parte din pustiu? Oare în ce zonă va atin ge râul? Nu exista nici un reper care s-o asigure că se afla pe calea care deună zi a dus-o la grotă. Dacă nu avea după ce să se orienteze, cum se va descurca l a întoarcere? Poate ar trebui să-şi ia adio de la micuţa peşteră de care se simţ ea legată, considerând-o casa ei. Spre a evita orice risc, a recurs la cea mai si gură măsură: marcarea drumului. A început prin a clădi unul peste altul trei b olovani, în dreapta direcţiei de mers, după care a pornit mai departe, întorcân d când şi când capul. Atunci când bolovanii abia se mai zăreau, a clădit alţi tre i, însă în stânga drumului. Când şi aceştia erau pe punctul de a fi pierduţi din vedere, a îngrămădit bolovanii pe dreapta, iar următorii pe stânga. Prin aceast ă alternare a marcării drumului şi-a spus că evita riscul unei devieri de la dire cţia de mers, într-o parte sau alta, în cazul unei vizibilităţi reduse. După proce deul ei era uşor de umblat pe mijlocul drumului, şi-a apreciat Maria propria-i i ngeniozitate. Oare cât va mai avea de mers? s-a întrebat cu îngrijorare, văzân d că soarele a început să coboare. Îşi făcuse planul să doarmă în barcă, dacă d in fericire va nimeri locul. De aceea, văzând că a nimerit pe malul mării, s-a în tristat. De supărare, n-a deranjat-o prea tare mirosul de pucioasă şi sare, iar n orii alburii, ce se ridicau din apă, nici nu i-a băgat în seamă. A sperat mult că v a putea înnopta în barcă. Oare încotro s-o apuce ca să ajungă la locul vărsării I ordanului în marea scârboasă, că nu degeaba i se zice Moartă? N-avea rost să intre în panică. Cu calm şi judecând s-ar putea descurca. Întorcându-se cu faţa spre direcţia de unde a venit, şi-a spus că în aceeaşi direcţie a mers şi atunci c ând a venit de la Ierusalim. Iar apa curgea de la stânga la dreapta. Era limped e: spre a ajunge la vărsarea râului, trebuia s-o pornească spre stânga. A ridica t iarăşi ochii spre cer. Nu mai era mult până la apusul soarelui. Ca atare, treb uia să se grăbească, altfel risca să-şi petreacă noaptea pe malul mării, care în loc să fie presărat cu nisip, era acoperit de un strat zgrunţuros de sare. Cam d upă un ceas de mers, a văzut că marea s-a îngustat mult. Însemna că s-a orien tat bine.

Speranţa le-a dat paşilor un avânt sporit. N-a trebuit să se forţeze prea mult până să ajungă la deltă. Sarea de pe mal s-a mai subţiat, în schimb au ap ărut pietrele. A privit spre apus şi a văzut că Soarele avea de coborât cel mult

o palmă până să atingă buza orizontului. Văzându-l alburiu s-a mai îmbujorat p uţin, la fel ca obrazul zbârcit al mării. În susul râului, Miriam a văzut o barcă c e trăgea spre malul opus. A grăbit în direcţia aceea, însă pitindu-se după un b olovan.

Tânărul şi-a legat barca de crengile unei tufe, apoi a sărit pe mal. A stat puţin cu faţa îndreptată spre deşert, după care s-a întors, îndepărtându-se.

Maria se putea felicita pentru felul cum s-a descurcat în trei situaţii deo sebite: însemnarea drumului; calmul şi luciditatea în clipa de derută de pe mal ul mării şi, mai la urmă, cum a reuşit să nu fie văzută de Zosima, în timp ce ea îi studiase toate mişcările. Când nu mai exista riscul să fie zărită, a traversat r âul şi a urcat în barcă. Cu toate că a parcurs drum de o zi, cu destule problem e, se afla într-o stare de încordare ce a făcut-o să nu mai simtă setea. Oare cân d a privit în direcţia deşertului, pe ea a căutat-o? Pe cine, dacă nu pe ea? Conv ingându-se că el continua s-o aştepte, s-a bucurat. Se simţea bine ştiind că cin eva se mai gândea şi la ea, însă mai ales pentru că acel cineva era flăcăul timi d, candidatul la călugărie. El şi-a mărturisit admiraţia pentru ea, fără să fii int ervenit o anume problemă: o admirase pentru că aşa a simţit, fără să se consid ere fericit ori nenorocit din cauza aceea. Nu i-a schimbat sentimentul nici prec izarea ei că-l îndrăgea ca pe un frate. Nu rezulta din comportamentul impertur babil că el nu spera că va obţine ceva? Iar recunoaşterea că nu a îndrăgit-o ca pe o soră, nu sugerează că sentimentul depăşea sfera limitată a autocontrolul ui? Ajungând în barcă, Maria a văzut iarăşi o sfoară legată de creangă, apoi di spărând în apă. Când a tras de sfoară a scos la suprafaţă un săculeţ în care se zbăteau două vietăţi. Constatând că nu i-a lăsat decât doi peşti, Maria a înţele s că băiatul nu era sigur că ea se va întoarce, însă continua să spere.

Privind săculeţul, Maria s-a înduioşat, închipuindu-şi efortul lui de a-l co nfecţiona, căutarea înfriguratăpână a găsit materialul, căci la mănăstire mate rialele nu stau pe oriunde, a dedus ea.

„Drăgălaşul de el.” Spunându-i astfel, tare ar fi vrut să-l vadă lângă ea, s ă-i poată zbârli părul cârlionţat.

S-a trezit îngrijorată, căci după atâta drum a căzut într-un somn profun d, fără să mai viseze, te miri ce bazaconie, cum s-a întâmplat în prima noapte petrecută în barcă. Văzând dunga roşie ce se îngroşa continuu la răsărit, a săr it în picioare înspăimântată de teamă că tânărul ar putea apărea din clipă-n cli pă. Poate că pescuitul zilnic era singura îndatorire a ucenicului, caz în care nu

era exclus ca el să pornească la treabă în zori.

Şi-a umplut amfora şi a plecat grăbită. Ajunsă pe malul celălalt, şi-a întors faţa spre locul unde se afla barca, cu o privire asemănătoare cu a lui Zosima, când a scrutat întinsul deşertului.

Simţind răceala peştilor din punga cu apă, căci Zosima făcuse rost de un material impermeabil, Maria şi-a amintit de peştii prăjiţi, lăsaţi în firidă. Desigur că-i vor fi devorat şoarecii sau poate a dat iama peste ei vreo coloană de furnici hămesite. Era ilogic să nu existe pe acolo măcar vietăţi mici, dacă cele mari, de care s-a temut, dispăruseră. „Poate nu le prieşte traiul în deşert, iar afirmaţiile unora care susţin că deşertul mişună de sălbăticiuni, să fie scorneli”, şi-a explicat Maria misterul. Şi-a mai amintit că a uitat să dărâme stiva de pietre folosită ca scară. „Dacă nu sunt lei, hiene, şacali, n-ar fi exclusă existenţa vulpilor. Poate că tot timpul i-au dat târcoale, dar s-au ferit să se lase văzute, şiretele.” Maria a zâmbit imaginându-şi zorul cu care şi-au vânturat cozile în susul şi josul stivei de pietre. Poate nu s-au atins de pâine, nu pentru că a devenit tare ca piatra, ci pentru că nu era pe gustul lor, carnivore veşnic flămânde.

Însă, când a ajuns acasă, a văzut că nici una dintre temerile ei n-au avut acoperire. Pâinea era intactă şi peştii neatinşi. Să nu fie aici nici furnici sau măcar muşte? În fiecare seară a fost uimită neauzind bâzâitul ţânţarilor, pe care şi-i imaginase apărând în roiuri. Să nu existe nici un fel de vietate? Ar fi culme a! Să constituie motiv de bucurie sau de nelinişte? N-avea nici o bază spre a-şi răspunde. Singurul sentiment real rămâne uimirea.

S-a apucat de treburile gospodăreşti, stropind pâinea cu apă, apoi învelind-o în traista lui Zosima, dragul de el. După ce pâinea, s-a mai înmuiat, a tăiat-o în bucăţele, spunându-şi că bucăţile puteau fi înmuiate, când va fi cazul, şi îi dădeau siguranţa că nu vor mucegăi mult timp.

Deoarece şi-a stabilit ca raţie o jumătate de peşte pe zi, împreună cu o felioară de pâine înmuiată şi tot zilnic două carafe cu apă, a constatat că în firidă avea rezerve de hrană, fără să fi plănuit aceasta. Estimând la douăzeci de carafe conţinutul amforei, însemna ca tot la o decadă urma să facă drumul până la râu. Plecări ce echivalau cu o lipsă de acasă de două zile. Un fel de excursie, la intervale precise. După câteva călătorii până la râu, drumul i-a devenit atât de cunoscut încât pietrele de marcaj deveniseră inutile, din moment ce nici nu le mai lua în seamă. Plecările obligatorii o abăteau periodic de la ritmul ei de viaţă devenit obişnuinţă. Nu dispunea de prea mult timp liber, cu excepţia

nopţilor, puse în totalitate la dispoziţia nevoii de relaxare şi meditaţie. Peste zi avea treburi de nu-şi vedea capul. Spre a le rezolva, a fost necesară o riguroas ă drămuire a timpului.

Dimineţile începeau cu reclăditul mormanului de pietre numit scară. Du pă care, asemenea oricărui gospodar grijuliu, dădea ocol proprietăţii să verific e dacă nu existau semne care-i puteau pune în primejdie bunurile şi chiar viaţ a. După ce se elibera de grija aceea, îşi acorda un scurt timp de odihnă, apoi u rca scara şi arunca jos stratul de nisip, gros de o palmă, pe care-l urcase de cu seara spre a-i încălzi încăperea. Cum nici munca aceea n-a fost uşoară, o altă s curtă pauză se impunea. Scăpată de corvoada zilnică, putea trece la ocupaţii d e factură morală, adică la rostirea în gând a rugăciunilor învăţate la biserica d in Memfis. Deoarece buna ei gazdă i-a spus că unele rugăciuni spre a fi primit e trebuiau rostite de patruzeci de ori, când reuşea să ajungă cu ele la capăt, şt ia că soarele pornise alunecarea spre apus. Între timp, golise una dintre caraf ele cu apă, umplute de dimineaţă. Trebuia s-i dea zor cu mâncatul porţiei de p eşte, căci altfel intra în criză de timp. La terminarea penultimei îndatoriri, o sc urtă siestă devenea utilă, timp în care sorbea o jumătate din conţinutul celei d e a doua carafe.

Sătulă şi odihnită, putea trece la cea mai neplăcută, însă necesară munc ă a zilei: urcatul nisipului fierbinte, cu rol de pat, dar şi element încălzitor, înc ât în câteva minute în grotă se stabilea o atmosferă călduţă, ideală pentru o od ihnă confortabilă. Nisipul îl urca anevoios, folosindu-se de o bucată de piatră s ubţire şi lată, căreia Maria i-a atribuit rol de lopată. Însă, până să urce nisipul necesar formării unei imitaţii de saltea lungă de doi metri, lată de unul şi cu g rosimea de o palmă, o treceau câteva rânduri de năduşeli.

Bine că mai dispunea de o jumătate de carafă cu apă, în momentul acela cu efect miraculos. A dat-o gata dintr-o sorbire. A privit spre apus, ca să verifi ce cum sta cu încadrarea în grafic. Era bine, căci soarelui încă i se mai vedeau vârfurile genelor.

S-a aşezat în prag şi a făcut vânt cu picioarele mormanului de pietre. Oa re nu era cazul să renunţe la precauţiunea inutilă? Căci în zona aceea doar vâ ntul îi făcea când şi când câte o vizită. Era, parcă şi-a mai spus asta, pustiul ce l mai pustiu.

Cam astfel se desfăşura viaţa Mariei, prezentată doar pe scurt. Unui om care nu pune preţ pe amănunte, s-ar putea să-i pară idilică. Însă cei temperam

entali, sanguinii, vor fi răscoliţi de invidie, zicându-şi: cine nu şi-ar dori o exist enţă trepidantă, cum numai într-un pustiu o poţi găsi!

Stând, cum am mai spus, în pragul uşii, Maria le-a dat liber gândurilor s ă se vânture prin lume, ea preferând starea de semi-adormire. De teamă să nu se răzgândească, gândurile buiece au ţâşnit ca la o întrecere de fugă, bulucind u-se. La o cotitură, încercând să pună frână, s-au dat peste cap. Pe Maria n-o i nteresa soarta prea sprinţarelor, mai aproape de inima ei aflându-se cele potol ite, de ale casei, le-a denumit ea. Doar pe ele se baza, de aceea le-a trimis să-i facă o vizită lui Zosima. Numai că respectivele, excesiv de mămoase, mai mult s-au convorbit cu Maria decât cu Zosima.

—Oare ce şi-a zis când a văzut că ai luat săculeţul cu peşti?

—De unde să ştiu? Asta speram să aflaţi voi!

—Ar însemna să pătrundem în mintea lui. Ne permiţi?

—Cine vă opreşte? Dovediţi-vă înţelepte, nu aşteptaţi dădăceli. Că acu’ s unteţi mari, aveţi liber să intraţi în minţile bărbaţilor. Hai, nu vă ruşinaţi, că Z osima nu e tocmai bărbat, e încă un băieţandru.

—Aaa! atunci se schimbă treaba, ştiind că-i de-al nostru…

Fofilându-se, gândurile credincioasei Maria au cutezat, în cele din urmă, să intre în chilia ucenicului. De teamă că vor fi descoperite, au încetat discuţia cu Maria, urmărind pe tăcute reacţiile tânărului. Să amuţească de uimire când au văzut că gândurile lui Zosima erau pline de chipul şi amintirea Mariei. Toc mai derulau, sub privirile zâmbitoare ale tânărului, filmul întâlnirii dintre ei do i. Secvenţele următoare au relevat starea de spirit a ucenicului, redată sugesti v printr-un tablou al Mariei, în mărime naturală, îmbrăţişându-i tot sufletul. M ulţumite de ce au văzut, gândurile s-au grăbit s-o informeze pe Maria. Zâmbin du-le mulţumită, Maria le-a cerut să afle dacă nu cumva şi gândurile lui Zosim a le-au descusut pe ele. Luate din scurt, s-au simţit obligate să-i dezvăluie că a şa s-a întâmplat. Auzindu-le că s-au dat de gol, le-a întrebat formal, căci ştia ră spunsul:

—Când gândurile lui au pătruns în gândurile mele, adică în voi, ce au vă zut?

—Cam ce am văzut şi noi la ele, cu deosebire că noi purtăm imaginea lui …

***

La începutul decadei următoare, Maria a pornit spre Iordan aproape ale rgând, de aceea, când a ajuns la râu a înţeles că mai era cel puţin un ceas pân ă se va lăsa amurgul.

Pe Zosima l-a văzut în barcă, prin mijlocul râului, cu ochii aţintiţi pe und iţă. Conform obiceiului, Maria îl privea din spatele unui bolovan. Ce făcea ea îi părea deosebit de interesant, chiar captivant. Nici cel mai sever dintre gândur i n-a atenţionat-o că nu era o postură caracteristică pentru o femeie de douăze ci şi opt de ani. Astfel, ea n-avea de unde să ştie că era necuviincios să-l soarb ă din priviri pe adolescentul de numai şaisprezece.

După ce a tras barca la tufa cunoscută, pescarul a urcat pe mal, apoi, la fel ca rândul trecut, după ce a privit depărtările, s-a întors şi a plecat în treaba lui. Cercetând crenguţele tufei, Maria a găsit un nou săculeţ, tot cu doi peşti, probabil cei mai mari prinşi în ziua aceea. Era mulţumită că s-a gândit să-i adu că traista de la primul transport şi săculeţul de la cel de al doilea. „În felul ace sta va fi sigur că la mine ajunge cadoul lui. Poate că înainte s-o fi gândit că a t ras de traistă, până a rupt sfoara, cine ştie ce jivină.”

Deosebit de mulţumită de tot ce i se întâmpla, s-a dezbrăcat şi s-a bălăci t în apă, timp îndelungat.

Dimineaţa, de cum s-a risipit întunericul, a pornit la drum. Până la urmă toarea misiune de aprovizionare cu apă n-au survenit elemente care să iasă di n tiparul activităţilor cotidiene. Însă, după ce s-a întors cu obişnuiţii doi peşti ş i cu amfora plină, existenţa ei a scăpat de pericolul devenirii placide, datorită unei întâmplări fără importanţă previzibilă.

… Într-una dintre pauzele riguros drămuite, Maria a pornit, plimbându-s e agale, spre o zonă a deşertului încă necercetată, dar nu foarte departe de re şedinţa sa. După o cale de un km, dacă nu chiar doi, a observat că terenul şi-a schimbat simţitor forma platâ, înfăţişându-se sub o alta mult mai atrăgătoare, abătându-se de la agasantul stereotipism. Căci privirile ei s-au umplut de inter es şi mirare, pomenindu-se într-o zonă cu aspect colinar. Valea dintre coline i- a sugerat viziunea unei sprinţare ape curgătoare, în bulboanele căreia se zben guiau copiii. Aproape simultan, colinele au luat aspecte mirifice. Cea de la răs ărit, surâdea sub sute de pomi plini de rod, pe când colina opusă, era acoperit ă de întinse plantaţii de viţă-de-vie. Iar strugurii copţi erau mângâiaţi de razel e soarelui… A urmat un pas greşit, o uşoară alunecare şi mirajul s-a spulberat.

Însă nici peisajul real nu i-a părut urât. Căci colinele, în loc de pomi fructiferi şi respectiv viile încărcate de rod, prezentau în compensaţie straturi de nisip a uriu, uşor vălurite pe alocuri. Era exact forma de relief şi mai ales nisipul după care tânjea Maria. Coroborând peisajul real, cu cel din viziunea anterioară, M aria i-a dat locului o denumire poetică: Minunata vale de aur. Ulterior, spiritul ei economicos a suprimat atributul adjectival şi a rămas la forma definitivă, im uabilă: Valea de aur. Datorită caracteristicei sale sincerităţi, Maria nu-şi putea permite să afirme că înfăţişarea evidentă a văii era preferabilă aceleia din înch ipuire, cu existenţă efemeră, dar mai ales doar imaginară. La fel, evita să afir me dacă-i era mai pe plac baia de soare, decât o scaldă în copca unui pârâu. În concluzie, nu-şi putea spune cu sinceritate decât că noul apărut în existenţa ei i-a adus un plus de mulţumire.

Noutate de care nu se putea bucura decât petrecându-şi mai mult timp a colo, motiv pentru care s-a impus o lungă şi dificilă discuţie cu ea însăşi, deşi un singur punct a fost pus în dezbatere: dacă să-şi schimbe sau nu casa. În caz afirmativ trebuia să scobească în stratul de nisip, pe una dintre coline, până să obţină un spaţiu locuibil. Ideea i-a părut ispititoare. Drept urmare, s-a apucat de săpat. Pietrele, alese anume, îndeplineau roluri duble: când cazma, când lo pată. Numai că s-a petrecut ceva nemaipomenit: tot ce lucra ziua se dărâma n oaptea, de-i venea uneori să-şi îngroape acolo propria speranţă, adică să renu nţe. Însă cum perseverenţa este atributul celor izolaţi de lume, n-a renunţat c u una, cu două. Pe măsură ce înainta, asigura tunelul prin piloni de susţinere, care, mai explicit, constau din nişte pietre clădite una peste alta. Astfel, izbute a să înainteze cu o tenacitate de melc. Trebuie precizat că n-a lucrat tot timpu l, căci avea programul de la care nu se putea abate. Spre a spori timpul acord at însemnatei îndeletniciri, a scos din activitatea zilnică unele treburi inoportu ne, cum ar fi: înălţarea şi dărâmarea stivei de bolovani de la intrare şi, cel mai important, a renunţat la urcatul şi coborâtul stratului de nisip, cu rolul de pat şi încălzitor, căci seara ajungea la grotă istovită de trudă şi cu trupul încins, în cât n-avea nevoie de nici un grad de căldură în plus. Iar nisipul răcoros de sub ea îi făcea bine. N-ar fi suportat nisipul fierbinte.

N-a renunţat la timpul rezervat rugăciunilor. Nu că ar fi fost deosebit de evlavioasă, însă, convinsă că exista o Putere mai presus de noi, se străduia să n-o supere. Se temea că renunţarea la rugăciuni ar putea lăsa loc interpretării de neglijenţă sau chiar de sfidare, situaţie care o înspăimânta.

Tot în timpul măreţei lucrări a trebuit să facă şi două deplasări la Iorda n, de unde s-a întors, ca de fiecare dată, cu carafa plină şi cu câte doi peşti în săculeţii ce începuseră a se plimba între Iordan şi grotă, apoi înapoi.

La fel ca de fiecare dată, s-a ferit să fie văzută de Zosima, iar el, înaintea plecării la mănăstire, scruta depărtările.

Au trecut aproximativ treizeci de zile de când se canonea Maria cu tunel ul, fără ca lucrarea să fii avansat la un stadiu demn măcar de calificativul satis făcător. Tunelul înaintase în profunzime, cam doi metri, însă diametrul nu era mai mare de o jumătate de metru. Era timpul să înceapă operaţiunea de lărgir e, pornită dinspre interior. Numai ideea în sine îi făcea părul măciucă. Era bin e, într-un fel, căci se mai scăpa de nisipul ce-o făcea să pară căruntă. Se teme a că, lărgind bolta, nisipul se va prăbuşi. Asta n-ar fi fost un dezastru prea mar e, însă exista posibilitatea ca ea să nu mai poată ieşi: să rămână în propria-i co nstrucţie îngropată de vie.

Hărţuită tot timpul de multiple griji şi ocupaţii, Maria nu găsea un spaţi u liber, în timpul excesiv de încărcat pe care să-l poată dedica reveriei; să se d etaşeze măcar pentru o câtime de timp din angoasa prea practicului. Păreau d e domeniul idilicului serile petrecute în gura grotei, vânturându-şi picioarele d upă cum îi cădea bine. Nu mai avea timp să se converseze nici măcar cu gând urile, căci serile se prăbuşea fără vlagă. Trebuia să depună eforturi spre a res pecta şi programul nutriţional: jumătate de peşte, pâinica şi cele două carafe c u apă. Dacă obligaţia cu băutul apei o considera lesnicioasă, mai greu îi venea la mâncatul peştelui, pe care îl dumica mult şi cu grijă, de parcă ar fi avut oas e…

Trebuia să admită că pentru situaţia îngrijorătoare în care a ajuns, ea er a singura vinovată. De ce a inventat atâtea treburi de săpător? Doar nu s-a ref ugiat în pustiu pentru că dorea să facă muşchi! Ci pentru o fortificare morală, nu-i aşa? Atunci? Nici un atunci: Acum! Acum să hotărască ferm că a terminat cu săpăturile zadarnice. De ce s-o fi îndrăgostit aşa de tare de Valea de aur? E frumoasă, nici vorbă, dar nici chiar aşa! S-o întoarcă pe dos; să-i schimbe apro ape total stilul de viaţă cumpătată. De ce să-şi dorească morţiş să se mute acol o? Şi-a spus că se pot pune întrebări cu nemiluita, dar cine-şi pierde timpul să le răspundă? Iată, tot o întrebare, care putea să fie considerat răspuns.

Aşa că, s-o curme cu întrebările şi cu răspunsurile-întrebări, că nu duc n icăieri. Să revină la sănătoasele ei obiceiuri. Bine i-a fost înainte de a se compl

ica. Că Valea de aur era menită pentru un anumit rol în viaţa ei, i-o va demons tra timpul.

În semn de indiferenţă, n-a mai dat prin Vale câteva zile. Nici la tunel nu s-a mai uitat direct, numai cu coada ochiului. Se ţinea bine, năzdrăvanul! Arăt a de parcă nici un grăunte de nisip nu s-a desprins din pereţi. C-aşa-i viaţa! Po ţi să te pui? Precis că dacă rămânea să mai robotească acolo, n-ar mai exista n ici urmă din acel parşiv tunel.

Întorcându-se la grotă, s-a bucurat că apa din amforă era pe terminate. Abia aştepta să treacă mai repede cele două zile de aşteptare, ca să se poată s păla pe cap, să scape de nisipul care-i producea mâncărimi înnebunitoare.

***

Anii au trecut. După socotelile ei, destul de nesigure, se afla în al unspre zecelea an de sihăstrie. Îi părea de necrezut că au trecut atât de mulţi, căci, d upă cum rezulta din oglinda apei, pe chipul ei trecerea anilor n-a lăsat urme. S chimbări a constatat în înfăţişarea lui Zosima, pe care continua să-l privească tot pe ascuns. Băieţandrul de mai ieri ajunsese un bărbat în putere, cu un codr u de pădure pe obraji, ce-i ajungea până la capul pieptului. Straşnic bărbat! A fost oare cândva un tânăr ruşinos, cu privirile senine înnegurate uneori de tea ma unor gânduri necuviincioase? Îi venea greu să-l aducă în memorie în iposta za de demult.

… Corespondenţa lor a continuat fără întreruperi în decursul anilor care s-au scurs. El îşi transmitea gândurile şi simţămintele prin pungile cu peşti, ia r ea îi răspundea prompt, prin restituirea pungilor. La începutul fiecărei ierni, Maria a găsit în barcă şi câte o rogojină, pe care, în anul următor, la primirea celei noi, o folosea ca pavăză împotriva intemperiilor, fixând-o în golul intrării cu ajutorul obişnuitelor pietre. La ultima călătorie, Maria a avut parte de o bu curie aparte. Pe scândura destinată şezutului a găsit o carte groasă, este adev ărat că foarte ponosită, motiv pentru care, probabil, au primit alta nouă. Carte a voluminoasă conţinea Slujba Sfintei Liturghii. După cum am mai spus, bucur ia Mariei a fost deosebită. La Memfis a ascultat slujba ca orice enoriaş, fără să -i înţeleagă prea bine sensul. Bătrâna-i îndrumătoare i-a spus că Liturghia este cea mai importantă slujbă creştină, o chintesenţă a cultului, o fastuoasă sărbăt orire a miracolului Divin. În timpul slujbei, în altar şi-n jurul Mesei Sfinte, alăt

uri de preot, participă şi Alaiul Ceresc: îngeri, heruvimi, sfinţi, Maica împreună cu fiul şi însuşi Dumnezeu. Slujba are o menire apoteotică, deoarece răboajele pe care sunt înscrise păcatele preotului slujitor, dar şi ale enoriaşilor cu credinţă adevărată, sunt aruncate în focul iertării, încât, în acel timp, pot sta cu vrednicie şi cu dreptate în preajma Preafericiţilor. I-a mai spus credincioasa bătrână că în timpul slujbei se petrec uneori minuni: unii se simt întrematţi fizic şi moral, alţii au viziuni în urma cărora înţeleg şi văd măreaţa cale spre credinţă. A mai adăugat că în timpul slujbei Veşnic Fecioara stă în genunchi rugându-se pentru iertarea şi mântuirea păcătoşilor. Ardoarea rugăminţilor Ei este plină de umilinţă şi învinovăţire, cu toate că Ea este Cea Fără Prihană.

Privind cu adoraţie cartea, în Maria a crescut speranţa că poate cu ajutorul ei, slujindu-i lui Dumnezeu, se va naşte scânteia care să-i lumineze calea, să nu tot orbecăie prin întunericul slabei credinţe.

***

Prin Valea de aur se abătea de câte ori îi venea să zâmbească. Putea să-i trezească altă reacţie faptul că tunelul săpat de ea continua să reziste? Desigur că explicaţia incredibilei rezistenţe se regăsea în rolul grămezilor de pietroaie menite să susţină bolta. Uimită, Maria a intrat în tunel să încerce să înţeleagă miracolul. Când a văzut că pe tavan s-a format o pojghiţă dură, şi-a spus că a lămurit jumătate din cauză. Într-o zi, când s-a întâmplat să se afle acolo, s-a dezlănţuit fără veste o furtună năucitoare. S-a simţit izbită de un suflu cu o forţă înspăimântătoare, ce a spulberat nisipul. Spre a nu fi ridicată în văzduh, s-a trântit pe burtă. Neinspirată mişcare, căci într-o clipă s-a simţit acoperită de praful ucigaş. S-a ridicat cu greutate şi, cu mâinile întinse într-o parte şi-n alta, a reuşit să-şi smulgă picioarele din nisipul care-i ajunsese până la genunchi. O altă rafală, parcă şi mai puternică, a aruncat-o într-o parte. După ce s-a dezmeticit şi-a dat seama că a fost azvârlită, cu capul înainte, în tunelul năzdrăvan. Ca să ajungă în poziţie inversă, a trebuit să se facă ghem şi să se răsucească peste cap. În spaţiul cu diametrul de o jumătate de metru răsucirea ar fi fost imposibilă în urmă cu zece ani. Însă, la data aceea, trupul ei ajunsese la o subţirime poate unică la o fiinţă umană, de treizeci şi opt de ani, urmărită, în condiţii obişnuite, de pericolul obezităţii. Când, după şuierul vântului a înţeles că se afla în gura tunelului, a întins spre afară un braţ, însă l-a retras imediat, căci şi l-a s

imţit biciuit fără milă de nisipul plutitor. Instinctiv, spre a evita orbirea, încă d e la începutul vijeliei, a închis ochii, dar şi aşa simţea că praful fin şi-a făcut lo c şi a răzbit dincolo de pleoape. Fenomenul cu intensitate maximă n-a durat fo arte mult, poate jumătate de ceas, apoi s-a auzit un fel de răsuflet ostenit şi s-a restabilit liniştea. Maria a deschis ochii, dar s-a pomenit într-o beznă deplină. „Oare, după o furtună de nisip, se aşterne întunericul?” s-a întrebat Maria. Pa rcă la celelalte nu s-a întâmplat la fel. Însă, şi-a amintit ea, celelalte n-au fost a tât de cumplite. Sau să fie vorba de imposibilitatea unei comparaţii exacte, de oarece la furtunile anterioare a privit fenomenul din siguranţa grotei?

Ca să scape de usturimea din ochi a trebuit să irosească o întreagă caraf ă de apă, până şi-a limpezit vederea. În timp ce-şi spăla ochii, mintea şi-a pus o întrebare ciudată. După zece ani de muţenie, oare mai putea să vorbească?

Temându-se că va fi o constatare dureroasă, Maria a încercat să se eschi veze de la aflarea adevărului, spunându-şi că a putea vorbi sau nu era cam ace laşi lucru. La ce-i va folosi să afle că avea o voce clară? Cu cine să converseze? Iar dacă a amuţit, suferă cineva din pricina asta? Totuşi, curiozitatea a triumfa t. Care să fie cuvântul de încercare? Fără să se poată hotărî, a rostit primul cu vânt apărut în minte, instantaneu: Zosima… Nevenindu-i să creadă că era glas ul ei, l-a repetat încă de două ori: Zosima… Zosima…

Părându-i-se nespus de caraghios glasul pe care-l auzise: vocea unui cop il abia înţărcat, a izbucnit în râs. Dar ce râs! Să juri că tot micuţului din pernă i-a aparţinut şi râsul. Maria s-a liniştit, spunându-şi că deşi vocea ei nu părea firească, nu era nici dezagreabilă, doar foarte amuzantă.

Bucurându-se că nu amuţise, Maria şi-a promis că va încerca să râdă cât mai des, căci o înveselea gâlgâitul ca de bebeluş gâdilat. Spre seară, pe cer au apărut nori negri, dând năvală de parcă ar fi fost fugăriţi din urmă de cineva c u măturoiul.

Aşa ceva a mai văzut de câteva ori, şi-i plăcuse. De aceea s-a aşezat în p rag şi şi-a lăsat picioarele în voia vântului, care deşi bătea destul de puternic, nu era nici pe departe atât de necruţător ca vânturătorul de nisip.

Întâi au căzut câţiva stropi mari, ca de avertizare, apoi a urmat o scurtă pauză, după aceea s-a dezlănţuit potopul. Apa cădea în torente, iar prin văzdu h, foarte aproape de pământ, norii se ciocneau bezmetici.

Aversa n-a durat mai mult de o jumătate de oră. Un fulger prelung, urm at de un tunet puternic, a dat semnalul de încetare. La câteva minute după înc

etarea ploii doar culoarea nisipului, devenită cenuşie, mai păstra urma potopu lui de adineauri. Nici urmă de bălţi, cât de mici, iar soarele pârjolea şi mai put ernic.

***

S-a întors din călătoria decadală într-o stare de spirit obişnuită, deoarec e nu intervenise nimic s-o tulbure: nici în bine, nici în rău. A început să citeasc ă din carte. După câteva pasaje, imaginaţia ei a început să transforme cuvintel e citite în tablouri ce se derulau pe scena minţii… Se vede, în haine preoţeşti, î n mijlocul bisericii, cu cădelniţa în mână, invocând Cerul:

„Doamne, trimite mâna Ta şi mă învredniceşte spre slujba aceasta…” Ap oi, purtând în mână Sfântul Disc, pe care se află o prescură, împreună cu cuţit ul pentru slujbă, numit Copie. Împunge cu cuţitul într-un colţ al prescurii încât din ea se desprind câteva bucăţele. Privind firimiturile, rosteşte:

„Primeşte, Doamne, jertfa aceasta pentru iertarea păcatelor fraţilor noşt ri cei întru Hristos…”

În faţa Sfintei Mese pune mâna pe Evanghelie, face cu cartea semnul cr ucii, în timp ce rosteşte cuvintele de început ale Liturghiei:

„Binecuvântată este împărăţia Tatălui, a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururi şi în vecii vecilor.”

… În biserică tremură flăcările a sute de lumânări, iar Altarul se arată în văluit într-o lumină sublimă. Pe chipul credincioşilor se reflectă tremurul lumâ nărilor, iar mirosul de tămâie creează o atmosferă de taină. Se aude rugându-s e:

„Cu pace Domnului să ne rugăm… Pentru pacea de Sus, pentru mântuir ea sufletelor oamenilor, pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintel or lui Dumnezeu biserici, pentru buna întocmire a văzduhului, şi pentru îmbelş ugarea roadelor pământului…”

Mai apoi, rosteşte cuprinsă de emoţie:

„Pe Preasfânta, Curata, Preabinecuvântata, Mărita, Stăpâna noastră de Dumnezeu Născătoare şi pururi Fecioara Maria, cu toţi sfinţii pomenind-o.”

În clipa aceea o vede pe Preasfânta coborând din Cer, înconjurată de un alai îngeresc, venind alături de ea, în faţa Mesei Sfinte. Sfânta înalţă braţele s pre Cer şi se roagă Fiului pentru iertarea păcatelor celor de faţă. În urma Sfin

tei au sosit, plutind pe nori: Ioan Botezătorul, purtat de câte o mână de arhang helii Mihail şi Gavril, iar în urma lor cete de îngeri. În mijlocul bisericii, ţinând în mână Evanghelia, Maria rosteşte cu glas aproape în şoaptă:

„Stăpâne Doamne, Dumnezeul nostru, ce ai aşezat în ceruri cetele îngeri lor şi ale arhanghelilor, spre serviciul măririi Tale, fă ca împreună cu noi să fie intrarea în Ceruri a sfinţilor îngeri, căci împreună cu noi servesc bunătatea T a."

Atunci răsună vocea serafică a îngerilor:

„Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe n oi."

Un înger începe să citească apostolul, iar ea porneşte până în mijlocul bi sericii, împrăştiind din cădelniţă, într-o parte şi-n alta, arome de tămâie.

Începe să citească din sfânta Evanghelie, după care adaugă:

„Că milostiv şi iubitor de oameni Dumnezeu eşti şi Ţie slavă înălţăm, Tat ălui, Fiului, Sfântului Duh, acum şi pururi şi în vecii vecilor."

Intră în altar şi ia vasul cu mir, şi începe a-i mirui pe creştinii, făcând se mnul crucii pe fruntea fiecăruia.

Îngerii cântă Heruvimul, în timp ce ea înfăţişează credincioşilor Sfintele Daruri, rostind:

„Ca sub stăpânirea Ta, totdeauna fiind păziţi, Ţie mărire să înălţăm, Tat ălui, Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururi şi în vecii vecilor."

În faţa Mesei Sfinte Maria se roagă:

„… Pe tine te rog, caută spre mine păcătoasa şi netrebnică roaba Ta, şi-mi curăţeşte sufletul şi inima de cugetul rău…"

Se deschid Uşile Altarului şi ea iese cu Sfintele Daruri. În mâna dreaptă ţine sfântul Potir, iar în stânga Sfântul Disc.

Îngerii împreună cu credincioşii cântă:

„Osana întru cel de Sus, bine este cuvântat Cel ce vine în numele Domn ului."

Maria se adresează pe ton pios creştinilor, sfătuindu-i:

„Să ne iubim unii pe alţii, ca într-un gând să mărturisim."

Toţi oamenii din biserică recită în cor Credeul.

„Cred într-un Dumnezeu… Aştept un botez întru iertarea păcatelor. Aşte pt învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin."

La terminarea Credeului se aude glasul ei:

„Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte, sfânta jertfă cu pace a a duce.”

Îngerii dau semn de îngenunchere, fiind urmaţi de toţi credincioşii. Mari a rosteşte în faţa altarului:

„Să luăm aminte, sfânta jertfă cu pacea a o aduce…”

„Darul Domnului nostru Iisus Hristos şi dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi împărtăşirea Sfântului Duh să fie cu voi toţi.”

În semn de mulţumire că s-a rugat pentru ei, îngerii şi creştinii răspund: „Şi cu Duhul tău.”

Urmează momentul jertfei lui Iisus, când Maria redă cuvintele Sale:

„Luaţi mâncaţi: acesta este Trupul Meu, care se frânge pentru voi spre i ertarea păcatelor. Beţi dintru acesta toţi, acesta este Sângele Meu, al legii cel ei noi, care pentru voi şi pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor.”

Toată biserica înalţă cântarea:

„Pe tine te lăudăm.”

Apoi Maria a reluat cuvintele de rugăciune din Scrisoarea către romani a Sfântului apostol Pavel:

„Şi ne dă nouă cu o gură şi o inimă, a mări şi a cânta preacinstit şi de m are cuviinţă Numele Tău, al Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duh.”

După care adaugă:

„Şi ne învredniceşte pe noi, Stăpâne, cu îndrăznire, fără de osândă, să c utezăm a te chema pe Tine, Dumnezeul cel ceresc Tată şi a zice.”

Toată suflarea din biserică începe să se roage:

„Tatăl nostru Care eşti în ceruri…”

***

La terminarea slujbei în care în imaginaţia sa şi-a atribuit calitatea de pr eot, după extazul din timpul slujbei, a fost cuprinsă de un sentiment de frică: o are imaginaţia ei n-a comis o blasfemie? Cum de a îndrăznit să se considere vr ednică să apară în postura unui om asupra căruia, la început şi apoi în timpul slujbei, Dumnezeu îşi revarsă Harul Său.

Frământată de temeri şi îndoieli a adormit greu. Însă a avut un vis frum os, care i-a dat încredere…

În faţa ei stătea, cu chip senin, Arhanghelul Gavril, Vestitorul.

—Ce necaz te frământă, însingurat-o?

—Mai mult ruşinea că eu, o păcătoasă, m-am găsit vrednică să-mi închip ui că am dreptul să-i închin Domnului slujbă de rugăciune de la înălţimea altar ului.

—Nu-i păcat, credincioaso, dimpotrivă: ridicând altar de închinare în su fletul tău, tu te-ai spălat de toate păcatele. Neavând biserică aici, ai zidit-o în s ufletul tău.

—Aşa crezi?

—Desigur. Iar gândurile tale, dacă au putut plămădi ruga, înseamnă că î ncă mai demult au devenit curate.

—Nu sunt aşa curate, căci în ele se află şi un bărbat…

—Cunosc, însă pentru locul în care stă cuviosul acela, în sufletul tău, nu trebuie să-ţi fie ruşine.

—Înseamnă că Sfinţia Ta ştii de Zosima?

—De bună seamă, dar cum ţi-am spus…

Trezindu-se din somn, Maria s-a simţit uşurată că a primit răspuns la do uă întrebări care o înfricoşaseră. Era convinsă că trebuia să considere discuţia cu Arhanghelul ca pe un fapt real, nu o nouă închipuire.

Bucuroasă, cum n-a fost de multă vreme, a sărit din grotă şi a pornit spr e Valea de aur. Când a ajuns la locul bine ştiut şi-a spus că a început să aibă p arte numai de miracole. Tabloul pe care-l vedea îl depăşea în farmec pe cel im aginat cu luni în urmă. Valea şi colinele erau acoperite cu un covor de flori, de cele mai diferite şi gingaşe culori. „Aşa se întâmpla după fiecare ploaie?” s-a î ntrebat încântată de atâta frumuseţe. Pentru că nu se îndura să le rupă, a înge nuncheat să verifice dacă miroseau sau nu. Chipul i s-a luminat simţind un mir os suav, nepământean. „Iată că Dumnezeu nu uită să dea frumuseţe şi celor m ai triste şi îndepărtate dintre ţinuturile Sale. Ştiu că acest farmec nu-l dă spre a-i mulţumi pe oameni, ci spre a-i dovedi pământului că n-a fost uitat. Mă tem că viaţa acestor flori este scurtă, însă, cât trăiesc, cred că sunt fericite văzând u-se atât de minunate.

***

În zori, înainte de a pleca la râu, s-a repezit până în splendida grădină. A ales cele mai frumoase flori, a făcut un bucheţel pe care l-a introdus în amfora

pe fundul căreia mai lăsase un strop de apă. A plecat spre Iordan mai mult în f ugă, căci voia să ajungă devreme, sperând că va prinde un moment de neatenţ ie al călugărului când va putea să ducă bucheţelul în barcă.

Impunătorul bărbos n-a observat din prima clipă buchetul, preocupat cu agăţatul obişnuitei pungi cu peşti de una dintre crengile tufei. Doar după ce a scăpat de îndatorirea foarte însemnată pentru el, a văzut florile. Bucuria apăr ută pe chipul său a fost nespus de grăitoare. Temându-se că nu era decât o ilu zie, s-a aplecat, a luat florile şi le-a mirosit. Numai atunci s-a convins că nu era vorba de o nălucire datorată, nu era exclus, insolaţiei. A dus buchetul la piept, iar mintea, începând să funcţioneze nu doar emoţional, l-a ajutat să înţeleagă că Maria a fost acolo. Era sigur că nici o altă fiinţă de pe lume n-ar fi putut înf ăptui un gest atât de gingaş. Apoi a privit spre deşert, mai mult resemnat decâ t trist, fiind sigur că ea s-a ascuns, ca de obicei. Însă se bucura nespus ştiind c ă trăia, că era pe undeva prin preajmă, poate că-l şi vedea. Spre a se simţi feri cit îi era suficientă certitudinea că Maria încă mai trăia.

***

Visurile în care Maria stătea de vorbă cu arhanghelul au devenit obişnui te. Uneori îşi spunea că nici n-au fost visuri: mai degrabă modul ales de sfânt s pre a discuta cu ea; spre a-i explica misterul şi datoria trăirii pământene. I-a a mintit Mariei că în biserica de la Memfis femeile au considerat-o Aleasă. N-au greşit, căci ele au simţit adevărul. La nedumerirea Mariei, i-a spus că, într-ade văr, ea a fost aleasă spre a-şi dovedi sieşi, apoi şi oamenilor, că şi cel mai păcă tos dintre muritori, atunci când alege calea credinţei, poate trăi asemenea păs ărilor cerului: departe de lume; lipsită de mijloacele materiale fără de care oa menii cred că n-ar putea trăi. Desigur că înainte de a se izola Maria a ascultat neîncrezătoare când a auzit vorbindu-se despre hrana spirituală. Ei, iată, s-a c onvins că n-au fost vorbe fără conţinut. Iar pentru că a fost roaba trupului, i-a fost hărăzită dragostea pentru curatul călugăr. Acum, privind în urmă, dar şi î n prezent, care dintre cele două forme de iubire au făcut-o mai fericită? I-a am intit Mariei că ea avea anumite însuşiri fizice pe care nu le aveau şi alţi oamen i. L-a întrebat dacă s-a referit la însuşirea de a atrage obiectele? A primit răsp uns afirmativ, urmat de precizarea că pentru a face faţă unor situaţii neobişnu ite, trebuia ales un om cu însuşiri neobişnuite. Văzând nedumerirea din ochii

Mariei, Sfântul i-a dat ca exemplu pe Zosima. I-a explicat că cinstitul şi evlavios sul călugăr, dar fără capacităţi fizice deosebite – de fapt ele sunt datorate unui mental deosebit, care le face posibile – Zosima n-ar fi reuşit să trăiască în pust iu un număr de… n-o să-i dezvăluie câţi ani, căci o să afle la sfârşit…

Maria l-a întrebat care era explicaţia faptului că de atâţia ani nu s-a abăt ut prin partea aceea nici un animal? Cum de nu există nici măcar furnici sau al te gângănii? Sfântul i-a răspuns că în primul rând, spre a-i oferi ei prilejul de a se afla într-o deplină singurătate, iar apoi, datorită faptului că o aşteptau încă mulţi ani de trai în deşert. O parte dintre aceştia, poate câţiva în şir, îi va petr ece dormind. Ca să poată dormi o vor ajuta capacităţile ale căror rosturi nu le-a întrevăzut niciodată. Dacă ar fi trăit acolo nişte furnici ori alte gângănii, acel ea, după cum le este menirea, ar fi pornit să-şi caute hrană. În timpul somnulu i, i-ar fi pătruns prin nas în tot corpul şi ar fi început s-o devoreze, încât ea nu s-ar mai fi trezit niciodată.

Imaginându-şi procesul acela lent, Maria s-a înfiorat de oroare. Înţelege a că totul este gândit şi făcut peste limitele înţelegerii omeneşti. A mai aflat M aria – o veste care de asemenea a cutremurat-o – că trupul ei urma un proces de dematerializare, că în curând gândul va fi cel mai puternic atribut al fiinţei sale. Gândul o va ajuta să facă posibil imposibilul.

Apoi Sfântul nu s-a mai arătat. Cine ştie cât timp a trecut de atunci. Un an… zece?

***

Când, într-o zi a trecut prin Valea de aur, a văzut că pe alocuri nisipul pr ezenta, cam la distanţă de un pas una de alta, mici ridicături, ca nişte lucrări d e cârtiţe. „Dar Sfântul nu mi-a spus…?” Nedumerită, s-a aplecat şi a îndepărta t cu palma stratul de nisip. Ce a văzut i-a produs un nou moment de intensă ui mire, dar şi de bucurie. Erau nişte pepeni care împrăştiau o aromă încântătoar e. A inspirat aroma, simţindu-şi trupul întărit de parcă ar fi mâncat o mulţime de pepeni. A rupt doi, pe care i-a apreciat ca fiind cei mai copţi şi, nespus de b ucuroasă, a hotărât să-i facă o nouă surpriză lui Zosima. Era atât de nerăbdăto are să-i vadă chipul luminat de bucurie, încât şi-a dorit cu ardoare să ajungă c ât mai repede la râu. „Ce extraordinar ar fi să pot zbura, să ajung la el într-o cl ipă!” A înţeles că nicicând nu şi-a dorit din tot sufletul, ca de data aceea, împli

nirea unei dorinţe. Drept urmare, în momentul următor a constatat că se depl asa cu o uşurinţă şi o iuţeală care semănau cu zborul, cu toate că nu s-a ridica t deasupra pământului, picioarele ei atingându-l uşor, încât contactul era abia sesizabil. S-a oprit în marginea râului, privind îngrijorată în ambele sensuri. B arca lui Zosima nu se vedea nici într-o parte, nici în cealaltă. A ridicat ochii sp re cer. Evident, era încă prea de dimineaţă. „Înseamnă că eu am ajuns în câtev a minute. Atunci, ca să trec Iordanul, nu este nevoie să intru-n apă. Doar să vr eau şi-l pot trece, zburând peste apă.” A lăsat pepenii în barcă şi s-a grăbit să se întoarcă la grota sa, căci îi era somn.

***

La mănăstirea unde slujea Zosima, în locul răposatului stareţ certăreţ, î nsă cu suflet milos, a fost adus altul mai tânăr, cu credinţă tare, nespus de rig uros în respectarea legilor mănăstireşti şi în special a canoanelor. Zosima, băr bat în vârstă, cinstit de confraţii săi, precum şi de stareţul cel preaevlavios, a primit îndatoriri importante în treburile mănăstireşti, încât a părut nepotrivit s ă-şi piardă zilele la pescuit. Se părea că forma, ori mirosul de peşte era foarte pe placul Sfinţiei Sale, care binevoia în fiecare seară să-i primească din mâna l ui Zosima şi apoi, fără-ndoială, îi trimitea la bucătărie, spre a se putea îndulcii bucătarii, căci n-aveai cum împărţii şase-şapte peşti, câţi aducea Zosima, la pa truzeci de călugări. Spre a nu se ştirbi vechiul obicei, la prins peşti a fost îndr umat un călugăr în formare. Într-o seară, când acesta s-a întors de la râu cu d oi pepeni, de care n-a cutezat să se atingă de teamă că o fi ceva făcătură, Zosi ma a prins a lăcrima, fără nici un motiv.

Când au intrat în marele post al Sfintelor Paşti, toţi călugării mănăstirii au fost îndrumaţi în pustiu, fără merinde, să se cureţe de păcate prin post neg ru, timp de trei zile, după care să se întoarcă spre a lua Sfânta Împărtăşanie. Zosima a primit cu mare bucurie porunca şi a căutat să se adâncească în pusti u drum de o zi. Mergea, perpelit de soare, zicându-şi că prin acele locuri au că lcat şi paşii ei. Oare când s-o fi stins, sărmana? De bună seamă că acum îl priv eşte din Corturile Drepţilor, deşi el i-a simţit sfinţenia încă de pe vremea când ea era pe pământ. Parcă în faţa lui alerga o fiinţă cu o structură ciudată, căci deşi avea picioare, alergarea ei părea o alunecare pe deasupra pământului, pe care Zosima a avut impresia că nici nu-l atingea. Deşi înţelegea că n-avea nici

o şansă să ajungă fiinţa, căci din moment ce o vedea nu putea să fie duh, călug ărul cu barba albă continua să fugă pe urma ei, chiar dacă simţea că îl cuprind e sufocarea. Tocmai pe când se gândea să renunţe, făptura, neagră ca un hor n, s-a strecurat într-o groapă săpată de te miri cine şi te miri când, la baza une i coline de nisip. Din gura tunelului, un glas de copilaş i-a cerut călugărului:

—Fii bun, părinte Zosima, şi-mi aruncă sutana ta, că nu mă pot înfăţişa î n faţa cuviosiei tale cu trupul neacoperit.

După ce călugărul i-a împlinit rugămintea, glasul de copil i-a vorbit din n ou:

—Acum, că mă pot arăta ochilor tăi, apropie-te, părinte.

În timpul cât el stătuse întors cu spatele, fiinţa din tunel a avut timp şi s ă se îmbrace şi să-l întâmpine cu chip zâmbitor.

Văzând în faţa cui se afla, Zosima a căzut în genunchi şi a cutezat să-i să rute cu evlavie picioarele.

—Nu sunt vrednică de atâta cinstire, bunul, vechiul şi veşnicul meu priet en.

—Nu eşti vrednică, tu? s-a mirat Zosima, apoi i-a imputat:

—Poate tu nu te vezi cum arăţi?

—Cum arăt? a întrebat ea cu o mândrie de femeie ce se ştie admirată.

—Capul şi trupul tău sunt învăluite de o lumină care parcă fac parte din tine. Iar chipul tău… mie nu-mi pare schimbat.

—Desigur. De fapt nici n-a trecut atât de mult timp. Mă mir de tine, că ai albit fără vreme.

—Fără vreme? Înseamnă că tu n-ai luat seama la trecerea timpului. Cred că nu şti câţi ani au trecut de când ne cunoaştem noi?

—Într-adevăr. Câţi?

—Patruzeci şi şapte!

Maria nu s-a speriat, căci în minte i-a apărut Arhanghelul, cu aerul său d e taină, atunci când i-a spus: „o să trăieşti în pustiu un număr de… n-o să-ţi de zvălui anii, căci o să afli tu la sfârşit”. Înseamnă că acum, când a aflat, se apro pie de sfârşit? Trebuia să se pregătească. La rugat pe călugăr ca după Înviere să-i aducă şi ei într-un potir Sfânta Împărtăşanie. A insistat să plece cât mai gr abnic, căci vor vorbi mai multe când se va întoarce. Înainte de plecare, i-a spu s părintelui să se străduie să nu întârzie prea mult. Ea o să-l aştepte în dreptul locului unde-şi lega el barca.

—Spune-i stareţului să-i mai lase şi pe alţii să se-ndulcească la peşte.

—Dar de unde ştii?

—Oo, de câte ori am fost eu pe acolo…

Când s-a întors, călugărul a observat că, în numai câteva zile, trupul ei s e subţiase şi mai mult. Partea materială lipsă fiind completată de o mărire a a urei. Înainte de a se împărtăşi cu sfintele jertfe: pâine şi vin, Maria şi Zosima s -au rugat:

„Cu vrednicie şi cu dreptate este a ne ruga Ţie, pe Tine Te binecuvântă m, pe Tine Te lăudăm, Ţie-Ţi mulţumim…”

Apoi, luând pâinea, Maria a şoptit: „Fă pâinea aceasta, cinstit Trupul Tă u”, iar când a pus mâna pe potir s-a rugat: Fă ca ce este în potirul acesta să fie Sângele Hristosului nostru”.

Zosima a văzut că în timpul rugăciunii trupul Mariei a plutit la câteva pa lme deasupra pământului.

Deşi Maria i-a promis că după împărtăşire vor mai vorbi, nu şi-a putut ţi ne promisiunea, simţind că o cuprinde somnul. Când l-a rugat să plece, a repet at că peste un an îl va aştepta tot în locul acela.

***

Apropiindu-se de locul întâlnirii, Zosima şi-a recunoscut de departe suta na pe care-o lăsase Mariei. Gândind că dormea, s-a apropiat fără zgomot. S-a aşezat pe un bolovan, aşteptând să se trezească. După o aşteptare de câteva c easuri, a îndrăznit s-o strige, apoi văzând că nu-i răspunde, a ridicat sutana în locul unde presupunea, după poziţia trupului, că trebuia să fie capul. A încrem enit. Privea chipul acelei din urmă cu patruzeci şi şapte de ani, este adevărat c ă mult mai îmbătrânit, dar atât de diferit de cel văzut în urmă cu un an.

Înţelegând că era moartă, a simţit o durere puternică în piept şi tot trup ul i-a fost cuprins de un hohot de plâns interior, însă din ochi nu i-a curs nici o lacrimă. A căutat o piatră ascuţită şi a început să-i sape mormântul. Treabă fo arte anevoioasă în terenul pietros. În timp ce se străduia să sape groapa, a auz it lângă umărul său o răsuflare grea. A tresărit speriat, căci a văzut, la câţiva z eci de centimetri de el, un leu care făcea acelaşi lucru: săpa groapa Mariei. Re acţia firească a lui Zosima a fost de groază. Se pregătea să fugă. Însă, înţelegâ nd că fiara nu-l lua în seamă, văzându-şi de treaba ei, s-a liniştit. Ajutată de gh

earele uriaşe, înfiorătoarea făptură a terminat repede săpatul, după care l-a pr ivit pe călugăr, ca şi cum i-ar fi spus: acum a venit rândul tău, descurcă-te. Căl ugărul a prins moarta de umeri şi prin mişcări line a tras-o spre groapă, apoi a lăsat-o jos, cu aceeaşi grijă, după care a acoperit-o cu sutana. Văzând că îngro parea a fost terminată, leul, punându-şi în funcţie picioarele puternice, a acop erit repede mormântul. Zosima a adunat nişte bolovani, pe care i-a aşezat astf el încât să simbolizeze o cruce. După terminarea lucrării, a început să se roag e la mormântul făpturii pentru care a trăit singura lui dragoste pământeană.

Fără să înţeleagă de unde-i venea curajul, călugărul a întins un braţ şi a cuprins gâtul fiarei. În locul altei reacţii, leul a scos un răget fioros şi, zmucind u-se din îmbrăţişare, a dispărut în pustiu.